HRVATSKI JEZIK U
POSLOVNOJ KOMUNIKACIJI

Jezični priručnik Coca-Cole HBC Hrvatska

DRUGO IZDANJE

JEZIK
ČASOPIS ZA KULTURU HRVATSKOGA KNJIŽEVNOG JEZIKA

Priznanje „Dr. Ivan Šreter“
za promicanje hrvatske
jezične kulture

www.prirucnik.hr

Jezični priručnik Coca-Cole HBC Hrvatska nastao je u okviru projekta *Kultura poslovne komunikacije* u razdoblju od listopada 2008. do rujna 2011. godine. Prvotno je bio zamišljen kao praktičan priručnik namijenjen uporabi unutar tvrtke i podizanju razine poslovne komunikacije zaposlenika s kupcima i potrošačima.
Kako je tijekom svojega trogodišnjeg nastanka obuhvatio više od dvije tisuće riječi i naziva koji su ovjereni na visokoj znanstvenoj razini, tvrtka ga je odlučila pokloniti Hrvatskomu poslovnom savjetu za održivi razvoj i tako ga učiniti dostupnim javnosti. *Jezični priručnik Coca-Cole HBC Hrvatska* primjer je društveno odgovornoga ponašanja tvrtke te iskaz njezina poštovanja prema hrvatskim potrošačima i kupcima te hrvatskome društvu u cijelosti.
Svoje prijedloge, komentare i upite možete poslati na e-adrese *drustvena.odgovornost@cchellenic.com* i *ured@hrpsor.hr*.

Odjel za komunikacije i odnose s javnošću
Coca-Cole HBC Hrvatska d.o.o.

Dragi zaposlenici,

pred vama je priručnik čija je namjena olakšavanje vaše svakodnevne poslovne komunikacije i podizanje razine jezične kulture u njoj.

Nadamo se da ćete primjenjujući savjete iz ovoga priručnika, nastaloga u okviru društveno odgovornih aktivnosti Coca-Cole HBC Hrvatska, svojim suradnicima i poslovnim partnerima dati dobar primjer primjerene i jezično pravilne poslovne komunikacije.

Odjel za komunikacije i odnose s javnošću
Coca-Cole HBC Hrvatska

Predgovor

Temeljni je cilj ovoga priručnika dvojak.

Uži je cilj, onaj koji je u prvome trenutku potaknuo nastajanje ovoga priručnika, podizanje razine jezične kulture u komunikaciji u tvrtki Coca-Cola HBC Hrvatska i izvan nje, tj. u međusobnoj poslovnoj komunikaciji njezinih zaposlenika te komunikaciji zaposlenika tvrtke sa svim njezinim dionicima, kupcima i potrošačima. Drugi, još važniji cilj, u koji je uključen i prvi, podizanje je razine jezične kulture u poslovnoj komunikaciji uopće.

Ona je veoma često ugrožena predrasudama da se nešto ne može izreći na hrvatskome jeziku, da se pojmovi engleskim ili kojim drugim stranim jezikom opisuju bolje i preciznije te da je komunikacija koja se temelji na stranim nazivima ili na djelomično ili posve prilagođenim stranim riječima (u praksi veoma često do neprepoznatljivosti iskrivljenim engleskim nazivima) upravo ona koja omogućuje sporazumijevanje na međunarodnoj razini.

Nema međutim ničega što se može izreći na engleskome ili kojemu drugom jeziku, a što se ne bi moglo izreći na hrvatskome, a komunikaciju na međunarodnoj razini može unaprijediti samo temeljito poznavanje drugih jezika, u prvome redu engleskoga, a nipošto neprimjereno unošenje stranih elemenata u hrvatski jezik. U jezičnoj bi se uporabi u svakome trenutku trebalo zrcaliti poštovanje prema jezičnoj i društvenoj zajednici kojoj se pripada. Često se zaboravlja da je i u Ustavu Republike Hrvatske, u njegovu 12. članku, izrijekom navedeno: „U Republici Hrvatskoj u službenoj je uporabi hrvatski jezik i latinično pismo.“

Priručnik je nastao u okviru stalna nastojanja tvrtke da posluje u skladu s načelima društvene odgovornosti, a to je svakako i odgovornost prema vlastitu jeziku, osobito u današnje vrijeme u kojem se određuje budući status hrvatskoga jezika u Europskoj uniji.

Priručnik nije pravopis, nije gramatika, nije rječnik. On je praktično pomagalo, vrsta praktičnoga i namjenskoga jezičnoga savjetnika, nastalo na temelju zbirke tekstova lektoriranih tijekom dviju godina, a u kojoj su tekstovi namijenjeni unutarnjoj i vanjskoj komunikaciji koja se u tome razdoblju odvijala u tvrtki Coca-Cola HBC Hrvatska.

Zbirku tekstova čine poslovni dopisi svih vrsta, promidžbeni i marketinški materijali, plakati, leci, organizacijske obavijesti, objave za medije, članci za tvrtkin časopis *Ljudi* itd. Tijekom tih dviju godina rješavane su gotovo

svakodnevno različite jezične dvojbe i svi jezični problemi na koje se naišlo uvršteni su u ovaj priručnik.

U pravopisnim rješenjima ovaj priručnik slijedi Babić-Finka-Mogušev pravopis iz 1996. godine koji je prije njegova nastanka prihvaćen kao pravopisni standard Coca-Cole HBC Hrvatska i koji je do danas jedini pravopis što ga je Ministarstvo obrazovanja, znanosti i športa odobrilo za službenu uporabu u školama u Republici Hrvatskoj.

Priručnik je nastao na temelju stvarnoga i konkretnoga materijala te stoga njegova korisnika, osobito korisnika rječničkoga dijela, može začuditi zašto se u njemu neke riječi nalaze, a druge ne nalaze. Odgovor je na to da je on vođen stvarnim korpusom tekstova i njime određen. To je i objašnjenje zašto su u rječničkome dijelu odgovori na neke pravopisne dvojbe, a na druge nisu, zašto u njemu ima pojedinih marketinških, informatičkih, financijskih i ostalih naziva, a drugih nema.

Priručnik se sastoji od triju osnovnih dijelova: teorijskoga, u kojemu se po jezičnim razinama nastoje obuhvatiti svi općenitiji jezični problemi uočeni u korpusu tekstova na temelju kojega je nastao, rječničkoga, u kojemu se abecednim redom navode riječi i izrazi, i to tako da se s lijeve strane u pravilu donosi riječ s kojom je povezan kakav uporabni problem, a s desne strane prijedlog rješenja tog problema, a u trećemu su dijelu dodaci koji daju smjernice za rješavanje svakodnevnih problema pisane komunikacije te organiziran popis ustrojbenih jedinica Coca-Cole HBC Hrvatska koji je posljedica uspjela nastojanja da se u ustrojbeni unese i jezični red.

U rječničkome dijelu donose se, među ostalim, brojni nazivi iz različitih već spomenutih struka koji su dio svakodnevna poslovanja tvrtke. Neki su od njih već u rječnicima struka, neki su normirani na hrvatskome jeziku, ali velik dio naziva koji se spominju u rječniku strani su nazivi ili djelomično prilagođeni strani nazivi za koje se u njemu daje prijedlog rješenja. Svako jezično normiranje naziva započinje upravo poticajem, prijedlogom koji dolazi ili iz struke ili od jezikoslovaca, pa jednim od najvećih doprinosa ovoga priručnika smatramo poticanje dijaloga između stručnjaka različitih struka i jezikoslovaca koji bi trebao pridonijeti konačnu prihvaćanju hrvatskih naziva u mnogim strukama čiji su nazivi sastavnim dijelom svakodnevne poslovne komunikacije, osobito velikih tvrtka.

Sadržaj

1.
ADMINISTRATIVNI FUNKCIONALNI STIL

1.1.
Funkcionalni stilovi standardnoga jezika

Budući da hrvatski jezik koji je u javnoj uporabi (hrvatski standardni jezik) mora podmiriti mnoštvo različitih komunikacijskih zahtjeva, on se raslojava na stilove. Hrvatski je standardni jezik (jezik koji je obvezatan u javnoj uporabi i koji se uči u školama) i jezik književnosti i jezik razgovora i jezik novina i jezik ureda i jezik znanosti te se u skladu s tim osnovnim funkcijama dijeli na pet osnovnih stilova: književnoumjetnički, razgovorni, publicistički, administrativni i znanstveni. Ti se stilovi međusobno prožimaju i isprepliću.

U ovome priručniku, u kojemu je riječ u prvome redu o hrvatskome jeziku u poslovnoj komunikaciji, pozornost ćemo posvetiti administrativnomu funkcionalnom stilu.

Administrativnim se funkcionalnim stilom pišu dopisi, poslovna pisma, zapisnici, izvješća, molbe, žalbe, okružnice, obavijesti, statuti, zakoni, propisi itd. To je stil na kojemu se (među ostalim) odvija (tj. trebala bi se odvijati)

komunikacija unutar tvrtke te komunikacija tvrtke s njezinim dionicima, dakle ukupna poslovna komunikacija tvrtke.

1.2.
Poželjne značajke administrativnoga stila

Poželjne su značajke administrativnoga funkcionalnog stila hrvatskoga standardnog jezika: ustaljena struktura (drukčija naravno za svaku vrstu teksta koji je spomenut u prethodnome odjeljku), činjeničnost, objektivnost, jednostavnost, logičnost, sažetost i preglednost te potpuna usklađenost s normama hrvatskoga standardnog jezika (koje su zabilježene u pravopisu, gramatici i rječniku te u jezičnim savjetnicima).

Budući da administrativni funkcionalni stil ima strog odnos prema normi, tekstovi pisani tim stilom trebaju u cijelosti poštovati normu hrvatskoga standardnog jezika. To znači da se beziznimno valja pridržavati pravopisnih pravila o pisanju velikih i malih početnih slova, glasova i glasovnih skupina, jednačenju glasova, pravila o pisanju riječi iz tuđih jezika, sastavljenome i rastavljenome pisanju riječi, interpunkcijskih i pravopisnih znakova te kratica. Valja se pridržavati i gramatičkih pravila te svih ostalih norma standardnoga jezika. Međutim, primjeri iz prakse nerijetko pokazuju da se krše neki od navedenih zahtjeva, najčešće zahtjev za sažetim, jasnim i jednostavnim izražavanjem te da se u poslovnoj komunikaciji često ne poštuju norme standardnoga jezika.

1.3.
Uprosječenost jezika poslovne komunikacije

Jezik poslovne komunikacije na svim razinama teži uprosječenosti. U njemu u pravilu nema stilskih figura niti su one u njemu poželjne. Kad jezični priručnici dopuštaju dvostrukosti, između riječi i pravopisnih rješenja koja se osjećaju kao običnija i češća i onih koja se doživljavaju kao rjeđa ili stilski obojena, u jeziku poslovne komunikacije u pravilu prevladavaju prva. U njemu npr. nema rjeđih glagolskih vremena (aorista, imperfekta ili pluskvamperfekta – perfekt je jedini način izricanja prošloga vremena koji administrativni stil i poslovna komunikacija trebaju) ni načina (npr.

kondicionala II. ili optativa). U izboru između pravopisnih dvostrukosti u administrativnome će se stilu u pravilu češće nalaziti uobičajenija rješenja, i pravopisna (*pogreška*, a ne *pogrješka*, *neću*, a ne *ne ću*) i gramatička (npr. prezent glagola *uzimati uzimam*, a ne *uzimljem*, prezent glagola *dati dam*, a ne *dadem* ili *dadnem*) i leksička (pa će se obično davati prednost riječi *veza* pred riječju *sveza*, riječi *sport* pred riječju *šport*, riječi *obrada* pred riječju *obradba,* glagolu *upotrebljavati* pred glagolima *rabiti* i *uporabljivati* itd.). To naravno ne znači da sve spomenute dvostrukosti ne pripadaju standardnomu jeziku.

O uprosječenosti jezičnih sredstava na svim razinama govori i činjenica da se u administrativnim i poslovnim tekstovima pridjevi i zamjenice u načelu ne navezuju u onim slučajevima kad je navezivanje neobvezatno (v. točku 3.1.12.).

1.4.
Jezične nepravilnosti u administrativnome stilu

Jezične nepravilnosti koje se nerijetko pojavljuju u administrativnome stilu katkad su posljedica nedovoljne pismenosti, često i nedovoljnoga poznavanja administrativnoga stila i pismenosti u tom stilu (i tada ih je i lakše ukloniti jer će odgovor na dvojbu dati jezični priručnici ili lektori), a često su složenije naravi. Riječ je o problemima koji nastaju u prvome redu zbog velikoga utjecaja engleskog jezika na hrvatski jezik općenito, a pogotovo na jezike pojedinih struka kao što su informatika, ekonomija (osobito menadžment i marketing), kemija, očuvanje okoliša, komunikologija itd. S obzirom na to da suvremena poslovna komunikacija obvezatno uključuje i nazive tih struka, jedan je od najčešćih problema pri poslovnoj komunikaciji kako postupati s engleskim nazivima za koje ne znamo domaći naziv.

U nazivlje spomenutih struka često se preuzima engleska riječ ili naziv bez ikakve prilagodbe hrvatskomu jeziku ili se provodi samo djelomična pravopisna prilagodba koja je najčešće više motivirana nedovoljnim poznavanjem engleskoga pravopisa nego željom za prilagodbom hrvatskomu sustavu. Međutim, valja imati na umu da je jedno od osnovnih načela koje treba primjenjivati da svaki strani naziv, kad god je to moguće, treba zamijeniti hrvatskim. U tome mogu pomoći rječnici te, kad je riječ o stručnim nazivima, stručnjaci određenih struka u suradnji s jezikoslovcima. U daljnjemu se tekstu u ovoj točki objašnjavaju najčešće stilske nepravilnosti tipične za administrativni stil i stil poslovne komunikacije, u 2. točki donosi se pregled slučajeva u kojima se najčešće griješi u tim stilovima pod utjecajem

engleskoga jezika, a u 3. točki daje se pregled najčešćih jezičnih (pravopisnih i gramatičkih) nepravilnosti u tim stilovima.

1.5.
Ustrojstva koja treba izbjegavati u administrativnome stilu

Neka ustrojstva koja se često pojavljuju u administrativnim tekstovima ne treba upotrebljavati. To su npr.:

~~izvršiti dostavu~~ >
dostaviti

~~na neučinkovit način~~ >
neučinkovito

~~na razini Hrvatske~~ >
u Hrvatskoj

~~od iznimne je važnosti~~ >
iznimno je važno

~~od velike je važnosti~~ >
veoma je važno

~~izvršiti uplatu~~ > uplatiti
~~na dobrovoljnoj bazi~~ > dobrovoljno
~~na loš način~~ > loše
~~na tjednoj bazi~~ > tjedno
~~od ključne je važnosti~~ > ključno je
~~od međunarodne je važnosti~~ > važno je u međunarodnim okvirima
~~od presudne je važnosti~~ > presudno je.

Također treba izbjegavati nezgrapne formulacije česte u administrativnim tekstovima i poslovnoj komunikaciji poput:

~~biti uključen u vježbu~~ > sudjelovati u vježbi
~~cijenu smo spustili još niže~~ > cijenu smo (još) spustili
~~držati prvo mjesto na tržištu~~ > biti na prvome mjestu na tržištu
~~držati svoju poziciju na tržištu~~ > biti stabilan na tržištu
~~Hvala za poziv~~. > Hvala na pozivu.
~~ostaje aktivan promo rabat~~ > i dalje vrijedi promocijski rabat
~~poduzeti daljnje mjere~~ > uvesti nove mjere
~~postoji vjerojatnost bolje prodaje~~ > moguća je bolja prodaja
~~prvo mjesto po volumenu na tržištu~~ > prvo mjesto na tržištu
~~u roku pet dana~~ > u roku od pet dana
~~uložiti daljnje napore~~ > potruditi se
~~velika količina posla~~ > mnogo posla.

Česta je u poslovnoj komunikaciji i u administrativnim tekstovima uporaba riječi *isti* ili skupine *kao takav* koje ne treba upotrebljavati, npr.:

~~Svaku fakturu treba odobriti. Voditelj koji odobrava istu~~ … > Svaku fakturu treba odobriti. Voditelj koji je odobrava …; Voditelj koji odobrava tu fakturu...

~~Treba osvijestiti važnost davanja povratnih informacija i usvajanja vještine davanja istih prema najčešće primjenjivanim modelima~~. > Treba osvijestiti važnost davanja povratnih informacija i usvajanja vještine njihova davanja prema najčešće primjenjivanim modelima.

~~neiskustvo u primanju povratne informacije, odnosno nepoznavanje reagiranja na istu~~ > neiskustvo u primanju povratne informacije, odnosno nepoznavanje reagiranja na nju

~~Posao kao takav nije težak~~. > Posao nije težak.; Taj posao nije težak.

~~Radionica je zanimljiva kao takva~~. > Radionica je zanimljiva.; Ta je radionica zanimljiva.

Brojni su primjeri, i u administrativnome i u publicističkome stilu, udvajanja istoga značenja. Gomilanje riječi ne pridonosi jednostavnosti, razumljivosti i točnosti u obavješćivanju i izvješćivanju kojima se teži u tim stilovima:

~~U ovom slučaju radi se o neovlaštenu kopiranju podataka s kreditnih kartica~~. > Riječ je o neovlaštenu kopiranju podataka s kreditnih kartica.

~~Bit ćemo u mogućnosti odgovoriti na vaš upit do kraja tjedna~~. > Na vaš ćemo upit odgovoriti do kraja tjedna.

~~Računa se da će kriza stati te da će većina raspolagati većim budžetom za putovanja nego je bio slučaj ove godine~~. > Predviđa se da će kriza proći te da će većina imati više novca za putovanja nego ove godine.

~~Kao jedan od većih problema izdvojena je slaba vertikalna komunikacija~~. > Istaknuto je da je slaba vertikalna komunikacija jedan od većih problema.

~~Glavni je direktor istaknuo kako su plaće usklađene s istim rangom plaća u sličnim tvrtkama~~. > Glavni je direktor istaknuo kako su plaće usklađene s onima u sličnim tvrtkama.

~~Što se tiče eventualnog povećanja plaće, do toga će doći čim to financijska situacija bude dozvoljavala~~. > Plaće će se povisiti čim to financijske prilike omoguće.

~~Provedbu izobrazbe čine tri faze~~. > Izobrazba se provodi u trima fazama.

~~usmjeriti se na razvitak kategorije proizvoda~~ > razvijati kategoriju proizvoda

Premda je posljednjih godina hrvatski jezik pod velikim utjecajem engleskoga, zadržala su se i pojedina sintaktička ustrojstva iz francuskoga jezika (galicizmi):

~~Ono što želimo istaknuti to je da svi trebamo uložiti daljnje napore za prevladavanje sadašnjih negativnih kretanja na tržištu~~. > Ističemo kako se svi trebamo potruditi da bismo prebrodili negativne tržišne pokazatelje.

~~Ono što ja mislim reći to je da će se kriza na tržištu osjećati i cijelo iduće tromjesečje~~. > Smatram da će se kriza na tržištu osjećati i cijelo iduće tromjesečje.

~~Nisu samo menadžeri ti koji bi trebali biti odgovorni za loše poslovne rezultate~~. > Za loše poslovne rezultate nisu odgovorni samo menadžeri.

~~U onoj mjeri u kojoj se budete trudili, u toj će mjeri biti i vaši rezultati~~. > Koliko se potrudite, takvi će vam biti i rezultati.

U administrativnome stilu i stilu poslovne komunikacije često se pojavljuju parazitne riječi, administrativizmi bez pravoga značenja, poput riječi *pitanje*, *plan*, *razina*, *sfera*, npr.:

~~*cijene u sferi poluproizvoda*~~ > *cijene poluproizvoda*
~~*na razini tvrtke*~~ > *u tvrtki.*

U administrativnome stilu nepoželjna je uporaba poredaba, metafora, personifikacije itd.:

~~*zakon podrazumijeva*~~ > *prema zakonu.*

1.5.1. PLEONAZMI

U administrativnome su stilu česti i pleonazmi, tj. izrazi kojima se nepotrebno udvaja isto značenje. Oni također nisu poželjna značajka toga stila. Česti su pleonazmi u tom stilu:

~~*čak štoviše*~~ > *čak ili štoviše* (istoznačne riječi)
~~*često puta*~~ > *često*
~~*daljni rast*~~ > *rast*
~~*daljnje širenje*~~ > *širenje*
~~*loša mana*~~ > *mana* (mana je uvijek loša)
~~*međusobna suradnja*~~ > *suradnja*
~~*otprilike oko*~~ > *otprilike ili oko* (*otprilike* i *oko* istoznačne su riječi)
~~*ponavljanje iz početka*~~ > *ponavljanje*
~~*ponovni povrat*~~ > *povrat* (ta riječ podrazumijeva da je što već bilo)
~~*porazgovarati zajedno*~~ > *porazgovarati* (porazgovarati s kim može se samo uz sudjelovanje obiju strana)
~~*treći po redu*~~ > *treći* (ako je tko treći po redu, on je jednostavno – treći)
~~*veliko mnoštvo*~~ > *mnoštvo* (mnoštvo je nužno veliko)
~~*u razdoblju od siječnja do lipnja*~~ > *od siječnja do lipnja*
~~*ušteda u visini od oko*~~ > *ušteda od oko*
~~*veliki proizvodni div*~~ > *proizvodni div*
~~*vremensko razdoblje*~~ > *razdoblje* (jer razdoblje je uvijek i nužno vremensko)
~~*zajedno s*~~ > *s* (ako smo s kim, onda smo zajedno; postoje međutim konteksti u kojima je nužno ostaviti *zajedno s*: npr. u rečenici: *Hrvatski odbojkaši igrat će u trećoj skupini zajedno s Mađarskom, Finskom i Grčkom*, *zajedno s* je potrebno jer to znači da će Mađarska, Finska, Grčka i Hrvatska igrati u istoj skupini, a rečenica *Hrvatski odbojkaši igrat će u trećoj skupini s Mađarskom, Finskom i Grčkom* značila bi da će hrvatski rukometaši igrati utakmice protiv rukometaša tih triju zemalja).

Pleonazmi su česti i u reklamama, npr.:

~~0.5L gratis~~
~~na dar~~!

0,5 L
besplatno!

0,5 L
na dar!

Poslovna komunikacija njima obiluje, npr.:

> *~~Njegove će dužnosti obuhvaćati i odabir strategija i taktika za prodajni lanac za ugostiteljstvo~~. > Njegove će dužnosti obuhvaćati i odabir poslovnih taktika za prodajni lanac za ugostiteljstvo.*

Katkad se pleonazmi upotrebljavaju u nazivima stranoga podrijetla stoga što onomu tko ih upotrebljava nije jasno značenje riječi koje upotrebljava. Tako se npr. pojavljuje naziv *dispenser-automat*. Ako znamo da riječ *dispenser* u engleskome jeziku označuje automat koji toči piće u određenim količinama (u hrvatskome: *točioni automat*), jasno je da riječ *automat* čini tu polusloženicu pleonastičnom.

Često se na oglasima koji obavješćuju o sniženju mogu vidjeti natpisi poput: *sniženo do -30 %*. U tom slučaju ne možemo čak kazati da je riječ o pleonazmu jer je riječ o besmislici. Nešto može biti sniženo 30 %, ali ne može biti sniženo -30 %.

1.5.2. USTROJSTVA *NEPUNOZNAČNI GLAGOL + IMENICA*

U administrativnome stilu osobito su česta ustrojstva *nepunoznačni glagol + imenica*. Umjesto toga ustrojstva treba, kad god je to moguće, upotrebljavati glagol koji ima istu osnovu kao imenica, npr.:

> *~~dati prijedlog / davati prijedloge~~ > predložiti/predlagati*
> *~~dati izjavu / davati izjave~~ > izjaviti/izjavljivati*
> *~~donijeti odluku / donositi odluke~~ > odlučiti/odlučivati*
> *~~imati znanje stranog jezika~~ > znati strani jezik*
> *~~izvršiti korekciju / vršiti korekciju~~ > ispraviti/ispravljati.*

1.5.3. VEZNA SREDSTVA *S NAMJEROM DA, U SLUČAJU AKO, U SLUČAJU KAD* ITD.

U administrativnome stilu često se upotrebljavaju vezna sredstva *s namjerom da, u slučaju ako, u slučaju kad, u vrijeme kad, na mjestu gdje, što je rezultat/posljedica toga što*. Umjesto njih bolje je upotrebljavati jednostavnije veznike ili vezna sredstva bez punoznačnih riječi (*namjera, posljedica, mjesto, vrijeme*), npr.:

> *~~Naši rezultati nisu slabiji od prošlogodišnjih, što je rezultat činjenice da smo nastavili ulagati u nove proizvode~~. > Naši rezultati nisu slabiji od prošlogodišnjih jer (zato što) smo nastavili ulagati u nove proizvode.*
>
> *~~Učinili smo to s namjerom da poboljšamo rad odjela~~. > Učinili smo to da poboljšamo rad odjela.; Učinili smo to kako bismo poboljšali rad odjela.*

1.6.
Čitanje elektroničkih adresa

U poslovnoj komunikaciji nerijetko treba usmeno dati kakvu elektroničku adresu (e-adresu) ili adresu mrežne stranice. Pritom nerijetko dolazi do nedoumica kako se ta adresa čita.

Znak @ u hrvatskome se često čita kao ~~*majmun*~~ ili ~~*monkey*~~, rjeđe *at [et]*, a još rjeđe *kod* ili *pri*. U engleskome se ~~*monkey*~~ u tome značenju ne upotrebljava, nego se taj znak čita *at*. Stoga je preporučljivo čitati ga kao *pri*, a ako tko želi upotrijebiti engleski naziv, on je *at [et]*.

~~*adresa e-pošte*~~

e-adresa

~~*e-mail*~~

e-pošta, e-adresa, e-poruka

~~*Uveo sam e-mail*~~.	~~*Daj mi svoj e-mail*~~.	~~*Dobio sam e-mail*~~.
Uveo sam e-poštu.	*Daj mi svoju e-adresu.*	*Dobio sam e-poruku.*

cijena
možе biti
snižena

30 %

cijena ne
može biti
snižena

-30%

U engleskome se znak - čita *dash,* što znači ‘crtica’. Taj se znak u hrvatskome čita na tri različita načina: *crtica, minus* i *povlaka*. Riječ *povlaka* ne pripada hrvatskomu standardnom jeziku. Prednost je naziva *minus* što je posve jednoznačan te ne može doći do nesporazuma i zamjene sa znakom _ koji se također često nalazi u adresama. Znak _ koji se katkada pojavljuje u e-adresi najčešće se čita kao *donja crtica* (*crta*).

www najčešće se čita *ve ve ve*. Međutim, ispravan je način čitanja *dvostruko ve, dvostruko ve, dvostruko ve* jer *ve ve ve* označuje *vvv*. Na engleskome se takva adresa čita *double u, double u, double u*. (Više o tome u knjizi Milice Mihaljević *Kako se na hrvatskome kaže www*).

1.7.
Ana Horvat, voditelj Službe za nabavu / Ana Horvat, voditeljica Službe za nabavu

U administrativnome se stilu, npr. u poslovnim dopisima i na posjetnicama, često pojavljuje nedoumica treba li pisati npr. *Ana Horvat, voditeljica Službe za nabavu* ili *Ana Horvat, voditelj Službe za nabavu*. Kad je riječ o konkretnoj osobi, upotrebljava se odgovarajući mocijski parnjak, tj. *Ana Horvat, voditeljica Službe za nabavu*.

Međutim, u popisu funkcija u nekoj tvrtki ne treba pisati npr. *voditelj/voditeljica Službe za nabavu*. Naime funkcija je *voditelj Službe za nabavu, ravnatelj, direktor, upravitelj* itd. Ne treba se bojati da se time zadire u načelo ravnopravnosti spolova. Muški rod u tome slučaju funkcionira kao spolno neutralan te činjenicu da se u kakvu popisu radnih mjesta ili oglasu spominje *voditelj, ravnatelj* itd. (a ne spominje *voditeljica, ravnateljica* itd.) ne treba tumačiti kao da podrazumijeva samo osobe muškog spola.

Dakle,

Ana Horvat *voditeljica* je Službe za nabavu, a funkcija na kojoj se nalazi je funkcija *voditelja* Službe za nabavu.

Osobito je neekonomično i posve nepotrebno u tekstu uvijek navoditi i ženski mocijski parnjak. Takav je tekst čitatelju neproziran, a onoga tko ga piše često dovodi u različite nedoumice te se u provođenju tog načela često griješi, npr.:

> ~~*Objasniti zaposleniku što je učinio/la dobro i ohrabriti ga da u tome nastavi*~~.

Dosljedno pridržavanje načela koje se pokušava i ne uspijeva provesti u toj rečenici dovelo bi do rečenice:

~~*Objasniti zaposleniku/zaposlenici što je učinio/učinila dobro i ohrabriti ga/ju da u tome nastavi*~~.

Takvo pisanje otežava čitanje i razumijevanje teksta, pa je to razlogom što se ne provodi dosljedno. Rečenica:

Objasniti zaposleniku što je učinio dobro i ohrabriti ga da u tome nastavi,

ne dovodi u pitanje ravnospravnost spolova, kao što je ne dovode u pitanje ni uobičajene zakonske formulacije: *pravo je zaposlenika, dužnost je rukovoditelja* itd.

Tvrdnju o širemu opsegu muškoga roda, tj. o njegovoj potencijalnoj spolnoj neutralnosti, možemo pokazati i činjenicom da bismo u situaciji kakve neizvjesnosti (npr. kad ne znamo pitamo li za muškarca ili ženu), pitali:

Tko je voditelj ureda?
Tko je ravnatelj instituta?
Tko je direktor Odjela za marketing u vašoj tvrtki?,

a odgovor na to pitanje može biti i Ana Petrović i Ivan Petrović. Ne bismo nikad, bez obzira na to što se odgovor može odnositi i na mušku i na žensku osobu, pitali:

~~*Tko je voditelj ili voditeljica ureda*~~*?*
~~*Tko je ravnatelj ili ravnateljica instituta*~~*?*
~~*Tko je voditelj ili voditeljica Odjela za marketing u vašoj tvrtki*~~*?*

Funkcije treba razumijevati onako kako se npr. razumijevaju činovi i titule: poručnica je ženska osoba koja ima čin poručnika (čin je dakle samo *poručnik*). Isto tako, doktorica znanosti žena je koja ima titulu doktora znanosti (titula je samo *doktor znanosti*). Vršiteljica dužnosti ravnatelja žena je koja obnaša funkciju vršitelja dužnosti ravnatelja (funkcija je samo *vršitelj dužnosti*).

Analogno tomu, mogli bismo (dapače, morali) bez imalo bojazni od ugrožavanja ravnopravnosti spolova u strukturi tvrtke uspostaviti funkcije u muškome rodu. Uostalom, i u Ustavu Republike Hrvatske nalaze se odredbe poput: *Hrvatski sabor ima najmanje 100, a najviše 160 zastupnika … U slučaju kraće spriječenosti uslijed odsutnosti, bolesti ili korištenja godišnjeg odmora,*

Predsjednik Republike može povjeriti predsjedniku Hrvatskoga sabora da ga zamjenjuje. Formulacije u kojima se spominju nazivi *zastupnik, Predsjednik Republike, predsjednik Hrvatskog sabora* uključuju naravno osobe obaju spolova.

S druge strane, kad je riječ o konkretnoj osobi, svakako treba upotrebljavati odgovarajući mocijski parnjak. Pitanje koje se često postavlja jest je li dobro kazati da je tko javna *bilježnica*. To se pitanje postavlja stoga što riječ bilježnica u hrvatskome jeziku ima i drugo značenje *(teka)*. To međutim nije razlog da i konkretnu osobu koja se bavi javnobilježničkim poslom ne zovemo *javnom bilježnicom*.

U obraćanju ženskoj osobi nije dobro upotrebljavati ustrojstva poput:

~~*gospođo gradonačelnik, gospođo doktor*~~ *itd.*

Umjesto toga treba govoriti i pisati:

gospođo gradonačelnice, gospođo doktorice ili gradonačelnice, doktorice.

U oglasima za radna mjesta treba istaknuti funkciju (koja je nužno u muškome rodu), a u zagradama se (kako bi se izbjeglo svako pogrešno tumačenje) može dati napomena (m/ž) koja označuje da se za to radno mjesto mogu natjecati osobe obaju spolova, npr.:

Traži se osoba za radno mjesto voditelja prodaje (m/ž)

1.8.
Reklame i jezična pravilnost

O reklamama možemo također razmišljati kao o sredstvu poslovne komunikacije. Reklame do neke mjere izmiču standardnojezičnoj normi jer obiluju metaforama, igrama riječima, jezičnim dosjetkama itd. koje su u njima i dopuštene i poželjne. Ipak, valjalo bi se jasno pridržavati načela da se u njima norme standardnoga jezika mogu kršiti samo ako za to postoje jasni i opravdani razlozi. Jedan je od takvih razloga čuvanje oznake robne marke u njezinu izvornu obliku pa se zbog toga razloga imena robnih marka u reklamama najčešće ne sklanjaju, od njih se ne izvode tvorenice itd. Međutim, standardnojezična se pravila često u reklamama krše i tamo gdje za njihovo kršenje ne postoje dobri (u pravilu marketinški) razlozi. Tako često u reklamama rečenice koje završavaju točkom, upitnikom ili uskličnikom ne započinju velikim slovom, što je svakako nepravilno. Nepravilna je i uporaba decimalne točke umjesto decimalnoga zareza, npr. 2.5 L (v. točku 2.3.), a pogotovo je neprihvatljivo da se npr. u istoj reklami jednom piše decimalna točka, a drugi put decimalni zarez.

Nije npr. prihvatljiv tekst u reklami:

> *~~Kroz mjesec Rujan na 1L Brick pakiranjima imamo cjenovnu promociju – 20 % snižena cijena na sljedećim okusima~~: …*

jer se njime krši nekoliko standardnojezičnih pravila, a nijedno kršenje nije namjerno, tj. napravljeno kako bi se dobila igra riječi ili na koji drugi način postigao marketinški cilj. Taj bi tekst trebao glasiti:

> *Tijekom mjeseca rujna 20 % je snižena cijena kartonskim pakiranjima od 1 L, i to sljedećim okusima: …*

U reklamama su česti i pleonastični izrazi, npr. *~~duopack pakiranje~~* u kojemu se nepotrebno upotrebljava strana riječ (*duopack*) te udvaja obavijest *~~pack – pakiranje~~* umjesto da piše *dvostruko pakiranje* (v. točku 1.5.1.).

Pleonastičan je i reklamni oglas:

> *~~Za više od potrošenih 250 kn poklanjamo vam dar~~.*

Dar se uvijek poklanja, daruje. Sve što se daruje je dar. Bolje bi bilo:

> *Za više od potrošenih 250 kn dobivate dar.*

U reklami *Jogurti voćna srca* pridjev *voćni* sklanja se kao nepostojeći pridjev *voćan*. Trebalo bi biti *voćnog* jer se odnosni pridjevi (a pridjev *voćni* odnosni je pridjev) tako sklanjaju (v. točku 3.2.5.).

U reklami *Brini za sebe* upotrijebljen je neprijelazni glagol umjesto povratnoga. Ta bi reklama trebala glasiti:

> *Brini se za sebe* (v. točku 3.4.1.).

Reklama *Učinite najbolji izbor za svoje dijete* trebala bi glasiti

> *Izaberite najbolje za svoje dijete* (v. točku 1.5.2.).

Napomenimo da ono što je nepravilno u općemu tekstu i u dopisivanju nije nužno nepravilno u reklami.

Tako reklamni natpis: *U Coca-Coli Zero je 0 šećera* može biti marketinški dobar zbog svoje efektnosti i brojkom zapisane nule, ali u kontekstu općejezične komunikacije ne treba preuzimati model koji je u reklami zbog izvanjezičnih razloga dobar. U takvoj neutralnoj komunikaciji svakako bi bolje bilo: *U Coca-Coli Zero nema šećera*.

U reklamama treba dobro razlikovati jezičnu kreativnost koja je u njima svakako pozitivna (uzmimo kao primjer igre riječima: *najvijač, najmještaj*) od nenamjernoga kršenja jezičnih norma, tj. od odstupanja od jezičnih pravila učinjenih zbog neznanja.

2. UTJECAJ ENGLESKOGA JEZIKA NA HRVATSKI

Temeljni je problem ovoga trenutka u hrvatskome jeziku utjecaj engleskoga jezika, osobito na nazive pojedinih struka koji se onda prenose i u administrativni i u znanstveni funkcionalni stil. Čak i čitajući dnevni tisak može nam se katkad učiniti da je engleski jezik podskup hrvatskoga. Unatoč brojnim izražajnim mogućnostima hrvatski se jezik osiromašuje nekritičkim preuzimanjem riječi iz stranih jezika.

Engleski *top* upotrebljava se čak i uz hrvatski superlativ:

> ~~*Top 3 najčitanijih*~~ > *Tri najčitanija.*

Da bi se izrazilo kako je nešto vrhunsko, najbolje, u hrvatskome postoje brojne mogućnosti. Ne iskorištavaju se, a razlozi nisu jezični.

Slično je i sa *super*. Sve je postalo *super*: i lijepo i najprivlačnije i najpoželjnije i izvrsno. Vrhunski proizvodi postali su *superproizvodi*, vrhunske robne marke su *supermarke*. Najbolja ponuda također je *superponuda* i sl. Dovoljno je reći *cijena godine* (kad se misli na najpovoljniju cijenu) ili *najpovoljnija cijena* umjesto ~~*super cijena godine*~~.

Temeljni je problem ovoga trenutka u hrvatskome jeziku utjecaj engleskoga jezika, osobito na nazive pojedinih struka koji se onda prenose i u administrativni i u znanstveni funkcionalni stil.

Čak i čitajući dnevni tisak može nam se katkad učiniti da je engleski jezik podskup hrvatskoga. Unatoč brojnim izražajnim mogućnostima, hrvatski se jezik osiromašuje nekritičkim preuzimanjem riječi iz stranih jezika.

Uz riječi *top*, *super* i *akcija* u posljednje se vrijeme vrlo često upotrebljava riječ *opcija*. Zamjene su brojne:

> ~~*To je najbolja opcija*~~. > *To je najbolji izbor.; To je najbolja mogućnost.*

Velike se količine sve češće, pogotovo u marketingu, označuju riječima *džambo, ekstra, mega, maxi*, npr.: *maxi mega pack*. Za sve te riječi imamo odgovarajuće hrvatske izraze. Engleska riječ *jumbo* znači 'velika, krupna, nezgrapna, nespretna osoba', a devedesetih godina ta se riječ počela upotrebljavati za velike plakate na javnim površinama (*džamboplakati*). Zatim su se za sve što je veliko, iznimno ili vrsno počele upotrebljavati riječi preuzete iz grčkoga (*mega*) ili latinskoga (*super*, *maksi*, prema *maximus*). Ti su označivači kvalitete ili količine nepotrebni u hrvatskome jeziku, npr. *mega pack* i *maxi pack* velika su pakiranja.

U javnosti se najčešće upozorava na problem pretjerane uporabe engleskih riječi umjesto hrvatskih, koji je osobito prisutan u poslovnoj komunikaciji i korporacijskome jeziku, npr.:

> ~~*Naši accruali do kraja godine iznose*~~ ... > *Naši prihodi do kraja godine iznose ...*
>
> ~~*To trebamo facilitirati*~~. > *To trebamo omogućiti; To trebamo podržati.*
>
> ~~*On je naš facilitator*~~ > *On je naš pomagač.*
>
> ~~*Revenue nam je 29 000 kn*~~ > *Prihod / Dohodak nam je 29 000 kuna.*
>
> ~~*Imate svoje followere na Twitteru i one koje vi pratite!*~~ > *Na Twitteru i slijedite i slijede vas!*
>
> ~~*Lead team treba reći svojim direct reportima da dođu na seminar*~~. > *Vodstvo tvrtke treba obavijestiti izravno podređene da dođu na seminar.*

Nema nikakva opravdanja za uporabu navedenih riječi i izraza u hrvatskome jeziku. Najčešće se kako bi se opravdala uporaba engleskih riječi kao razlog navodi da se njima određeni pojam označuje bolje, jasnije, nedvosmisleno, preciznije. To opravdanje nema nikakva uporišta, riječ je najčešće samo o jezičnoj navici i neutemeljenome osjećaju dijela govornika hrvatskoga jezika da pojmovi označeni stranom riječju znače nešto drugo, više itd. Nema međutim nikakva razloga da riječ *facilitator* ne zamijenimo riječju *pomagač*, da izraz *check lista* ne zamijenimo izrazom *provjerna lista,* da natpise *Sold!* ne zamijenimo natpisima *Prodano!*, *Rasprodano!* itd.

~~facilitator~~

pomagač

Problemi povezani s velikim utjecajem engleskoga jezika na hrvatski vidljivi su i na razinama nižim od razine riječi te se utjecaj engleskoga jezika prepoznaje u pravopisnoj i gramatičkoj strukturi prijevodnih, ali i izvornih tekstova. Iako je taj problem u većoj ili manjoj mjeri izražen u svim stilovima hrvatskoga jezika, on je osobito naglašen u administrativnome stilu hrvatskoga jezika, pogotovo u jeziku tvrtka koje su u svojemu poslovanju tijesno povezane sa stranim tvrtkama ili su njihove podružnice. Ukratko ćemo upozoriti na neke nepravilnosti nastale pod utjecajem engleskoga jezika koje su veoma česte u poslovnoj komunikaciji na hrvatskome jeziku, a svakako ih treba izbjegavati.

~~4pack, 2pack, 6pack~~

pakiranje od četiri boce/limenke

pakiranje od dvije boce/limenke (dvostruko pakiranje)

pakiranje od šest boca/limenka

Sve se češće pojavljuju problemi koje hrvatski pravopis ne predviđa jer neka od rješenja koja se prihvaćaju u poslovnoj i trgovačkoj komunikaciji ne pripadaju hrvatskomu nego engleskomu jeziku. To su npr.:

> ~~*4pack, 2pack, 6pack*~~ > *pakiranje od četiri boce/limenke, pakiranje od dvije boce/limenke (dvostruko pakiranje), pakiranje od šest boca /limenka*

> ~~*24-hour banking*~~ > *cjelodnevne bankarske usluge; cjelodnevno bankarsko poslovanje*

> ~~*b. pretty*~~ > *budi lijepa*

Katkad takva rješenja bivaju prihvaćenima i u jezicima struka, npr.:

> *3D tehnologija*.

U pisanju imena tvrtka i proizvoda dovodi se u engleskome, pa slijedom toga i u hrvatskome, u pitanje status razmaka kao pravopisno važnoga elementa te se veliko slovo pojavljuje i unutar „jedne riječi“. Osobito se to primjećuje u imenima tvrtka i proizvoda, npr.:

> *McDonald's*, *BlackBerry*, *PowerPoint*, *iPhone*,

a pojavljuje se sve češće i u imenima hrvatskih tvrtka i proizvoda.

Utjecaj engleskoga jezika na hrvatski zapaža se i u uporabi sastavnoga veznika *i*. Baš kao što pod utjecajem engleskoga u javnim napisima i natpisima nestaje pridjeva, tako nestaje i veznika *i* koji se zamjenjuje znakom & (*and*).

U naslovima novinskih rubrika imamo:

> ~~*Gospodarstvo & financije*~~ umjesto *Gospodarstvo i financije*
> ~~*Kultura & scena*~~ umjesto *Kultura i scena*
> ~~*Pijuni & Pješaci*~~ umjesto *Pijuni i pješaci*
> ~~*Klikni & kupi*~~ umjesto *Klikni i kupi*
> ~~*Ciljevi & filozofija tvrtke*~~ umjesto *Ciljevi i filozofija tvrtke*
> ~~*Fitness & aerobic centar*~~ umjesto *Fitness i aerobic centar*
> (ili: *Centar za fitness i aerobic/aerobiku*)
> ~~*Poslovne & obiteljske obveze mogu se uskladiti*~~ umjesto *Poslovne i obiteljske obveze mogu se uskladiti*.

Znak & pojavljuje se i u imenima proizvoda. I u poslovnoj se komunikaciji često upotrebljava znak & umjesto veznika *i*, npr.:

> ~~*čuvanje zapisa & dokumentacije*~~.

Utjecaj se engleskoga često prepoznaje i u rečeničnoj strukturi, npr.:

> ~~*Nakon ove radionice vi ćete razumjeti*~~ ... > *Nakon ove radionice razumjet ćete* ...

2.1.
Veliko i malo slovo

U hrvatskim tekstovima koji su nastali prevođenjem s engleskoga jezika često je u hrvatskome tekstu preslikan engleski pravopis. Međutim, hrvatski i engleski pravopis prilično se razlikuju. Veoma se često u hrvatskim tekstovima veliko slovo upotrebljava tamo gdje je to uobičajeno u engleskome pravopisu. Odnos hrvatskoga i engleskoga pravopisa prema velikome slovu je međutim sasvim različit: u engleskome se velikim slovom u imenu, naslovu ili nazivu piše svaka punoznačna riječ. U hrvatskome postoje jasna pravila o tome kad se veliko slovo upotrebljava. Nije stoga dobro pisati npr. ~~*Osobni Razvojni Plan*~~, ~~*kako gradimo Vodstvo*~~ itd. Sve se češće može primijetiti da se različita višerječna imena tvrtka pišu tako da se sve njihove sastavnice pišu velikim slovom, osobito na internetu. To naravno nije dobro i za to nema nikakva pravopisnoga opravdanja.

Evo nekoliko tipičnih primjera uporabe velikoga umjesto malog slova pod utjecajem engleskoga jezika: ~~*Internet*~~ (umjesto: *internet*), ~~*Svjetska Banka*~~ (umjesto: *Svjetska banka*), ~~*Europska Komisija*~~ (umjesto: *Europska komisija*), ~~*Europska Zajednica*~~ (umjesto: *Europska zajednica*), ~~*PoslodavacPartner*~~ (ime nagrade očito nastalo pod utjecajem engleskoga; u hrvatskome nema nikakva razloga da se riječ *partner* u imenu nagrade piše velikim slovom), ~~*Coca-Cola Klub*~~ (umjesto: *Coca-Colin klub*), ~~*MojPosao*~~ (ime internetskoga portala). U primjerima *PoslodavacPartner i MojPosao* dovode se (nepisanjem razmaka) u pitanje i granice riječi. Takva rješenja mogu biti grafička dosjetka (ako za nju postoji valjano opravdanje), ali nikako ne bi smjela biti u službenim imenima koja bi morala glasiti: *Poslodavac partner* i *Moj posao*. Katkad utjecaj engleskoga pravopisa kad je riječ o pisanju velikog slova ide tako daleko da se velikim slovom pišu npr. i nazivi mjeseca: ~~*Rujan*~~, ~~*Prosinac*~~ itd.

Osobito se često griješi tako da se piše ~~Europska Unija~~ umjesto Europska unija. Jedno od pitanja koje se često upućuje jezikoslovcima upravo je pitanje zašto pišemo *Europska unija*, a ne *Europska Unija*. Europska unija politčko je područje koje nije država. Za države vrijedi pravopisno pravilo da se sve riječi u višerječnome imenu države pišu velikim slovom (npr. *Sjedinjene Američke Države*). Europska unija nema još svoj ustav i još nije država kao što je to SAD te stoga nema pravopisnoga pravila koje bi opravdavalo pisanje riječi unija u imenu toga područja velikim slovom iako postoje pravopisi u kojima se u rječničkom dijelu nalazi *Europska Unija*. Takvo je pisanje moguće, ali trebalo bi ga opravdati uvođenjem odgovarajućega pravopisnog pravila, što ti pravopisi ne čine.

Često se bez ikakva uporišta u pravopisu velikim slovom pišu različite funkcije (osobito visoke), npr. ~~*Direktor Odjela za marketing*~~ (umjesto: *direktor Odjela za marketing*) te titule, npr. ~~*Dr. sc*~~. (umjesto: *dr. sc.*), *Prof.* (umjesto: *prof.*) itd. Kratica *prof.* piše se ispred imena kada je riječ o sveučilišnome profesoru, a iza imena i odvojena zarezom kad je riječ o osobi koja je diplomiravši stekla tu titulu, npr.: *prof. Ana Horvat* (sveučilišna profesorica) i *Ana Horvat, prof.* Često se misli da se pisanjem titula ili funkcija velikim slovom pokazuje osobito poštovanje prema nositelju titule ili imatelju funkcije, ali to nije točno. Riječ je o jasno definiranome pravopisnom pravilu koje treba poštovati.

~~*Coca-Cola Klub*~~

Coca-Colin klub

Sve se češće umjesto u hrvatskome mjeriteljstvu uobičajene kratice za litru *l* upotrebljava kratica *L*. Razlog je tomu što je malo tiskano *l* slično brojki 1, pa se uporaba oznake *L* posve uobičajila.

Pod utjecajem engleskoga često je u poslovnoj komunikaciji obraćanje komu iz poštovanja zamjenicom *vi* pisanom malim slovom. To nije u skladu s hrvatskim pravopisom. U engleskom zamjenica *you* služi i za obraćanje jednoj i za obraćanje skupini osoba, a bilježenje obraćanja iz poštovanja engleski jezik ne poznaje.

Obraćamo li se komu iz poštovanja s *Vi*, tu zamjenicu moramo pisati velikim slovom. Osobito se često to pravilo krši u poslovnoj komunikaciji u kojoj se često osobu oslovljava zamjenicom za 2. lice množine, ali se ta zamjenica ne piše velikim slovom, npr. ~~*Poštovani gospodine Petroviću, šaljemo vam*~~ ... Ako dvojimo kako pisati zamjenicu za 2. lice jer se obraćanje može razumjeti i kao obraćanje jednoj osobi i kao obraćanje većemu broju osoba, treba je pisati malim slovom. To se pravilo često krši i na uputama za uporabu različitih uređaja i uputama za uzimanje lijekova, npr. ~~*Ako Vaša perilica*~~ ... > *Ako vaša perilica* ... Pisanje zamjenice za 2. lice množine malim slovom u obraćanju s poštovanjem većemu broju osoba nije međutim u skladu s hrvatskim pravopisom. Ako je riječ o jednoj osobi, i posvojnu zamjenicu *vaš* moramo pisati velikim slovom, npr.: *Poštovani gospodine Petroviću, zahvaljujemo na Vašem odgovoru* ...

2.2.
Pisanje rednoga broja

Prema hrvatskome se pravopisu redni broj piše s točkom, bez obzira na to je li riječ o arapskome ili rimskome broju, npr.: 1. (prvi), 5. (peti), VI. (šesti), VIII. (osmi).

~~*poglavlje 3.*~~

3. poglavlje

U engleskome se jeziku redni brojevi pišu bez točke te ne možemo iz engleskoga teksta ni razabrati je li riječ o rednome ili glavnome broju: *Chapter 2, Rule 22, Video 1, Video 2.* Navedene primjere ne bi trebalo prevesti s ~~*poglavlje 2.*~~, ~~*pravilo 2.*~~, ~~*video 1.*~~ i ~~*video 2.*~~, nego s *2. poglavlje*, *2. pravilo*, *1. video* i *2. video*. Tako treba postupati u svim tekstovima, osim u onima pisanim administrativnim funkcionalnim stilom u kojima su i u hrvatskome jeziku obična ustrojstva *u članku 2., točki 4.* Također se pod utjecajem engleskoga izvornika često ne piše točka uz godinu (npr. ~~2010~~), a u hrvatskomu je svakako treba pisati (2010.).

2.3.
Decimalna točka ili zarez

Prema hrvatskome pravopisu decimalni znak među znamenkama je zarez, a tako je i prema normi ISO 80000-1:2009. U engleskome decimalni se broj u pravilu označuje točkom iako međunarodna norma i u engleskome preporučuje zarez. Uporaba decimalne točke može zbunjivati i stoga što se za računovodstvene potrebe (a samo iznimno i u drugim tekstovima radi lakšega čitanja) točkom odjeljuju skupine od po tri znamenke (počevši zdesna nalijevo), npr. 20.000 (dvadeset tisuća). Posebno je često da se u hrvatskome tekstu upotrebljava decimalni zarez, a u tablicama, slikama, dijagramima itd. decimalna točka. Do toga vjerojatno dolazi stoga jer su dijagrami i slike često preuzeti iz engleskog izvora, ali izvor najčešće nije citiran. I inače se primjećuje da se s mnogo manje pažnje prevode spomenuti dijelovi teksta (u njima ćemo nerijetko naći i „zaostale" engleske kratice, npr. *App*. kao oznaku za dodatak, *p.p*. umjesto *str*. itd.), a to ne bi smjelo biti tako. I njih treba jezično urediti jednako pomno kao osnovni tekst.

Posebno je važno da se u istome tekstu ne upotrebljava i decimalna točka i decimalni zarez i tako povećava postojeća zbrka. Ne smije se dogoditi da se npr. na istome reklamnom oglasu jednom reklamira pakiranje od 2.5 L, a nešto niže pakiranje od 2,5 L.

U hrvatskome tekstu svakako treba upotrebljavati decimalni zarez, a točku koja služi bržemu i lakšemu čitanju brojeva samo iznimno (u računovodstvenome kontekstu ili pri nabrajanju više velikih brojeva). U prilog uporabi decimalnoga zareza govori i to da se točka često piše između sati i minuta u označivanju vremena, npr. 5.30 (uz 5:30). Uporaba decimalne točke u hrvatskome mogla bi stoga zbunjivati jer bi se zapis vremena mogao razumjeti kao decimalni.

2.4.
Spojnica i crtica

U engleskome je jeziku uobičajeno rečenično umetanje s pomoću crtica. Ono je moguće i u hrvatskome jeziku, ali u hrvatskome crtice označuju jače isticanje umetnutoga rečeničnoga dijela. U engleskome one imaju vrijednost koju u hrvatskome pravopisu imaju zarezi, pa ih pri prevođenju treba u

pravilu zamjenjivati zarezima, a ne bez razmišljanja prenositi kao crtice.

> *~~Neprekidno težimo proizvodnji visokokvalitetnih proizvoda koji su – odgovorno promovirani i prezentirani i utemeljeni na partnerstvu s dobavljačima – odraz načina na koji poslujemo~~. > Neprekidno težimo proizvodnji visokokvalitetnih proizvoda koji su, odgovorno promovirani i predstavljeni i utemeljeni na partnerstvu s dobavljačima, odraz načina na koji poslujemo.*

U engleskome se u značenju 'od …do' upotrebljava spojnica te se ona nerijetko prenosi i u hrvatski prijevod u kojemu na njezinu mjestu, u skladu s hrvatskim pravopisom, stoji drugi pravopisni znak, crtica (o razlici između crtice i spojnice u hrvatskome pravopisu v. točku 3.1.6.):

> *~~let London-New York~~ > let London – New York*

ili se spojnica koja povezuje dijelove višerječnog naziva prenosi u hrvatski umjesto da se izostavi:

> *door-to-door selling*
> *~~prodaja od-vrata-do-vrata~~ > prodaja od vrata do vrata*
>
> *just-in-time*
> *~~baš-u-pravo-vrijeme~~ > pravodobno*
>
> *off-the-job training*
> *~~izobrazba izvan-radnoga-mjesta~~ > izobrazba izvan radnoga mjesta*
>
> *on-the-job training*
> *~~izobrazba na-radnome-mjestu~~ > izobrazba na radnome mjestu.*

Pod utjecajem takve uporabe spojnica u engleskome, i u hrvatskome se počelo pisati npr.:

> *~~malo-po-malo~~ > malo-pomalo*
> *~~korak-po-korak~~ > korak po korak.*

2.5.
Pisanje razmaka

U engleskome se ne piše razmak između inicijala višerječnog imena (*first and middle name*). U hrvatskome prijevodu u tom je slučaju razmak nužan.

> *~~C.K. Ogden~~ > C. K. Ogden*
> *~~J.R.R. Tolkien~~ > J. R. R. Tolkien*
> *~~I.B. Mažuranić~~ > I. B. Mažuranić*

U skladu s hrvatskim pravopisom i skraćenice:

d.o.o. i d.d.

trebalo bi pisati:

d. o. o. i d. d.

Međutim, pisanje d.o.o. prihvaćeno je u praksi i u registraciji tvrtka i nije pogrešno.

Razmak se piše i u titulama sastavljenim od dviju kratica, npr.:

dr. sc., *prof. dr.*, *dipl. oecc.* itd.

U skladu s hrvatskim pravopisom između broja i oznake za mjernu jedinicu piše se razmak:

~~*8m*~~ > *8 m*

~~*2L*~~ > *2 L*

Razmak se piše i između broja i oznake za novčanu jedinicu:

~~*5kn*~~ > *5 kn*
~~*50lp*~~ > *50 lp*

Razmak se također piše s obiju strana znaka plus (+), minus (–), puta (x) ili podijeljeno (:), npr.:

~~*2+1 gratis*~~ > *2 + 1 besplatno/na dar*
~~*2x1,5L*~~ > *2 x 1,5 L.*

Razmak se piše između broja i oznake za postotak:

10 %

2.6.
Pisanje egzotizama

Egzotizmi su riječi koje se odnose na posebnosti pojedinih kultura i naroda, obično označuju jela, nacionalne plesove, tipične građevine itd. S obzirom na to da u hrvatskome jeziku za njih nema zamjene, oni se u hrvatski jezik u potpunosti prihvaćaju i pišu fonetizirano (kako se čitaju): *curry > kari, sushi > suši, squash > skvoš, chilli > čili, papaya > papaja, paella > paelja.* Iznimka je riječ *pizza.*

2.7.
Preuzimanje engleskih kratica i pokrata

Često se u prijevodima na hrvatski ne prevode engleske kratice i pokrate (skraćenice od prvih slova višerječnih naziva ili imena, koje se pišu velikim slovima), npr.:

vs. > nasuprot
pp. > str.
eds. > ur.
VIP > veoma važne osobe
VIP apartman > apartman za veoma važne osobe.

Pokratu *CV* (*curriculum vitae*) uobičajilo se u hrvatskome čitati prema njezinu engleskome izgovoru [si vi]. S obzirom na to da je riječ o pokrati latinskoga izraza nastaloj u engleskome, nema nikakva razloga da preuzimamo tu englesku pokratu. Možemo se služiti ili latinskim izrazom (tada ga u tekstu treba kurzivirati) ili umjesto pokrate *CV* upotrebljavati hrvatsku riječ *životopis.* Više o tome v. u rječniku uz natuknicu *kurikulum.*

U jeziku ekonomije i menadžmenta često se upotrebljavaju pokrate višerječnih engleskih izraza, npr.:

SKU (stockkeeping unit)
u.c. (unit case)
BP (business plan)
BD (business developer)
OOS (out of stock, out of service)
CSR (corporate social responsibility).

U poslovnoj komunikaciji nailazimo i na ovakve primjere:

> ~~*Darovali smo 1 ph.c. Cappy 1 L*~~ > *Darovali smo jedan sanduk Cappyja od jedne litre.*

S tim je pokratama moguće troje:

1. prevesti engleski izraz i načiniti pokratu prema hrvatskome, npr.:

   BP > PP, GDP > BDP, CSR > DOP (to se čini tamo gdje već postoji pokrata u hrvatskome ili tamo gdje je ta pokrata zaista nužna)

2. prevesti engleski izraz i ne upotrebljavati englesku pokratu, npr.:

   OOS > nema na skladištu
   OOO > odsutan iz ureda

3. tek iznimno, kada želimo osigurati neupitnu razumljivost pokrate, možemo upotrebljavati i englesku pokratu. U tom slučaju, kad se ona prvi put pojavljuje u tekstu, uz nju treba u zagradama dati njezin razvezani oblik na engleskome i hrvatski prijevod, npr.:

   PR (public relations; odnosi s javnošću).

Bez obzira na to uzima li se pokrata prema hrvatskome ili engleskome nazivu, treba voditi računa o tome da se u hrvatskome pokrate sklanjaju (v. točku 3.2.1.).

U službenoj komunikaciji upotrebljavaju se i pokrate cijelih izraza poput:

> *ASAP (as soon as possible)*
> *FYI (for your information).*

Umjesto njih treba pisati:

> *što je prije moguće*
> *za obavijest.*

Samo to pripada administrativnomu funkcionalnom stilu hrvatskoga jezika.

U e-komunikaciji upotrebljava se cijeli niz takvih pokrata. One pripadaju razgovornomu stilu, a ne pripadaju administrativnomu funkcionalnom stilu hrvatskoga jezika. Poslovna komunikacija međutim nije razgovorna. I dok su u engleskoj komunikaciji, pa i poslovnoj (zbog različitih odnosa tih jezika prema funkcionalnim stilovima i prema normi) takve pokrate uobičajene, u hrvatskome ih ne treba upotrebljavati. U e-porukama nailazimo na pokratu *LP* ili kraticu *lp* umjesto *lijep pozdrav*. Još je češće preuzimanje u hrvatski jezik cijelih engleskih pokrata: *IRL (in real life* 'u stvarnom svijetu'), *CU (see you* 'vidimo se'), *4U (for you 'za tebe')*. Te pokrate ne pripadaju poslovnoj komunikaciji ni administrativnomu funkcionalnom stilu.

Kad je moguće, najbolje je engleski naziv prevesti ...

~~CSR~~

corporate social responsibility

DOP

društveno odgovorno poslovanje

...i izvesti pokratu od hrvatskoga naziva.

~~GDP~~

gross domestic product

BDP

bruto društveni proizvod

2.8.
Ustrojstva poput *Avon krema, Panasonic televizor*

Pod utjecajem engleskog jezika već se udomaćila sintaktička posuđenica koju čini nesklonjiva imenica (ime) koja određuje drugu imenicu, npr.:

> ~~*Coca-Cola ručnik/romobil*~~
> ~~*Cappy mjesec*~~, ~~*Rujanfest*~~
> ~~*Avon krema*~~
> ~~*Panasonic televizor*~~
> ~~*MS Office program*~~.

Taj tip ustrojstava ne postoji u hrvatskoj sintaksi. Od nesklonjive bi imenice (koja označuje proizvođača) trebalo izvesti posvojni pridjev:

> *Coca-Colin ručnik/romobil*
> *Cappyjev mjesec* ili *mjesec Cappyja*
> *Rujanski festival*
> *Avonova krema*
> *Panasonicov televizor*
> *programi MS Officea*.

Spomenuta ustrojstva mogu biti i dvoznačna, npr.:

~~*Coca-Cola ljetna promocija*~~

Coca-Colina ljetna promocija

ljetna promocija Coca-Cole

(u prvome je slučaju riječ o ljetnoj promociji koju provodi tvrtka Coca-Cola, a u drugome o ljetnoj promociji napitka *Coca-Cole*; v. i u 3. dodatku)

> ~~*Končar Institut za elektrotehniku*~~ > *Končarov Institut za elektrotehniku ili Institut za elektrotehniku Končar*

(u prvome je slučaju riječ o institutu koji se nalazi u sastavu *Končara*, u drugome o institutu koji se zove *Končar*).

Moguća dvoznačnost dodatni je razlog da se izbjegavaju takva ustrojstva.

Sintaktička ustrojstva s nesklonjivom imenicom koja određuje drugu imenicu česte su i u reklamnim porukama, npr.:

> ~~*25 bodova skupi i Fila torbu po super cijeni kupi*~~
> ~~*Cappy juicevi i nektari*~~.

U hrvatskome bi jeziku trebalo biti:

> *Filina torba*
> *džusovi i sokovi Cappy*.

U poslovnome rječniku osobito je česta uporaba imenice *grupa* kao apozicije koja bi trebala biti ispred imenice koju pobliže označuje. Nema nikakva razloga da se ta imenica ne zamijeni imenicom *skupina*:

~~*Coca-Cola Hellenic grupa*~~

Skupina Coca-Cola Hellenic

Osobito su česta takva ustrojstva u imenima različitih manifestacija, npr.:

> *Motovun film festival*, *Zagreb film festival* itd.

Zanimljivo je da ne bismo znali odgovoriti na pitanje je li to ime na hrvatskome ili na engleskome jeziku. Obično se kao opravdanje za takvo nazivanje manifestacija navodi činjenica da tako i stranci (manifestacije su međunarodne) razumiju o čemu je riječ. To međutim nije valjan razlog: posve je naime legitiman postupak da uz hrvatsko ime kakve manifestacije stoji i englesko i tako bi trebalo postupati.

~~*Motovun Film Festival*~~

Motovunski filmski festival

Dakle, manifestacija bi se trebala npr. zvati *Motovunski filmski festival*, a uz to ime mogao bi na svim službenim materijalima stajati i prijevod na engleski: *Motovun Film Festival.*

Coca-C

strana

Coca-C

strana

Cola
života
Colina
života

2.9. Glagolske dopune

Često se pod utjecajem engleskoga uz glagole uspostavljaju dopune koje ne pripadaju hrvatskomu standardnom jeziku, npr.:

> ~~*Moramo se dogovoriti što moramo napraviti*~~. > *Moramo se dogovoriti o tome što moramo napraviti.*
>
> ~~*Na sastanku ćemo raspravljati problem izobrazbe zaposlenika*~~. > *Na sastanku ćemo raspravljati o problemu izobrazbe zaposlenika.*

Česta je uporaba prijedložnoga instrumentala (instrumentala s prijedlogom *s*) u glagolskoj dopuni tamo gdje u hrvatskome mora biti neprijedložni instrumental:

> ~~*Odjel se bavi s različitim vrstama promotivnih aktivnosti*~~. > *Odjel se bavi različitim vrstama promotivnih aktivnosti.*
>
> ~~*Pad proizvodnje često je popraćen s drugim problemima*~~. > *Pad proizvodnje često je popraćen drugim problemima.*

2.10. Pasiv

U engleskome jeziku iznimno je česta uporaba pasivnih ustrojstava. Ta se ustrojstva u hrvatskim prijevodima često prevode u pasivu i onda kad bi ih trebalo prevesti u aktivu. To je posebno često kad se u engleskom navodi vršitelj radnje uveden prijedlogom *by*.

Tada se u hrvatskim prijevodima često nalaze ustrojstva *od* ili *od strane,* ali prije nego što se takva ustrojstva upotrijebe, treba razmotriti mogu li se umjesto njih upotrijebiti aktivna ustrojstva i, ako mogu, upotrijebiti ih, npr.:

> ~~*prigovor od strane zaposlenika*~~ > *prigovor zaposlenika*
> ~~*provjereno od treće strane*~~ > *provjerila treća strana*
> ~~*verificirano od vanjskog izvora*~~ > *ovjerio vanjski izvor*
> ~~*istraživanje provedeno od strane vanjskih stručnjaka*~~ > *istraživanje koje su proveli vanjski stručnjaci.*

~~Zaštitni znak je bilo koja riječ, naziv ili simbol korišten od strane proizvođača ili trgovca~~.

Zaštitni znak svaka je riječ, naziv ili simbol koji upotrebljava proizvođač ili trgovac.

2.11.
Ostala česta ustrojstva preuzeta iz engleskoga

Ustrojstva:

~~na dnevnoj bazi~~, ~~na tjednoj bazi~~,
~~na mjesečnoj bazi~~, ~~na godišnjoj bazi~~

prijevod su ustrojstava koja su obična u engleskome, ali ne pripadaju hrvatskomu jeziku. Umjesto njih treba upotrebljavati priloge:

dnevno, tjedno, mjesečno, godišnje.

Pod neupitnim su utjecajem engleskog jezika ustrojstva *superlativ + ikad*. Takva ustrojstva ne pripadaju hrvatskomu standardnom jeziku:

> *~~najbolja prodaja u rujnu ikad~~* > *dosad najbolja prodaja u rujnu; prodaja u rujnu bolja nego ikad*
>
> *~~najbolji poslovni savjeti ikad~~* > *dosad najbolji poslovni savjeti; poslovni savjeti bolji nego ikad.*

Ona su vrlo česta u oglasima, ali i u novinskim naslovima:

> *~~Grande Punto po najnižoj cijeni ikad~~* > *Grande Punto po dosad najpovoljnijoj cijeni*
>
> *~~Najbolja akcija ikad~~* > *Dosad najbolja akcija.*

Ustrojstva poput *~~još više udoban~~* nastala su doslovnim prevođenjem s engleskoga (*even more comfortable*) u kojemu se komparativ izražava drukčije nego u hrvatskome. U hrvatskome bi spomenuto ustrojstvo moralo glasiti: *još udobniji*. Posebno treba paziti na to da se iz engleskoga jezika ne prevode doslovno prijedložna ustrojstva kako bi se izbjegle nezgrapnosti poput *~~Mišljenje na Izvješće o održivosti~~*. U hrvatskome dopuna imenici *mišljenje* mora biti u lokativu s prijedlogom *o*: *Mišljenje o Izvješću o održivosti*.

Pod utjecajem engleskoga jezika sve se češće čuju ustrojstva kao *~~Dolazim iz Zagreba~~* (*I come from Zagreb*) umjesto *Iz Zagreba sam*. Često se, također pod utjecajem engleskoga jezika, umjesto odnosne zamjenice *koji* upotrebljava prilog *gdje*, npr.:

> *~~Stanujem u zgradi gdje radim.~~* > *Stanujem u zgradi u kojoj radim.*

2.12.
Lažni prijatelji

Lažnim se prijateljima zovu riječi iz različitih jezika koje se jednako ili slično pišu te slično zvuče, ali imaju različito značenje. Zbog toga jer su slične, tj. izrazno podsjećaju jedna na drugu, nerijetko se griješi tako da se jedna prevodi drugom. Lažni su prijatelji u određenim kontekstima npr. engleska riječ *situation* i hrvatska riječ *situacija* (u slučaju kad bi englesku riječ trebalo prevesti hrvatskom riječju *stanje*), engleski izraz *in terms of* i hrvatski *u terminima* (to je doslovno i posve besmisleno prevođenje engleske sveze koja u hrvatskome znači 'u okvirima, s obzirom na' i sl., ovisno o kontekstu, npr: *raspravljati o reklami u terminima uspješnosti na tržištu* > *raspravljati o reklami u vezi s uspjehom na tržištu; raspravljati o reklami s obzirom na uspjeh na tržištu*), engleska riječ *operation* i hrvatska riječ *operacija*, npr. u *operation in Croatia* riječ *operation* prevodi se kao *operacija u Hrvatskoj* umjesto *podružnica u Hrvatskoj*) te *location* i *lokacija* (u značenju 'organizacijska jedinica').

U suvremenome se marketinškom jeziku u novije vrijeme pojavilo nekoliko lažnih prijatelja: to su riječi *mehanika* (*mehanika za kupca, mehanika za potrošača*), *aktivacija* (*aktivacija prodajnoga mjesta*), *egzekucija* (*egzekucija na tržištu*). Više o tim trima riječima vidi pod tim natuknicama u rječniku u drugome dijelu ovoga priručnika. Lažni su prijatelji i glagoli *contact* i *kontaktirati* u kontekstu *Kontaktirajte nas telefonom*. Ta bi rečenica trebala glasiti *Javite nam se telefonom*. Lažni su prijatelji i engleska riječ *mandatory* i hrvatska *mandatoran*. Hrvatska istovrijednica engleske riječi *mandatoran* je *obvezatan, obavezan*: *Vezivanje pojasom mandatorno je.* > *Vezivanje pojasom obavezno/obvezatno je.*

Lažnim se prijateljima mogu smatrati i engleski naziv *business intelligence* i hrvatski naziv *poslovna inteligencija*. Engleski naziv u informatičkomu nazivlju označuje *poslovnu programsku podršku*, pa bi to bio bolji prijevod. Ipak, prijevod *poslovna inteligencija* prilično se uobičajio, a nazivi već prihvaćeni u informatici, poput *umjetna inteligencija*, proširuju značenjski obuhvat riječi *inteligencija*, tako da se jednim od njezinih značenja (u informatici) može smatrati značenje 'programska podrška'. S obzirom na to da je riječ o metaforičnomu nazivu, prednost bi ipak trebalo dati nazivu *poslovna programska podrška*.

raspravljat
reklami u
uspješnost
tržištu rasp
o reklami
uspjehom

~~ti o~~
~~terminima~~
~~ti na~~
pravljati
u vezi s
na tržištu

Posebno je zanimljiva riječ *respektivno* koja je stvorena u hrvatskome jeziku prema engleskoj *respectively*, a označuje da se što pridružuje jedinicama u prije navedenome nizu, i to tako da se prvi član niza pridružuje prvomu članu već navedenoga niza, drugi drugomu, treći trećemu itd., npr.:

> *~~EBITDA za prvo tromjesečje 2009. i 2008. je 27,8 milijuna dolara i 10,1 milijuna dolara respektivno~~. > EBITDA za prvo tromjesečje 2009., odnosno 2008. je 27,8 milijuna dolara, odnosno 10,1 milijun. > EBITDA za prvo tromjesečje 2009. je 27,8 milijuna dolara, a za prvo tromjesečje 2008. 10,1 milijun.*

Također, engleska se riječ *eventually* koja znači 'konačno, na kraju, napokon' nerijetko prevodi kao *eventualno*.

Čest je i pravi primjer lažnih prijatelja prevođenje engleske riječi (riječ je o američkome engleskom) *billion* s *bilijun*. U engleskome je međutim riječ *bilion* istovrijednica hrvatskoj riječi *milijarda*, a *trillion* hrvatskoj riječi *bilijun*.

2.13.
Uporaba anglizama/internacionalizama umjesto bolje domaće riječi

Često se, kao u primjerima koji slijede, pod utjecajem engleskog izvornika u tekstu upotrebljava anglizam ili internacionalizam iako postoji općeprihvaćena hrvatska riječ ili izraz:

> *~~bazična plaća~~ > osnovna plaća*
> *~~kompjuterski sistem~~ > računalni sustav*
> *~~detaljan pregled~~ > iscrpan pregled*
> *~~direktni let~~ > izravni let*
> *~~centralni ured~~ > središnji ured*
> *~~izvješće o profitu~~ > izvješće o dobiti*
> *~~sistem referiranja~~ > sustav upućivanja*
> *~~reprezentativna grupa~~ > ogledna skupina*
> *~~subgrupa~~ > podskupina.*

Često se u hrvatski jezik osim osnovne posuđenice (obično imenice, npr. *tekst*, *medij*) uzimaju i posuđenice koje su u engleskome izvedenice od tih imenica (npr. *~~tekstualni~~*, *~~medijalni~~*). U hrvatskome standardnom jeziku pravilo je da se, ako se već mora posuđivati, posuđuje samo osnovna riječ, a izvedenice od nje tvore se hrvatskom tvorbom, a ne posuđuju iz engleskoga.

Stoga su u hrvatskome standardnom jeziku pridjevi koji se izvode od spomenutih imenica *tekstni* i *medijski* jer su ti pridjevi izvedeni hrvatskom tvorbom.

execution

~~*egzekucija*~~

egzekucija = smaknuće

~~*egzekucija tvrtke*~~ > *prodajna izvedba tvrtke*

operation

~~*operacija*~~

operacija srca

~~*operacija tvrtke*~~ > *podružnica tvrtke*

~~centralni ured~~

središnji ured

~~subgrupa~~

podskupina

~~izvješće o profitu~~

izvješće o dobiti

Osnovi su dodani sufiksi kojima se u hrvatskome jeziku tvore pridjevi (*tekst+ni*, *medij+ski*). Postoje i iznimke, poput pridjeva *seksualni* koji je posuđenica iz engleskoga kao i imenica *seks* i nije od nje izveden hrvatskom tvorbom. Dobra hrvatska zamjena za taj pridjev je *spolni*, npr.:

> ~~*seksualni odgoj*~~ > *spolni odgoj*
> ~~*seksualni odnosi*~~ > *spolni odnosi*.

2.14.
Uporaba engleskih naziva u hrvatskome nazivlju

Brojne poteškoće i nesporazumi u tekstovima koji imaju obilježja administrativnoga i publicističkoga stila mogli bi se izbjeći kad bi se cijele izraze preuzete iz engleskoga jezika pokušalo prevesti. Dobar je primjer *mistery shopping* koji je prije nekoliko godina, kad se počeo pojavljivati u promidžbenim tekstovima, ostavljan u izvornome obliku. Prvi pokušaji prevođenja tog naziva na hrvatski nazivom *tajna kupnja* pokazali su da se, hoće li se i želi li se, brojni nazivi mogu prevesti. Uobičajeno opravdanje da je nešto neprevedivo s engleskoga na hrvatski jezik opovrgava i ugledna stručnjakinja prof. dr. Marija Tomašević Lišanin s Katedre za marketing Ekonomskoga fakulteta u Zagrebu koja je u *Vjesniku* od 16. i 17. srpnja 2005. istaknula: „Upotreba (je) engleskih izraza vezano uza struku marketinga posljedica čistog pomodarstva i 'trenda'. Na fakultetu nastojimo u svim našim izdanjima i službenom obraćanju u najvećoj mogućoj mjeri upotrijebiti hrvatske izraze za sve što se može i što ima smisla. Istina, katkad imamo problema jer nema baš jako dobrog prijevoda, pogotovu kad se uzmu u obzir svi pojavni oblici određene imenice ili glagola, ali za većinu izraza imamo jasne i smislene hrvatske prijevode."

Prof. dr. M. Tomašević Lišanin dodala je i da su struka, odnosno ljudi koji rade u gospodarstvu brzopleti u prihvaćanju stranih izraza i njima su oni jako zgodni jer se tako međusobno najbolje razumiju. Svaka specijalnost ili čak organizacija, dodala je M. Tomašević Lišanin, izmisli svoje nazivlje. To možda nije tako velik problem kad je riječ o kolokvijalnome govoru, no u javnome govoru i pismu to je već problem podcjenjivanja jezika. S mišljenjem prof. dr. Tomašević Lišanin posve se

slažemo jer razgovorni stil ne smijemo brkati sa znanstvenim. K tomu, u Republici Hrvatskoj u službenoj je uporabi hrvatski jezik pa nema nikakva opravdanja da se oglasi ili natječaji za radna mjesta objavljuju samo na engleskome jeziku. Svi čitatelji dnevnih novina ne znaju engleski pa poruka ne može doprijeti do svih kojima je upućena. Cilj u poslovnoj komunikaciji nije biti nerazumljiv, nego obraćati se jednostavnim, sažetim i točnim rječnikom koji će razumjeti svi. Marketinška svojevoljna uporaba velikih slova i engleskih riječi svjedoči o pomodarstvu koje struka, na što nas podsjeća ugledna stručnjakinja, ne podupire. Stoga i u *Coca-Colinu Jezičnome priručniku* dajemo upute kako što preciznije izraziti ono što želimo svjesni i vrijednosti i norma hrvatskoga jezika. Upravo stoga ponajveći dio rječnika u ovomu priručniku (njegove lijeve strane) zauzimaju engleski nazivi koji se upotrebljavaju u marketingu te se on u nekim dijelovima doimlje kao englesko-hrvatski rječnik. Uporaba engleskih naziva u hrvatskome nazivlju pojedinih struka može se spriječiti samo zajedničkim zauzimanjem stručnjaka tih struka i jezikoslovaca te mijenjanjem odnosa najšire javnosti prema hrvatskome jeziku i razbijanjem uobičajenih predrasuda da hrvatski naziv neće nitko razumjeti te da strani naziv bolje i preciznije od hrvatskoga odražava pojam koji označuje. Ni jedno ni drugo nije točno.

Svaki novi naziv treba biti u uporabi neko vrijeme kako bi bio općeprihvaćen, ali jednom prihvaćen on više nije ni „čudan“ ni „smiješan“. Osamdesetih je godina prijedlog da se naziv *tastatura* zamijeni nazivom *tipkovnica* izazivao čuđenje i smijeh, a danas je *tipkovnica* obična riječ koju upotrebljavaju i informatičari i osobe koje se računalom služe. Isto je bilo i s nazivom *printer* i hrvatskim nazivom *pisač*. Opasnost je duge uporabe engleskoga naziva u hrvatskomu jeziku u tome što s vremenom taj naziv doista i dobiva specifični-je i drukčije značenje nego što je imao u engleskome. Dobar je primjer riječ *konzalting* (prema engleskome *consulting*) koja se odmaknula od značenja koje ima engleska riječ (i koje je i ona imala u vrijeme ulaženja u hrvatski jezik, a

to značenje je jednostavno 'savjetovanje'), dobila značenje posebne djelatnosti u graditeljstvu te je s tim značenjem ušla i u hrvatske zakone. Dobar je primjer i odbijanje da se u klasifikaciji radnih mjesta *supervisor* prevede kao *nadglednik*, s objašnjenjem da je opseg njegova posla i širi i drukčiji. Moramo se međutim složiti s tim da u engleskome *supervisor* zaista znači samo 'nadglednik' te da je na engleskome govornom području upravo to opis radnoga mjesta te osobe.

Osnovno je terminološko načelo: domaći naziv ima prednost pred stranim.

Pri prevođenju s engleskoga treba voditi računa i o tome da je engleski jezik mnogo metaforičniji od hrvatskoga te da se metafore koje dobro pristaju američkomu engleskom jeziku ne uklapaju dobro u hrvatski jezik. To osobito vrijedi za nazive različitih struka. Englesko ekonomsko, trgovačko i marketinško nazivlje također obiluje metaforičnim izrazima. Uzmimo za primjer naziv *green field* (*greenfield*) *investments*. U doslovnome prijevodu taj bi naziv glasio *ulaganja u zeleno polje*. Međutim, taj naziv nikako ne pristaje onomu što se obično naziva „duhom hrvatskoga jezika“. Stoga metaforične engleske nazive treba preuzimati veoma oprezno i pri stvaranju hrvatskoga naziva upitati se što oni znače, a ne ih bez razmišljanja doslovno prevoditi. Tako je za navedeni engleski naziv hrvatska istovrijednica *ulaganja od temelja, ulaganja u nove kapacitete.*

Različit status metafore u engleskome i hrvatskome jeziku razlogom je i zašto je krilaticu *passion for excellence* bolje prevesti kao *predanost izvrsnosti* nego kao *strast za izvrsnošću.*

Mnoge krilatice kao da se više i ne nastoji prevesti na hrvatski, npr.:
Cash and Carry (*Plati* (*u gotovini*) *i nosi*).

3.
OSTALA ČESTA ODSTUPANJA OD JEZIČNIH PRAVILA

Osim navedenih odstupanja od jezičnih pravila koja su ili posljedica sve većega utjecaja engleskog jezika i njegova pravopisa na hrvatski jezik i pravopis, u administrativnim se tekstovima često nalaze i ostala odstupanja od standardnojezične norme. U ovome ćemo poglavlju navesti samo najčešća. Zbog preglednosti razvrstana su u pet skupina: *pravopis, izvođenje oblika riječi*, *tvorba riječi*, *povezivanje riječi u skupine i rečenice* te *riječi*.

3.1.
Pravopis

3.1.1. Č, Ć, DŽ, Đ

Anglizmi, tj. riječi preuzete iz engleskoga u hrvatski jezik uvijek imaju *č* i *dž*, a nikada *ć* i *đ*, npr:

> *sendvič*, *džip*, *džem*, *čip*, *čarter*.

3.1.2. IJE/JE

Često se griješi kad je riječ o skupini *ije/je* u glagolskome pridjevu trpnom (npr. često se griješi te se piše ~~*ocjenjen*~~, ~~*primjenjen*~~, ~~*cjenjen*~~, ~~*unaprjeđen*~~ umjesto *ocijenjen*, *primijenjen*, *cijenjen*, *unaprijeđen*). Nema međutim nijednoga glagola u kojemu se skupina *ije/je* u pridjevu trpnome ne podudara sa skupinom *ije/je* u infinitivu. Često se griješi i tako da se ne razlikuje pridjev *sljedeći* značenja 'koji slijedi', npr.:

Upozorit ću na sljedeće: ...; *Neka uđe sljedeći!*

i glagolski prilog sadašnji *slijedeći* značenja ('tako da se slijedi', npr.:

Slijedeći automobil pred sobom, došao sam do hotela.).

U imenima mjesta čuva se lokalni oblik, npr.:

Lički Osik, *Beli Manastir* (a ne ~~*Lički Osijek*~~, ~~*Bijeli Manastir*~~).

3.1.3. BILJEŽENJE/NEBILJEŽENJE GLASOVNIH PROMJENA

Provođenje jednačenja po zvučnosti ne bilježi se na granici prefikasa koji završavaju glasom *d* i osnove koja počinje glasovima *c, č, s* ili *š*, npr.:

nadcestar, *nadčasnik*, *podsvijest*, *podšišati*, *predsjednik*.

Provođenje jednačenja po mjestu tvorbe ne bilježi se u riječi *jedanput*. Razlog je tomu što bi zapis *jedamput* bio neproziran. S istog se razloga piše i *podtočka*, tj. ne bilježi se jednačenje po zvučnosti i ispadanje suglasnika *t* u tako dobivenoj skupini *tt*; kad bi se bilježile te promjene, zapis bi bio *potočka*.

Hrvatski je pravopis pretežito fonološki, dakle u njemu se riječi većinom pišu onako kako se izgovaraju. Tako treba pisati *pretpostavka* (a ne ~~*predpostavka*~~), *prethodno* (a ne ~~*predhodno*~~), *potpredsjednik* i *potpredsjednica* (a ne ~~*podpredsjednik*~~, ~~*podpredsjednica*~~), *supsidijaran* (a ne ~~*subsidijaran*~~).

3.1.4. ZAREZ

Često se pri pisanju zareza griješi tako da se krše ova pravila:

1. Ispred sastavnih se veznika (*i, pa, te, ni, niti*) ne piše zarez.

   ~~*Pridružio se našoj skupini, te upoznao s radom podružnice*~~. > *Pridružio se našoj skupini te upoznao s radom podružnice.*

2. Ispred rastavnih se veznika (*a, ali, nego, no, već*) piše zarez.

   ~~Proizvodnja je porasla a prodaja pala~~. > Proizvodnja je porasla, a prodaja pala.

3. Priložna oznaka ne odvaja se zarezom od ostatka rečenice.

   ~~U budućnosti, radit ćemo na razvoju poslovanja~~. > U budućnosti radit ćemo na razvoju poslovanja.

   ~~Na novoj dužnosti, odgovarat će za promidžbu proizvoda~~. > Na novoj dužnosti odgovarat će za promidžbu proizvoda.

4. U poretku *glavna surečenica – zavisna surečenica* između surečenica ne piše se zarez.

   ~~Danas se najviše upotrebljava u proizvodnji, premda je skup~~. > Danas se najviše upotrebljava u proizvodnji premda je skup.

   Osobito se često griješi tako da se ispred veznika *jer* piše zarez:

   ~~Zapošljavanje djelatnika usmjereno je nacionalnomu tržištu rada, jer se putem naših internetskih stranica omogućuje prijavljivanje zainteresiranima~~. > Zapošljavanje djelatnika usmjereno je nacionalnomu tržištu rada jer se putem naših internetskih stranica omogućuje prijavljivanje zainteresiranima.

5. U premetnutome poretku, tj. u poretku *zavisna surečenica – glavna surečenica* između surečenica piše se zarez.

   ~~Kad je riječ o sigurnosnim pitanjima ističemo da nema zaposlenih zaštitara~~. > Kad je riječ o sigurnosnim pitanjima, ističemo da nema zaposlenih zaštitara.

6. Ispred *to jest* (*tj.*) uvijek se piše zarez:

   Postigli smo mnogo, tj. premašili smo plan.

7. Ispred *itd.* ne piše se zarez.:

   Dogovarali smo se o promjenama u raspodjeli dohotka, marketinškoj politici itd.

8. Ispred drugoga *ni* ili *i* u udvojenim veznicima *ni ...ni* i *i ...i* ne piše se zarez. Kad su *ni* ili *i* intenzifikatori (pojačivači) i pojavljuju se u nizu, ispred njih piše se zarez:

   ~~To nije ni slatko, ni kiselo~~.> To nije ni slatko ni kiselo.
   ~~To je i slatko i kiselo i ljuto~~.> To je i slatko, i kiselo, i ljuto.

9. Kad se *nego* povezuje s komparativom, ispred njega ne piše se zarez:

   U drugome je tromjesečju prodaja bila bolja nego u prvome.

3.1.5. TRI TOČKE

Tri točke koje označuju izostavljanje na kraju teksta pišu se tako da se napiše razmak pa tri točke, npr:

Razgovor se nastavlja …

Ako se tekst izostavlja na početku, pišu se tri točke i bez razmaka se piše tekst, npr.:

…razgovor se nastavlja.

Dakle, ako tekst nedostaje i na početku i na kraju, to se bilježi ovako:

…razgovor se nastavlja …

3.1.6. CRTICA I SPOJNICA

U hrvatskome se pravopisu razlikuju dva grafički slična znaka u pisanju kojih se često griješi, i to tako da se upotrebljavaju jedan umjesto drugoga: to su spojnica i crtica. Ta je pojava još naglašenija zbog utjecaja engleskoga pravopisa (v. točku 2.4.).

Spojnica je kratka crta koja s lijeve i desne strane nema razmak i koja se upotrebljava unutar jedne riječi, polusloženice, npr.:

prirodoslovno-matematički, *turističko-rekreacijski* (polusloženica može biti i višečlana, npr.: *fizikalno-kemijsko-biološki*),

pri svakomu članjenju riječi (*po-sta-vi-ti; po-staviti*), na kraju retka ako se riječ rastavlja itd. Spojnica se piše i između pokrate i padežnoga nastavka, npr.:

CCHBC-a
CCHBC-u

te između pokrate i tvorbenog nastavka:

CCHBC-ov.

Ispred *to jest (tj.)* uvijek se piše zarez

Postigli smo mnogo, tj. premašili smo plan.

Ispred *itd.* ne piše se zarez

Dogovarali smo se o promjenama u raspodjeli dohotka, marketinškoj politici itd.

Spojnica se piše i u složenim prilozima:

dva-tri, više-manje, gore-dolje itd.

Crtica je dulja crta s bjelinama s obiju strana koja se upotrebljava pri umetanju teksta, uvođenju redaka u okomitome nabrajanju, u značenju 'od do', npr.:

30 – 50 godina; u razdoblju 2000. – 2009.,

pri povezivanju pojmova, npr.:

utakmica Dinamo – Hajduk, *autocesta Zagreb – Karlovac* itd.

Crticom se uvodi i svaki redak pri okomitome nabrajanju (v. točku 3.1.10.).

Najčešće se griješi tako da se umjesto jednoga od tih znakova upotrebljava drugi, npr.:

~~*50-55 %*~~ umjesto *50 – 55 %*

i da se zaboravlja da crtica znači 'od do', pa se piše:

~~*od 2000. – 2009.*~~ (kao da crtica znači samo *do*) umjesto:
2000. – 2009.

ili da se umjesto crtice piše spojnica, npr.:

~~*Zaposlenici imaju 24-37 godina*~~, umjesto:
Zaposlenici imaju 24 – 37 godina.

U oglasu o otvaranju trgovačkoga centra Mandi napisano je ovako: ~~*od 22. - 24. 12.2007*~~. U tome se natpisu dvaput griješi:

1. Ako se u označavanju razdoblja ispisuje prijedlog *od*, mora se napisati i prijedlog *do*, npr:

   od 22. do 24. 12. 2007.,

   ili se može upotrijebiti crtica bez tih prijedloga, npr.:

   22. – 24. 12. 2007.

2. Između rednih brojeva koji označuju dan, mjesec i godinu uvijek se pišu razmaci.

U nazivima koji se sastoje od kratice i riječi ne piše se spojnica, npr.:

TV pretplata, *PR stručnjak*, *SMS poruka*.

Iznimka su nazivi poput:

C-vitamin, *D-dur*, *D-mol*, *pH-faktor*.

Sa spojnicom se uz riječ kojoj se pridružuje piše predmetak *e-* (u značenju 'elektronički'), npr.:

e-pošta
e-poruka
e-učenje.

3.1.7. NAVODNICI

U pisanim se tekstovima pojavljuju tri oblika navodnika: „ ", ‟ ", » «

Riječi u rečenicama označuju se navodnicima, a ne polunavodnicima, kao što se, pod utjecajem engleskoga jezika, piše u posljednjih nekoliko godina. Ako su riječi u navodnicima na kraju rečenice, prvo se pišu navodnici pa točka, a ako je navedena cijela rečenica, prvo se stavlja točka pa navodnici. Ako je u nazivu škola ili drugih ustanova vlastito ime u nominativu, ono se piše u navodnicima i ne sklanja se. Ime ustanove:

Leksikografski zavod „Miroslav Krleža"

u genitivu glasi:

Leksikografskoga zavoda „Miroslav Krleža".

Ako je vlastito ime u genitivu, uvijek se piše bez navodnika:

Kazalište Marina Držića
Osnovna škola Dragutina Tadijanovića.

U navodnike se ne stavljaju poslovice uklopljene u rečenice:

Ponovno se pokazalo da kad grmi, svatko sebe čuva.

Općepoznata ustrojstva i frazemi također se ne pišu u navodnicima.

Poslije loših rezultata svi su se posipali pepelom. Nastala je bura u čaši vode.

Nazivi stručnih skupova, navedeni u navodnicima, ne sklanjaju se:

Održan je skup „Hrvatska u tranzicijskom razdoblju".
Sa skupa „Hrvatska u tranzicijskom razdoblju" opširno smo izvijestili.

Ako među navodnicima nije upravni govor, pravopisne znakove pišemo iza navodnika:

Predstavnici SAD-a i Europske unije zaključili su da su Hrvatska i Slovenija „spremne za dijalog".

Dvotočje se u upravnome govoru piše ispred navodnika:

Rekla mi je: „Opet je zakasnio na posao."

od 2000.

2000.—20

2000—20

od 2000.

2000. – 2

— 2009.

009.

09

do 2009.

2009.

Ako je među navodnicima puna rečenica, pravopisni znak piše se ispred navodnika. Ako se upravni govor prekida, umetnuti se dio odvaja zarezom:

„Stići ćemo“, rekli su, „prije početka sastanka.“

Ako zarez sam po sebi pripada upravnome govoru, npr. uz imenicu u vokativu, ne piše se poslije navodnika, nego samo prije navodnika:

„Kolega,“ upita ga, „možete li mi pomoći?“

Rečenica koja se odnosi na upravni govor i slijedi poslije upravnoga govora odvaja se zarezom (u takvim se primjerima ne piše točka na kraju izjavne rečenice):

„Ova prodavaonica nije otvorena do 20 sati“, rekla je prodavačica.

Ako upravni govor završava upitnikom ili uskličnikom, zarez se ne piše:

„Jeste li oprali boce?“ upita prodavač.
„Operite boce prije nego što ih vratite!“ reče prodavač.

Poslije riječi *takozvani*, npr. *takozvani demokrati*, riječ pišemo bez navodnika. Ako je pišemo u navodnicima, *takozvani* je suvišno (ili *takozvani demokrati* ili „*demokrati*“).

U administrativnim se tekstovima veoma često upotrebljavaju jednostruki navodnici (polunavodnici) tamo gdje treba upotrijebiti dvostruke.

To je utjecaj engleskoga pravopisa u kojemu jednostruki navodnici imaju drukčiju funkciju nego u hrvatskome. Prema hrvatskome pravopisu jednostruki se navodnici upotrebljavaju samo kad što treba staviti u navodnike u rečenici koja se već nalazi u navodnicima, npr.:

„Dotrčao je i viknuo: ‘Pazi!’“, ispričali su prolaznici.

ili da bi se označilo značenje koje riječi, npr.:

Riječ list može imati značenje ‘vegetativni organ biljaka’, ‘morska riba plosnata tijela’, ‘tanak komad papira’ itd.

U hrvatskoj je tradiciji uporaba gornjih i donjih navodnika (iz engleskoga dolazi uporaba samo gornjih navodnika).

3.1.8. UPORABA KURZIVA

Često se u tekstovima pisanim administrativnim stilom kurziv (*italic*) upotrebljava proizvoljno.

Međutim, trebalo bi posve točno znati što u tekstu treba kurzivirati. U poslovnoj komunikaciji najčešće je problem kako postupati s nazivima tvrtka i nazivima dokumenata.

Savjetujemo da se naslovi dokumenata, skupova, radionica itd. pišu u kurzivu, npr.:

> *Kodeks poslovnog ponašanja* – naslov dokumenta,
> *Spremni za promjene* – naslov seminara

a imena tvrtka obično, npr.:

> Coca-Cola HBC Hrvatska.

U poslovnoj komunikaciji kurziv možemo shvatiti kao suvremenu, dobru i praktičnu zamjenu za navodnike.

Kurzivom se označuju i sve izvorno napisane strane riječi u tekstu, i one kojima ne znamo bolju zamjenu i one koje barem u trenutku nastajanja teksta nemaju zamjenu u hrvatskome jeziku, poput *bluetooth*, *catering* itd.

Izvorno napisane strane riječi treba kurzivirati: *bluetooth, catering …*

Manje
ili okrugle
brojeve
u tekstu
treba
ispisivati:
dva, deset ...

3.1.9. PISANJE BROJEVA

Manje ili okrugle brojeve u tekstu treba ispisivati:

> *~~Osnovane su 3 nove tvrtke~~. > Osnovane su tri nove tvrtke.*
> *~~Tim čine 1 sudionik + 1 prodajni predstavnik~~. > Tim čine jedan sudionik i jedan prodajni predstavnik.; Tim čine sudionik i prodajni predstavnik.*
> *~~Kupi bilo koja 2 proizvoda~~. > Kupi bilo koja dva proizvoda.*
> *~~Posao će trajati dulje od 10 minuta~~. > Posao će trajati dulje od deset minuta.*
> *~~3 osnovna pravila za davanje povratnih informacija~~ > tri osnovna pravila za davanje povratnih informacija.*

3.1.10. OKOMITO NABRAJANJE

U hrvatskome pri okomitome nabrajanju ne treba na kraju redaka pisati ni točku sa zarezom ni zarez ako nije riječ o nabrajanju uobličenome u rečenice. U engleskome u takvu (nerečeničnome) okomitom nabrajanju na kraju retka redovito stoji zarez ili točka sa zarezom, a redak također redovito počinje velikim slovom. U hrvatskome redak treba započeti malim slovom, a na kraju retka ne treba pisati nikakav interpunkcijski znak.

Na kraju rečenice koja uključuje okomito nabrajanje piše se točka.

Dakle, ne treba pisati:

> *~~Sve se poslovne aktivnosti provode na društveno odgovoran način radi osiguranja~~:*
>
> – *~~Zdravlja i sigurnosti naših zaposlenika~~;*
> – *~~Zaštite naših potrošača i vanjskih dionika~~;*
> – *~~Zaštite okoliša~~.*

Treba pisati:

> *Sve se poslovne aktivnosti provode na društveno odgovoran način radi osiguranja:*
>
> – *zdravlja i sigurnosti naših zaposlenika*
> – *zaštite naših potrošača i vanjskih dionika*
> – *zaštite okoliša*.

Tu još valja napomenuti da se u hrvatskome tekstu svaki od redaka u kojima se nabraja uvodi ili kakvim posebnim znakom (točkom, kvadratićem ili slovnom oznakom, katkad i slovnom oznakom u zagradama) ili crticom koju treba veoma pažljivo razlikovati od spojnice (v. točku 3.1.6.). Riječ je o duljoj crti koja se u računalno pisanomu tekstu dobiva pritiskom na ctrl i znak – (minus) na brojčanome dijelu tipkovnice.

U okomitome se nabrajanju često griješi tako da se ne vodi računa o tome da rečenica, bez obzira na okomito nabrajanje, mora zadržati valjanu strukturu, pa se npr. piše:

> ~~*Poglavlje uključuje:*~~
>
> ~~*– nazivi koji se upotrebljavaju u analizi*~~
> ~~*– upute potrebne za analizu*~~.

umjesto:

> *Poglavlje uključuje:*
>
> *– nazive koji se upotrebljavaju u analizi*
> *– upute potrebne za analizu.*

Kad su u okomitome nabrajanju potpune rečenice, redak započinje velikim slovom i završava točkom, npr.:

> *Načela iz stavka 1. su sljedeća:*
>
> *(a) Ako se pojavi sumnja da postoji rizik, on se mora spriječiti, ukloniti ili smanjiti na prihvatljivu razinu*.
>
> *(b) Pritom je nužno definirati oblik nadzora potreban da bi se rizik spriječio, uklonio ili smanjio na prihvatljivu razinu*.

3.1.11. NAVEZIVANJE PRIJEDLOGA I PRILOGA (KAD PISATI *S*, A KAD *SA*)

Prijedlozi i prilozi navezuju se ovisno o tome kojim glasom počinje riječ koja stoji iza njih.

Prijedlog *s* navezuje se (tj. piše se i izgovara kao *sa*) kad stoji ispred riječi koja počinje glasom [s], [š], [z] ili [ž] (*sa sestrom, sa šećerom, sa zlobom, sa ženom*) ili izgovorno teškom suglasničkom skupinom (*sa mnom, sa psom, sa Ksenijom*).

Tako treba izgovarati i pisati npr.

> *komunikacija s kupcem*,
> *društvo s ograničenom odgovornošću*,

a ne:

> ~~*komunikacija sa kupcem*~~,
> ~~*društvo sa ograničenom odgovornošću*~~.

Prijedlozi *uz* i *niz* navezuju se (*uza, niza*) po istim pravilima, tj. ispred riječi koje počinju glasom [s], [š], [z] ili [ž]: *uza stube, niza spust.*

Prijedlog *k* navezuje se kad stoji ispred riječi koja počinje glasom [*k*], [*g*] ili [h], npr.:

> *ka klupi*, *ka gradu*.

Ako se prijedlog nalazi ispred broja označena brojkom/brojkama, a ne ispisana, navezuje se ili ne navezuje ovisno o izgovoru broja:

> *sa 6 [šest]*, *sa 7*, ali *s 1*, *s 2* itd.

3.1.12. NAVEZIVANJE PRIDJEVA (*LIJEPOGA/LIJEPOG*)

Navesci su i neobvezatni nastavci u genitivu, dativu i lokativu pridjeva i zamjenica muškoga i srednjega roda. Npr. u genitivu *lijepoga* navezak je završno *a*, tj. taj pridjev može glasiti i *lijepog* i *lijepoga* (u dativu može glasiti *lijepomu* i *lijepom*, u lokativu *lijepome* i *lijepom*). U administrativnome stilu pridjevi i zamjenice (kada se ne pojavljuju u nizu) najčešće se ne navezuju (v. točku 1.3.). Važno je da autor teksta odluči hoće li tada zamjenice i pridjeve navezivati te da ih navezuje ili ne navezuje (ovisno o svojoj odluci) dosljedno. Dakle, kad pridjev ili zamjenica stoje sami, tj. kad nisu u pridjevnome ili zamjeničnome nizu, možemo odabrati hoćemo li ih navezivati. Međutim, ipak postoje neka pravila o navezivanju kojih se treba pridržavati u svakome, pa tako i u administratinome stilu. To su ova pravila:

1. Ako odlučimo navezivati pridjeve i zamjenice, treba ih navezivati ovako:

u
genitivu
se dodaje
navezak

-a

lijepoga

u
dativu
se dodaje
navezak

-u

lijepomu

u
lokativu
se dodaje
navezak

-e

lijepome

2. Ako se u nizu nalaze dva pridjeva ili više njih, navezuje se prvi, a ostali se ne navezuju, npr. *osiguravanje dodatnoga zdravstvenog osiguranja*.
3. Navezuje se pridjev koji je bez imenice, npr. *učitelj engleskoga*, *obitelj unesrećenoga*.

3.2. Izvođenje oblika riječi

3.2.1. SKLANJANJE KRATICA I POKRATA

Pokrate nastaju skraćivanjem višerječnih naziva ili imena i pišu se velikim slovima, npr.:

SAD (Sjedinjene Američke Države)
EU (Europska unija)
SZO (Svjetska zdravstvena organizacija).

Kad se pokrata prvi put spominje u tekstu, u zagradama uz nju treba ispisati razvezani naziv ili ime. Npr. bez obzira na to što je mnogima u poslovnome svijetu poznato značenje pokrate *HUP* (*Hrvatska udruga poslodavaca*), kad se ona prvi put spominje u tekstu, treba ispisati puno ime od kojeg je nastala. Može se postupiti i obrnuto te u tekstu prvi put dati cijeli razvezani naziv, a u zagradama uz njega pokratu koja se onda dalje upotrebljava u tekstu.
Svi sastavni dijelovi pokrata pišu se velikim početnim slovom i kad se u svezi koju skraćuju ne piše sve velikim slovom, npr. *UN* (Ujedinjeni narodi), *EU* (Europska unija).

Kratice se pišu malim slovima. Kratice mjernih jedinica pišu se bez točke (npr. *h*, *min*, *kg*, *dag*, *g*, *dl*, *ml*, *m*, *dm*, *cm*, *mm*), a između broja i kratice za mjernu jedinicu uvijek se piše razmak.

Neke se kratice pišu dvojako. Oba su načina pisanja ispravna:

g. i god. godina g. i gosp. gospodin

Kratice se sklanjaju samo iznimno, npr. kratice *gđa* (gospođa) i *gđica* (gospođica):

N *gđa Marija*	N *gđica Tena*
G *gđe Marije*	G *gđice Tene*
D *gđi Mariji*	D *gđici Teni.*

Pokrate se sklanjaju. Iako postoje mnoga i različita pravopisna pravila o sklanjaju pokrata, zapravo nema razloga da se pojedine pokrate ne sklanjaju. (Iznimka je HRK, oznaka za kunu, te oznake za ostale novčane jedinice.) Između obličnog nastavka i pokrate piše se spojnica:

N A *DNK* G *DNK-a* D L *DNK-u* I *DNK-om.*

Sklanjaju se sve pokrate, i one nastale kraćenjem hrvatskih imena ili naziva i one nastale kraćenjem stranih imena ili naziva. (O preuzimanje engleskih pokrata i kartica v. točku 2.7.) Često se griješi tako da se kao pokrate (tj. sa spojnicom između riječi i padežnog nastavka) sklanjaju strane riječi, pa se npr. genitiv riječi *display* piše ~~*display-a*~~, a lokativ množine od *fast food* ~~*fast food-ovima*~~. Ako se s kojega razloga mora upotrijebiti strana riječ, njezini se oblici zapisuju kao i oblici hrvatskih riječi, tj. bez spojnice: *displaya*, *fast foodovima*. Napominjemo još jednom da je, kad god je to moguće, stranu riječ bolje zamijeniti hrvatskom.

Pokrate su muškog roda osim onih na -A koje se čitaju kao jedna riječ (npr. *INA*, *HINA*). Te su pokrate ženskog roda. Pokrate na -*A* koje se čitaju slovkajući, npr. *PA* [pe a], *PSA* [pe es a] muškog su roda. Pokrate na -*A* ženskog roda katkad se pišu i sklanjaju kao riječi, npr. *Ina*, *Hina* G *Ine*, *Hine*.

U adminis-
trativnome
stilu pridjevi i
zamjenice
(kada se ne
pojavljuju
u nizu)
najčešće se
ne navezuju.

Kada se pokrata u tekstu spominje prvi put, u zagradama uz nju treba ispisati puni naziv ili ime, npr.:

HUP (Hrvatska udruga poslodavaca).

Dakle, dobro je:

N	INA, Ina	FIFA, Fifa
G	INA-e, Ine	FIFA-e, Fife
D	INA-i, Ini	FIFA-i, Fifi
A	INA-u, Inu	FIFA-u, Fifu
L	INA-i, Ini	FIFA-i, Fifi
I	INA-om, Inom	FIFA-om, Fifom

Nije ispravno pisati ~~*INI*~~, ~~*INE*~~, ~~*INOM*~~ ni ~~*FIFE*~~, ~~*FIFI*~~, ~~*FIFOM*~~ jer je završno *A* dio pokrate, pa ne može biti izostavljeno ni zamijenjeno.

U svojim se tekstovima autori trebaju odlučiti za jedan od dvaju načina pisanja pa pisati npr.:

Ina, *Ine* ili *INA*, *INA-e*.

Katkad je pokrata dio imena ili naziva, npr.:

N *CARNet* (Hrvatska akademska i istraživačka mreža)
G *CARNeta*, D *CARNetu*,

a postoje primjeri višečlanih pokrata čiji su dijelovi povezani spojnicom, npr.

N *CD-ROM* (compact disc read-only memory)
G *CD-ROM-a*, D *CD-ROM-u*.

Važno je napomenuti da ne treba upotrebljavati pokrate tamo gdje to nije uobičajeno ili nužno, npr. nije dobro upotrijebljena kratica u rečenici:

~~*Pretpostavlja se da je slična situacija u cijeloj HR.*~~

Ta bi pokrata trebala biti razvezana:

Pretpostavlja se da je slična situacija u cijeloj Hrvatskoj.

Neki problemi povezani sa sklanjanjem kratica nisu riješeni u pravopisima. Tako npr. u pravopisima nema odgovora na pitanje kako sklanjati imena poput *Index.hr*, *Business.hr*, *Dossier.hr*, tj. kako bilježiti od njih izvedene posvojne pridjeve. S obzirom na to da nema pravopisnoga pravila koje bi moglo riješiti taj problem (riječ je naime o tome da se *hr* čita kao pokrata [ha er], a piše malim slovima kao kratica) najbolje je, umjesto zbog spomenutih razloga problematičnih rješenja, npr.:

~~*oglas objavljen u Business.hr-u*~~ / ~~*oglas objavljen u Business.hru*~~,

izbjeći sklanjanje tog izraza pa pisati npr.:

oglas objavljen na mrežnoj stranici Business.hr.

3.2.2. SKLANJANJE IMENA

Strana se imena u hrvatskome sklanjaju. Često se griješi tako da se nastavak uvodi spojnicom, npr.:

~~John-a~~ > Johna   *~~Google-a~~ > Googlea.*

Spojnicom se nastavak uvodi samo u sklanjanju pokrata.Navest ćemo neke najčešće probleme povezane sa sklanjanjem imena. Muška imena na *-io* i ženska imena na *-ia* sklanjaju se tako da se između osnove i nastavka umeće *j*, npr.:

N	Mario	Dario	Antonio	Mia	Maria	Lucia
G	Marija	Darija	Antonija	Mije	Marije	Lucije
D L	Mariju	Dariju	Antoniju	Miji	Mariji	Luciji
A	Marija	Darija	Antonija	Miju	Mariju	Luciju
V	Mario	Dario	Antonio	Mia	Maria	Lucia
I	Marijem i Mariom	Darijem i Dariom	Antonijem i Antoniom	Miom	Mariom	Luciom

U sklonidbi imena na -eo i -ea ne umeće se j:

N	Mateo	Matea	Lea	Tea
G	Matea	Matee	Lee	Tee
D L	Mateu	Matei	Lei	Tei
A	Matea	Mateu	Leu	Teu
V	Mateo	Matea	Lea	Tea
I	Mateom	Mateom	Leom	Teom

Makedonska imena *Jane* i *Toše* sklanjaju se u hrvatskome prema modelu po kojemu se sklanjaju imena *Mile i Ante*:

N	Jane	Toše	Mile	Ante
G	Jane	Toše	Mile	Ante
D L	Jani	Toši	Mili	Anti
A	Janu	Tošu	Milu	Antu
V	Jane	Toše	Mile	Ante
I	Janom	Tošom	Milom	Antom

N	CCHBC
G	CCHBC-a
D	CCHBC-u
A	CCHBC
L	CCHBC-u
I	CCHBC-om

Google

Googlea

Googleu

Google

Googleu

Googleom

Ta imena ne treba ovako sklanjati: G ~~*Janeta*~~, ~~*Tošeta*~~, D ~~*Janetu*~~, ~~*Tošetu*~~ itd., kao što ime *Mile* ne treba sklanjati: G ~~*Mileta*~~, D ~~*Miletu*~~ itd.

Ime *Juraj* često se sklanja: G ~~*Juraja*~~, D ~~*Juraju*~~ umjesto: G *Jurja*, D *Jurju*.

Strana se ženska imena u pravilu ne sklanjaju. Takva su imena npr. *Nancy*, *Jenny*, *Mary*. Ne sklanjaju se ni imena *Ines* i *Nives*.

Muško se ime *Korado* sklanja: G *Korada*, D *Koradu*.

Strana imena koja u izgovoru završavaju glasom [i], npr. *Johnny*, *Eddie*, sklanjaju se tako da se između osnove i nastavka umeće *-j-*. To naravno vrijedi i za imena koja nisu osobna, npr.: *Cappy*, *Nestea* (više o sklanjanju imena robnih marki v. u 2. dodatku):

N V	Johnny	Eddie	Cappy	Nestea
G A	Johnnyja	Eddieja	Cappyja	Nesteaja
D L	Johnnyju	Eddieju	Cappyju	Nesteaju
I	Johnnyjem	Eddiejem	Cappyjem	Nesteajem

Od imena poput *Tomislav*, *Miroslav* moguće je izvesti i posvojni pridjev *Tomislavljev*, *Miroslavljev* i posvojni pridjev *Tomislavov*, *Miroslavov*. Iako oba pridjevna tipa pripadaju standardnomu jeziku, drugi je (*Tomislavov*, *Miroslavov*) svakako običniji i u uporabi češći.

U dopisima se često u uvodnoj formuli imena ili prezimena ne stavljaju u vokativ te se npr. piše:

~~*Poštovani gospodine Petrović*~~ umjesto *Poštovani gospodine Petroviću*.

Prezimena u izravnome obraćanju treba stavljati u vokativ. Iznimka su prezimena kod kojih se u vokativu provodi palatalizacija pa se vokativni oblik izrazno udaljuje od nominativnoga, npr.:

Ćutuče, Čečuče, Turče, Pinjuše, Balože
(od prezimena *Ćutuk*, *Čečuk*, *Turk*, *Pinjuh*, *Balog*).

To su sva prezimena koja završavaju s *k*, *g* ili *h*. Njih treba ostaviti u nominativu:

Poštovani gospodine Ćutuk/Čečuk/Turk/Pinjuh/Balog.

Često se postavlja pitanje sklanjaju li se prezimena ženskih osoba koja završavaju na *-a*. Kod ostalih prezimena ženskih osoba te dvojbe nema, njih ne možemo sklanjati ni kad bismo htjeli. Međutim, kad je riječ o prezimenima ženskih osoba na *-a*, može se pojaviti dvojba je li bolje npr.:

Vidim gospođu Kaliternu, ili *Vidim gospođu Kaliterna*,
To daj Nancy Meladi ili To daj Nancy Melada.

Dobro je oboje, tj. prezimena ženskih osoba koja završavaju na -*a* mogu se i ne moraju sklanjati, uz napomenu da se u suvremenijim radovima o tom problemu ipak preporučuje da se sklanjaju, dakle:

Vidio sam gospođu Kaliternu.
To daj Nancy Meladi.

Problem sklanjanja stranih višerječnih imena tvrtka, ustanova, časopisa itd. rješava se umetanjem hrvatske imenice koja se sklanja.

Ako bismo u rečenici morali ime tvrtke *Coca-Cola HBC Hrvatska* staviti u koji padež, to ćemo najjednostavnije riješiti ovako:

Dolazim iz tvrtke Coca-Cola HBC Hrvatska.
Radim u tvrtki Coca-Cola HBC Hrvatska.
Sklopili smo sporazum s tvrtkom Coca-Cola HBC Hrvatska.

3.2.3. SKLANJANJE BROJEVA

U hrvatskome jeziku sve se češće primjećuje da se izbjegava sklanjanje brojeva, a pod utjecajem engleskoga ta je pojava sve izraženija. Ipak, u hrvatskome standardnom jeziku brojeve *jedan, dva, tri* i *četiri* i složene brojeve koji završavaju tim brojevima (npr. dvadeset dva, sto četrdeset tri) treba sklanjati.

~~Upoznali smo se s radom dvije naše podružnice~~. > *Upoznali smo se s radom dviju naših podružnica.*

~~Bili smo u dva nova poduzeća~~ > *Bili smo u dvama novim poduzećima.*

Brojevi *jedan, dva, tri* i *četiri* ne sklanjaju se kad stoje uz vremensku oznaku ili oznaku mjere:

u sljedeća dva mjeseca
pakiranje od dvije boce.

Brojevi *dva, tri* i *četiri* sklanjaju se ovako:

N A	dva	tri	četiri
G	dvaju	triju	četiriju
D L	dvama	trima	četirima

U hrvatskome tekstu i sljedeći izrazi moraju biti usklađeni s pravilima hrvatskoga jezika:

> ~~*5 radna dana, tjedan 1*~~
> *5 radnih dana, 1. tjedan* (v. točku 2.2.)
>
> ~~*0.50 kuna/boca*~~
> *0,50 kuna/boci* (v. točku 2.3.).

3.2.4. SKLANJANJE BROJEVNE IMENICE *DVIJE*

Brojevna imenica *dvije* označuje dvije ženske osobe ili dva predmeta označena imenicom ženskog roda. Tu imenicu treba sklanjati:

N A *dvije*
G *dviju*
D L I *dvjema.*

Često se griješi i tako da se umjesto oblika imenice *dvije* upotrebljavaju oblici broja *dva*, npr.:

~~*sporazum dvaju članica*~~ > *sporazum dviju članica*

~~*brak dvaju osoba*~~ > *brak dviju osoba*

~~*razgovarali smo s dvama zaposlenicama*~~ > *razgovarali smo s dvjema zaposlenicama* (v. točku 3.2.3.).

3.2.5. SKLANJANJE ODNOSNIH PRIDJEVA (NA *-SKI/-ČKI, -NI, -JI*)

Odnosni se pridjevi (pridjevi na *-ski/-čki, -ni, -ji*) dosljedno sklanjaju kao određeni pridjevi (po pridjevnoj sklonidbi), npr.:

N *zagrebački*
G *zagrebačkog(a)*
D *zagrebačkom(u)*
A *zagrebački* (za neživo)/*zagrebačkoga* (za živo)
L *zagrebačkom(e)*
I *zagrebačkim.*

Ne smije ih se sklanjati kao neodređene ili kao posvojne pridjeve, npr.:

~~*novosti s književna petka*~~.

Pridjevi u komparativu i superlativu također se sklanjaju samo po pridjevnoj sklonidbi, npr.:

N *najmarljiviji zaposlenik*
G A *najmarljivijeg(a) zaposlenika*
D *najmarljivijem(u) zaposleniku*,

a ne:

G A *najmarljivija zaposlenika*
D ~~*najmarljiviju zaposleniku*~~.

3.2.6. SKLANJANJE POSVOJNIH PRIDJEVA (NA *-OV*, *-EV*, *-IN*)

Posvojni se pridjevi (pridjevi na *-ov*, *-ev*, *-in*) dosljedno sklanjaju kao neodređeni pridjevi (po imeničkoj sklonidbi), npr.:

N A
ugljikov dioksid

G
ugljikova dioksida

D L
ugljikovu dioksidu,

a ne:

G
~~*ugljikovog(a) dioksida*~~

D L
~~*ugljikovom(u) dioksidu*~~.

Tako se sklanjaju svi takvi pridjevi, bez obzira na to jesu li izvedeni od imena ili opće imenice, jesu li dijelom imena ili nisu, npr.:

ravnateljev
G *ravnateljeva* D *ravnateljevu*

ravnateljičin
G *ravnateljičina* D *ravnateljičinu*

Vlada
G *Vladina* D *Vladinu*

Petrov
G *Petrova* D *Petrovu*

Anin
G *Anina* D *Aninu*

Petrovićev
G *Petrovićeva* D *Petrovićevu*

Borovo Selo
G *Borova Sela* D *Borovu Selu*

Coca-Colin
G *Coca-Colina* D *Coca-Colinu.*

I posvojni pridjevi izvedeni od pokrata sklanjaju se na isti način, npr:

N *IGH-ov*
G *IGH-ova*
D *IGH-ovu.*

Treba govoriti i pisati:

Sudjelovali smo u IGH-ovu projektu.
Mjesna zajednica Folnegovićeva naselja,

a ne:

~~*Sudjelovali smo u IGH-ovom projektu*~~.
~~*Mjesna zajednica Folnegovićevog naselja*~~.

3.2.7. SKLANJANJE POSVOJNIH ZAMJENICA ZA 3. LICE (*NJEGOV, NJEZIN, NJIHOV*)

Posvojne zamjenice za 3. lice (*njegov*, *njezin* i *njihov*) sklanjaju se kao posvojni pridjevi, tj. po imeničkoj sklonidbi, npr.:

N *njegov*
G *njegova*
D L *njegovu*
A *njegov* (za neživo) / *njegova* (za živo)
I *njegovim.*

~~*Informirani smo o mišljenju naših kupaca i potrošača, ali provodimo i ankete o njihovom zadovoljstvu*~~. > *Informirani smo o mišljenju naših kupaca i potrošača, ali provodimo i ankete o njihovu zadovoljstvu.*

3.2.8. GLAGOL *BITI* U KONDICIONALU

Kondicional I. tvori se od aorista glagola *biti* i glagolskoga pridjeva radnoga, npr.:

ja bih radio
ti bi radio
on bi radio
mi bismo radili
vi biste radili
oni bi radili.

Često se griješi tako da se oblik *bi* upotrebljava u svim licima, npr.:

~~*Učinit ćete sve kako bi im olakšali rad*~~. > *Učinit ćete sve kako biste im olakšali rad.*

~~*Usmjereni smo neprekidnoj komunikaciji s kupcima kako bi pravodobno reagirali na povratne informacije s tržišta*~~. > *Usmjereni smo neprekidnoj komunikaciji s kupcima kako bismo pravodobno reagirali na povratne informacije s tržišta.*

3.2.9. INFINITIV U FUTURU I.

Futur I. tvori se od nenaglašenih oblika pomoćnoga glagola *htjeti* i infinitiva glagola. Kad u rečenici infinitiv dolazi ispred oblika glagola *htjeti*, ne izgovara se i ne piše završno infinitivno *i*, npr.:

radit ću
pjevat ću.

To vrijedi samo za glagole čiji infinitiv završava na *-ti*, a ne vrijedi za glagole čiji infinitiv završava na *-ći*. Kad je infinitiv iza glagola *htjeti*, završno *i* ostaje:

Ja ću raditi.
Ja ću pjevati.

Katkada se griješi čak i tako da se piše ~~*biće*~~ umjesto *bit će*.

3.2.10. GLAGOLSKI PRIDJEV TRPNI GLAGOLA *DATI, DONIJETI, DOVESTI, IZNIJETI* ITD.

Neki glagoli, poput glagola *dati, donijeti, dovesti, iznijeti, izračunati, izvesti, udati* itd. imaju više pridjeva trpnih, od kojih neki ne pripadaju standardnome jeziku i ne treba ih upotrebljavati, npr.:

~~*dat*~~ > *dan*, ~~*donijet*~~, ~~*donešen*~~ > *donesen*, ~~*dovežen*~~ > *dovezen*, ~~*iznijet*~~, ~~*iznešen*~~ > *iznesen*, ~~*izračunat*~~ > *izračunan*, ~~*izvežen*~~ > *izvezen*, ~~*udata*~~ > *udana*.

3.3. Tvorba riječi

3.3.1. IMENICE NA *-ISTA/-IST, -TA/-T*

Imenice na *-ist* i *-t* kojima se označuje vršitelj radnje pripadaju hrvatskomu standardnom jeziku, a imenice na *–ista* i *-ta* ne pripadaju mu, npr.:

~~*biciklista*~~ > *biciklist*, ~~*idealista*~~ > *idealist*, ~~*specijalista*~~ > *specijalist*, ~~*sirupista*~~ > *sirupist*, ~~*atleta*~~ > *atlet*.

Iako većina govornika hrvatskog jezika zna to pravilo i dosljedno ga provodi u nominativu, često se griješi kad se te riječi upotrebljavaju u drugim padežima, npr.:

~~*idem specijalisti medicine rada*~~ > *idem specijalistu medicine rada.*

~~*biciklista*~~

biciklist

~~*optimista*~~

optimist

3.3.2. IMENICE NA *-TELJ/-LAC/-OC*

Kad je imenicu kojom se označuje vršitelj radnje moguće izvesti i sufiksom *-telj* i sufiksom *-lac*, normativna se prednost daje imenicama na *-telj* (npr.

imenicama *gledatelj*, *slušatelj* pred imenicama ~~*gledalac*~~, ~~*slušalac*~~).

Katkad se imenice tvorene tim sufiksima od iste osnove značenjski razjednačuju (npr. *spasilac* 'čovjek koji se bavi spašavanjem' i *Spasitelj* 'Bog').

Kad se od koje osnove vršitelj radnje ne izvodi sufiksom *-telj*, tada je naravno dobra uporaba sufiksa *-lac*. Imenice na *-lac* koje nemaju parnjaka na *-telj* su npr.:

ličilac, mislilac, ronilac, varilac.

Imenice tvorene sufiksom ~~*-oc*~~ (npr. ~~*ličioc*~~, ~~*mislioc*~~, ~~*ronioc*~~, ~~*varioc*~~, ~~*gledaoc*~~, ~~*slušaoc*~~) ne pripadaju standardnomu jeziku.

~~*slastičarna*~~

slastičarnica

~~*pekarna*~~

pekarnica

mjesto na kojemu se prodaju
pekarski proizvodi

pekara

mjesto na kojemu se proizvode
pekarski proizvodi

punıona
vode
punıonica
vode

praona
boca
praonica
boca

	JEDNINA	MNOŽINA
N	ronilac	ronioci
G	ronioca	ronilaca
D	roniocu	roniocima
A	ronioca	ronioce
V	ronioče	ronioci
L	roniocu	roniocima
I	roniocem	roniocima

Imenice na -*lac* treba sklanjati prema gore navedenomu uzorku.

Pravilo o davanju prednosti imenicama na -*telj* pred imenicama na -*lac* vrijedi samo kad označuju što živo. Kad je riječ o neživome, prednost se daje imenicama na -*lac*, npr.:

> ~~*mrežni poslužitelj*~~ > *mrežni poslužilac*
> ~~*nositelj električnoga naboja*~~ > *nosilac električnoga naboja*.

3.3.3. IMENICE NA -*ARNA*/-*ARNICA* I -*ARA*

Imenice tvorene sufiksom -*arnica* imaju prednost pred imenicama tvorenim sufiksom -*arna*, npr.:

> ~~*slastičarna*~~ > *slastičarnica*
> ~~*pekarna*~~ > *pekarnica*
> ~~*cvjećarna*~~ > *cvjećarnica*.

Sufiks -*arnica* označuje mjesto na kojemu se što prodaje, npr.

> *cvjećarnica* 'mjesto na kojemu se prodaje cvijeće'.

Sufiksom se -*ara* u hrvatskom standardnom jeziku označuje mjesto na kojemu se što proizvodi, npr.

> *uljara, koksara.*

Tako riječ *pekara* valja upotrebljavati za mjesto na kojemu se kruh i pekarski proizvodi proizvode (npr. dobro je upotrijebljena u imenu tvrtke *Zagrebačke pekare*). Nije dobro riječ *pekara* upotrebljavati kako bi se označila prodavaonica kruha. Prodavaonica kruha je *pekarnica*, a ako se, što je sve češće, kruh i pekarski proizvodi i proizvode i prodaju na istome mjestu, tada se takva prodavaonica može zvati

> i *pekara* (s objašnjenjem da se u njoj kruh i peče, a ne samo prodaje)
> i *pekarnica* (s objašnjenjem da se u njoj kruh i prodaje, a ne samo peče).

3.3.4. IMENICE NA *-ONA/-ONICA*

Imenice tvorene sufiksom *-onica* imaju prednost pred imenicama tvorenim sufiksom *-ona*. Tako normativnu prednost ima imenica *prodavaonica* pred imenicom ~~*prodavaona*~~, imenice *kupaonica* pred imenicama ~~*kupaona*~~. Ne treba upotrebljavati riječ ~~*puniona*~~, nego riječ *punionica*.

3.3.5. TVORENICE S PREFIKSOIDOM (*AUTO-, BIO-, EKO-* ITD.)

Prefiksoidi su predmetci koji su u hrvatski jezik uzeti iz drugih jezika. Nerijetko su latinskoga ili grčkoga podrijetla, npr.: *aero-*, *audio-*, *bio-*, *eko-*, *foto-*, *hidro-*, *kiber-*, *mikro-*, *video-*. Ti i ostali prefiksoidi nalaze se u mnogim riječima, npr.:

> *aerodinamika, biometeorologija, biogorivo, fotoklub, fotomodel, hidroterapija, mikroprocesor, videokaseta*.

~~*info-linija*~~

~~*info linija*~~

infolinija

Često se griješi tako da se te riječi pišu kao polusloženice, sa spojnicom, npr.:

> ~~*aero-dinamika*~~
> ~~*bio-meteorologija*~~.

Osobito se često griješi tako da se prefiksoid *eko* odvaja od riječi pa se piše npr.:

> ~~*eko incident*~~
> ~~*eko selo*~~
> ~~*eko sustav*~~.

umjesto:

> *ekoincident*
> *ekoselo*
> *ekosustav*
> (v. točku 3.3.5.).

Ne treba međutim ohrabrivati uvođenje u hrvatski jezik svakoga prefiksoida koji se pojavi u engleskome tekstu. Hrvatskomu ne treba npr. prefiksoid *promo*-; umjesto njega bolje bi bilo upotrebljavati pridjev *promocijski*, npr.:

> ~~*promouzorak*~~ > *promocijski uzorak.*

3.3.6. POLUSLOŽENICE

Imeničke su polusloženice imenice u kojima su dva dijela povezana spojnicom. Ta spojnica označuje da se prvi dio polusloženice ne sklanja. Polusloženice su npr.:

> *spomen-ploča*
> *pop-glazba*
> *džez-festival.*

Ako ih mijenjamo po padežima, mijenjat će se samo njihov drugi dio, npr. genitiv je spomenutih riječi:

> *spomen-ploče*
> *pop-festivala*
> *džez-festivala.*

Ako smo u nedoumici je li riječ o dvjema riječima ili o imeničkoj polusloženici, taj problem možemo lako riješiti. Zapitamo li se npr. treba li zanimanje *spremač dostavljač* pisati ovako kako je napisano ili *spremač-dostavljač*,

odgovor na to pitanje daje nam upravo spomenuto pravilo. Genitiv je *spremača dostavljača*, dakle sklanja se i prvi dio. To je jasan pokazatelj da je riječ o dvjema riječima, a ne o polusloženici.

Kad god je to moguće, umjesto polusloženice (riječi pisane sa spojnicom) u kojoj prvi član određuje drugi treba upotrijebiti imeničku skupinu, npr.:

> ~~*pilot-emisija*~~ > *ogledna emisija*
> ~~*internet-stranica*~~ > *internetska stranica, mrežna stranica*
> ~~*fitness-centar*~~ > *centar za fitness*
> ~~*taksi-vozač*~~ > *vozač taksija*
> ~~*dizel-motor*~~ > *dizelski motor*
> ~~*vaterpolo-utakmica*~~ > *vaterpolska utakmica*
> ~~*tenis-klub*~~ > *teniski klub.*

Svi se navedeni primjeri, što također nije točno, podjednako često pišu i kao dvije riječi (~~*pilot emisija*~~, ~~*internet stranica*~~ itd.).

3.3.7. PRIDJEVNE POLUSLOŽENICE (*TURISTIČKO-REKREACIJSKI*) I SLOŽENICE (*JAVNOZDRAVSTVENI*)

Dva pridjeva povezana spojnicom znače ‘x i y’, npr. *turističko-rekreacijski* znači ‘turistički i rekreacijski’. Takvi se odnosni pridjevi odnose na dva pojma: *turizam* i *rekreaciju*. Tako se može povezati i više pridjeva, npr.:

> *anatomsko-terapijsko-kemijska klasifikacija*.

Pridjevne složenice odnose se na jedan pojam:

> *javnozdravstveni* na *javno zdravstvo*
> *književnoumjetnički* na *književnu umjetnost*
> *sudskomedicinski* na *sudsku medicinu*.

3.3.8. BROJEVNE IZVEDENICE

Ako se izvedenica tvori od broja, preporučljivije je ispisati izvedenicu nego broju napisanu brojkama dodati sufiks:

> ~~*90-ih su se zbile brojne promjene u gospodarstvu*~~. > *Devedesetih su se zbile brojne promjene u gospodarstvu.*

Često se griješi tako da se piše npr.:

> ~~*90-tih*~~.

T je suvišno jer je već sadržano u broju *devedeset*, pa treba pisati:

90-ih.

Također nije dobro pisati

~~*1990-ih*~~,

nego:

devedesetih godina prošloga stoljeća
devedesetih godina 20. stoljeća.

Ako biramo između riječi tvorenih sa spojnikom *o* i bez njega, bolje je upotrijebiti riječ koja ima spojnik *o*, npr.:

~~*petgodišnji*~~ > *petogodišnji*.

3.3.9. KOMPARATIV I SUPERLATIV PRIDJEVA *OPTIMALAN, MINIMALAN, MAKSIMALAN*

Ne treba upotrebljavati komparativ ni superlativ pridjeva *optimalan, minimalan, maksimalan* jer oni izražavaju potpunu mjeru svojstva.

~~*On postupa najoptimalnije*~~. > *On postupa optimalno.*

Često se to pravilo proteže na pridjev *bitan* pa se katkad smatra da ni on u standardnome jeziku nema komparativa ni superlativa. Međutim, iako bi to bilo logično ako se uzme u obzir da je tvoren od imenice *bit*, on ima isto značenje kao pridjev *važan* pa se može stupnjevati.

3.3.10. GLAGOLI NA *-ITI/-JETI*

Ako su glagoli tvoreni od iste osnove sufiksima *-iti* i *-jeti* istoznačni, u hrvatskome standardnom jeziku treba upotrebljavati glagol na *-jeti*, npr.:

~~*voliti*~~ > *voljeti*
~~*letiti*~~ > *letjeti*
~~*poskupiti*~~ > *poskupjeti*.

Pritom treba uzeti u obzir da se neki od tih parova značenjski razjednačuju. Tako npr.

crveniti znači ‘činiti što crvenim’ (npr. *crveniti usnice*)
crvenjeti ‘postajati crvenim’ (npr. *Jagode su crvenjele*.)
crvenjeti se znači ‘isticati se crvenom bojom’ (npr. *Mak se crvenjeo u polju*.).

crveniti

'činiti što crvenim'

crvenjeti

'postajati crvenim'

crvenjeti se

'isticati se crvenom bojom'

Glagolski su pridjevi radni:

> od glagola *poludjeti*: *poludio, poludjela, poludjelo*
> od glagola *voljeti*: *volio, voljela, voljelo*
> od glagola *poskupjeti*: *poskupio, poskupjela, poskupjelo.*

Često se griješi tako da se za muški rod upotrebljavaju oblici

> ~~*poludjeo*~~
> ~~*voljeo*~~
> ~~*poskupjeo*~~.

3.3.11. GLAGOLI NA *-IVATI/-AVATI, -ITI/-ATI, -IĆI/-AĆI*

Glagolima na *-ivati* norma u pravilu daje manju prednost pred glagolima na *-avati*, ali ih katkad i izjednačuje, npr.:

> ~~*označavati*~~ > *označivati*
> ~~*izjednačavati*~~ > *izjednačivati*
> *ozvučavati* = *ozvučivati*

dopunjavati = dopunjivati
naglašavati = naglašivati
oglašavati = oglašivati.

Neki glagoli na -*iti* i -*ići* imaju prednost pred glagolima na -*ati* i -*aći*:

~~*brojati*~~ > *brojiti*
~~*izbrojati*~~ > *izbrojiti*
~~*obojati*~~ > *obojiti*
~~*izaći*~~ > *izići*.

3.3.12. TVORENICE *S PUT*

Čestica *put* piše se sastavljeno s brojem u prilozima *jedanput*, *dvaput*, *triput* itd. U posebnome isticanju može se pisati i odvojeno:

jedan put
dva puta.

~~*triputa*~~

tri puta

triput

Nije dobro pisati:

~~*jedanputa*~~
~~*dvaputa*~~.

3.3.13. TVORENICE *S GOD*

Treba razlikovati samostalnu česticu *god* od čestice *god* koja je dijelom složenoga priloga: *tko god* 'bilo tko' za razliku od *tkogod* 'netko': *Tko god došao, ne otvaraj mu, Ako tkogod dođe, pusti ga da uđe.*

3.4.
Povezivanje riječi u skupine i rečenice

3.4.1. POVRATNI GLAGOLI: *BRINUTI SE, SKRBITI SE, ODMARATI SE, KORISTITI SE*

Glagoli *brinuti se*, *skrbiti se*, *kolebati se* povratni su glagoli, tj. u hrvatskome standardnom jeziku ne treba ih upotrebljavati bez *se*. Glagol *odmarati* u hrvatskome je standardnom jeziku prijelazni glagol samo u ograničenome broju izraza: *odmarati ruke, noge*. Kad subjekt radnju vrši sam na sebi, mora se upotrijebiti povratni glagol:

> ~~*Pacijent mora odmarati.*~~ > *Pacijent se mora odmarati.*
> ~~*Kolebaju što da učine.*~~ > *Kolebaju se što da učine.*
> ~~*Nemoj brinuti.*~~ > *Nemoj se brinuti.*

Osobito se često griješi tako da se glagol *koristiti se* upotrebljava bez čestice *se* i s dopunom u akuzativu umjesto u instrumentalu, npr.:

> ~~*koristiti svoje prednosti*~~ > *koristiti se svojim prednostima.*

U rijetkim slučajevima (uz imenice *dopust*, *odmor*) može se upotrebljavati glagol *koristiti* s dopunom u akuzativu, npr.:

> *Ugovor o studijskom dopustu mora sadržavati jasnu naznaku razdoblja u kojima je službenik ovlašten koristiti studijski dopust.*

> *Godišnji ću odmor koristiti u razdoblju od 15. srpnja do 3. kolovoza 2010. godine.*

3.4.2. VI STE DOŠLA > VI STE DOŠLI

Uz zamjenicu *Vi* koja se upotrebljava kao izraz poštovanja (i stoga obvezatno piše velikim slovom) predikat uvijek stoji u množini muškog roda.

~~kanal~~

~~prodaje~~

prodajni

kanal

~~broj telefona~~

telefonski broj

Kad god je to moguće, tj. ako pritom ne dolazi do promjene značenja, u skupini *imenica + imenica u genitivu* imenicu u genitivu treba zamijeniti posvojnim pridjevom.

To vrijedi bez obzira na to obraćamo li se muškarcu ili ženi, npr.:

~~*Vi ste me to pitao*~~. > *Vi ste me to pitali.*
~~*Vi ste me to pitala*~~. > *Vi ste me to pitali.*

O pisanju zamjenice *vi* velikim/malim slovom v. točku 2.1.

3.4.3. STATUT KOJEG SMO DONIJELI > STATUT KOJI SMO DONIJELI

U hrvatskome jeziku kategorija živosti odražava se u akuzativu pridjeva i zamjenica koje se sklanjaju po pridjevnoj sklonidbi. Kod većine pridjeva i zamjenica ne griješi se, npr.: *Vidio sam lijepoga dječaka*, *Imao sam takva prijatelja*, ali: *Vidio sam lijepi stol*, *Imao sam takav sat.* Često se međutim griješi kad je riječ o akuzativu zamjenice *koji,* i to tako da se za neživo često upotrebljava akuzativ za živo (*kojega*), npr.:

~~*To je statut kojega smo donijeli prije dva mjeseca*~~. > *To je statut koji smo donijeli prije dva mjeseca.*

3.4.4. DA LI > JE LI

Pravilo da je u hrvatskome jeziku bolje u upitnoj rečenici upotrebljavati skupinu *je li* od skupine *da li* koje se nalazi u mnogim normativnim priručnicima zapravo je pravilo da je umjesto rečenice uvedene skupinom *da li* bolje upotrebljavati rečenice u kojima se predikat ili dio predikata premeće na prvo mjesto, a za njim slijedi čestica *li*, dakle:

~~*Da li je pokus uspio?*~~ > *Je li pokus uspio?*
~~*Da li je uspio sve obaviti?*~~ > *Je li uspio sve obaviti?*

3.4.5. S NIKIM > NI S KIM

Kad se uz neodređenu zamjenicu tvorenu prefiksom *ni-* nađe prijedlog, on zamjenicu rastavlja na tome tvorbenom šavu i umeće se u nju.

~~*Nisam mislio na nikoga.*~~ > *Nisam mislio ni na koga.*
~~*Za ničim ne žalim*~~. > *Ni za čim ne žalim.*
~~*Nije zadovoljan s ničim*~~. > *Nije zadovoljan ni s čim.*
~~*Ne govori loše o nikome*~~. > *Ne govori loše ni o kome.*

Prijedlog *bez* ne umeće se u neodređenu zamjenicu:

Ostao je bez ičega.

3.4.6. ENKLITIKA

Enklitike su riječi koje se u izgovoru naslanjaju na riječi ispred sebe, najčešće skraćeni oblici pomoćnoga glagola *biti*: *sam, si, je, smo, ste, su* i pomoćnoga glagola *htjeti*: *ću, ćeš, će, ćemo, ćete, će*.

O mjestu enklitike postoje mnoga pravila. Najčešće se griješi tako da se enklitika stavlja ispred glagola tamo gdje mora stajati iza njega, npr.:

> ~~*Slične odluke su važne i u ostalim područjima*~~. > *Slične odluke važne su i u ostalim područjima.; Slične su odluke važne i u ostalim područjima.*
>
> ~~*Cijena ručnika je snižena*~~. > *Cijena ručnika snižena je.; Cijena je ručnika snižena.*
>
> ~~*Sličnu akciju smo imali prije nekoliko godina*~~. > *Sličnu akciju imali smo prije nekoliko godina.; Sličnu smo akciju imali prije nekoliko godina.*
>
> ~~*Povratno informiranje je dvosmjeran proces.*~~ > *Povratno informiranje dvosmjeran je proces.; Povratno je informiranje dvosmjeran proces.*

Od dvaju dopuštenih modela prvi, u kojemu je red riječi stilski neobilježen, svakako je prikladniji za administrativni stil i poslovnu komunikaciju. Posve je neprimjereno poslovnoj komunikaciji enklitikom rastavljati ime i prezime, npr.:

> ~~*Maja je Petrović ušla u ured*~~.

Ta rečenica treba glasiti:

> *Maja Petrović ušla je u ured*. (v. točku 1.3.)

3.4.7. GENITIV > POSVOJNI PRIDJEV

Opće je pravilo da skupinu s genitivom, kad je to moguće, treba zamijeniti skupinom s posvojnim pridjevom, npr.:

> ~~*bilanca plaćanja*~~ > *platna bilanca*
> ~~*broj telefona*~~ > *telefonski broj*
> ~~*faktor tržišta*~~ > *tržišni faktor*
> ~~*faza proizvodnje*~~ > *proizvodna faza*
> ~~*troškovi proizvodnje*~~ > *proizvodni troškovi*
> ~~*uprava škole*~~ > *školska uprava*
> ~~*žargon struke*~~ > *stručni žargon*
> ~~*plaća poduzetnika*~~ > *poduzetnička plaća*
> ~~*segmentacija tržišta*~~ > *tržišna segmentacija*

~~pravilnik~~
~~kojeg smo~~
~~usvojili~~

pravilnik
koji smo
usvojili

stručni suradnik kojeg smo zaposlili

Akuzativ zamjenice *koji* glasi *kojeg* za živo, a *koji* za neživo.

~~troškovi života~~ > životni troškovi
~~ured javnoga bilježnika~~ > javnobilježnički ured
~~tržište rada Hrvatske~~ > hrvatsko tržište rada
~~državljanin Bugarske~~ > bugarski državljanin
~~aktivnosti prodaje~~ > prodajne aktivnosti
~~rok kreditiranja~~ > kreditni rok
~~kanal prodaje~~ > prodajni kanal.

~~aktivnosti marketinga~~

marketinške aktivnosti

Tako i:

> ~~*Coca-Cola HBC Hrvatska od sredine 2009. proizvodi za tržište Slovenije.*~~ >
> *Coca-Cola HBC Hrvatska od sredine 2009. proizvodi za slovensko tržište.*

To se pravilo primjenjuje samo ako skupina s posvojnim pridjevom ima isto značenje kao skupina s genitivom. Ako značenje nije isto, ne treba skupinu s genitivom zamjenjivati skupinom s posvojnim pridjevom. Npr.:

> *radni praznik* ne znači isto što i *praznik rada*,
> *put svile* nije isto što i *svileni put*.

To se pravilo ne primjenjuje ni ako je riječ o višerječnoj skupini. Npr. od imena INA *Osijek Petrol* ne možemo izvesti pridjev, nego ćemo pisati:

> *Na crpkama INA Osijek Petrola.*

U administrativnome stilu česte su i dobre formulacije poput:

> *pravo je djeteta*
> *obveza je zaposlenika*
> *dužnost je roditelja*.

Općenito pri primjeni toga pravila treba postupati veoma oprezno kad nije riječ o osobama. Od nekih će se imenica koje označuju što neživo jednostavno izvoditi pridjevi, a neki su postali i posve uobičajeni, npr. *vladin/Vladin* – od imenice *vlada/Vlada* i od imena *Vlado*: *Vladin je prijedlog* ... Od imenica *banka* i *tvrtka* također se sve češće upotrebljavaju posvojni pridjevi, npr.:

> *bankina pravila*
> *tvrtkina politika*

iako tu ne bismo pogriješili ni da upotrijebimo genitiv, npr.:

> *pravila banke*
> *politika tvrtke*.

Osobito treba paziti da se ne upotrebljavaju ustrojstva poput:

> ~~*Cappyjeva promocija*~~

jer ne promovira *Cappy*, nego se promovira *Cappy*. (Više o tome v. u 2. dodatku).

Tu se ponovno vraćamo na već spomenuto pravilo da genitiv valja zamjenjivati posvojnim pridjevom samo ako pritom ne mijenjamo značenje skupine ili rečenice.

3.4.8. PRIPADANJE SUBJEKTU (ZAMJENICA *SVOJ*)

U hrvatskome se pripadanje subjektu uvijek izriče povratno-posvojnom zamjenicom *svoj*, bez obzira na to kojega je subjekt lica, npr.:

> *ja imam svoju knjigu*,
> *ti imaš svoju knjigu*,
> *on ima svoju knjigu* itd.,

a ne:

> ~~*ja imam moju knjigu*~~,
> ~~*ti imaš tvoju knjigu*~~,
> ~~*on ima njegovu knjigu*~~ – to je ustrojstvo moguće, ali ono bi značilo npr. da Marko ima Petrovu knjigu.

U izricanju pripadanja subjektu u hrvatskome se standardnom jeziku često griješi, a nesigurnost pri uporabi povratno-posvojne zamjenice pojačava i činjenica da u engleskome nema razlike koja je u hrvatskome izražena podijeljenom uporabom posvojnih zamjenica i povratno-posvojne zamjenice. U engleskome, naime, nema zamjenice koja bi odgovarala povratno-posvojnoj zamjenici.

> ~~*Zauzimamo se za promicanje naših proizvoda*~~. > *Zauzimamo se za promicanje svojih proizvoda.*
>
> ~~*Ponudili smo naše uvjete za dogovor*~~. > *Ponudili smo svoje uvjete za dogovor.*
>
> ~~*Imam moja načela u poslovanju.*~~ > *Imam svoja načela u poslovanju.*
>
> ~~*Zadovoljstvo nam je obavijestiti vas da smo u skladu s poslovnim ambicijama naše tvrtke i brigom za naše zaposlenike odlučili objaviti interni natječaj za radno mjesto*~~ ... > *Zadovoljstvo nam je obavijestiti vas da smo u skladu s poslovnim ambicijama svoje tvrtke i brigom za svoje zaposlenike odlučili objaviti interni natječaj za radno mjesto ...*

3.4.9. VIŠE PRIJEDLOGA KOJI UVODE RAZLIČITE PADEŽE

U rečenici u kojoj se pojavljuje više prijedloga od kojih svaki zahtijeva drukčiju dopunu, tj. dopunu u drugome padežu, svaku od dopuna, u skladu s općejezičnom normom, treba ispisati, npr.:

> ~~*krediti sa i bez jamaca*~~ > *krediti s jamcima i bez jamaca/njih*
>
> ~~*zaposlenici sa ili bez radnog iskustva*~~ > *zaposlenici s radnim iskustvom ili bez radnog iskustva/njega.*

3.4.10. PRIJEDLOZI

glede

Prijedlog *glede* treba upotrebljavati u značenju 'što se tiče čega, s obzirom na, u vezi s', npr.: *Javit ćemo Vam se glede Vaše molbe*. Jednako je dobro i: *Javit ćemo Vam se u vezi s Vašom molbom*.

Ne treba ga upotrebljavati u značenju 'što se tiče koga':

> ~~*glede Petra*~~ > *s obzirom na Petra.*

Nije ga dobro upotrebljavati umjesto prijedloga *radi* i *zbog*: ~~*Sastali su se glede razgovora.*~~ > *Sastali su se radi razgovora.* (O tome kad treba upotrebljavati prijedlog *radi*, a kad prijedlog *zbog* vidi pod tim prijedlozima).

ispod, iznad

Prijedlozi *ispod* i *iznad* s riječju u genitivu označuju prostorni odnos (bivanje čega, tj. odvijanje kakva procesa na određenu mjestu), npr.:

> *Stajao je ispod balkona*.

Ne treba ih upotrebljavati za označivanje cilja ili smjera:

> *~~Bacio se ispod stola~~ > Bacio se pod stol.*
> *~~Letio je iznad grada~~ > Letio je nad gradom.*

ispred

Često se griješi tako da se prijedlog *ispred* upotrebljava u označivanju zastupanja, tj. umjesto prijedloga *uime*:

> *Govorio je ispred uprave. > Govorio je uime uprave.*

Taj prijedlog u standardnome jeziku ne treba upotrebljavati ni u vremenskome značenju:

> *~~Proljeće je ispred ljeta~~. > Proljeće je prije ljeta.*

Prijedlog *ispred* pravilno je upotrebljavati samo u mjesnome značenju, npr.:

> *Ispred naše kuće rastu čempresi.*

iz

Izraze poput *profesorica iz matematike* treba izbjegavati iako su česti u razgovornome jeziku. Umjesto: *~~profesorica iz matematike~~* treba govoriti i pisati: *profesorica matematike*.

Prijedlog *iz* ne treba upotrebljavati kako bi se označila građa ili tvar od koje je što načinjeno:

> *~~čizme iz kože~~ > čizme od kože*
> *~~sok iz višanja~~ > sok od višanja.*

iza

Prijedlog *iza* ne treba upotrebljavati u vremenskome značenju:

> ~~*Ljeto je iza proljeća.*~~ > *Ljeto je poslije/nakon proljeća.*

između, među

Razlika je između tih dvaju prijedloga u tome što prijedlog *između* dolazi kao veza u odnosu dvaju predmeta/pojmova:

> *između brata i sestre*
> *između Zagreba i Rijeke*
> *između kuće i vrta,*

a prijedlog *među* kao veza u odnosu više predmeta/pojmova:

> *među svim hrvatskim gradovima.*

Kad je riječ o izrazima *između ostaloga* i *među ostalim* mala se prednost daje uporabi izraza *među ostalim,* ali nije nepravilno upotrebljavati ni *između ostaloga* jer je riječ o uporabno podjednako čestim okamenjenim tekstnim konektorima i veznim sredstvima.

k(a)

Prijedlog *k/ka* označuje kretanje prema cilju i ne treba na njegovu mjestu upotrebljavati prijedlog *kod*:

> ~~*Marko ide kod direktora.*~~ > *Marko ide k direktoru; Marko ide direktoru.*
> (ali: *Marko je kod direktora.*)

Prijedlog *ka* upotrebljava se ispred riječi koje počinju slovom (ili glasom) *k, g, h,* npr.: *Krenuo je ka gradu*.

kod

Kod ne treba upotrebljavati za izricanje istodobnosti uz apstraktne imenice:

> *~~Pogriješio je kod zbrajanja~~*. > *Pogriješio je pri zbrajanju.*
>
> *~~pomoć kod ublaživanja posljedica prirodnih katastrofa~~* > *pomoć pri ublažívanju posljedica prirodnih katastrofa.*

kroz

Prijedlog *kroz* ne treba upotrebljavati u izražavanju sredstva ili načina. Najbolje je izraz s prijedlogom *kroz* u tom slučaju zamijeniti instrumentalom upotrijebljene imenice, a ako to nije moguće, bolje je upotrijebiti prijedlog *putem* nego prijedlog *kroz*. U vremenskome značenju bolje je upotrijebiti prijedlog *tijekom*:

> *~~To će se postići kroz provedbu projekata~~*. > *To će se postići provedbom projekata*.
>
> *~~ostvarivanje rezultata kroz upravljanje cjelokupnim poslovanjem~~* > *ostvarivanje rezultata upravljanjem cjelokupnim poslovanjem.*

na

Prijedlog *na*, kao većina prijedloga, ima mnogo značenja, a samo osnovno i najčešće mu je mjesno značenje.

Izraz *na temu* uz glagole govorenja (kao i izraz *po pitanju* uz te glagole) tipični je administrativni izraz i treba ga izbjegavati:

> ~~*Danas ćemo raspravljati na temu zaštite okoliša*~~. >
> *Danas ćemo razgovarati o zaštiti okoliša.*

Često se pogrešno govori i piše: ~~*putovati na Rijeku*~~ umjesto *putovati u Rijeku*.

Kad je riječ o otocima i istoimenim gradovima, tada se prijedlozima *na* i *u* izriče je li riječ o otoku ili o gradu: *putovati na Hvar* (otok), ali: *putovati u Hvar* (grad).

nadohvat, nadomak

Prijedloge *nadomak* i *nadohvat* dobro je upotrebljavati i uz riječ u dativu i uz riječ u genitivu:

> *nadomak grada* i *nadomak gradu*,
> ali samo: *nadohvat ruke*.

nasuprot

Nasuprot je samo dativni prijedlog i ne treba ga upotrebljavati s genitivom:

> ~~*nasuprot toga*~~ > *nasuprot tomu.*

od

Prijedlog *od* ne treba upotrebljavati u posvojnim ustrojstvima kojima se izriče pripadanje živomu posjedovatelju. Umjesto ustrojstva s prijedlogom

od i genitivom treba upotrijebiti ustrojstvo s posvojnim pridjevom, npr.:

> ~~*kuća od Martina*~~ > *Martinova kuća*
> ~~*suknja od Ane*~~ > *Anina suknja.*

Ako nije moguće izvesti posvojni pridjev, prijedložni genitiv treba zamijeniti besprijedložnim, npr.:

> ~~*kuća od Martina Petrovića*~~ > *kuća Martina Petrovića.*

Prijedlog *od* upotrebljava se u standardnome jeziku u izricanju da je što sastavnim dijelom čega, npr.:

> *čep od boce*, *poklopac od kutije*, *ključevi od vrata*.

Prijedložni se par *od ... do* može zamijeniti crticom. Pritom treba imati u vidu da crtica zamjenjuje oba člana prijedložnoga para (a ne samo prijedlog *do*):

> ~~*Primanje stranaka: od 10 – 12 sati*~~ > *Primanje stranaka: 10 – 12 sati.*

Riječ *nedaleko* je prilog, pa ne može uvesti imenicu. Između priloga *nedaleko* i imenice mora stajati prijedlog *od*.:

> ~~*nedaleko grada*~~ > *nedaleko od grada.*

po

Ne treba upotrebljavati izraz *po pitanju.* To je tipičan administrativizam koji treba izbjegavati:

> ~~*Raspravljali smo po pitanju zaštite okoliša*~~. > *Raspravljali smo o zaštiti okoliša.*

Također ne treba prijedlog *po* upotrebljavati u izrazima poput:

> ~~*opasan po zdravlje*~~
> ~~*opasan po život*~~
> ~~*loše po koga*~~.

Umjesto toga treba:

> *opasan za zdravlje*
> *opasan za život*
> *loše za koga*.

U uporabi prijedloga *po* često se griješi i u ovakvim ustrojstvima:

> *~~Pušenje je štetno po zdravlje~~. > Pušenje je štetno za zdravlje.*
> *~~To je opasno po život~~. > To je opasno za život.*
> *~~To je loše po nas~~. > To je loše za nas.*
> *~~Po meni taj je prijedlog loš~~. > Mislim da je taj prijedlog loš.*
> *~~Ispit polažem po prvi put~~. > Ispit polažem prvi put.*
> *~~Dogovorit ćemo se po putu~~. > Dogovorit ćemo se putem.*
> *~~Po njemu nismo ni trebali otputovati~~. > On smatra da nismo ni trebali otputovati.*

pod

Prijedlog *pod* ne treba upotrebljavati za izricanje vremenske povezanosti ili kakve popratne okolnosti:

> *~~pod nastavom~~ > za vrijeme nastave / tijekom nastave*
> *~~pod uvjetom~~ > uz uvjet*
> *~~pod prijetnjom~~ > uz prijetnju.*

pomoću

Prijedložni izraz s prijedlogom *pomoću* treba, kad god je to moguće, kao i prijedložne izraze s prijedlozima *kroz* i *putem*, u standardnome jeziku zamijeniti instrumentalom imenice koju uvode: *~~pomoću pažljive organizacije~~ > pažljivom organizacijom.* Kad to nije moguće, treba upotrebljavati složeni prijedlog *s pomoću*, a ne prijedlog *pomoću*:

> *~~Kvaliteta naših proizvoda i pakiranja prikazana je pomoću indeksa kvalitete~~. > Kvaliteta naših proizvoda i pakiranja prikazana je s pomoću indeksa kvalitete.*

pored

Prijedlog *pored* ne pripada standardnomu jeziku. Umjesto njega treba, ovisno o kontekstu, upotrebljavati prijedloge *uz* ili *osim*.

> *~~Državni službenici, pored ispunjavanja ostalih uvjeta, ne smiju biti pravomoćno osuđivani~~. > Uz ostale uvjete državni službenici moraju ispunjavati i uvjet da nisu pravomoćno osuđivani. / Osim ostalih uvjeta državni službenici moraju ispunjavati i uvjet da nisu pravomoćno osuđivani.*

pred

Pred je mjesni prijedlog i ne treba ga upotrebljavati u vremenskome značenju:

> *~~pred godinu dana~~ > prije godinu dana*
> *~~pred odlazak na studij~~ > prije odlaska na studij.*

Primjer je dobre uporabe, tj. uporabe u mjesnome značenju:

> *Stani pred prodavaonicu.*

preko

Preko je također mjesni prijedlog. Često se, kao u sljedećim primjerima, upotrebljava u suprotnosti s pravilima standardnog jezika:

> *~~preko zime~~ > zimi*
> *~~izražavati osjećaje preko pjesama~~ > pjesmama*
> *~~usavršavati znanje preko seminara~~ > na seminarima*
> *~~rječnik s preko 10000 naziva~~ > rječnik s više od 10000 naziva.*

pri

Prijedlog *pri* katkad se pogrešno upotrebljava, npr.:

> ~~*Marko je pri telefonu.*~~
> ~~*On je predstavnik Hrvatske pri UNESCO-u*~~.

Te rečenice trebaju glasiti:

> *Marko je na telefonu.*
> *On je predstavnik Hrvatske u UNESCO-u.*

prilikom

Prijedlog *prilikom* ne treba upotrebljavati u označavanju okolnosti. Umjesto toga prijedloga treba upotrijebiti prijedlog *pri*:

> ~~*prilikom upoznavanja*~~ > *pri upoznavanju*
> ~~*prilikom izrade*~~ > *pri izradi.*

putem

Gdje je god to moguće, treba izbjegavati prijedlog *putem*:

> ~~*putem interneta*~~ > *internetom*
> ~~*prodaja putem telefona*~~ > *telefonska prodaja*

Katkad prijedložni izraz s prijedlogom *putem* nije moguće zamijeniti instrumentalom, npr.:

> *Tvrtka putem predstavništva u Sarajevu djeluje i u Bosni i Hercegovini*.

radi, zbog

Prijedlog *radi* uvodi namjeru, a ne uzrok, npr.:

Pijem lijekove radi ozdravljenja. (s namjerom da ozdravim).

Uzrok uvodi prijedlog *zbog*.:

~~*Tužan sam radi neuspjeha*~~. > *Tužan sam zbog neuspjeha.*
(neuspjeh je uzrok tuzi).

Nerijetko je teško razlučiti je li riječ o namjeri ili o uzroku npr.:

zatvoreno radi/zbog preuređenja.

U takvome je slučaju bolje upotrijebiti uzročni prijedlog *zbog* jer nema namjere u koju nije uključen i uzrok.

s(a)

Treba razlikovati prijedložni i neprijedložni instrumental, tj. prijedložni instrumental društva (npr. *Idem u šetnju s Marijom*), načina (*obaviti posao s veseljem*) i vremena (*s dolaskom proljeća*) i neprijedložni instrumental sredstva:

~~*doputovati s vlakom*~~ > *doputovati vlakom*
~~*zapisati s olovkom*~~ > *zapisati olovkom*,

ali:

šarati s pet bojica,
s malo novca teško je živjeti.

Prijedlog *s* obvezno se piše u izrazima:

s vremenom
S vremenom, bit će bolje.

s obzirom na to da
S obzirom na to da je sunčano, poći ćemo u šetnju.

s godinama
S godinama smo zreliji.

Uz glagole *započeti* i *započinjati* dopuna je u prijedložnome instrumentalu:

> ~~*Budući da je nastala u tom okružju, kuća „Zanotta“ je već krajem 50-ih započela proizvodnjom modernog namještaja.*~~ > *Budući da je nastala u tom okružju, kuća „Zanotta“ već je krajem pedesetih započela s proizvodnjom modernog namještaja.*

Prijedlog *sa* upotrebljavamo ispred riječi koje počinju sa *s, z, š, ž*:

> *sa snom*
> *sa zadovoljstvom*
> *sa školom*
> *sa žitom*.

Prijedlog *sa* pišemo ispred izgovorno teških suglasničkih skupina:

> *sa psom*
> *sa Ksenijom*
> *sa mnom*
> *sa dna*.

unatoč, usprkos

Prijedlozi *unatoč* i *usprkos* imaju dopunu u dativu, a ne u genitivu:

> ~~*unatoč visokih temperatura*~~ > *unatoč visokim temperaturama.*

Usprkos najčešće dolazi uz oznake živih bića (*usprkos tebi*) ili čega apstraktnog povezanog sa živim bićima (*usprkos tvojim savjetima*). Uz imenice i zamjenice koje označuju što neživo upotrebljava se prijedlog *unatoč*:

> ~~*usprkos nevremenu*~~ > *unatoč nevremenu*.

uslijed

Prijedlog *uslijed* ne treba upotrebljavati u standardnome jeziku. Umjesto njega bolje je upotrebljavati prijedlog *zbog*:

~~Zakasnili smo uslijed nevremena~~. > Zakasnili smo zbog nevremena.

~~Uslijed konkurentskih pritisaka, banke ne mogu prenijeti cjelokupni teret rasta troškova na klijente.~~ > Zbog konkurentskih pritisaka banke ne mogu prenijeti cjelokupni teret rasta troškova na klijente.

za

U standardnome jeziku treba izbjegavati uporabu ustrojstva *za* + *infinitiv*:

~~za čitati~~ > za čitanje
~~To je bilo strašno za vidjeti~~. > To je bilo strašno vidjeti.

Prijedlog *za* ne treba upotrebljavati za označivanje cilja uz glagole kretanja:

~~letjeti za Beč~~ > letjeti u Beč
~~putovati za Rijeku~~ > putovati u Rijeku.

U rečenicama poput:

~~Prihod je za šest posto veći nego u istome razdoblju prošle godine~~.
~~On je za tri centimetra viši od Marka~~.

ne treba upotrebljavati prijedlog *za*. Te rečenice trebaju glasiti:

Prihod je šest posto veći nego prošle godine.
On je tri centimetra viši od Marka.

zahvaljujući

Kad ima prijedložnu funkciju, riječ *zahvaljujući* treba upotrebljavati samo u rečenicama u kojima je riječ o kakvoj pozitivnoj posljedici, npr.:

Zahvaljujući našemu trudu, prodaja je krenula nabolje.

Nju ne treba upotrebljavati u rečenicama u kojima je riječ o kakvoj negativnoj posljedici. Umjesto *zahvaljujući* treba upotrijebiti uzročni prijedlog *zbog*, npr.:

~~Zahvaljujući našemu propustu prodaja je ostala nepromijenjena~~. > Zbog našega propusta prodaja je ostala nepromijenjena.

Isto vrijedi i za složeni veznik *zahvaljujući tomu što*.

3.4.11. VEZNICI

~~bez da~~ a da, a, i

Ustrojstva s veznikom *bez da* sintaktičke su prevedenice iz njemačkoga (*ohne das*). U njima umjesto tog veznika treba upotrebljavati veznik *a da* ili, još bolje, veznike *a* ili *i*.:

~~Ušao je bez da je pozdravio~~. > Ušao je i nije pozdravio.

~~bez obzira što~~ bez obzira na to što

Dopusni je složeni veznik *bez obzira na to što*. Umjesto njega u standardnome jeziku ne treba upotrebljavati složeni veznik *bez obzira što*.

~~Bez obzira što nismo uspjeli, pokušat ćemo ponovno~~. > Bez obzira na to što nismo uspjeli, pokušat ćemo ponovno.

~~budući~~ budući da

Budući da uzročni je veznik koji dolazi isključivo na početku rečenice, tj. samo kad u zavisnosloženoj uzročnoj rečenici zavisna surečenica prethodi

glavnoj. Ne treba ga upotrebljavati u običnome (glavna – zavisna) poretku surečenica.

> *~~Nismo se dogovorili budući da nismo mogli uskladiti mišljenja~~*. > *Nismo se dogovorili jer nismo mogli uskladiti mišljenja*; *Budući da nismo mogli uskladiti mišljenja, nismo se dogovorili.*

Umjesto veznika *budući da* katkad se griješi tako da se upotrebljava samo *budući*. Veznik *budući* ne pripada standardnomu jeziku i ne treba ga u njemu upotrebljavati:

> *~~Budući je proces restrukturiranja završen, troškovi su znatno smanjeni.~~* > *Budući da je proces restrukturiranja završen, troškovi su znatno smanjeni.*

~~da bi~~ a

Da bi je namjerni veznik i ne treba ga upotrebljavati u rečenicama kojima se ne izriče da se što čini s kakvom namjerom, npr.:

> *~~Pokušali smo povećati proizvodnju da bi na kraju sve propalo~~*. > *Pokušali smo povećati proizvodnju, a na kraju je sve propalo.* (Proizvodnja nije povećana s namjerom da na kraju sve propadne.)

Taj je veznik dobro upotrebljavati samo ako se njime uvodi zavisna rečenica kojom se izriče namjera, npr.:

> *Učinili su sve da bi povećali proizvodnju*. (Učinili su sve s namjerom da povećaju proizvodnju).

~~iza kako~~ nakon što

U standardnome jeziku ne treba upotrebljavati veznik *iza kako*. Umjesto njega treba upotrebljavati *nakon što*, npr.:

> *~~Iza kako je došao, večerali smo~~*. > *Nakon što je došao, večerali smo.*

~~kako~~ ...~~tako~~ i ...i

Ustrojstva s veznikom *kako ...tako* sintaktičke su prevedenice iz njemačkoga (*wie ...so*) koje u hrvatskome jeziku treba zamijeniti ustrojstvima s udvojenim veznikom *i ...i.*:

> *~~Postupamo u cilju povećanja prodaje i profitabilnosti, kako za tvrtku, tako i za kupca~~. > Postupamo u cilju povećanja prodaje i profitabilnosti i za tvrtku i za kupca.*
>
> *~~Uprava vodi brigu o zaposlenicima i njihovim pravima, kako sada, tako i ubuduće~~. > Uprava vodi brigu o zaposlenicima i njihovim pravima, i sada i ubuduće.*

~~mada~~ iako, premda

Hrvatskomu standardnom jeziku ne pripada dopusni veznik *mada*. Umjesto njega treba upotrebljavati veznike *iako* i *premda*.

> *~~Uspjeli smo proširiti tržište mada je bilo teško~~. > Uspjeli smo proširiti tržište iako/premda je bilo teško.*

~~ni~~ ...~~niti~~ ni ...ni

Simetrični su veznici *ni … ni* i *niti … niti*.

Veznik *ni … niti* ne treba upotrebljavati:

> *~~Posao nije ni opasan niti težak~~. > Posao nije ni opasan ni težak.*

Veznik *niti … niti* upotrebljava se samo u ustrojstvima u kojima ne može stajati veznik *ni ...ni*, npr.:

> *Niti raspravljamo niti donosimo zaključke.*

Praktičan je savjet za izvorne govornike hrvatskoga jezika da upotrebljavaju uvijek *ni* kad im to njihov jezični osjećaj dopušta, a *niti* samo onda kad je *ni* nemoguće *upotrijebiti*, npr.:

> *Nije predmetom nikakve sudske tužbe za monopolističke aktivnosti, niti je ikakav takav slučaj u pripremi*.

ili kad se želi izrazito istaknuti ono što se govori (kad stil nije neutralan).

~~no međutim~~ no ili međutim

No međutim veznik je koji ne treba upotrebljavati jer udvaja isto značenje:

> ~~*Sve smo pokušali, no međutim nismo uspjeli*~~. > *Sve smo pokušali, no nismo uspjeli*.; *Sve smo pokušali, međutim nismo uspjeli*.

~~pošto~~ budući da, jer

Veznik *pošto* vremenski je veznik istoznačan vezniku *nakon što*, npr.:

> *SAD misli da kazna na red dolazi tek pošto WTO ocijeni da američke carine na uvozni čelik nisu u skladu s pravilima.*

On nije veznik uzročnih rečenica i ne treba ga u njima upotrebljavati, npr.:

> ~~*Pošto si marljiv, brzo ćeš napredovati*~~. > *Budući da si marljiv, brzo ćeš napredovati*.

~~radi toga što~~ zbog toga što

Kao što se griješi tako da se prijedlog *radi* nerijetko upotrebljava na mjestu prijedloga *zbog*, i veznička se skupina *radi toga što* upotrebljava tamo gdje joj nije mjesto, tj. na mjestu uzročnih vezničkih skupina i veznika. Tom se skupinom uvodi isključivo namjerna surečenica (ona dakle može stajati samo tamo gdje je zamjenjiva skupinom *s namjerom da*, tj. kad uvodi namjernu surečenicu).:

> *~~Zaposlili smo ga radi toga što je marljiv~~. > Zaposlili smo ga zbog toga što je marljiv.*

~~s obzirom da, obzirom da~~ s obzirom na to da

Uzročni je složeni veznik *s obzirom na to da*. Umjesto njega u standardnome jeziku ne treba upotrebljavati veznike *obzirom da, s obzirom da, obzirom na to da*:

> *~~S obzirom da je mnogo radio, brzo je napredovao.~~ > S obzirom na to da je mnogo radio, brzo je napredovao.*
>
> *~~Obzirom da je marljiv, rado ćemo ga zaposliti~~. > S obzirom na to da je marljiv, rado ćemo ga zaposliti.*
>
> *~~Obzirom na to da već dugo surađujemo, znam da je izvrstan suradnik~~. > S obzirom na to da već dugo surađujemo, znam da je izvrstan suradnik.*

~~ukoliko~~ ako

Umjesto veznika *ukoliko*, koji je veoma čest u administrativnome stilu, bolje je upotrebljavati veznik *ako*:

> *~~Ukoliko se pojave problemi, odmah ćemo vam javiti.~~* > *Ako se pojave problemi, odmah ćemo vam javiti.*
>
> *~~Ukoliko se zadrži sadašnja dinamika oporavka gospodarstva, u drugoj polovici 2010. mogu se očekivati promjene.~~* > *Ako se zadrži sadašnja dinamika oporavka gospodarstva, u drugoj polovici 2010. mogu se očekivati promjene.*

3.5.
Riječi

3.5.1. INTERNACIONALIZMI

Internacionalizmi su riječi latinskoga ili grčkoga podrijetla koje slično zvuče u većini europskih jezika. U hrvatskome se nalazi mnogo internacionalizama, npr.:

apsorpcija
bilanca
detekcija
detektor
dinamika
ekstrakt
filantrop
gravitacija
holistički
inspicijent
kapacitet
kapitalizirati
kombinirati
komemoracija
konvertibilnost
konzumirati
korespondencija

korespondent
medijacija
medijator
mentor
nacija
nostrifikacija
reprodukcija
sektor
sugestivan.

Prema internacionalizmima imamo drukčiji odnos nego prema riječima iz živih jezika, npr. anglizmima. Ako trebamo birati hoćemo li upotrijebiti riječ iz engleskoga ili internacionalizam, prednost bismo trebali dati internacionalizmu. Tako se npr. prednost daje riječi *junior* iz latinskoga pred riječju *džunior* preuzetom iz engleskoga.

Katkad se događa da se riječ uzeta iz engleskoga osjeća kao riječ drukčijeg značenja od riječi uzete izravno iz latinskoga. Tako će većina govornika hrvatskoga jezika različito značenje pridruživati riječima *donator* i *donor*. Prva će se povezivati s darivanjem kakve materijalne vrijednosti, a druga s darivanjem organa (tako se govori o *donorima organa, o donorskoj kartici* itd.). Međutim, riječ je o posve umjetno stvorenoj razlici jer je i riječ *donor* u engleski jezik preuzeta iz latinskoga. Umjesto tih dviju riječi bolje je upotrebljavati hrvatsku riječ *darovatelj*.

Ako postoji hrvatska riječ, bolje je upotrijebiti nju nego internacionalizam, npr.:

~~aneks~~ > dodatak
~~degustacija~~ > kušanje
~~faktor~~ > čimbenik
~~fragment~~ > dio
~~hereditaran~~ > nasljedan
~~identičan~~ > istovjetan
~~interesantan~~ > zanimljiv
~~karakteristika~~ > značajka
~~klasa~~ > razred
~~komparacija~~ > usporedba
~~kontaminacija~~ > zagađenje, zagađivanje
~~kontradiktoran~~ > proturječan
~~period~~ > razdoblje
~~supstitucija~~ >zamjena
~~turbulentan~~ > buran

~~akomodacija~~	prilagodba
~~destinacija~~	odredište
~~eksplicitno~~	izričito
~~garancija~~	jamstvo
~~harmonizacija~~	usklađivanje
~~indikator~~	pokazatelj
~~kalkulacija~~	izračun
~~reciklaža~~	oporaba
~~restrikcija~~	ograničenje
~~suficit~~	višak
~~transport~~	prijevoz

Pri uporabi internacionalizama treba voditi računa o nekoliko pravila koja upravljaju prihvaćanjem internacionalizama u hrvatski jezik:

NETOČNO	TOČNO	PRAVILO
~~*aktuelan*~~, ~~*vizuelan*~~	*aktualan*, *vizualan*	Prednost ima pridjevni nastavak -*alan* pred nastavkom -~~*elan*~~.
~~*alabaster*~~, ~~*magister*~~, ~~*oleander*~~	*alabastar*, *magistar*, *oleandar*	Prednost ima imenički nastavak -*ar* pred nastavkom -~~*er*~~.
~~*dizertacija*~~, ~~*kazeta*~~	*disertacija*, *kaseta*	U mnogim imenicama prednost se daje glasu [s] pred glasom [~~z~~].
~~*humanista*~~, ~~*idealista*~~, ~~*specijalista*~~	*humanist*, *idealist*, *specijalist*	Kod imenica muškog roda koje su prihvaćene i s nastavkom -~~*ista*~~ i s nastavkom -*ist* prednost se daje imenicama s nastavkom -*ist*.
~~*licenca*~~, ~~*referenca*~~	*licencija*, *referencija* (ali *bilanca*, zbog uobičajenosti)	Kad treba birati između posuđenice iz kojega živog jezika i posuđenice iz latinskoga ili grčkoga (internacionalizma), prednost se uvijek daje internacionalizmu.
~~*aluminijum*~~, ~~*kurikulum*~~	*aluminij*, *kurikul*	
~~*optimalizacija*~~, ~~*optimalizirati*~~	*optimizacija*, *optimizirati*	
~~*diplomant*~~, ~~*doktorant*~~, ~~*divident*~~	*diplomand*, *doktorand*, *dividend*	Prednost se daje nastavku -nd (prema latinskomu).
~~*espropríjacija*~~, ~~*eshumacija*~~, ~~*delikvent*~~	*eksproprijacija*, *ekshumacija*, *delinkvent*	Zbog u hrvatskome izgovorno teških skupina (*eksp*, *nkv*) kod nekih se internacionalizama griješi u pismu i izgovoru, ali te skupine treba izgovarati i pisati kao u jezicima iz kojih su preuzete.

Rječnik
je namijenjen
jednostavnomu
davanju jasna
savjeta.

Rječnik

Objašnjenje općenitijih postupaka u rječniku

Riječi i izraze koje donosimo u rječniku možemo ugrubo podijeliti u dvije skupine.

Prvu skupinu čine najčešći nazivi koji se upotrebljavaju u poslovnoj komunikaciji tvrtka koje se bave marketingom. Ti su nazivi većinom iz područja marketinga, ekonomije, menadžmenta, komunikologije i informatike. Zbog činjenice da se u hrvatskome jeziku upotrebljava mnoštvo engleskih naziva, i to upravo u područjima o kojima je riječ, korisniku rječnika može se katkad učiniti da zagleda u dvojezični, englesko-hrvatski rječnik. To u dobroj mjeri pokazuje upravo paradoksalno stanje u hrvatskome jeziku, osobito u jeziku suvremenih struka, ali i u svakodnevnoj, razgovornoj i poslovnoj komunikaciji.
Drugu skupinu čine riječi i izrazi s kojima je povezan koji općejezični problem, i to u prvome redu one riječi i oni izrazi koje smo pronašli u korpusu iz kojega smo vadili građu za ovaj rječnik.

Napominjemo da ovaj rječnik nije pravopis, tj. ne uključuje pravopis. U njemu se ipak nalaze neke riječi s kojima je povezan pravopisni problem zbog toga što se, kako nam potvrđuje korpus, često griješi u njihovu pisanju. Tako se npr. u rječniku nalaze riječi *cjenovni*, *čarter*, *potpredsjednik*, a ne nalaze se mnoge druge riječi s kojima mogu biti povezane nedoumice kako ih pisati. Odgovor na to kako ih pisati valja potražiti u pravopisu. Riječi u čijemu se pisanju često griješi (najčešće je riječ o pisanju *ije*/*je*, ili o nebilježenju kakve glasovne promjene) donose se u rječniku bez objašnjenja (npr. u njemu piše samo *potpredsjednik*, *bescjenje*, *bežični* itd., a ne uspostavljaju se pogrešni likovi s kojih se upućuje na točne).

Granicu što u rječnik ulazi, a što ne ulazi, jasno je zacrtao korpus tekstova koji uključuje tekstove iz poslovne javne i osobne komunikacije, reklame i letke, časopise tvrtka. Zbog toga se katkad može činiti da u rječniku ima natuknica za koje nije jasno temeljem kojega mu kriterija pripadaju (tkogod bi se mogao npr. upitati zašto se u njemu nalaze neka imena gradova, država, ustanova, a druga ne nalaze, zašto se obrađuju pojedini općejezični problemi, a neki drugi, slične razine, ne obrađuju itd.). I izvan toga korpusa uzimalo se ono što je prema našemu iskustvu čest problem u poslovnoj komunikaciji tvrtka na hrvatskome jeziku.

Rječnik je zamišljen jednostavno i namijenjen je brzomu davanju jasna savjeta. S lijeve strane nalazi se riječ, izraz, kratica ili pokrata s kojima je povezan kakav jezični problem, a s desne strane savjet kako taj problem riješiti.

Znak > između lijeve i desne strane može se čitati kao *u standardnome jeziku*, npr.:

newsletter > bilten, glasilo

znači da u hrvatskome standardnom jeziku ne treba upotrebljavati englesku riječ *newsletter* te da umjesto nje treba upotrebljavati u hrvatskome prihvaćenu posuđenicu *bilten* ili hrvatsku riječ *glasilo*.

Upotrebljava se i **znak** = koji označuje da standardnomu jeziku pripadaju obje riječi između kojih se nalazi, npr.:

uporaba = upotreba
unapređenje = unaprjeđenje (v. točku 1.3.)

znači da obje riječi pripadaju standardnomu jeziku. Važno je ipak napomenuti da autor teksta mora inačicu koju izabere upotrebljavati dosljedno barem u istome tekstu, tj. da znak jednakosti ne uključuje slobodu da ih u istome tekstu upotrebljava naizmjenično.

Leksičke se i pravopisne inačice često upućuju na točku 1.3 *Uprosječenost jezika poslovne komunikacije* u kojemu se objašnjava da se u poslovnoj komunikaciji redovito upotrebljavaju oblici koje govornici hrvatskoga jezika osjećaju bližim prosjeku, stilski neobojeni oblici.

Preporuka se ne donosi uz natuknicu u rječniku jer se tu ne može dati preporuka koja bi se čitala kao ostale,

tj. da jedna od tih riječi ne pripada standardnomu jeziku.

Također vrijedi pravilo da se odabrana inačica mora upotrebljavati dosljedno.

Uz neke se natuknice nalaze i česti izrazi, tj. česte veze s drugim riječima u koje te riječi ulaze, s uputom kako trebaju glasiti pravilno.

Uz neke natuknice stoji stupnjevita preporuka, npr.:

> edukativni > edukacijski > obrazovni
> pratioc > pratilac (G pratioca, mn. N pratioci, G pratilaca) > pratitelj (v. točku 3.3.2.).

Takve natuknice treba čitati tako da se preporučuje uporaba riječi na kraju niza (u danim primjerima riječi *obrazovni* i *pratitelj*). Riječ *edukativni* normativno je pogrešno uspostavljeni internacionalizam, riječ *edukacijski* dobro uspostavljeni internacionalizam, a riječ *obrazovni* riječ čija se uporaba preporučuje. Riječ *pratilac* nije posve neprihvatljiva u hrvatskome standardnom jeziku i pripada mu rubno, ali bolje je upotrebljavati riječ *pratitelj*. Stupnjevita je uputa i uz riječi poput:

> pressica > presica > konferencija za novinare

u kojima srednji član pripada razgovornomu stilu, a posljednji neutralnomu standardu i prikladan je za poslovnu komunikaciju. Uz natuknice s kojima je povezan kakav problem s njihovim oblicima, donose se ti oblici, npr. uz pokrate donosi se genitivni i dativni oblik, uz neke se glagole donosi njihov prezent, uz imenice se katkad donose oblici ako postoji nesigurnost koji je od mogućih oblika točan, npr.:

> DVD; G DVD-a, D DVD-u
> Amerika D L Americi.

Uz natuknice koje se odnose na problem o kojemu je riječ u teorijskome dijelu priručnika nalazi se uputnica kojom upućujemo na točku pod kojom se o problemu povezanom s određenom riječi ili izrazom može doznati više.

Rječnik se mjestimice „prekida“ opširnijim komentarima nekih riječi. Na takvo odstupanje od uobičajene rječničke strukture odlučili smo se jer smo smatrali da bi neke od riječi bilo nužno obraditi opširnije nego što to dopušta struktura „običnih“ rječničkih članaka.

Na kraju priručnika nalazi se poglavlje u kojemu dajemo podatke o rječnicima i priručnicima za koje procjenjujemo da bi njegovim korisnicima mogli biti korisni kao jezična pomoć u poslovnoj komunikaciji i uporabi hrvatskog jezika na radnome mjestu.

A

a.m., A.M. (ante meridiem) > prije podne
abnormalno > nenormalno
ABP (annual business plan) > GPP (godišnji poslovni plan) (v. točku 2.7.)
absent > odsutan, izočan
acceptability > prihvatljivost
accessibility > pristupačnost
accessories > modni dodaci/dodatci (v. točku 1.3.)
access time > pristupno vrijeme, vrijeme pristupa
account > korisnički račun
account manager > menadžer (zadužen) za klijente, voditelj klijenata
accrual 1. > prihod; 2. > predviđeni trošak
achievement > postignuće
acting > vršitelj dužnosti
acting HR manager > vršitelj dužnosti direktora Odjela za ljudske potencijale, v. d. direktora Odjela za ljudske potencijale
adaptacija 1. > prilagođivanje: *adaptacija na nove radne uvjete > prilagođivanje novim radnim uvjetima*; 2. dobro: *adaptacija stana*
address book > adresar
adekvatan > prikladan, primjeren, odgovarajući: *adekvatno izloženi proizvodi > primjereno izloženi proizvodi*
ad-hoc > ad hoc 'upravo za to, posebno zbog toga': *ad-hoc skupina > ad hoc skupina*
ADI (Acceptable Daily Intake) G ADI-a, D ADI-u 'prihvatljiv dnevni unos'
aditiv > dodatak
adresa e-pošte > e-adresa
adresant > pošiljatelj (poruke)
adresat > primatelj (poruke)
adresirati 1. > uputiti; 2. > napisati adresu (na omotnici)
advertiser > oglašavač
advertising > oglašavanje
adviser, advisor > savjetnik
advokat > odvjetnik
aero-; aeroklub, aeromiting, aeronautika, aerooneečišćenje; aerodinamičan, aerodromski (v. točku 3.3.5.)
aerobik > aerobika
aerodrom > zračna luka
aerotransport > zračni prijevoz
AFB (alcohol free bevereges) > bezalkoholna pića (v. točku 2.7.)
affordability > cjenovna dostupnost

Riječ *affordability* u poslovnome se jeziku katkad prevodi kao *priuštivost*. Riječ je o doslovnome prijevodu, ali doslovni prijevod nerijetko nije i najbolji. Bolji je prijevod *cjenovna dostupnost* jer je upravo riječ o tome koliko je proizvod kupcu dostupan svojom cijenom, a kad mu je dostupan, on će si ga, naravno, moći i priuštiti. Riječ *affordability*, tj. spomenuti prijevod *priuštivost*, pojavljuje se katkad i na reklamnim oglasima, u natpisima poput: *priuštivost 20 %*. Želi se zapravo poručiti, što je teško iz toga teksta iščitati, da je proizvod 20 % povoljniji ili da se dobiva 20 % više proizvoda u pakiranju. U takvome kontekstu bilo bi najbolje: *20 % povoljnija cijena, 20 % više proizvoda u pakiranju*.

---

afinitet > sklonost
afirmativan > potvrdan
afirmirati se > potvrditi se, istaknuti se
after party, after work party > zabava nakon posla
after-hours > nakon radnoga vremena
agencija > 1. > predstavništvo; 2. > zastupništvo
agenda > plan rada, raspored
agent > 1. predstavnik; 2. > zastupnik
agitirati > (usmjereno) raditi na pridobivanju (ljudi za što) (v. točku 3.5.1.)
AGM (annual general meeting) >

redovita godišnja skupština (v. točku 2.7.)
agro-; agrobiznis, agroekonomija, agromarketing, agroturizam (v. točku 3.3.5.)
Agrokor Trade; G Agrokor Tradea, D Agrokor Tradeu
AIDS > sida (v. točku 2.7.)
akcija 1. > dionica 2. dobro: 'povoljna prodaja' (v. točku 2.)
akcioni > akcijski: *akciona prodaja > akcijska prodaja*

Od riječi *akcija* pridjev je *akcijski*, a pridjev *akcioni* ne pripada standardnomu jeziku. Pravilo je da u standardnome jeziku umjesto pridjeva na *-ioni* treba upotrebljavati pridjeve od iste osnove tvorene s pomoću nastavka *-ijski* (ne *kanalizacioni*, nego *kanalizacijski*, ne *ogranizacioni*, nego *organizacijski* itd.). To pravilo vrijedi za pridjeve izvedene od imenica (*akcija*, *kanalizacija*, *organizacija* itd.). U standardnome jeziku postoje (iznimno) neki pridjevi na *-ioni*, ali oni su izvedeni od glagolskih osnova, poput pridjeva *točioni* (od glagola *točiti*, npr. u izrazu *točioni automat*).

---

aklimatizirati se > priviknuti se (na druge okolnosti), prilagoditi se (novim uvjetima)
akomodacija > prilagodba
akomodirati se > prilagoditi se
akontacija > predujam
akter > sudionik
aktivacija > 1. > aktiviranje, pokretanje: *za aktivaciju opcije pošalji A na ... > za aktiviranje ponude pošalji A na ...* 2. > promocijska akcija: *Bistra aktivacija > Bistrina promocijska akcija*; *Coca-Cola noćne aktivacije > Coca-Coline noćne promocijske akcije*; *Cappy aktivacija > Cappyjeva promocijska akcija*; 3. > pospješivanje prodaje: *aktivacija prodajnih mjesta > pospješivanje prodaje na prodajnim mjestima*; 4. price off aktivacija > akcija: *CC price off aktivacija > CC akcija* (v. točke 2. 8., 2.12. i 3. dodatak)

Riječ aktivacija sve se češće pojavljuje u prodaji i marketingu, npr.: *Burn aktivacije po Hrvatskoj, BF aktivacija u HoReCa kanalu, CC price off aktivacija* te *aktivacija prodajnih mjesta*. U hrvatskome jeziku internacionalizmu *aktivacija* najčešće se pridružuje hrvatski sinonim *pokretanje*. Međutim, u navednim primjerima bolje mu odgovara nekoliko različitih hrvatskih zamjena, npr. *promocijska akcija* (te je umjesto o *Bistra aktivaciji* bolje govoriti o *Bistrinoj promocijskoj akciji*) ili *pospješivanju prodaje* (te je umjesto o *aktivaciji prodajnog mjesta* bolje govoriti o *pospješivanju prodaje na prodajnome mjestu*). U primjeru *CC price off aktivacija* izraz *price off aktivacija* može se zamijeniti riječju *akcija*.

---

aktuelan > aktualan (v. točku 3.5.1.)
akumulirati > nagomilati, gomilati; skupiti, skupljati
alcohol free beverages > bezalkolna pića
alfa-numerički > brojčano-slovni
alijansa > savez
all-inclusive, all inclusive > sveobuhvatan, cjelovit; sve uključeno: *all-inclusive ponuda > cjelovita ponuda, sveobuhvatna ponuda*
all-in-one uređaj > višefunkcijski uređaj (v. točku 2.4.)
alocirati > premjestiti; prerasporediti, preraspodijeliti: *alocirati troškove > prerasporediti troškove*
alokacija > dodjela, raspodjela, preraspodjela: *alokacija sredstava > dodjela sredstava, raspodjela sredstava, preraspodjela sredstava*

alternativa > 1. dobro: 'druga mogućnost': *Na tržištu nema alternative*.; 2. > mogućnost: *Postoje dvije/tri/četiri alternative*. > *Postoje dvije/tri/četiri mogućnosti*.

altruista; G altruiste, D altruisti > altruist; G altruista, D altruistu (v. točku 3.3.1.)

Amerika; D L Americi: *Bio sam u Ameriki*. > *Bio sam u Americi*.

an gro (fr. *en gros*) > na veliko

analyst adviser > savjetnik analitičar

aneks > dodatak: *aneks ugovora* > *dodatak ugovora*

angažiranost > zauzetost

angažirati se > zauzeti se

angažman 1. > zauzetost: *prevelik angažman* > *prevelika zauzetost*; 2. > posao: *Ima novi angažman*. > *Ima novi posao*.

animator 1. > predstavljač; 2. dobro: *kulturni animator*

annual business plan > godišnji poslovni plan

anti- > protu-: *antiratni* > *proturatni*, *antirecesijski* > *proturecesijski*; *antiteroristički* > *protuteroristički*, ali: *antifašizam*

anticipirati > predvidjeti, preduhitriti

antioksidant > antioksidans

apendiks > dodatak

apliciranje > prijavljivanje, prijava: *apliciranje za radno mjesto* > *prijavljivanje za radno mjesto*

aplikacija 1. > nanošenje: *aplikacija kreme* > *nanošenje kreme*; 2. > primjena

apologeta; G apologete; D apologeti > apologet; G apologeta, D apologetu (v. točku 3.3.1.)

appeal > priziv

apply > primijeniti

approval > odobrenje: *final approval* > *konačno odobrenje*

aproksimacija > približna procjena, približna vrijednost

aproksimativno > približno

aproprijacija > prisvajanje, pripojenje

aposlutno > u potpunosti, potpuno, posve: *To je apsolutno nepotrebno*. > *To je posve nepotrebno*.; *Proizvod apsolutno zadovoljava sve postavljene zahtjeve*. > *Proizvod u potpunosti zadovoljava sve postavljene zahtjeve*.

arbitraran > navoljan, proizvoljan

arhiv 'ustanova ili odjel u kojemu se čuvaju dokumenti'

arhiva 'skup dokumenata'

Riječi poput *arhiv* i *arhiva* zovu se paronimima. To su riječi sličnoga izraza, tj. riječi koje slično zvuče, a imaju različito značenje te koje se upravo zbog svoje izrazne sličnosti nerijetko upotrebljavaju jedna umjesto druge. Takve su riječi *milijunti* i *milijunski*, *elektronski* i *elektronički*, *informacijski* i *informatički* i mnoge druge. Takve se riječi osobito često upotrebljavaju jedna umjesto druge kad su im i značenja bliska, kao što je slučaj s riječima *arhiv* i *arhiva*. Riječ *arhiv* treba upotrebljavati kad je riječ o ustanovi ili odjelu u kojemu se čuvaju dokumenti, a riječ *arhiva* u značenju 'skup dokumenata'. Dakle, u *arhivu* se čuvaju *arhive*.

---

art direktor > umjetnički direktor

artificijelni > umjetni

artikal > artikl > proizvod

ASAP (as soon as possible) > što je moguće prije (v. točku 2.7.)

asistent > pomoćnik

asortiman > izbor, ponuda: *asortiman proizvoda* > *izbor proizvoda*

aspekat > aspekt

asset manager > voditelj infrastrukture (i resursa)

ATP turnir > ATP-ov turnir

atraktivan > privlačan: *atraktivne hostese* > *privlačne hostese; atraktivna ponuda* > *privlačna ponuda*

atrofija > smanjivanje, opadanje: *atrofija*

kupovne moći > smanjivanje kupovne moći, opadanje kupovne moći
attachment > privitak, prilog
audiokazeta > audiokaseta
audiovizuelni > audiovizualni (v. točku 3.5.1.)
audit > (nezavisna) ocjena, revizija: *audit kvalitete > (nezavisna) ocjena kvalitete, (nezavisna) revizija*
auditor > (nezavisni) ocjenitelj, revizor
auditorij > publika
aukcija > dražba
auspuff, auspuh > ispušna cijev
auto-; autocesta, autodrom, autopraonica (v. točku 3.3.5.)
availability > (fizička) dostupnost
avansirati, avanzirati > napredovati
Avenue Mall G Avenue Malla, D Avenue Mallu
avis > mišljenje
A-vitamin = vitamin A (v. točku 3.1.6.)
ažurirati > posuvremeniti; osvježiti, obnoviti

B

bachelor degree in business > naslov prvostupnika poslovnoga studija
back office > stražnji ured
back up 1. > podrška, potpora: *Bit ćeš mi back up!* > *Podržat ćeš me!*; 2. > kopija: *back up dokumenta* > *kopija dokumenta*
background 1. > pozadina, podloga 2. > prijašnje radno iskustvo; 3. > podaci/podatci o školovanju (v. točku 1.3.)
backspace > tipka za vraćanje
backstage > soba iza pozornice
bacon > slanina
bagatela > niska cijena
bagatelna cijena > niska cijena
bakery 1. > pekara; 2. > pekarnica (v. točku 3.3.3.)
balans 1. > ravnoteža; 2. > uravnoteživanje: *balans cijena* > *uravnoteživanje cijena*
balansirati > uravnoteživati, uravnotežiti: *Balansirajte motivacijski i razvojni dio.* > *Uravnotežite motivacijski i razvojni dio.*
benčin > bankin; *bančin prijedlog o zajmu* > *bankin prijedlog o zajmu, prijedlog banke o zajmu*
bankarka > bankarica
bankariti > poslovati s bankom: *Bankarim sa Zagrebačkom bankom* > *Zagrebačka banka moja je banka; Poslujem sa Zagrebačkom bankom* (v. napomenu uz *biciklirati*)
banner, baner > 1. > internetski oglas; 2. na platnu, ceradi, u novinama > reklamni oglas

---

Nazivi *banner* i *baner* dvoznačni su. Najčešće se njima označuje *internetski oglas* i taj bi naziv trebalo u hrvatskome standardnom jeziku upotrebljavati umjesto spomenute engleske riječi (*banner*) ili posuđenice (*baner*). *Banner* može biti i reklamni oglas (poruka ili krilatica) otisnut na platnu ili ceradi (u izvornome značenju na dugačkome komadu platna koji se obično učvršćuje na dva ili četiri potpornja), a može biti i reklamni oglas u novinama. U oba slučaja bolje je upotrebljavati dvorječni naziv *reklamni oglas*.

---

barkod, bar-kod, bar code > crtični kod
BASIS; G BASIS-a, D BASIS-u (v. točku 2.7.)
baš-u-pravo-vrijeme > pravodobno (v. točku 2.4.)
baviti se; baviti se s čime > baviti se čime: *Odjel se bavi s različitim vrstama promocijskih aktivnosti.* > *Odjel se bavi različitim promocijskim aktivnostima.* (v. točku 2.9.)
baza > osnova, osnovica, temelj: *na dobrovoljnoj bazi* > *dobrovoljno*; *na dnevnoj bazi* > *(jednom) dnevno, svakodnevno, svakoga dana; na tjednoj bazi* > *(jednom) tjedno, svakoga tjedna; na mjesečnoj bazi* > *(jednom) mjesečno, svakoga mjeseca*; *na godišnjoj bazi* > *(jednom) godišnje, svake godine* (v. točku 2.11.)
baza podataka = podatkovna baza
bazični > bazni > osnovni, temeljni: *bazična plaća* > *osnovna plaća*
bazirati > utemeljiti/temeljiti, zasnovati/zasnivati; *Kupnja koja nije bazirana na svjesnoj potrebi.* > *Kupnja koja nije utemeljena na svjesnoj potrebi.*
baždariti > umjeriti, umjeravati
BD (business developer) > prodajni predstavnik (v. točku 3.2.1.)
BDP (bruto društveni proizvod); G BDP-a, D BDP-u (v. točku 2.7.)
bear market > medvjeđe tržište (tržište na kojemu se očekuje pad vrijednosti)
beauty centar > centar za ljepotu
beauty salon > salon ljepote, kozmetički salon
Beli Manastir
belomanastirski (< Beli Manastir)
Belupo G Belupa, D Belupu
benchmark > osnovni pokazatelj, mjerilo
benchmarking > uspoređivanje s

osnovnim pokazateljem, mjerilom
beneficija > povlastica: *beneficije zaposlenika* > *povlastice zaposlenika*
benefit > korist, pogodnost, povlastica
benzoate > benzoat
Berkeley, G Berkeleyja, D Berkeleyju: *Studirao je na Berkeleyju.* (v. točku 3.2.2.)
bescjenje
bespotreban > nepotreban: *bespotrebna potrošnja* > *nepotrebna potrošnja*
best practice > najbolja (poslovna) praksa, najbolje rješenje
bestseler, bestseller > uspješnica
beta-verzija (v. točku 3.3.6.)
bez da > a da; *Učinili su to bez da su nas pitali.* > *Učinili su to a da nas nisu pitali.*; *Ušao je bez da je pozdravio.* > *Ušao je i nije pozdravio.* (v. točku 3.4.11.)
bez obzira što > bez obzira na to što; *Bez obzira što nismo uspjeli, pokušat ćemo ponovno.* > *Bez obzira na to što nismo uspjeli, pokušat ćemo ponovno.* (v. točku 3.4.11.)
bežični
bianko > nepotpisan: *bianko izjava* > *nepotpisana izjava*
biblioteka > knjižnica
bibliotekar > knjižničar
bicikl; G bicikla, D biciklu, mn. N bicikli, G bicikala
biciklirati > voziti bicikl: *Bicikliraj i sudjeluj na Europskom tjednu mobilnosti* > *Vozi bicikl i sudjeluj na Europskome tjednu mobilnosti*

Glagol *biciklirati* pripada žargonu, a ne standardnomu jeziku. Upotrebljava se (u prvome redu u neformalnijoj, žargonskoj komunikaciji) kao jednorječni prijevod za engleski *bicycling, biking*. Kad se glagol *biciklirati* upiše u internetsku tražilicu, dobiva se obilje odziva, ali u prvome redu iz neformalnijih tekstova. Tu riječ ne bilježi nijedan hrvatski rječnik. Riječ je o jednome od glagola koji nastaju preuzimanjem iz engleskoga (s pomoću različitih adaptacijskih modela), ali koji ne trebaju hrvatskomu standardnom jeziku. Takvi su npr. i glagoli *bankariti* (reklama: *S kim vi bankarite?*), *lajkati* (reklama: *Rekla je da je lajkala moj status.*) itd. koji u hrvatski jezik nerijetko ulaze iz jezika reklama. Treba međutim dobro razlikovati riječi koje se upotrebljavaju u reklamama koje nerijetko upravo igre riječi čine prepoznatljivima i učinkovitijima od riječi koje pripadaju neutralnoj standardnojezičnoj komunikaciji. Umjesto glagola *biciklirati* bolje je upotrebljavati dvorječni izraz *voziti bicikl*, i zbog toga što *biciklirati* u prvome redu upućuje na bavljenje vožnjom na biciklu (npr. *On igra tenis, pliva, trči, biciklira* ...), a rijetko je u kontekstima koji znače ‘voziti se na biciklu’ (npr.: *Biciklirat ću na izlet.*)

BiH (Bosna i Hercegovina), G BiH-a, D BiH-u (v. točku 3.2.1.)
bijenale; mn. bijenali: ovaj bijenale, ovi bijenali
biker > bajker
bilanca plaćanja > platna bilanca (v. točku 3.5.1.)
bilančni (> bilanca)
billion 1. > bilijun; 2. (u američkome engleskom) > milijarda (v. točku 2.12.)
billboard > javni (veliki) oglas, oglas na javnoj površini, vanjski oglas; reklamni pano
bio.; biodizel, biogorivo, biootpad, bioraznolikost (v. točku 3.3.5.)
biodiverzifikacija > biodiversifikacija > biološka različitost
biografija > životopis (v. napomenu uz *kurikulum*)
birokrata; G birokrate, D birokrati > birokrat; G birokrata, D birokratu (v. točku 3.3.1.)
Bistra bicikl > Bistrin bicikl

Bistra CO_2 > gazirana Bistra
Bistra still > negazirana Bistra
bistro, G bistroa, D bistrou, mn. N bistroi
bit
biti; biti kući > biti kod kuće; biti nalik na koga > nalikovati na koga; biti sličan komu > sličiti komu; biti ponosan na koga > ponositi se kim; biti suglasan > slagati se, biti u mogućnosti > moći
biti će > bit će (v. točku 3.2.9.)
bjanko; *bjanko zadužnica*
black lista > crna lista
BlackBerry, G BlackBerryja, D BlackBerryju (v. točku 3.1.8.)
BlackBerry limited > BlackBerry s ograničenim korištenjem
blagovaona > blagovaonica (v. točku 3.3.4.)
blank space > praznina, bjelina, razmak
blic-pitanje > kratko pitanje
blog > internetski dnevnik
blue collar > radnik
bluetooth, G bluetootha, D bluetoothu (v. točku 3.1.8.)
bluz > blues
BMI (Body Mass Index) G BMI-a, D BMI-u ‘indeks tjelesne težine’ (v. točku 3.2.1.)
BMS baza, G BMS baze, D BMS bazi (v. točku 3.1.6.)
board > odbor, vijeće: *board of directors > odbor direktora, direktorsko vijeće*
bod; jedan bod; dva, tri, četiri boda; pet, šest, sedam, osam, devet, deset bodova
bojati; prez. bojam ... bojaju > bojiti; prez. bojim ...boje (v. točku 3.3.11.)
BOM G BOM-a, D BOM-u > podaci o tome od kojih se sastavnica sastoji koji proizvod ili poluproizvod: *koordinator unosi podatke o BOM-u > koordinator unosi podatke o tome od kojih se sastavnica proizvod sastoji*
bombon
bombonijera
bonus > novčana nagrada
booklet > knjižica, brošura
bookmark > obilježivač, obilježnik, straničnik
bosanskohercegovački (< Bosna i Hercegovina)
Bosna i Hercegovina
botler, bottler 1. > punionica; 2. > punioničar
botlerija > punionica

Riječ *botler* anglizam je preuzet u hrvatski prema engleskome *bottler*. Ta riječ u engleskome označuje osobu koja puni napitke ili pića u boce te tvrtku koja se bavi tom djelatnošću ili odjel tvrtke u kojemu se ta djelatnost obavlja. Takvu tvrtku ili odjel označuje i riječ *botlerija* preuzeta u hrvatski prema engleskoj riječi *bottlery*. Ta je riječ pri preuzimanju dobila nastavak *-ija* koji označuje mjesto na kojemu se što proizvodi ili obavlja kakav posao (npr. *bravarija*, *staklarija*, *stolarija*). Ni riječ *botler* ni riječ *botlerija* ne pripadaju hrvatskomu standardnom jeziku te umjesto njih treba upotrebljavati riječ *punionica*. Ako se riječju *botler* označuje osoba, umjesto te riječi treba upotrebljavati riječ *punioničar*.

---

bottom line > zaključak
bottom up > uzlazno (oblikovanje organizacije): *bottom up model > uzlazni model*
Božić
božićni
BP (1. business plan; 2. business planning) 1. > PP (poslovni plan): *temeljem novoga BP-a > temeljem novoga PP-a*; 2. > poslovno planiranje; služba za poslovno planiranje: *To je dogovoreno u BP-u. > To je dogovoreno u Službi za poslovno planiranje* (v. točku 2.7.)
brain drain > odljev mozgova
brainstorming > razmjena mišljenja
brand, brend > robna marka

brand management > upravljanje robnim markama
brand manager, brend menadžer > voditelj robne marke
brand name > zaštićeno ime; *brand name drugs > lijekovi zaštićena imena*
brand order, brend order > redoslijed (izlaganja) robnih marka
branding, brending > stvaranje robne marke

U poslovnome jeziku često se upotrebljavaju nazivi *brand/brend, brandiranje/brendiranje, branding/brending, brandirati/brendirati*. *Brand* i *branding* riječi su engleskoga jezika, *brandiranje* je nastalo dodavanjem hrvatskog nastavka na englesku riječ *brand*, *brending* fonetiziranjem engleske osnove i zadržavanjem engleskoga nastavka *-ing* (riječ je dakle o dvama „mješancima“), riječ *brend* nastala je fonetiziranjem riječi *brand*, a *brendiranje* dodavanjem hrvatskoga nastavka na fonetiziranu osnovu. U hrvatskome se riječ *brand* prevodila nazivima *robna marka*, *zaštitni znak* i *prepoznajnica* (proizvod koji je po određenim obilježjima prepoznatljiv, razlikuje se od drugih). U novije je vrijeme dobro prihvaćena zamjena *(robna) marka*, pa na tržištu već postoje i priručnici koji u naslovu imaju *upravljanje robnim markama*.

---

branša > područje, grana, struka, djelatnost
breaking news > (radijske ili televizijske) udarne vijesti
brendiranje 1. > stvaranje robne marke; 2. > upravljanje robnom markom; 3. > označivanje robnom markom
brendirati 1. > stvarati robnu marku; 2. > upravljati robnom markom; 3. > staviti oznaku robne marke: *aparat koji nije brendiran > aparat koji nema oznaku robne marke*
brick, brick pakiranje > (četvrtasta) kartonska ambalaža, (četvrtasto) kartonsko pakiranje: *sok u bricku > sok u kartonskoj ambalaži*
briefing 1. > kratak sastanak; 2. sažete upute, sažeta obavijest
brifirati > dati sažete upute ili obavijesti
brik > kartonska ambalaža
brinuti 1. > brinuti se: *Brinem o obitelji. > Brinem se o obitelji*.; 2. dobro: *brinu ga prihodi u prvome tromjesečju*
(v. točku 3.4.1.)
BRIX > Brixov stupanj: *3 BRIXA > 3 Brixova stupnja, 3 °Bx*
broadband > širokopojasni pristup (internetu)
broadband internet > širokopojasni internet: *bežični broadband > bežični širokopojasni internet*
broj telefona > telefonski broj
(v. točku 3.4.7.)
brojati > brojiti; prez. brojim ...broje
(v. točku 3.3.11.)
brojčano-slovčani > brojčano-slovni
brojiti 1. dobro: ‘izgovarati brojeve; utvrđivati koliko članova ima koji skup’: *brojiti boce*; 2. > imati: *skup broji 128 znakova > skup ima 128 znakova*; *odjel broji 30 zaposlenika > u odjelu je 30 zaposlenika*
brojka 1. dobro: ‘znak s pomoću kojega se bilježi broj’, 2. > broj: *Zanima nas točan iznos, tj. brojka. > Zanima nas točan iznos, tj. broj.*
broker > burzovni posrednik
brown-field investicije, brownfield investicije > ulaganja u postojeće (zatečene) kapacitete (v. točku 2.14.)
Brown-Forman, G Brown-Formana, D Brown-Formanu: *Brown-Forman asortiman > Brown-Formanov asortiman; asortiman tvrtke Brown-Forman*
browser > prebirnik
brunch > rani ručak
bruto; bruto dobit, bruto dohodak,

bruto marža, bruto prihod, bruto proizvod, bruto težina
budget > proračun
Budinščina
budući 1. > budući da; *Budući je kasno, požurite se.* > *Budući da je kasno, požurite se.* (v. točku 3.4.11.); 2. dobro. 'koji će tek biti': budući posao
budžet > proračun
budžetni > proračunski
building maintentance 1. > održavanje zgrade; 2. > pričuva (novac koji se izdvaja za održavanje zgrade)
building relations > unapređivanje odnosa
bulk delivery > dostava s istovarom viličarom (na jedno ili najviše tri do četiri mjesta)
bull market > bikovsko tržište (tržište na kojemu se očekuje porast vrijednosti)
bulletin board > oglasna ploča
bullying > vršnjačko zlostavljanje
bundling > ujedinjivanje usluga
bus > autobus
business > posao
business card > posjetnica
business casual > ležerni poslovni odjevni stil
business developer > prodajni predstavnik
business intelligence > poslovni (računalni) alati (alati za pretvaranje poslovnih podataka u poslovno znanje)
business pokazatelj > poslovni pokazatelj: *relevantni business pokazatelji* > *odgovarajući poslovni pokazatelji*
business unit > poslovna jedinica, organizacijska jedinica
businessman > poslovni čovjek
businesswoman > poslovna žena
buyer 1. > kupac; 2. nabavljač: *senior buyer* > *stariji nabavljač*
buying group > trgovačka grupa
B-vitamin = vitamin B (v. točku 3.1.6.)
byte > bajt

C

cafe > kafić
call centar > pozivni centar
can > limenka
Cappy; G Cappyja, D Cappyju (v. točku 3.2.2. i 2. dodatak)
Cappyjev; G Cappyjeva, D Cappyjevu; *Cappyjevog okusa > Cappyjeva okusa; u Cappyjevom okusu > u Cappyjevu okusu* (v. točku 3.2.6. i 3. dodatak)
Career day > Dan karijera
cargo > teret
CARNet (Hrvatska akademska i istraživačka mreža) G CARNeta, D CARNetu (v. točku 3.2.1.)
CARNetov; G CARNetova, D CARNetovu; *Pročitao sam obavijest s CARNetovog letka. > Pročitao sam obavijest s CARNetova letka.* (v. točku 3.2.6.)
cartel > kartel
cartrige > kutija s tonerom/bojom
case study > studija slučaja
cash > gotovina
cash and carry > plati (gotovinom) i nosi
cash flow > novčani tijek
cash free > bezgotovinski
casino > kasino
casting > audicija
casual > ležeran, ležerno
category management > upravljanje kategorijama proizvoda
catering (v. točku 3.1.8.)
CBR BD (Caffe/Bar/Restaurant Business Developer) > prodajni predstavnik u prodajnome kanalu za ugostiteljstvo
Cc > dodatni primatelj
CCA (Coca-Cola Adria d.o.o.); G CCA-a, D CCA-u (v. točku 3.2.1.)
CCHBC (Coca-Cola Hellenic Bottling Company / Coca-Cola HBC Hrvatska) G CCHBC-a, D CCHBC-u (v. točku 3.2.1.)
CCHBC-ov; G CCHBC-ova, D CCHBC-ovu; *Zaposlen sam u CCHBC-ovom odjelu. > Zaposlen sam u CCHBC-ovu odjelu.* (v. točku 3.2.6.)
CC naljepnica > Coca-Colina naljepnica
CD; G CD-a, D CD-u; mn. CD-ovi (v. točku 3.2.1.)
CDE (cold drink equipment) > rashladna oprema (v. točku 3.2.1.)
CD-ROM (compact disc read-only memory) G CD-ROM-a, D CD-ROM-u (v. točku 3.2.1.)
CDS (carbonated soft drinks) > gazirana bezalkoholna pića (v. točku 2.7.)
CE (cost estimate) > troškovnik, procjena troška (v. točku 2.7.)
celebrity > slavna osoba, poznata osoba
Cemex; G Cemexa, D Cemexu
Cemexov; G Cemexova, D Cemexovu (v. točku 3.2.6.)
centralni 1. > središnji: *centralni ured > središnji ured*; 2. dobro: *centralno grijanje*
CEO (Chief Executive Officer) > predsjednik uprave; direktor; ravnatelj
ceremonija > svečanost
certifikat 1. > potvrda; 2. dobro: 'potvrda kojom se potvrđuje sukladnost s ISO normom': *certifikat ISO 9001*
chair > predsjedatelj: *Chair sastanka je... > Predsjedatelj sastanka je ...; Sastanku predsjeda ...*
chairman > predsjedatelj
challengirati > izazvati
change management > upravljanje promjenama
chat > pričanje
chat room > pričaonica
check in 1. > prijava; 2. > prijaviti se
check lista, checklista > provjerna lista: *checklista za upravljanje projektom > projektna provjerna lista*
check out 1. > odjava; 2. > odjaviti se
check-point > provjerna točka, provjerno mjesto
chilli > čili (v. točku 2.6.)
Christmas Caravan > božićna karavana
cifra 1. > brojka; 2. > broj: *okrugle cifre > okrugli brojevi*
cijena; *po cijeni od 3000 kuna > po/za 3000 kuna; skupa cijena > visoka cijena; jeftina cijena > niska*

cijena; *cijena koštanja* > *cijena* (v. točku 1.5.1.)

cirka > oko; cirka oko > oko: *stiglo je cirka oko deset prijava* > *stiglo je oko deset prijava* (v. točku 1.5.1.)

cirkulirati > kružiti

citat > navod

citirati > navoditi, navesti

civilizacijski 'u skladu s civilizacijom': *civilizacijski standardi*

civilizirano > uljuđeno

cjenik

cjenovni 1. dobro: *cjenovna promocija, cjenovni rat*; 2. cjenovne pozicije > cijene: *cjenovne pozicije od 30 do 50 kuna* > *cijene od 30 do 50 kuna*; 3. cjenovni start > početna cijena

cjenovnik > cjenik: *držač cjenovnika* > *držač cjenika*

cluster 1. > skupina, skup; 2. > klaster

Englesku riječ *cluster* treba, kad god je to moguće, zamijeniti hrvatskim riječima *skupina, skup, svežanj*. Isto vrijedi i za njezin fonetizirani (prema izgovoru uspostavljeni) oblik *klaster*. Ta se riječ pojavljuje u mnogim strukama, pa se u astronomiji govori o *clusteru/klasteru zvijezda*, u jezikoslovlju o *klasteru svojstava*, u urbanizmu o *clusteru/klasteru gradova* itd. Nazivi *klaster/cluster* upotrebljavaju se i u informatici, ekonomiji, kemiji, medicini itd. U spomenutim primjerima umjesto tih riječi treba upotrebljavati hrvatske riječi: *skupina zvijezda, skupina/svežanj svojstava, skupina gradova*. U nekim je strukama naziv *klaster* postao općeprihvaćen. Tako se npr. u glazbi govori o *klasteru tonova*. To je prihvaćeni glazbeni naziv i ne treba ga zamjenjivati hrvatskim riječima. Treba samo paziti da ga se piše fonetizirano, dakle *klaster*, a ne *cluster*.

CMDT, G CMDT-a, D CMDT-u 'Središnji tim za matične podatke'

coach 1. > praktično poučavati; 2. > voditelj praktične izobrazbe; 3. > stručnjak za poticajno vođenje; 4. > voditelj (osoba ili odjel koji se u procesu poticajnoga vođenja prigodno pojavljuje kao voditelj)

coaching 1. > praktična izobrazba; terenska izobrazba; 2. > poticajno vođenje

---

Nazivi preuzeti iz engleskoga jezika *coaching, training* (češće se piše fonetizirano: *trening*) i *workshop* imaju slična značenja. Umjesto engleske riječi *coaching* u jeziku tvrtki bolje je upotrebljavati nazive *praktična izobrazba* ili *terenska izobrazba*, a tom se riječju može označivati i *poticajno vođenje* zaposlenika, tj. usmjeravanje zaposlenika pri izgradnji njihove karijere. Riječju *coach* označuje se voditelj praktične izobrazbe, stručnjak za poticajno vođenje, ali i svaka osoba, odjel itd. koja se u procesu poticajnoga vođenja pojavljuje kao prigodni ili stalni voditelj. Riječ *training* (*trening*) upotrebljava se, kad je riječ o izobrazbi zaposlenika, u dvama značenjima te je, ovisno o kontekstu, bolje tu riječ iz engleskog jezika zamjenjivati hrvatskim nazivima *(stručna) izobrazba* ili *(stručna) radionica*. Engleskomu nazivu *workshop* odgovara hrvatski naziv *radionica*.

---

co-branding > združivanje robnih marka

Coca-Cola HBC Hrvatska d.o.o;
G Coca-Cole HBC Hrvatska d.o.o.,
D Coca-Coli HBC Hrvatska d.o.o.,
A Coca-Colu HBC Hrvatska d.o.o.,
L Coca-Coli HBC Hrvatska d.o.o.,
I Coca-Colom HBC Hrvatska d.o.o.

Coca-Cola Hellenic Bottling Company;

sklanja se tako da se umetne riječ *tvrtka* i ta se riječ sklanja, npr.: *Dolazim iz tvrtke Coca-Cola Hellenic Bottling Company*; *Radim u tvrtki Coca-Cola Hellenic Bottling Company* (v. točku 3.2.2.)

Coca-Cola Klub > Coca-Colin klub; Coca-Cola ručnik > Coca-Colin ručnik; Coca-Cola romobil > Coca-Colin romobil (v. točke 2.1 i 2.12.)

Coca-Colin; G Coca-Colina, D Coca-Colinu; *Pridružio se Coca-Colinom timu.* > *Pridružio se Coca-Colinu timu.* (v. točku 3.2.6. i 3. dodatak)

Code of Business Conduct > Kodeks poslovnoga ponašanja

coffee break > stanka za kavu

coffee to go > kava za van

COGS (cost of goods sold) G COGS-a, D COGS-u > proizvodni trošak za prodanu robu; trošak gotovog proizvoda

cold drink equipment > oprema za hladna pića

combo offer 1. > (stolna) reklamna poruka (o kombiniranoj ponudi); 2. > kombinirana ponuda (npr. hrana i piće)

commercial market > komercijalno tržište

competition policy > politika tržišnoga natjecanja

consulting > savjetovanje

contractor > ugovarač; podugovarač

cooler > hladnjak, rashladni uređaj

copyright > autorsko pravo

copywriter > pisac reklamnih tekstova

core > sržni, glavni, ključni

corporate manager > direktor tvrtke

cost analiza, cost analysis > analiza troškova

cost estimate 1. > troškovnik; 2. > procjena troška

cost-benefit analiza > analiza troška i dobrobiti, analiza troška i koristi

country manager > direktor za određenu državu

cover > naslovnica; korice

creative meeting > kreativni sastanak

credit days > dani odgode plaćanja

creditor, kreditor > vjerovnik, zajmodavac

CRIS (Consumer Response and Incident System) G CRIS-a, D CRIS-u 'sustav rješavanja pritužbi potrošača' (v. točku 2.7.)

crisis management > upravljanje kriznim situacijama

crossdock, crossdocking > pretovar

crossdock delivery, crossdock dostava > dostava s pretovarom

cross-sektorsko povezivanje > međupodručno povezivanje, međusektorsko povezivanje, međuodjelno povezivanje

croupier > krupje

cruiser > kruzer

CSD (Carbonated Soft Drinks) > gazirana bezalkoholna pića (v. točku 2.7.)

CSR (corporate social responsibility) > DOP (društveno odgovorno poslovanje) (v. točku 3.2.1.): *CSR index* > *indeks DOP-a*

cube > kocka

current account > tekući račun

curry > kari (v. točku 2.6.)

custumer oriented > usmjeren na kupca

customer service > služba za kupce; služba za korisnike

CV (curriculum vitae) G CV-ja, D CV-ju > životopis; *Pročitao sam podatke u njegovu CV-ju* > *Pročitao sam podatke u njegovu životopisu.* (v. točke 2.7 i 3.2.1; v. napomenu uz *kurikulum*)

C-vitamin = vitamin C (v. točku 3.1.6.)

cvjećarna > cvjećarnica (v. točku 3.3.3.)

cyber > kiber (v. točku 3.5.1.)

cyberspace > kibernetički prostor

Č

čak štoviše > čak; štoviše: *On je čak štoviše dao otkaz.* > *On je čak dao otkaz. On je štoviše dao otkaz.* (v. točku 1.5.1.)
čarter
čarter-let > čarterski let (v. točku 3.3.6.)
čas > trenutak
ček

Za riječ *ček* nema odgovarajuće zamjene u hrvatskome jeziku te je stoga preuzeta u fonetiziranu obliku – piše se onako kako se izgovara. Riječi koje preuzimamo iz engleskoga uvijek se pišu s *č* i *dž*, a nikad s *ć* i *đ*, npr: *čip, sendvič, džins, džip, džem*.

čeker > provjeravač
čekirati > provjeriti
česki > češki (< Češka)
često puta > često: *često puta posjećujemo tu prodavaonicu.* > *često posjećujemo tu prodavaonicu.* (v. točku 1.5.1.)
četiri; G četiriju, D L I četirima, A V četiri: *Bili smo u četiri nova poduzeća.* > *Bili smo u četirima novim poduzećima.*; *Upoznali smo se s radom četiri naše podružnice.* > *Upoznali smo se s radom četiriju naših podružnica.*; ali: *Plan moramo provesti u sljedeća četiri mjeseca.*;(v. točku 3.2.3.)
četvero 'četiri osobe različita spola'
četvorni metar = kvadratni metar
četvoro > četvero
četvrt > četvrtina; četvrt litre > četvrtina litre
četvrti po redu > četvrti (v. točku 1.5.1.)
činiti; činiti mogućim > omogućivati; činiti izbor > izabirati, birati; činiti dio > biti dijelom: *Šećer u bezalkoholnim pićima čini samo malen dio ukupnog unosa šećera.* > *Unos šećera iz bezalkoholnih pića samo je malen dio ukupnog unosa šećera*. (v. točku 1.5.2.)
čip
čistiona > čistionica (v. točku 3.3.4.)
čitak; 'koji je sadržajno jednostavan i razumljiv': *čitak tekst*
čitaoc > čitalac (G čitaoca, mn. N čitaoci, G čitalaca) > čitatelj (v. točku 3.3.2.)
čitav niz > niz; *Odmor ima čitav niz pozitivnih učinaka na organizam.* > *Odmor ima niz pozitivnih učinaka na organizam.* (v. točku 1.5.1.)
čitljiv; 'koji se lako može čitati zbog oblikovne jednostavnosti slova, znakova itd.': *čitljiv zapis*

D

DŽ

d.d. (dioničko društvo) (v. točku 2.5.)
d.o.o. (društvo s ograničenom odgovornošću) (v. točku 2.5.)
da bi; *Pokušali smo povećati proizvodnju da bi na kraju sve propalo.* > *Pokušali smo povećati proizvodnju, a na kraju je sve propalo.* (v. točku 3.4.11.)
da li > je li; *Treba provjeriti da li je uključena rashladna oprema.* > *Treba provjeriti je li uključena rashladna oprema.* (v. točku 3.4.4.)
DAISY G DAISY-ja, D DAISY-ju; *služiti se DAISY-jem* (v. točku 3.2.1.)
daleko; daleko veći > mnogo veći; daleko bolji > mnogo bolji; daleko uspješniji > mnogo uspješniji
daljnji; daljnje širenje proizvodnje > širenje proizvodnje, povećanje proizvodnje; daljnji rast potrošnje > rast potrošnje; daljnja ulaganja > nova ulaganja (v. točku 1.5.1.)
dar = poklon
darivati; prez. darivam ...darivaju; darivati komu što > darivati koga čime: *darivati kupcima nagradne bonove* > *darivati kupce nagradnim bonovima* = poklanjati
darovati; prez. darujem ...daruju: *darovati kupcima nagradne bonove* = pokloniti
dash (znak -) > minus (v. točku 1.6.)
dat > dan (v. točku 3.2.10.)
data bank > banka podataka
data mining > crpenje podataka
data processing > obrada podataka
database > baza podataka, podatkovna baza
dati; dati izjavu > izjaviti; dati prijedlog > predložiti; dati podršku > podržati, poduprijeti; dati preporuku > preporučiti; dati savjet > savjetovati; dati support > podržati (v. točku 1.5.2.)
datum = nadnevak
davalac, G davaoca, mn. N davaoci, G davalaca 1. za osobu > davatelj: *davatelj usluga*; 2. dobro: za neživo: *davalac pristupa*
davati; davati izjave > izjavljivati; davati prijedloge > predlagati; davati podršku > podržavati, podupirati;
davati savjete > savjetovati (v. točku 1.5.2.)
day off > slobodan dan
DD, DD hladnjak > hladnjak s dvostrukim vratima (v. točku 3.2.1.)
DDD 'dezinfekcija, dezinsekcija, deratizacija' G DDD-a D DDD-u
deadline > krajnji rok, rok koji se ne smije prekoračiti
deal > dogovor
dealer > trgovac
decision maker > donositelj odluka
defekt > kvar; pogreška/pogrješka (v. točku 1.3.)
defanzivan, defenzivan > obramben: *defentivan nastup, defenzivan nastup* > *obrambeni nastup*
deficit > manjak
definirati > odrediti: *definirati radni zadatak* > *odrediti radni zadatak*
definitivno > svakako, u svakome slučaju: *Definitivno moramo povećati proizvodnju* > *Svakako moramo povećati proizvodnju.*
deflacija
deflacioni > deflacijski (v. napomenu uz *akcioni*)
degustacija > kušanje: *degustacija vina* > *kušanje vina* (v. točku 3.5.1.)
dekada > desetljeće
deklaracija 1. > izjava: *deklaracija o PDV-u* > *izjava o PDV-u*; 2. dobro: 'potvrda': carinska deklaracija, 3. dobro: 'osnovne obavijesti o proizvodu'
deklaracijski 'koji se odnosi na deklaraciju': *deklaracijski sustav, deklaracijski obrazac*
deklarativni 'koji ostaje samo na riječima, koji je na riječima, a nije stvaran': *deklarativna podrška*
dekret > odluka, rješenje, naredba
delegat > zastupnik, izaslanik
delegirati 1. > prenijeti (na koga drugoga): *delegirati ovlasti* > *prenijeti*

ovlasti, delegirati posao > *prenijeti posao*; 2. dobro: 'poslati kao zastupnika'
delikatan 1. > nježan, krhak, 2. > osjetljiv: *delikatno pitanje* > *osjetljivo pitanje*
delicija > poslastica
prosperitet > napredak
delikates > delikatesa > poslastica
delikt > kazneno djelo
delistati > maknuti (s popisa)
demonstrirati 1. > pokazati; 2. dobro: 'prosvjedovati na demonstracijama'
depadansa > depandansa
depo > skladište, spremište
deponij 1. > odlagalište, 2. > smetlište
deponirati > spremiti, odložiti
desetgodišnji > desetogodišnji (v. točku 3.3.8.)
desetina 1. dobro: 'deseti dio'; 2. > desetak: *Okupile su se desetine ljudi* > *Okupili su se deseci/desetci ljudi.*
design 1. > dizajn: *studij dizajna*; 2. > oblikovanje: *Proizvod ima dobar dizajn.* > *Proizvod je dobro oblikovan.*
desiti se > dogoditi se
desktop > uredsko računalo
desktop publishing > stolno izdavaštvo
destiler 'uređaj koji destilira; čovjek koji destilira' > destilator
destinacija > odredište
dešavati se > događati se
detalj > pojedinost
detaljan > iscrpan, podroban: *detaljan opis* > *iscrpan opis*
deterdžent 'sredstvo za pranje rublja'
detergent 'sredstvo za pranje, u farmaciji'
devastacija > uništavanje
developer 1. > osoba zadužena za razvoj; 2. > razvojni programer
development > razvoj: *industrial development* > *industrijski razvoj*
deviza > krilatica: *Moja je deviza: „Piti Coca-Colu!"* > *Moja je krilatica: „Piti Coca-Colu!"*
dići > dignuti
diferencijacija > razlikovanje
dijagram: *dijagram toka*
dijapazon > opseg, raspon, ponuda: *širok dijapazon proizvoda* > *širok raspon proizvoda, velika ponuda proizvoda*
dijetalni > dijetni: *dijetalni proizvod* > *dijetni proizvod*
dijetetski 1. > dijetetički: *dijetetski program* > *dijetetički program*; *Svjetska dijetetska udruga* > *Svjetska dijetetička udruga*; 2. > dijetni: *dijetetski proizvod* > *dijetni proizvod*

Pridjevi *dijetni* i *dijetalni* znače 'koji se odnosi na dijetu'. S obzirom na to da je pridjev *dijetni* izveden u skladu s hrvatskim tvorbenim pravilima (ima hrvatski sufiks *-ni*), treba mu dati prednost pred istoznačnim pridjevom *dijetalni*. Dakle, bolje je *dijetna hrana, dijetni proizvod*, nego *dijetalna hrana, dijetalni proizvod.* Pridjevi *dijetetski* i *dijetetički* imaju isto značenje 'koji se odnosi na dijetetiku'. Od tih dvaju pridjeva prednost valja dati pridjevu *dijetetički* jer je on izveden po modelu *matematika – matematički, mehanika – mehanički* (tako i *dijetetika – dijetetički*), pa je stoga bolje govoriti o *dijetetičkome programu* nego o *dijetetskome programu*, o *dijetetičkim istraživanjima* nego o *dijetetskim istraživanjima*, o *dijetetičkoj udruzi* nego o *dijetetskoj udruzi*. Dakle proizvod je *dijetni*, a udruga *dijetetička*.

---

dilitati > izbrisati, brisati
Diona G Dione, D Dioni
Dionin G Dionina, D Dioninu: *iz Dioninoga poslovanja* > *iz Dionina poslovanja* (v. točku 3.2.6.)
diplomant > diplomand (v. točku 3.5.1.)
diplomata; G diplomate, D diplomati > diplomat; G diplomata, D diplomatu (v. točku 3.3.1.)
direct approach > izravni pristup
direct report > izravno podređeni
direct selling > izravna prodaja

direct store delivery > izravna dostava (u prodavaonice)
direkcija > uprava, ured
direktan > izravan: *direktna distribucija > izravna distribucija*, *direktna prodaja > izravna prodaja*, *direktni troškovi > izravni troškovi*
direktivan > naredbeni: *direktivno upravljanje > naredbeno upravljanje*
direktno > izravno: *direktna dostava kupcima > izravna dostava kupcima*
direktor: *Direktor Odjela za marketing > direktor Odjela za marketing* (v. točku 2.1.)
disable > isključiti; onemogućiti
disaster relief > pomoć u slučaju prirodne nepogode
disbalans 1. > neravnoteža; 2. > nerazmjer: *disbalans cijena > nerazmjer cijena*
disciplinske mjere > stegovne mjere
disclaimer paragraph > napomena o nemogućnosti slanja odgovora
disco > diskoteka
discount store > diskont
diskoklub (v. točku 3.3.5.)
diskont prodaja, diskont-prodaja > diskontna prodaja (v. točku 3.3.6.)
diskrepancija > odstupanje, nerazmjer, nepodudarnost, neusklađenost
diskusija > rasprava
diskutirati > raspravljati
dispečer > otpremnik
dispečing > otprema, otpremništvo
dispenser > točioni automat: *desktop dispenzer > stolni točioni automat*
disperzirati > raspršiti
display materials > reklamni materijali (na predočniku ili reklamnome oglasu)
display unit > izložbeni prostor, mjesto za izlaganje robe
display, displej 1. > zaslon, predočnik; 2. > reklamni oglas

U hrvatskome jeziku za englesku riječ *display* koja se piše i izvorno i fonetizirano (*displej*) postoji nekoliko zamjena. Ako je riječ o displeju na računalu, mobitelu, u javnome prometalu ili na javnome mjestu na kojemu možemo pročitati različite oglasne i propagandne poruke i obavijesti, umjesto engleske riječi *display*, tj. posuđenice *displej*, bolje je upotrebljavati hrvatske riječi *zaslon* ili *predočnik*. Pritom treba imati u vidu da se riječi *displej, zaslon, predočnik, ekran* i *monitor* često upotrebljavaju kao istoznačnice. Međutim, te riječi nisu istoznačne. Riječ *monitor* označuje čitav uređaj koji je pridružen računalu, a riječi *ekran, zaslon* i *predočnik* označuju dio tog uređaja. Riječ *ekran* internacionalizam je i ne treba je upotrebljavati uz hrvatske riječi *zaslon* i *predočnik*. Dakle, umjesto riječi *displej* treba upotrebljavati riječi *predočnik* ili *zaslon*. U marketingu se katkad displejem naziva i reklamni oglas.

---

disproporcija > nerazmjer, nesklad, neusklađenost
disproporcionalan > nerazmjeran, neskladan, neusklađen
distrikt > okrug
divergencija > razilaženje, razlikovanje, odstupanje
divergentnost > različitost, oprečnost: *divergentnost mišljenja > različitost mišljenja, oprečnost mišljenja*
diverzifikacija > širenje: *diverzifikacija proizvodnje > širenje proizvodnje, širenje ponude*
dividenda
divider > odjeljivač

Riječju *divider* označuje se papirnata ili kartonska pregrada na policama u trgovinama koja odjeljuje jedne proizvode od drugih. Riječ *divide* u engleskome znači ‘dijeliti, podijeliti, odijeliti’ te nema nikakva razloga da

se ta riječ na zamijeni hrvatskom riječju *odjeljivač*.

---

dizabilitet > onesposobljenost
dizajn 1. > oblikovanje: *Proizvod ima dobar dizajn.* > *Proizvod je dobro oblikovan.*; 2. dobro: *studij dizajna*
dizajnerski studio > studio za oblikovanje
dizel-gorivo > dizelsko gorivo (v. točku 3.3.6.)
dizel-motor > dizelski motor (v. točku 3.3.6.)
dizertacija > disertacija (v. točku 3.5.1.)
dječiji > dječji
DNA > DNK (v. točku 2.7.)
DNK (deoksiribonukleinska kiselina) G DNK-a, D DNK-u (v. točku 3.2.1.)
do sad > dosad
dobavljač
dobavljačev, G dobavljačeva, D dobavljačevu: *Razgovaramo o dobavljačevom prijedlogu.* > *Razgovaramo o dobavljačevu prijedlogu.* (v. točku 3.2.6.)
dobijati > dobivati
dobit ‘razlika između uložene i ostvarene vrijednosti’
dobitak ‘kakva (često nematerijalna) korist ili nagrada’

Riječi *dobit* i *dobitak* značenjski se preklapaju. Objema se pridružuje značenje ‘razlika između uložene i ostvarene vrijednosti’ (npr. *porez na dobit/dobitak, podjela dobiti/dobitka* itd.), tj. značenje engleske riječi *profit*. Rjeđe se riječju *dobit* označuje kakva (često nematerijalna) korist ili nagrada te koji drukčiji prihod. U tome značenju izrazito prevladava uporaba riječi *dobitak* (npr. *učenje engleskog jezika dobitak je za našu djecu, dobitak na lotu, novčani dobitak*). Takvo je stanje potvrđeno u hrvatskim općejezičnim i stručnim rječnicima. Nužno je stoga da se te dvije riječi značenjski razjednače te da se *dobit* upotrebljava kao ekonomski naziv (engl. *profit*), a riječ *dobitak* u ostalim joj pridruženim značenjima, tj. u značenju (nematerijalna) korist ili nagrada, novac dobiven na koji bilo način. Ne treba zbunjivati što se u paru s riječju *dobit* kao riječ suprotnog značenja upotrebljava riječ *gubitak* te što su naizgled *dobitak* i *gubitak* skladan par u ekonomskome nazivlju. U njemu za englesku riječ *profit* unatoč tomu treba upotrebljavati naziv *dobit.*

---

dobrodošao: *dobrodošla ponuda*, *dobrodošao gost*, ali: *Dobro došli!*
dobrovoljac = dragovoljac (v. napomenu uz *dragovoljac*)
docket > naljepnica s oznakom sadržaja
doći 1. doći iz, doći od > potjecati od: *Najveći dio energetskog unosa trebao bi doći iz ugljikohidrata.* > *Najveći dio energetskog unosa trebao bi potjecati od ugljikohidrata.*; 2. dobro: ‘prispjeti krećući se’: *doći na posao*
do’s and dont’s > preporuke i zabrane
dokasna = dokasno: *raditi dokasna* = *raditi dokasno*
doktorant > doktorand (v. točku 3.5.1.)
dolijevati; dolijevan
domaćinstvo > kućanstvo

Riječi *kućanstvo* i *domaćinstvo* potvrđene su u hrvatskome jeziku od 18. stoljeća. Obje su riječi višeznačne, a jedno od značenja im je i ‘kuća odnosno dom kao gospodarstvena ili društvena jedinica ili cjelina; ukupnost ukućana; imanje jedne porodice i poslovi upravljanja njime’. U tome su značenju te dvije riječi istoznačne, ali hrvatska normativna literatura preporučuje uporabu naziva *kućanstvo*. Budući da u nazivlju dvije istoznačne riječi nisu potrebne, a k tome se riječ *kućanstvo* bolje uklapa u tvorbenu porodicu

(*kućanica, kućanski (uređaji/poslovi), ukućani, pokućstvo...*), prednost treba dati nazivu *kućanstvo*.

---

domena > područje
donešen, donijet > donesen (v. točku 3.2.10.)
donijeti; donijeti odluku > odlučiti; donijeti zaključak > zaključiti (v. točku 1.5.2.)
donor > donator > darovatelj (v. točku 3.5.1.)
donositi; donositi odluke > odlučivati; donositi zaključke > zaključivati (v. točku 1.5.2.)
DOP (društveno odgovorno poslovanje); G DOP-a, D DOP-u (v. točku 3.2.1.); DOP indeks > indeks DOP-a (v. točku 2.8.)
doprinijeti = pridonijeti

Glagoli *pridonijeti* i *doprinijeti* istoga su značenja. Često se postavlja pitanje kojemu od njih treba dati prednost, tj. koji je od njih bolje upotrebljavati. Međutim, teško je dati prednost jednomu od tih glagola. Glagolu *pridonijeti* mogla bi se dati prednost temeljem tradicije jer se dugo smatrao oznakom hrvatskog jezika. S druge strane, glagol *doprinijeti* član je mnogo veće porodice riječi (*doprinos, doprinosnik, doprinosni*) nego glagol *pridonijeti*. Stoga je oba glagola dobro upotrebljavati, tj. ni jednomu od njih ne daje se izrazita prednost u hrvatskome standardnom jeziku.

DOS 1. (days of sale) > prodajni dani; 2. (days on stock) > skladišni dani
dosje, G dosjea, D dosjeu
dospijeće
dospjeti
dossier > dosje
dostići 1. dobro: 'sustići krećući se'; 2. > dosegnuti: *dostići prošlogodišnju proizvodnju* > *dosegnuti prošlogodišnju proizvodnju*
dot > točka (v. točku 1.6.)
double door > rashladna vitrina s dvojim vratima
dovađati > dovoditi
dovažati > dovoziti
dovesti; dovesti do čega > prouzročiti što: *Dehidracija može dovesti do glavobolje.* > *Dehidracija može prouzročiti glavobolju.*
dovežen > dovezen
Dow-Jones Index > Dow-Jonesov indeks, Dow-Jonesov prosjek (v. točku 2.8.)
download 1. > preuzeti (dokument); 2. > preuzimanje (dokumenta)
downloadanje, downloadiranje > preuzimanje (dokumenta)
downloadati, downloudirati > preuzeti, preuzimati (dokument)
downsizing > sažimanje
dozer > mjerač količine
dozvoliti > dopustiti
DP G DP-a, D DP-u 'prodajno planiranje' (v. točku 3.2.1.)
dpi (dot per inch); ne sklanja se: 25 dpi
dr.sc. (doktor znanosti) > dr. sc. (v. točku 2.5.); Dr. sc. > dr. sc. (v. točku 2.1.)
draft > nacrt
dragovoljac = dobrovoljac

Riječi *dragovoljac* i *dobrovoljac* istoznačne su, ali postoje neki konteksti u kojima je uobičajenije upotrebljavati jednu od njih. Zbog toga što se za vrijeme rata uobičajilo govoriti o *dragovoljcima*, ta se riječ obično povezuje s ratnim kontekstom te je postala obilježenijom od riječi *dobrovoljac* koja bolje pristaje neutralnom kontekstu. Stoga je bolje govoriti o *dobrovoljačkome radu*, o *klubu dobrovoljaca* u kakvoj tvrtki itd.

---

dramatičan > velik, izrazit; *To je najdramatičnija promjena u teoriji upravljanja u posljednjih deset godina.* > *To je najveća promjena u teoriji upravljanja u posljednjih deset godina.*

dramatično > uvelike; *Očekivani rezultati dramatično se razlikuju na svakome hijerarhijskome stupnju.* > *Očekivani rezultati uvelike se razlikuju na svakome hijerarhijskome stupnju.*

dražea > dražeja

dress code > odjevni kodeks, propisani način odijevanja

drito > ravno, izravno

driver > upravljački program

drogeria > drogerija 'prodavaonica kozmetičkih, higijenskih i kemijskih potrepština'

drops > dražeje

drška > držak

drugačiji > drukčiji

drugi po redu > drugi: *On je drugi po redu.* > *On je drugi.* (v. točku 1.5.1.)

drveni 'koji je načinjen od drva': *drveni stol, drvena ambalaža*

drvni 'koji se odnosi na drvo kao gradivo': *drvna industrija*

drvo 1. 'gradivo' G drva, mn. N drva: *stol od drva, nacijepati drva*; 2. 'stablo' G drveta, N mn. drveće: *obilaziti oko drveta, posaditi drveće*

dry clean > kemijsko čišćenje

DSD delivery > DSD dostava; izravna dostava na prodajno mjesto

dualitet > dvojnost

dućan > prodavaonica, trgovina

Riječ *dućan* turcizam je i ne pripada hrvatskomu standardnom jeziku, tj. pripada mu samo rubno, kao kolokvijalizam u razgovornome stilu. Umjesto riječi *dućan* u poslovnoj komunikaciji treba upotrebljavati riječi *prodavaonica* i *trgovina*. Riječ *trgovina* ima šire značenje od riječi *prodavaonica* jer osim mjesta na kojemu se što prodaje označuje i gospodarsku granu. Riječ *prodavaonica* označuje samo mjesto na kojemu se što prodaje te je posve jednoznačna zamjena za riječ *dućan*.

---

due dilligence > dubinska analiza; dubinski pregled poslovanja

duel > dvoboj

dulji = duži

dummy pack > prazno pakiranje (za izlaganje)

duopack pakiranje > dvostruko pakiranje (v. točke 1.5.1. i 1.9.)

duo-pakiranje > dvostruko pakiranje

dupli > dvostruki

duplicirati > udvojiti, udvajati; udvostručiti, udvostručivati

duplo > dvostruko

dušični > dušikov: *dušični oksid* > *dušikov oksid*

dušikov; G dušikova, D dušikovu: *dušikovog oksida* > *dušikova oksida* (v. točku 3.2.6.)

duty-free > bez carine, bescarinski: *duty-free shop* > *bescarinska prodavaonica*

duži = dulji

dužina 1. mat. 'ravna crta omeđena dvjema točkama': *Duljina dužine je 5 cm.*; 2. u općemu jeziku = duljina: *dužina suknje* = *duljina suknje*

dva puta = dvaput (v. točku 3.3.12.)

dva; G dvaju, D L I dvama, A V dva; *Bili smo u dva nova poduzeća.* > *Bili smo u dvama novim poduzećima.*; ali: *Plan moramo provesti u sljedeća dva mjeseca.* (v. točku 3.2.3.)

dvadesetčetverosatni (< dvadeset četiri sata) (v. točku 3.3.7.)

dvaputa > dvaput, dva puta (v. točku 3.3.12.)

dva-tri (v. točku 3.1.6.)

DVD signal (v. točku 3.1.6.)

DVD; G DVD-a, D DVD-u (v. točku 3.2.1.)

dvije; G dviju D L I dvjema, A V dvije;

Upoznali smo se s radom dvije naše podružnice., *Upoznali smo se s radom dvaju naših podružnica.* > *Upoznali smo se s radom dviju naših podružnica.* (v. 3.2.4.)
dvjesta > dvjesto
dvoje ‘dvije osobe različita spola’
dvojica ‘dvije muške osobe’

DŽ

džambo plakat, džambo-plakat > veliki plakat (v. točku 2.)
džez-festival > festival džeza (v. točku 3.3.6.)
džingl > kratka reklamna poruka
džunior > junior (v. točku 3.5.1.)

E

e. g. (lat. exempli gratia; engl. for example) > npr. (v. točku 2.7.)
EBIT (earnings before interest and taxes; 'dobit prije kamata i poreza') G EBIT-a, D EBIT-u
e-book > e-knjiga
edicija, edition > izdanje
editirati > urediti
editor > urednik
editorijal > uvodni članak
eds. (urednici) > ur. (v. točku 2.7.)
edukacija 1. > izobrazba: *edukacija zaposlenika* > *izobrazba zaposlenika*; 2. > radionica; *Održana je cjelodnevna edukacija.* > *Održana je cjelodnevna radionica.*

Riječ *edukacija* internacionalizam je, tj. riječ preuzeta u hrvatski iz latinskoga jezika. Dobra je zamjena za tu riječ riječ *izobrazba.* Sve se češće u jeziku tvrtki i ustanova riječ *edukacija* upotrebljava i da bi se njome označilo jednokratno okupljanje kojemu je cilj izobrazba u određenome području. U tom je značenju bolje upotrebljavati riječ *radionica, tečaj* ili sl. Umjesto riječi *izobrazba* ne treba upotrebljavati riječ *naobrazba* jer se te riječi značenjski razlikuju. *Izobrazba* je proces u kojemu se organizirano stječu kakva znanja, a *naobrazba* je rezultat toga procesa, pa se može reći: *Petar ima dobru naobrazbu*, ali: *Petrova je izobrazba dugo trajala.*

---

edukativni > edukacijski > obrazovni: *edukativni materijal* > *edukacijski materijal* > *obrazovni materijal*
efekt 1. > učinak: *osvježavajući efekt* > *osvježavajući učinak, laksativni efekt* > *laksativni učinak*; 2. > dojam
efektivan > stvaran; *efektivna potražnja* > *stvarna potražnja*
efektuirati > odraziti
efikasan > učinkovit, djelotvoran
EFSA (European Food Safety Authority), G EFSA-e, D EFSA-i 'Europska agencija za sigurnost prehrambenih proizvoda' (v. točke 2.7. i 3.2.1.)
egzekucija 1. > izvedba; *egzekucija na tržištu* > *izvedba na tržištu, prodajna izvedba*; 2. imati egzekuciju > prodati: *Ove smo godine imali egzekuciju od 25.000 u.c.* > *Ove smo godine prodali 25 tisuća sanduka.* (v. točku 2.12.)

Prema lat. *exsequi* 'izvesti, izvršiti', *egzekucija* znači ovrha, zapljena dužnikove imovine, ali i provođenje smrtne kazne. U hrvatskome tu riječ ne treba upotrebljavati izvan tih konteksta, nego ju je bolje zamijeniti kojom od spomenutih hrvatskih riječi ili izraza. Engleska riječ *execution* i hrvatska riječ *egzekucija* lažni su prijatelji u kontekstu: *Ove smo godine imali egzekuciju od 25 tisuća sanduka*. Ta bi rečenica trebala glasiti: *Ove smo godine prodali 25 tisuća sanduka.* Riječi *egzekucija* ne treba pridavati nova značenja sukladna značenjima koja ima engleska riječ *execution* pa ne treba govoriti npr. *o egzekuciji na tržištu*, nego *o izvedbi na tržištu* ili *prodajnoj izvedbi.*

---

egzemplar > primjerak, uzorak
egzemplaran > primjeran: *egzemplarna kazna* > *primjerna kazna*
egzibicija > ekshibicija
EK (Europska komisija); G EK-a, D EK-u (v. točku 3.2.1.)
eklatantan > jasan, nedvojben, neupitan, očit: *eklatantan primjer nemara* > *jasan/nedvojben/neupitan/očit primjer nemara*
e-knjiga
eko-; ekoincident, ekokonzalting, ekoselo, ekoporez, ekosustav, ekotrend, ekoudruga, ekouzgoj, ekovožnja (v. točku 3.3.5.)
ekopročistač > ekopročišćivač:

ekopročistač otpadnih voda > *ekopročišćivač otpadnih voda* (v. napomenu uz *pročistač*)
ekran > zaslon (v. napomenu uz *displej*)
ekselencija > ekscelencija: *Njegova Ekscelencija veleposlanik SAD-a, Njegova Ekscelencija veleposlanik Velike Britanije, Vaša Ekscelencijo*
ekskluzivan 1. > poseban, jedinstven: *ekskluzivna ponuda* > *posebna ponuda*, *jedinstvena ponuda*; 2. > isključiv: *ekskluzivno pravo* > *isključivo pravo*
ekskluzivitet > ekskluzivnost 1. > posebnost: *grafički ekskluzivitet* > *grafička posebnost*; 2. > isključivost
ekspanzioni > ekspanzijski: *ekspanziona posuda* > *ekspanzijska posuda* (v. napomenu uz *akcioni*)
ekspanzivan > rastući: *ekspanzivna potrošnja* > *rastuća postrošnja*
ekspert > stručnjak
eksplicitan > izričit, (jasno) izrečen
eksplicitno > izričito, izrijekom
eksponat > izložak
eksport > izvoz
eksportirati > izvesti, izvoziti
ekstenzivan > opsežan, obuhvatan
eksterni > vanjski: *eksterni klijent* > *vanjski klijent; eksterni treninzi* > *(stručne) radionice izvan tvrtke*
ekstra 1. > velik, veliko, najveći, najveće; 2. > kao dodatak, besplatno: *još jedan proizvod ekstra* > *još jedan proizvod besplatno; 20 % ekstra* > *20 % kao dodatak, 20 % besplatno*
ekstrahirati 1. > crpiti, izvlačiti 2. dobro: ‘provoditi postupak ekstrakcije’
ekstrakcija 1. > crpenje, izvlačenje; 2. dobro: ‘postupak izdvajanja topljivih sastojaka iz smjese, dobivanje ekstrakta’
ekstremno > krajnje, iznimno: *ekstremno teško* > *krajnje, iznimno teško*
ekvivalentan > istovrijedan, odgovarajući, primjeren
elastičan 1. > rastezljiv, rastegljiv; 2. > prilagodljiv: *elastična ponuda* > *prilagodljiva ponuda*
e-learning > e-učenje
električki > električni
elektromagnetni > elektromagnetski
elektronički ‘koji se odnosi na elektroniku’: *elektronička pošta, elektroničko bankarstvo*
elektronska pošta > elektronička pošta, e-pošta
elektronske novine > elektroničke novine, e-novine
elektronski ‘koji se odnosi na elektrone’: *elektronski mikroskop*

Riječi *elektronički* i *elektronski* riječi su slična izraza i različita značenja. Riječ *elektronički* izvedena je od riječi *elektronika*, a riječ *elektronski* od riječi *elektron*. Prema tomu, govorit ćemo o *elektroničkoj pošti, elektroničkomu učenju* (jer je riječ o pošti, tj. učenju koji se odvijaju s pomoću elektroničkih uređaja), ali o *elektronskome mikroskopu* (jer se njegov rad temelji na elektronima). Kad je riječ o novim tehničkim proizvodima, moramo znati o kakvu je uređaju riječ da bismo mogli odgovoriti na pitanje je li bolje upotrijebiti pridjev *elektronički, elektronski* ili *električni* (koji znači: ‘koji se odnosi na elektriku, struju, koji radi s pomoću struje, na struju’). Sve nazive koji sadržavaju pridjev *elektronički* možemo pisati i s pomoću predmetka e- (*e-pošta, e-učenje, e-cigareta*). Važno je napomenuti da se taj predmetak izgovara [e], a ne [i] kao u engleskomu. Dakle, predmetak *e-* uvijek zamjenjuje pridjev *elektronički* (a ne *elektronski* ili *električni*, kako se često pogrešno razvezuje).

---

elektroosigurač (v. točku 3.3.5.)
elementarni > osnovni, temeljni: *elementarno znanje* > *osnovno znanje; elementarna pravila* > *osnovna pravila*
elitistički ‘koji se odnosi na elitizam

i elitiste, osobe sklone povjeravanju državnih poslova društvenoj eliti'
elitni 'koji se odnosi na elitu, 'najistaknutije, najuglednije osobe društva, tvrtke, struke': *elitno društvo, elitne postrojbe*
e-mail > 1. > e-poruka: *Dobila sam e-mail. > Dobila sam e-poruku.*; 2. > e-pošta; *Poslat ću ti e-mailom. > Poslat ću ti e-poštom.*; 3. > e-adresa: *Daj mi svoj e-mail. > Daj mi svoju e-adresu.*
embargo > zabrana
emisija 1. > ispuštanje: *emisija plinova > ispuštanje plinova*; 2. dobro: *TV emisija*
emitirati 1. > ispuštati: *emitirati ugljikov dioksid > ispuštati ugljikov dioksid*; 2. dobro: o radijskome i televizijskome programu
emocija > osjećaj
emocionalni > osjećajni: *emocionalni poticaj > osjećajni poticaj*
emoticon, emotikon > emotiv
employee handbook > priručnik za zaposlenike
enable 1. > omogućiti 2. > uključiti
endorsement 1. > ovjera, potvrda; prijenos (mjenice); 2. > sponzorstvo
endorsirati > ovjeriti, potvrditi; prenijeti (mjenicu); 2. > sponzorirati
energetski 1. 'koji se odnosi na energiju' > energijski: *energetski napitak > energijski napitak*; 2. 'koji se odnosi na energetiku' > energetički: *energetski priručnik > energetički priručnik*
energy drink > energijski napitak

Pridjev *energetski* često se, gotovo u pravilu, upotrebljava tamo gdje bi trebalo upotrebljavati pridjev *energijski*, tj. u značenju 'koji se odnosi na energiju' ili tamo gdje bi trebalo upotrebljavati pridjev *energetički*, tj. u značenju 'koji se odnosi na energetiku'. Pridjev *energijski* tvoren je prema pravilima hrvatske tvorbe od riječi *energija*, a pridjev *energetički* od riječi *energetika*. Pridjev *energetski* nije načinjen u skladu s pravilima hrvatske tvorbe i, iako je riječ o pridjevu koji se veoma često upotrebljava u oba značenja, ne treba ga upotrebljavati ni u jednome od njih. Pogrešno je stoga govoriti o *energetskome napitku* jer je to napitak koji daje energiju, tj. *energijski napitak*, a pogrešno je govoriti i o *energetskome proračunu* jer je riječ o proračunu napravljenu u skladu s pravilima *energetike*, dakle o *energetičkome proračunu*. Govoriti o *energetskome proračunu* ili *energetskome priručniku* jednako je pogrešno kao govoriti o *matematskome priručniku* ili *matematskomu proračunu*, naime od imenica na *-ika* (*matematika, informatika, mehanika* itd.) pridjev se izvodi nastavkom -čki (*matematički, informatički, mehanički* itd.) uz veoma rijetke iznimke (npr. kao pridjev izveden od *fizika* češće se upotrebljava pridjev *fizikalni* nego pridjev *fizički*) koje su uglavnom posljedica nastojanja da se izbjegne dvoznačnost (riječ *fizički* već znači *tjelesni*, pa se tako razlikuje *fizički rad* i *fizikalni zakon*. Nema međutim jezičnih razloga da i od riječi *fizika* pridjev ne bude *fizički*).

---

enologica > enologinja
entry packs > manja jedinična pakiranja
e-pozivnica
equity manager > upravitelj kapitalom
Ericsson Nikola Tesla; sklanja se tako da se umetne riječ *tvrtka* i ta se riječ sklanja, npr.: *dolazim iz tvrtke Ericsson Nikola Tesla*; *radim u tvrtki Ericsson Nikola Tesla* (v. točku 3.2.2.)
e-shop > e-prodavaonica (v. napomenu uz *dućan*)
eskalacija > rast, porast: *eskalacija proizvodnje > porast proizvodnje; eskalacija cijena > rast cijena*
esproprijacija > eksproprijacija (v. točku 3.5.1.)

etc. (*et cetera*) > itd. (v. točku 2.7.)
etiketa 1. > naljepnica; 2. > privjesak; 3. dobro: 'ušivena deklaracija ili oznaka proizvoda'
etno-; etnopark (v. točku 3.3.5.)
e-tool > e-alat
e-trade > e-trgovina
EU (Europska unija) G EU-a, D EU-u (v. točku 3.2.1.)
EU fond > fond EU-a (v. točku 2.8.)
e-učenje
euro-; euroček, eurodolar, eurotržište (v. točku 3.3.5.)
euro, G eura, D euru
Euroazija
euroazijski
Europa
European Excellence Award > Europska nagrada za izvrsnost
europeizacija
europeizirati
Europska komisija
Europska unija
Europska zajednica
evaluacija > vrednovanje/vrjednovanje (v. točku 1.3.)
evaluirati > vrednovati/vrjednovati (v. točku 1.3.)
evaluator > vrednovatelj, vrjednovatelj (v. točku 1.3.)
event > događaj, domjenak, zabava
evidentan > očit
excellence > izvrsnost
executive > izvršni; executive manager > izvršni direktor
expense report > izvješće o trošku
expiry date > datum isteka roka valjanosti

F

face-to-face komunikacija > neposredna komunikacija (v. točku 2.4.)
facilitator > pomagač
facilitiranje > olakšavanje, omogućivanje
facilitirati > omogućiti, olakšati, podržati
facing > naljepnica; prednja strana naljepnice

Engleski naziv *facing* označuje *naljepnicu* ili *prednju stranu naljepnice*. Često se upravo činjenica da je engleski naziv kraći od hrvatskoga uzima kao argument da je bolje i spretnije upotrebljavati kraći engleski od duljega hrvatskog naziva. U terminologiji doista postoji načelo prema kojemu se kraćemu nazivu daje prednost pred duljim. Međutim, to se načelo primjenjuje samo kad je riječ o nazivima iz istoga jezika. Jače od toga pravila ključno je terminološko pravilo u skladu s kojim uvijek dajemo prednost domaćemu nazivu pred stranim. Dakle, umjesto naziva *facing* treba upotrebljavati naziv *naljepnica* ili, ako je to potrebno naglasiti, *prednja strana naljepnice.*

---

factoring, faktoring > otkup potraživanja
fair 1. > pravedan, pošten: *fair nagodba, fer nagodba > pravedna nagodba*; *fair trade > poštena trgovina* 2. > pravedno, pošteno: *postupati fair, postupati fer > postupati pravedno, postupati pošteno*; 3. > sajam
fajl 1. > datoteka; 2. > dokument
fakt > činjenica
faktura > račun
faktor 1. > čimbenik; 2. dobro: u matematici
faliti > nedostajati
false-alarm > lažna uzbuna
falsificirati > krivotvoriti
falsifikat > krivotvorina
family hotel > obiteljski hotel
fancy 1. > pomodan, luksuzan; 2. > pomodno, luksuzno
farbati > ličiti: *farbati pogon > ličiti pogon*
farmacia > ljekarna
Farmal G Farmala, D Farmalu
fashion week > tjedan mode
fast food > hrana koja se konzumira na brzinu, hrana koja se konzumira s nogu, brza hrana

---

Engleski nazivi *fast food* i *quick food* upotrebljavaju se za hranu koja se prodaje u specijaliziranim ugostiteljskim objektima, koja se brzo priprema i poslužuje te jede na brzinu. Nasuprot tomu, hrana koja se sporo priprema i jede naziva se *slow food*. U hrvatskome bismo te nazive mogli zamijeniti opisnima: *hrana koja se jede na brzinu, hrana koja se jede s nogu* (*fast food, quick food*), *hrana koja se jede polako* (*slow food*). Ti su nazivi opisni i veoma dugački. Ako se smatra da su s tog razloga nespretni, bolje je upotrebljavati i prijevode tih engleskih metaforičkih naziva (*brza hrana, spora hrana*), iako hrvatski terminološki sustavi ne podržavaju metaforične nazive tako dobro kao engleski, nego upotrebljavati engleske nazive.

---

fat > masnoće
favourites > najposjećenije adrese
fax > faks, telefaks
FC (future consumption) > buduća konzumacija; odgođena konzumacija; konzumacija izvan prodajnoga mjesta
feasibility > izvedivost: *feasibility study > studija izvedivosti*; *feasibility report > izvješće/izvještaj o izvedivosti*
feature > značajka
feedback 1. > povratna informacija; 2. > povratno informiranje
FEFO (First Expired First Out) > prvi

kojemu istječe rok trajanja, prvi van
feljton > podlistak
fer 1. > pravedan, pošten: *fer tržišna utakmica > pravedna tržišna utakmica; fer odnos > pravedan odnos, zdrav odnos*; 2. > pravedno, pošteno: *postupati fer > postupati pravedno, postupati pošteno*
fermentiranje > fermentacija
ferplej > poštena igra, pošteno postupanje, pošten poslovni odnos
FIFA, G FIFA-e, D FIFA-i = Fifa, G Fife, D Fifi (v. točku 3.2.1.)
FIFO (First In First Out) > prvi unutra, prvi van (v. točku 2.7.)
fighter > borac
fiksirati > konačno dogovoriti, uglaviti: *fiksirati rok isporuke > uglaviti rok isporuke*
file 1. > datoteka; 2. > dokument
filer 1. ‘tvar kojom se što puni’> punilo; 2. > punitelj polica ili izlagačkih mjesta proizvodima; *Vodič za filere >Vodič za punitelje polica ili izlagačkih mjesta proizvodima*
filijala > podružnica
filtar G filtra D filtru; mn. N filtri
filter > filtar
filter-kava > filtar-kava; G filtar-kave, D filtar-kavi > filtarska kava
filterski > filtarski
final approval > konačno odobrenje
finale; mn. finali: *ovaj finale, ovi finali >* završnica
finalista; G finaliste, D finalisti > finalist; G finalista, D finalistu (v. točku 3.3.1.)
finalizirati > dovršiti
finalni > konačni, gotov: *finalni proizvod > konačni proizvod, gotov proizvod*
financial services > financijske usluge
financijska konstrukcija > financijski okvir
financijskoračunovodstveni (< financijsko računovodstvo)
finger food > zalogajčići
finiširati > dovršiti, zgotoviti
firma > tvrtka
first minute aranžmani > prijevremeni aranžmani
first move advantage > prednost prvoga poteza
fisija
fiš-paprikaš > riblji paprikaš
fit for the future > spremni za budućnost
fitness-centar, fitnes-centar > centar za *fitness*
fizikalno-kemijsko-biološki (v. točku 3.1.6.)
flajer, flyer > letak
flashcard > memorijska kartica
flashdisc > memorijski štapić
flat rate 1. > jedinstvena (porezna) stopa; 2. > jedinstvena cijena
fleksibilan > prilagodljiv
fleksibilnost > prilagodljivost
flexy-tarifa > prilagodljiva tarifa
flip chart > ploča s blokom
flow chart > dijagram toka
flow diagram > dijagram toka
fluktuacija > kretanje, protok: *fluktuacija zaposlenika > kretanje zaposlenika*
FMCG (Fast Moving Consumer Goods) > roba široke potrošnje brzog obrta; roba s kratkim rokom uporabe
fokus > središte; u fokusu > u središtu: *U fokusu svake rasprave moraju biti dokazi o radnom učinku. > U središtu svake rasprave moraju biti dokazi o radnom učinku.*
fokus grupa > tematska skupina
fokusiran > usredotočen
fokusirati se > usredotočiti se, usmjeriti se: *fokusirati se na proizvodnju > usredotočiti se na proizvodnju*
folder > mapa
follow up 1. > pratiti (proces); 2. > praćenje (procesa)
follower > sljedbenik, onaj koji koga slijedi, prati
fond menadžer > upravitelj fonda
footer > podnožje
footnote > bilješka
foreign currency account > devizni račun

foreign direct investment > izravna strana ulaganja

forma > oblik

formativno povratno informiranje > usmjerivačko povratno informiranje

formular > obrazac

forsati > forsirati

forvardirati > proslijediti

forvarduša > proslijeđena poruka

foto-; fotoaparat, fotodokumentacija, fotoreportaža (v. točku 3.3.5.)

fotokopija > preslika

fragment > odlomak, odsječak

frakcija > (izdvojeni) dio

frame > okvir

framework > okvir: *framework programi* > *okvirni programi*

frape G frapea, D frapeu

free float > raspoložive dionice

free market economy > tržišna ekonomija

freelancer > samostalni djelatnik, slobodnjak

freeware > besplatni programi

frekvencija > učestalost, čestoća

frequency packs > veća jedinična pakiranja

friško > svježe

frižider 1. > hladnjak, 2. > hladnjača

front 1. > fronta > bojišnica; 2. u meteorologiji: > fronta

front office > jedinica izravno uključena u prodaju ili trgovanje

front page > naslovnica

front-end > čelni

frontman > predvodnik, vođa

fun factor > čimbenik zadovoljstva, čimbenik koji doprinosi zadovoljstvu (zaposlenika): *I dalje ćemo raditi na podizanju fun faktora u tvrtki.* > *U tvrtki ćemo i dalje nastojati oko čimbenika koji doprinose zadovoljstvu zaposlenika.*

fundamentalan > temeljan: *fundamentalna načela* > *temeljna načela*; *fundamentalna ulaganja* > *temeljna ulaganja*

funkcijski trening > radionica za zaposlenike na određenim položajima, radnim mjestima

fusnota > bilješka

futer > podnožje

futrola > navlaka, korice

futsal > mali nogomet

future consumption > buduća konzumacija; odgođena konzumacija; konzumacija izvan prodajnoga mjesta

fuzija 1. > udruživanje, ujedinjavanje, spajanje: *fuzija poduzeća* > udruživanje, ujedinjavanje, spajanje poduzeća; 2. dobro: u fizici

FYI (for your information) > za obavijest (v. točku 2.7.)

G

g (gram); 20 g (v. točke 2.5. i 3.2.1.)
g. (godina) = god. (v. točku 3.2.1.)
Gacka G Gacke, D Gackoj
gadget > (elektronička) naprava, spravica
gala; gala predstava, gala zabava
galopirajući tečaj > brzorastući tečaj
gama-zračenje
gap > praznina, jaz; prekid: *trade gap* > *prekid trgovine*
garancija > jamstvo
garantirati > jamčiti
garsonijera
gastro; gastropromotor (v. točku 3.3.5.)
GDA (Guideline Daily Amounts), G GDA-a, D GDA-u 'preporučene dnevne količine' (v. točku 2.7.)
GDA oznake (v. točku 3.1.6.)
gdje god 'bilo gdje': *Gdje god sjedneš, dobro je.* (v. točku 3.3.13.)
gdje; pita za mjesto na kojem se tko ili što nalazi, ne može stajati uz glagole kretanja: *Gdje ideš?* > *Kamo ideš?*; dobro: *Gdje si?*; *To je tvrtka gdje sam zaposlen.* > *To je tvrtka u kojoj sam zaposlen.* (v. točku 2.11 i napomenu uz *kamo*)
gdjegod 'negdje': *Stavi kaput gdjegod.* (v. točku 3.3.13.)
GDM (glass door merchandiser) > rashladni uređaj sa staklenim vratima (v. točku 3.2.1.)
GDP (Gross Domestic Product) > BDP (v. točku 2.7.)
gđa (gospođa); G gđe, D L gđi, I gđom (v. točku 3.2.1.)
gđica (gospođica), G jd. gđice, D L gđici, I gđicom (v. točku 3.2.1.)
GG (general groceries) > (prodajni) kanal za trgovine (v. točku 3.2.1.)
GG BD (General Grocery Business Developer) > prodajni predstavnik u prodajnome kanalu za trgovine (v. točku 3.2.1.)
generalni > glavni: *generalni direktor* > *glavni direktor; generalni sponzor* > *glavni pokrovitelj*
generic > generički; *generic poruka* > *generička poruka*
generirati 1. > proizvoditi, stvarati: *generirati profit* > *proizvoditi dobit, stvarati dobit*; 2. > oblikovati: *generirati narudžbu* > *oblikovati narudžbu*
genetički (< genetika): *genetički preinačeni organizmi*
genetski 1. > genetički (< genetika) *genetski inženjering* > *genetički inženjering*; 2. > genski (< gen): *genetski kod* > *genski kod*
genije > genij
genski (< gen): *genski kod*
geslo > krilatica
gest > gesta
Getro, G Getroa, D Getrou
Getroov, G Getroova, D Getroovu; *u Getroovom prostoru* > *u Getroovu prostoru* (v. točku 3.2.6.)
gift shop > prodavaonica poklona, prodavaonica darova
GIUPAK (Sektor za pakiranje i zaštitu okoliša Gospodarskog interesnog udruženja proizvođača pića) G GIUPAK-a, D GIUPAK-u (v. točku 3.2.1.)
GIUPP (Gospodarsko interesno udruženja proizvođača pića) G GIUPP-a, D GIUPP-u (v. točku 3.2.1.)
GIUPP-ov, G GIUPP-ova, D GIUPP-ovu: *prema GIUPP-ovom planu* > *prema GIUPP-ovu planu* (v. točku 3.2.6.)
glamour > glamur
glamourozan > glamurozan
glasati > glasovati: *glasati na izborima* > *glasovati na izborima*; 2. dobro: glasati se (o životinjama)
gledaoc > gledalac (G gledaoca, mn. N gledaoci, G gledalaca) > gledatelj (v. točku 3.3.2.)
glede; *glede Petra* > *s obzirom na Petra*; *Sastali su se glede razgovora.* > *Sastali su se radi razgovora.* (v. točku 3.4.10.)
Global Compact > Svjetski sporazum (v. točku 2.1.)
global; u globalu > općenito gledano, gledano u cijelosti: *to je u golobalu točno*

> *to je općenito gledano točno*

globalni 1. > svjetski: *globalno gospodarstvo > svjetsko gospodarstvo*; *globalna politika > svjetska politika*; 2. > opći: *globalno mišljenje > opće mišljenje*

GMO (genetski modificirani organizam); G GMO-a, D GMO-u (v. točku 3.2.1.)

god. (godina) = g.

godine starosti > godine: *osobe od 30 do 50 godina starosti > osobe od 30 do 50 godina* (v. točku 1.5.1.)

godišnjica = obljetnica

golf-klub > golfski klub

golf-igralište > golfsko igralište, igralište za golf, golfište (v. točku 3.3.6.)

U hrvatskim su tekstovima potvrđene polusloženice *golf-klub, golf-igralište, golf-teren, golf-loptica*, a nerijetko se ti nazivi pišu i bez spojnice, kao dvije riječi: *golf klub, golf igralište* itd. U hrvatskome bi jeziku umjesto riječi *golf* u tim nazivima (koji imitiraju engleski uzorak) trebao stajati ili pridjev *golfski* ili skupina *za golf*. Dakle, umjesto naziva *golf igralište* ili *golf-igralište, golf teren ili golf-teren* trebalo bi upotrebljavati naziv *golfsko igralište* ili *igralište za golf, golfski teren* ili *teren za golf*. Noviji prijedlog naziva za igralište ili teren na kojemu se igra golf je *golfište*. Nazive koji se odnose na golf ne treba tvoriti prema engleskome modelu, nego ih treba tvoriti u okvirima opisanih mogućnosti hrvatskoga jezika.

---

good practice > dobra praksa; uobičajeni postupci

Google, G Googlea, D Googleu

gostiona > gostionica (v. točku 3.3.4.)

govedski 'koji se odnosi na goveda': *govedska koža*

goveđi 'koji se odnosi na govedinu': *goveđa juha*

grace period > poček, odgoda plaćanja

grade > stupanj, razred, razina; *On ima grade šest. > On je u šestome (platnom) razredu, On je na šestome stupnju, On je na šestoj razini.*

grandiozan > velik, divan, izvanredan

gratis > 1. besplatan: *gratis bočica > besplatna bočica* 2. > besplatno, na dar: *20 % gratis > 20 % besplatno, 20 % na dar*

green power > zelena energija

green room > soba za izvođače

green-field investicije, greenfield investicije > ulaganja od temelja, ulaganja u nove kapacitete (v. točku 2.14.)

GRI (Global Report Initiative) G GRI-ja, D GRI-ju (v. točku 2.7. i 3.2.1.)

GRI smjernice; G GRI smjernica, D GRI smjernicama

grill 1. > roštilj; 2. > pečenjara

grupa > skupina: *grupa stručnjaka > skupina stručnjaka*; *radna grupa > radna skupina*; *Coca-Cola Hellenic Grupa*, *Grupa Coca-Cola Hellenic > Skupina Coca-Cola Hellenic*

grupacija > skupina: *grupacije kupaca > skupine kupaca*; *tvrtke koje pripadaju istoj grupaciji > tvrtke koje pripadaju i stoj skupini*

grupni > skupni: *grupni rad > skupni rad*

GSV (Gospodarsko-socijalno vijeće) G GSV-a, D GSV-u (v. točku 3.2.1.)

GSV-ov; G GSV-ova, D GSV-ovu; *na GSV-ovom sastanku > na GSV-ovu sastanku* (v. točku 3.2.6.)

guar-guma, G guar-gume, D guar-gumi (v. točku 3.3.6.)

guest list, guest lista > popis uzvanika, popis gostiju

guglati > pretraživati (na internetu)

guideline > smjernica

gumb 1. (na odjeći) > dugme, puce; 2. (na uređaju ili stroju) > dugme, tipkalo: *gumb za otvaranje vrata > dugme za otvaranje vrata, tipkalo za otvaranje vrata*

H

handheld > prijenosni terminal
hand made > ručno izrađeno
handout > uručak
hanger > vješalica, stalak s vješalicom
happening, hepening > događaj, zbivanje
happy price > cijena s osmijehom
hardware > hardver > strojna oprema
harmonija > sklad, usklađenost
harmonizacija > usklađivanje
Hauska & Partner; sklanja se tako da se umetne riječ *tvrtka* i ta se riječ sklanja, npr.: *dolazim iz tvrtke Hauska & Partner*; *radim u tvrtki Hauska & Partner* (v. točku 3.2.2.)
hazard > rizik
hazardan > rizičan: *hazardan posao* > *rizičan posao*
HCR (Head Count Request) > zahtjev za odobrenje zapošljavanja
head office > središnji ured
header > zaglavlje
headhunter > lovac na talente
headstation > prihvatna stanica
healthy active lifestyle > zdrav aktivan životni stil; promicanje zdravoga životnog stila
heliodrom > helidrom
helpdesk, help desk > korisnička podrška, služba za korisničku podršku
hemendex > jaja sa šunkom
hepening > događaj, zbivanje
heroj 1. dobro: ‘osoba koja se ističe iznimnim junaštvom, osobito u ratu, bitki, borbi’: *ratni heroj*, 2. > junak: *super heroji* > *super junaci*; 3. > junak; uzoran zaposlenik: *moj heroj* > *moj junak* > *uzoran zaposlenik*

Iako riječi *junak* i *heroj* na prvi pogled imaju isto značenje, one se razlikuju, i to u prvome redu zato što se riječ *heroj* uobičajeno upotrebljava u manjemu broju stalnih sveza, pa tako npr. češće govorimo o *ratnim herojima*, nego o *ratnim junacima*. Riječ *heroj* u hrvatskome se u pravilu povezuje s kontekstima u kojima je riječ o ratovima, bitkama, borbama itd. Međutim, u hrvatskome se jeziku u posljednje vrijeme sve češće upotrebljava riječ *heroj* u kontekstima u kojima se upotrebljava u engleskome. Tako se npr. govori o *super herojima* (*super heroes*), u tvrtkama zaposlenici među sobom biraju svoje heroje (prema svojemu mišljenju uzorne zaposlenike) itd. U tim je kontekstima uporaba riječi *heroj* pod izravnim utjecajem engleskoga. Treba govoriti o *junacima*, a u tvrtkama *birati svoje junake* ili, još bolje, *uzorne zaposlenike*.

HFCS (high-fructose corn syrup); G HFCS-a, D HFCS-u ‘visokofruktozni kukuruzni sirup’ (v. točke 2.7. i 3.2.1.)
HGK (Hrvatska gospodarska komora); G HGK-a, D HGK-u (v. točku 3.2.1.)
HGK-ov, G HGK-ova, D HGK-ovu: *u HGK-ovom prostoru* > *u HGK-ovu prostoru* (v. točku 3.2.6.)
hitan > žuran: *hitni slučajevi* > *žurni slučajevi*
hightech > visoka tehnologija
high-tech > visokotehnološki
hiljada > tisuća
HINA, G HINA-e, D HINA-i = Hina, G Hine, D Hini (v. točku 3.2.1.)
hiper-; hipermarket, hipertekst, hiperveza (v. točku 3.3.5.)
hiperlink > hiperveza
hipertekstualni > hipertekstni (v. 2.13.)
hiring manager > voditelj zapošljavatelj
hit > uspješnica
HIV virus > virus HIV-a
hlapiv > hlapljiv
hlapljenje
HNB (Hrvatska narodna banka) G HNB-a, D HNB-u (v. točku 3.2.1.)
HNK (Hrvatsko narodno kazalište) G HNK-a, D HNK-u: *Predstava će se održati u HNK-u.* (v. točku 3.2.1.)

HO (Head Office) > glavni ured, središnji ured
hobi, G hobija, D hobiju
hol > hodnik
hold narudžba > narudžba na čekanju (zbog neizvršenoga plaćanja)
holesterol > kolesterol
home office > kućni ured
home page > početna stranica
hon. (honorary) > počasni (v. točku 2.7.)
HORECA, HoReCa, Horeca (hotel, restaurant, café) > (prodajni) kanal za ugostiteljstvo
hostesa > domaćica
hot spot 1. > najposjećenije mjesto (u prodavaonici); 2. u informatici: > pristupna točka
HPO (Hrvatski paraolimpijski odbor) G HPO-a, D HPO-u: *član je HPO-a*. (v. točku 3.2.1.)
HR (nesklonjiva kratica za Hrvatska): *Situacija je slična u cijeloj HR.* > *Situacija je slična u cijeloj Hrvatskoj.*; *Svi u tvrtki u HR moraju znati ...* > *Svi u tvrtki u Hrvatskoj moraju znati ...*
HR (human resources) 1. > ljudski potencijali: *HR stručnjak* > *stručnjak za ljudske potencijale* (v. točku 2.7.)

Kratica HR (od *human resources*) široko je prihvaćena u poslovnoj komunikaciji. Kad bismo predložili da se zamijeni kraticom LJP, ta kratica sigurno ne bi bila prihvaćena. Taj primjer možemo usporediti s kraticom PC (za osobno računalo) koju do danas nije zamijenila kratica OR. Katkad (o tome više u točki 2.7.) neke kratice iz stranih jezika prihvaćamo zbog njihove učestalosti i prihvaćenosti u određenoj struci. Stoga ne možemo reći da je neprihvatljivo upotrebljavati tu kraticu, osobito u razgovornome ili poluformalnome stilu, ali se u kontekstima u kojima skraćivanje nije nužno i u formalnijim kontekstima preporučuje da se ta kratica razveže. Npr. ne bi bilo dobro da se odjel u kojoj tvrtki zove *HR odjel*, to više što to nije ni u skladu sa sintaksom hrvatskoga jezika. Takav bi se odjel svakako trebao zvati *Odjel za ljudske potencijale*. Ne bi bilo dobro ni da u popisu radnih mjesta piše *HR stručnjak* umjesto *stručnjak za ljudske potencijale*.

---

hren sos, hren-sos > umak od hrena
HR PSOR (Hrvatski poslovni savjet za održivi razvoj) G HR PSOR-a, D HR PSOR-u (v. točku 3.2.1.)
HRIS 'Human Resources Information System' (Informacijski sustav Odjela za ljudske potencijale): *G HRIS-a, D HRIS-u*
HRK (hrvatska kuna); ne sklanja se
HRT (Hrvatska radio-televizija) G HRT-a, D HRT-u (v. točku 3.2.1.)
HRT-ov; G HRT-ova, D HRT-ovu: *gledatelj HRT-ovoga programa* > *gledatelj HRT-ova programa* (v. točku 3.2.6.)
Hrvatska radio-televizija (v. točku 3.3.7.)
Hrvatski paraolimpijski odbor
hvala; hvala za > hvala na: *Hvala za poziv.* > *Hvala na pozivu.*; *Hvala za pozornost.* > *Hvala na pozornosti.* (v. točku 1.5.); *Hvala lijepo.* > *Hvala lijepa.*
hyperlink > hiperpoveznica
hypermarket > hipermarket
hypertext > hipertekst; hipertekstni
HŽ (Hrvatske željeznice) G HŽ-a, D HŽ-u (v. točku 3.2.1.)

I

J

i te kako
IC (immediate comsumption) > neodgođena konzumacija; konzumacija na prodajnome mjestu (v. točku 2.7.)
ice cube > kockica leda
idealista; G idealiste, D idealisti > idealist; G idealista, D idealistu (v. točku 3.3.1.)
identičan > istovjetan
identificirati > prepoznati, otkriti: *identificirati izvore stresa* > *otkriti izvore stresa*
identifikacija > prepoznavanje: *identifikacija problema* > *prepoznavanje problema*
ie. (lat. *id est*; engl. *that is*) > tj.; odnosno (v. točku 2.7.)
ignore lista > popis neželjenih pošiljatelja (e-poruka)
igra riječi > igra riječima
igrati; igrati ulogu > imati ulogu; igrati značajnu ulogu > imati veliku/važnu/znatnu ulogu, biti velik/važan/znatan
IJP (inicijalna javna ponuda); G IJP-a, D IJP-u (v. točku 3.2.1.)
ikad; najbolji proizvod ikad > najbolji proizvod dosad (v. točku 2.11.)
ilegalan > nezakonit
image > imidž
imati; imati djelovanje > djelovati: *Neki od preparata imaju anticelulitno djelovanje* > *Neki od preparata djeluju anticelulitno*; imati znanje > znati: *imati znanje stranog jezika* > *znati strani jezik*; imati za temu > tema je: *broj ima za temu* > *tema je broja (časopisa, lista)*; imamo porast prodaje > prodaja je porasla; ima za cilj > cilj je: *Ta suradnja ima za cilj poboljšanje prodaje* > *Cilj je te suradnje poboljšanje prodaje*; ima za posljedicu > posljedica je: *Reklama ima za posljedicu porast prodaje*. > *Porast prodaje posljedica je reklame*. (v. točku 1.5.2.)
IMCR (Incident management and crisis resolution) G IMCR-a, D IMCR-u 'Sustav upravljanja kriznim situacijama' (v. točku 2.7.)
IMF (International Monetary Fund) > MMF (Međunarodni monetarni fond) (v. točku 2.7.)
imidž
immediate comsumption > neodgođena konzumacija; konzumacija na prodajnome mjestu
impact, impakt > utjecaj
impeachment > opoziv
imperativ 1. dobro: 'glagolski način'; 2. > najvažniji zadatak: *imperativi Odjela za marketing* > *najvažniji zadaci/zadatci Odjela za marketing*
implatacija > implantacija > usađivanje
implementacija 1. > provedba, primjena: *implementacija propisa* > *provedba propisa, implementacija programa* > *provedba programa*; 2. > prihvaćanje: *implementacija zakonskih odredaba EU-a u hrvatsko zakonodavstvo* > *prihvaćenje zakonskih odredaba EU-a u hrvatsko zakonodavstvo*; 3. > uvođenje: *implementacija sustava* > *uvođenje sustava*; *implementacija novog okusa* > *uvođenje novog okusa*

Riječ *implementacija* podrijetlom je iz latinskoga jezika (*implere* 'ispuniti, napuniti, dopuniti'), a pod utjecajem engleskoga jezika počela se upotrebljavati u kontekstima i značenjima u kojima se upotrebljava u njemu. Osobito je česta u pravnome i administrativnome jeziku. Za riječ *implementacija* u hrvatskome postoje dobre zamjene, npr. *provedba* (*implementacija dogovora, sporazuma* > *provedba dogovora, sporazuma*) i *prihvaćanje* (npr. *implementacija europskih zakona u hrvatsko zakonodavstvo* > *prihvaćanje europskih zakona u hrvatsko zakonodavstvo*). Ta se riječ sve češće upotrebljava i izvan područja administrativnoga konteksta. Npr. u marketinškome kontekstu govori se o *implementaciji proizvoda,*

implementaciji novog okusa itd., umjesto o *uvođenju proizvoda, uvođenju novog okusa* itd.

---

implementirati 1. > provesti, primijeniti: *implementirati propise > provesti propise, implementirati program > provesti program*; 2. > prihvatiti: *implementirati zakonodavstvo EU-a u hrvatske zakone > prihvatiti zakonodavstvo EU-a u hrvatske zakone*; 3. uvesti: *implementirati sustav > uvesti sustav; implementirati novi okus > uvesti novi okus*

import > uvoz

Importanne Centar, G Importanne Centra, D Importanne Centru

Importanne Galleria, G Importanne Gallerije, D Importanne Galleriji

importirati > uvesti

impresija > dojam

impuls > poticaj

impulsivan > impulzivan

impulsna zona > poticajno područje (u trgovinama)

impulzivna kupovina > neplanirana kupnja

imputirati > unijeti: *imputirati podatke > unijeti podatke*

in come > dolazni: *in come telefonski pozivi > dolazni telefonski pozivi*

INA (Industrija nafte); G INA-e, D INA-i = Ina G Ine, D Ini (v. točku 3.2.1.)

INA-in, G INA-ina, D INA-inu: *u INA-inom poslovanju > u INA-inu poslovanju* = Inin, G Inina, D Ininu: *u Ininom poslovanju > u Ininu poslovanju* (v. točku 3.2.6.)

INA Osijek Petrol, G INA Osijek Petrola, D INA Osijek Petrolu: *Na crpkama INA Osijek Petrola* (v. točku 3.4.7.)

INAS (Industrija alatnih strojeva); G INAS-a, D INAS-u (v. točku 3.2.1.)

inbox > sandučić (za dolaznu e-poštu))

incidencije > pojave

index > indeks: *index kvalitete > indeks kvalitete*

indikator > pokazatelj: *ključni indikatori poslovnih rezultata > ključni pokazatelji poslovnih rezultata*

indirektan > neizravan: *indirektni troškovi > neizravni troškovi; indirektna prodaja > neizravna prodaja*

individua > osoba

individualni > osobni; pojedinačni; *individualni plan razvoja > osobni razvojni plan* (v. točku 3.4.7.)

inducirati > potaknuti: *inducirati proizvodnju > potaknuti proizvodnju*

induction > uvod; uvodni program (za nove zaposlenike)

inflacija

inflacioni > inflacijski (v. napomenu uz *akcioni*)

info-linija > infolinija (v. točku 3.3.5.), informacijska linija: *besplatna info-linija > besplatna infolinija, besplatna informacijska linija*

informacijski 1. 'koji se odnosi na informacije': *informacijske znanosti, informacijske tehnologije*; 2. *informacijski izvor > izvor informacija*

informatički 'koji se osnosi na informatiku': *informatički priručnik*

informativno-edukativni > informacijsko-edukacijski: *informativno-edukativni štand > informacijsko-edukacijski štand*

informiran 1. 'koji raspolaže informacijama, obavijestima' > obaviješten: *Dobro je informiran o kretanjima na tržištu. > Dobro je obaviješten o kretanjima na tržištu.*; 2. 'koji je nastao temeljem čije obaviještenosti' > utemeljen na podacima/podatcima: *informirani izbor > izbor utemeljen na podacima/podatcima* (v. točku 1.3.)

inicijalni > početni, temeljni: *inicijalna istraživanja > početna istraživanja; inicijalni kapital > početni, temeljni kapital*

inicijativa 1. > poticaj; 2. > aktivnost: *Projekt uključuje pet inicijativa. > Projekt uključuje pet aktivnosti.*

inicijativan 1. > poduzetan: *inicijativan zaposlenik > poduzetan zaposlenik*; 2. > poticajan: *inicijativan posao > poticajan posao*
Inin, G Inina, D Ininu: *u Ininom poslovanju > u Ininu poslovanju* = INA-in, G INA-ina, D INA-inu: *u INA-inom poslovanju > u INA-inu poslovanju* = (v. točku 3.2.6.)
injektiranje 1. > umetanje; *injektiranje poslovnoga priloga > umetanje poslovnog priloga*; 2. > ubrizgavanje, uštrcavanje (o tekućini)
injektirati 1. > umetnuti; 2. > ubrizgati, ubrizgavati, uštrcati, uštrcavati
inkognito > potajno, tajno
inkompatibilan > nespojiv
inkompatibilnost > nespojivost
inkorporirati > uključiti, pripojiti
insider selling > unutarnja prodaja (najvažnijih dionica)
insistirati > inzistirati > ustrajati; zahtijevati; *inzistiram na tome > ustrajem u tome*; *zahtijevam to*
inspiracija > nadahnuće
inspirirati > nadahnuti
instalacija 1. > postavljanje, ugradnja: *instalacija plinskih cijevi > postavljanje plinskih cijevi;* 2. dobro: 'ono što je postavljeno': *plinska instalacija; umjetnička instalacija*
instalirati > postaviti, ugraditi
instant > instantni: *instant kava > instantna kava*; *instant napitak > instantni napitak*
instantno > odmah: *isplaćuje se instantno > isplaćuje se odmah* (v. točku 2.12.)
institucija > ustanova
institucionalni > institucijski
instruiranje > poučavanje
instrukcija 1. > uputa, naputak; 2. dobro: instrukcije: *instrukcije iz matematike*
insuficijentan > nedostatan
integralan > cjelovit, potpun: *integralne žitarice > cjelovite žitarice*; *integralno brašno > cjelovito brašno*; *integralni studijski program > cjeloviti studijski program*; *integralni sustav upravljanja kvalitetom > cjeloviti sustav upravljanja kvalitetom*
intencija > namjera
intenzivirati > pojačati; poboljšati, pospještiti: *intenzivirati suradnju > poboljšati, pospješiti suradnju*
interakcija > međudjelovanje
interes 1. > zanimanje; 2. dobro: 'korist': *imati/naći u čemu svoj interes*
interesantan > zanimljiv
interface > sučelje
internacionalni > međunarodni
internet (service) provider > davalac pristupa (v. točku 3.3.2.)
Internet > internet (v. točku 2.1.)
internet (pridjev) > internetski: *internet-adresa, internet adresa > internetska adresa*; *internet-bankarstvo, internet bankarstvo > internetsko bankarstvo*; *internet-izdanje, internet izdanje > internetsko izdanje*; *internet-prodaja, internet prodaja > internetska prodaja*; *internet-prodavaonica, internet prodavaonica > internetska prodavaonica*; *internet-stranica, internet stranica > internetska stranica, mrežna stranica* (v. točku 3.3.6.)

Uz riječ *internet* važno je napomenuti dvoje. Prvo, ta se riječ beziznimno piše malim slovom. Drugo, gdje god se riječ *internet* pojavljuje u pridjevnoj funkciji, treba je zamijeniti pridjevom *internetski*. Naime, kad iz engleskoga preuzimamo npr. naziv *internet page*, ne činimo dobro ako *page* prevedemo sa stranica, a riječ *internet* ostavimo kako jest. Pridjev od riječi *internet* u hrvatskomu je *internetski*, dakle: *internetska stranica* ili, još bolje, *mrežna stranica*.

---

interni > unutrašnji: *interni natječaj > unutrašnji natječaj; interni treninzi > radionice unutar tvrtke*; *unutrašnje*

radionice
interpersonalni > međuljudski
interpretacija 1. > tumačenje: *različite interpretacije zakona* > *različita tumačenja zakona*; 2. > izvedba: *interpretacija glazbenog djela* > *izvedba glazbenog djela*
interview > intervju
intruder > privlačivač pozornosti

U općemu engleskom jeziku riječ *intruder* označuje uljeza, nametljivca, neželjenog, neljubaznog posjetitelja i tomu slično. Kao marketinški naziv označuje predmet koji je namijenjen privlačenju pozornosti – *privlačivač pozornosti.* Zanimljivo je kako riječ općega jezika koja označuje nešto izrazito nepoželjno i negativno (smetnju), upravo odvlačenje pozornosti s čega, u marketinškome nazivlju dobiva posve drukčiju perspektivizaciju te označuje pozitivnu stvar: privlačenje pozornosti.

---

invalidan 1. dobro: 'koji ima veće tjelesno oštećenje': *invalidna osoba*; 2. > nepotpun, nevaljan: *invalidna (poslovna) dokumentacija* > *nepotpuna (poslovna) dokumentacija*
invaliditet > invalidnost: *osoba s invaliditetom* > *osoba s invalidnošću*
inventory management > upravljanje zalihama
investicijska ulaganja > ulaganja (v. točku 1.5.1.)
investirati > uložiti, ulagati
investitor > ulagač
involviranost > uključenost
inž. > ing.
inžinjer > inženjer
inžinjering > inženjering

Riječ *inženjering* u hrvatskome jeziku označuje:
– skup djelatnosti kojima je cilj racionalno i funkcionalno projektiranje građevina ili tehničkih ili industrijskih postrojenja
– svaku djelatnost koja se temelji na znanju i vještini inženjera
– skup znanja i poslova međusobno povezanih radi dobivanja određenih rezultata (npr. *financijski inženjering*).
Za drugo bi se od gore navedenih značenja (svaka djelatnost koja se temelji na znanju i vještini inženjera) mogla upotrebljavati riječ *inženjerstvo*. Za prvo i treće značenje naziv *inženjering* u hrvatskome jeziku posve je prihvaćen i nema valjane zamjene. Prihvaćen je i u hrvatskim zakonima.

IPO (initial public offering) > IJP (inicijalna javna ponuda) (v. točku 2.7.)
iregularan > 1. nepravilan, 2. > nepropisan
iritacija > nadraženost, nadraživanje
ishrana 1. (ljudska) > prehrana; 2. dobro: *ishrana životinja, ishrana pasa, ishrana peradi*
iskomunicirati; iskomunicirati što > obavijestiti, izvijestiti o čemu: *iskomunicirati novi proizvod* > *obavijestiti, izvijestiti o novome proizvodu*

Glagol *komunicirati* znači 'uspostavljati i održavati komunikaciju s kim': *Uvijek rado komuniciram* ('održavam komunikaciju') *s nadređenima*. U hrvatskome standardnom jeziku glagol *komunicirati* ima samo dopunu u instrumentalu: *komunicirati s kim*. Nije ga dobro upotrebljavati s dopunom u akuzativu: *komunicirati što* (u značenju 'prenositi ili prenijeti kakvu obavijest, obavješćivati, obavijestiti o čemu'), npr.: *Tako komuniciramo prehrambene vrijednosti svojih proizvoda*. Umjesto toga trebalo bi: *Tako dajemo podatke o prehrambenim vrijednostima svojih proizvoda.* Analogno tomu, nije dobro upotrebljavati ni glagol

iskomunicirati s dopunom u akuzativu: *iskomunicirati što* ('prenijeti kakvu obavijest, obavijestiti o čemu'). Takva je pogrešna uporaba glagola *iskomunicirati* česta u poslovnome kontekstu, npr.: *iskomunicirati novi proizvod* umjesto *obavijestiti o novome proizvodu*, *iskomunicirati zaključke zaposlenicima* umjesto *obavijestiti zaposlenike o zaključcima*.

---

iskopavanje 1. > iskapanje; 2. dobro: u arheologiji
iskopavati > iskapati
iskopirati > kopirati
ispeglati 1. > izglačati: *ispeglati košulju > izglačati košulju*; 2. > sniziti, srezati: *ispeglati cijene > sniziti cijene, srezati cijene*
ispod; *Bacio se ispod stola > Bacio se pod stol*. (v. točku 3.4.10.)
ispoljavati > pokazivati
ispoštovati > poštovati: *ispoštovati dogovor > poštovati dogovor*
ispravka > ispravak
ispred 1. dobro: u mjesnome značenju: *Stani ispred Ane.* 2. > uime: *Pozdravio je goste ispred svih zaposlenika. > Pozdravio je goste uime svih zaposlenika.* 3. > prije: *Proljeće je ispred ljeta. > Proljeće je prije ljeta.* (v. točku 3.4.10.)
isprint > ispis
isprintati > ispisati
istaći > istaknuti
isti; *praksa i propusti koji su posljedice iste > praksa i propusti koji su njezina posljedica* (v. točku 1.5.)
isticati 1. 'naglašivati': *uvijek ističu svoje uspjehe*, 2. > istjecati (o tekućini ili vremenu): *voda ističe iz bazena > voda istječe iz* bazena; *ističe rok za podnošenje ponuda > istječe rok za podnošenje ponuda*
istovjetan
istovremeno > istodobno
Istrabenz, G Istrabenza, D Istrabenzu
Istrabenzov, G Istrabenzova, D Istrabenzovu; *iz Istrabenzovog poslovanja > iz Istrabenzova poslovanja* (v. točku 3.2.6.)
IT stručnjak > stručnjak za informacijske tehnologije
Ivanščica
iz razloga što > zato što, zbog toga što, stoga što, jer: *Nije to napisao iz razloga što nije imao vremena. > Nije to napisao zato što nije imao vremena.* (v. točku 1.5.3.)
iz; *profesorica iz matematike > profesorica matematike*; *čizme iz kože > čizme od kože*; *sok iz višanja > sok od višanja*; *Šećeri mogu potjecati izravno iz biljaka. > Šećeri mogu potjecati izravno od biljaka*. (v. točku 3.4.10.)
iza 1. dobro u mjesnome značenju: *Stani iza Ane*.; 2. u vremenskome značenju > poslije, nakon: *Dođi iza pet. > Dođi poslije/nakon pet*. (v. točku 3.4.10.)
iza kako > nakon što; *Iza kako je došao … > Nakon što je došao* (v. točku 3.4.11.)
izaći; prez. izađem …izađu > izići; prez. iziđem …iziđu (v. točku 3.3.11.)
izbrojati > izbrojiti; prez. izbrojim …izbroje (v. točku 3.3.11.)
izdati 1. > objaviti: *izdati knjigu > objaviti knjigu*; 2. dobro: 'iznevjeriti; počiniti izdaju': *izdati prijatelja*
izdavač = nakladnik
izdogovarati > dogovoriti
iziskivati > tražiti, zahtijevati; *Taj posao iziskuje koncentraciju. > Taj posao zahtijeva koncentraciju.*
izlistati > ispisati
izlišan > suvišan, nepotreban: *Izlišno je o tome govoriti. > O tome je nepotrebno govoriti.*
između ostaloga > među ostalim

(v. točku 3.4.10.)
izmjenjiv = izmjenljiv
iznad; *Letio je iznad grada* > *Letio je nad gradom* (v. točku 3.4.10.)
iznajmiti 1. dobro: 'dati u najam': *iznajmiti stan prijateljima*; 2. 'uzeti u najam' > unajmiti: *Iznajmio je novi stan i odmah se u njega uselio.* > *Unajmio je novi stan i odmah se u njega uselio.*
iznešen, iznijet > iznesen (v. točku 3.2.10.)
izobrazba 'proces u kojemu se organizirano stječu kakva znanja' (v. napomenu uz *edukacija*)
izobrazba izvan-radnog-mjesta > izobrazba izvan radnog mjesta (v. točku 2.4.)
izobrazba na-radnome-mjestu > izobrazba na radnome mjestu (v. točku 2.4.)
izočan 1. dobro: za osobe: *izočni* (npr. u zapisniku) = *odsutni*; 2. (za neživo) > odsutan (v. napomenu uz *nazočan*)
izolirati 1 > odvojiti, izdvojiti; 2. dobro: 'postaviti izolaciju': *izolirati žicu, izolirati sobu*
izorganizirati> organizirati
izotonički > izotonični: *izotonički napitak* > *izotonični napitak*
izračunat > izračunan (v. točku 3.2.10.)
izuzetak > iznimka
izuzetan > izniman
izuzetno > iznimno
izvežen > izvezen (v. točku 3.2.10.)
izviniti se > ispričati se: *Izvinite!* > *Oprostite! Ispričavam se! Žao mi je!*
izvinjavati se > ispričavati se
izvješće = izvještaj (v. točku 1.3.)
izvješćivati = izvještavati (v. točku 1.3.)
izvoditelj > izvođač: *izvoditelj radova* > *izvođač radova*
izvršiti; izvršiti dostavu > dostaviti; izvršiti korekciju > korigirati; izvršiti napad > napasti; izvršiti plaćanje > platiti; izvršiti pregled > pregledati; izvršiti prisilu > prisiliti; izvršiti uplatu > uplatiti (v. točku 1.5.2.)

J

Jack Daniel's, G Jack Daniel'sa D Jack Daniel'su: *uzmi bocu Jack Daniel'sa*
jackpot > velik dobitak, veledobitak
jašiti; prez. 1. l. jd. jašim, 3. l. mn. jaše > jahati; prez. 1. l. jd. jašem, 3. l. mn. jašu
javnobilježnički (< javni bilježnik)
jazz dance G jazz dancea, D jazz danceu: *prvakinja u jazz danceu*
jedanput (v. točku 3.1.3.)
jedanputa > jedanput (3.3.12.)
jesenji > jesenski
jingle > džingl > kratka reklamna poruka
JIT (just in time) > (isporuka) na vrijeme (v. točku 2.7.)
job description > opis posla
joint venture > zajedničko ulaganje, zajednički pothvat
Joker (< Joško Kerum); čita se [joker], a ne [džoker]
jugoistočni
jugozapadni
juice > džus (v. točku 2.8.)
jumbo plakat > veliki plakat
jumbo poruka > velika poruka
junk mail > neželjene (elektroničke) poruke
Juraj; G A Jurja, D L Jurju, I Jurjem (v. točku 3.2.2.)
jurisdikcija
Južna Amerika
južnoamerički (< Južna Amerika)

K

KA (key accounts) > ključni kupci; KA grupa > skupina ključnih kupaca

k(a); *Sestra ide kod brata.* > *Sestra ide k bratu. Sestra ide bratu.* (ali: *Sestra je kod brata.*); *Krenuo je k gradu.* > *Krenuo je ka gradu.* (v. točke 3.1.11. i 3.4.10.)

kabel G kabela, D kabelu, mn. N kabeli

kablovska televizija > kabelska televizija

Množina riječi kabel je *kabeli*, a genitiv te riječi *kabela*. Često se griješi tako da se upotrebljava množina *kablovi* i genitiv *kabla*, ali to su množina i genitiv riječi *kabao*, a ne riječi *kabel*. U hrvatskome standardnom jeziku ne provodi se glasovna promjena *nepostojano e* osim u nekim kajkavskim prezimenima i imenima mjesta (npr. *Gubec*, G *Gupca*, *Čakovec*, G *Čakovca*) te stoga imenica *kabel* ne može u genitivu jednine glasiti *kabla* ni u množini glasiti *kablovi*. S istoga razloga pridjev izveden od *kabel* glasi *kabelski*, a ne *kablovski*.

---

kafić

kakao G kakaa, D kakau: *napitak s mnogo mlijeka i malo kakaoa* > *napitak s mnogo mlijeka i malo kakaa*

kako ...tako > i ...i: *kako za tvrtku, tako i za kupca.* > *i za tvrtku i za kupca.*; *druženje kako sudionika tako i ostalih* > *druženje sudionika i ostalih* (v. točku 3.4.11.)

kalkulacija > izračun: *kalkulacija cijena* > *izračun cijena*

kalkulator

kalkulirati 1. > računati; 2. > procjenjivati okolnosti

kaloričan 'koji ima mnogo kalorija, koji je visoke kalorijske vrijednosti': *kalorična hrana*

kalorijski 'koji se odnosi na kalorije': *kalorijska vrijednost*

kamatni spread > kamatna marža

kamo; pita za cilj: *Kamo si krenuo?* ('Prema kojemu si cilju krenuo?')

Riječi *gdje, kamo* i *kuda* nisu sinonimi. *Gdje* pita za mjesto na kojemu se što nalazi i uvijek dolazi uz glagole mirovanja: *Gdje stanuješ?*, *Gdje si parkirao automobil?*. *Kamo* pita za cilj kakva kretanja, npr.: *Kamo ideš?*, *Kamo putuješ?* pitanja su koja znače: 'Koji je cilj tvojega kretanja?, Koji je cilj tvojega putovanja?'. *Kuda* pita za smjer kretanja te pitanja *Kuda ideš?*, *Kuda putuješ?* znače: 'Kojim smjerom ili putom ideš?, Kojim smjerom ili putom putuješ?'. Tako bi odgovor na pitanje *Kamo ideš?* mogao biti *Na Trg bana Jelačića*, a na pitanje *Kuda ideš?* mogao bi biti *Maksimirskom, Vlaškom, pa Starom Vlaškom*.

---

kanal prodaje > prodajni kanal (v. točku 3.4.7.)

kao takav; *Posao kao takav nije težak.* > *Posao nije težak. Taj posao nije težak.* (v. točku 1.5.)

kapitalni > glavni, temeljni, osnovni, bitni, najvažniji, ključni: *kapitalni problem* > *osnovni problem*; *kapitalni objekt* > *najvažniji objekt*; *kapitalno pitanje* > *ključno pitanje*; *kapitalna ulaganja* > *temeljna ulaganja*

karakter; 1. imati kakav karakter > biti kakav: *Te sportske priredbe imaju masovni karakter.* > *Te su sportske priredbe masovne.*; 2. > obilježje: *humanitarni karakter projekta* > *humanitarno obilježje projekta*

karakteristika 1. za osobu > osobina, značajka: *Markova karakteristika* > *Markova osobina*; 2. za neživo > svojstvo, značajka: *karakteristika proizvoda* > *svojstvo proizvoda, značajka proizvoda*

Umjesto riječi *karakteristika* u standardnome je jeziku bolje upotrijebiti koju od riječi *značajka, osobina, svojstvo* ili *odlika*. Pritom treba

voditi računa o tome da te riječi nisu istoznačne. *Osobinu* može imati samo što živo, npr. osoba ili životinja, a *svojstva* imaju stvari. Može se npr. govoriti o *voditeljevim osobinama*, ali o *svojstvima računala*. *Odlika* je pozitivna osobina, pa je pogrešno reći: *Njegova je odlika zbunjenost*. Ta bi rečenica trebala glasiti: *Njegova je osobina zbunjenost.* Od navedenih bliskoznačnica najširi značenjski opseg ima riječ *značajka* koju se može upotrijebiti i kad je riječ o živomu i kad je riječ o neživomu, i kad je riječ o dobroj ili lošoj osobini, i kad je riječ o dobrome ili lošemu svojstvu.

---

karboniziran > gaziran: *karbonizirana voda* > *gazirana voda*

U hrvatskome jeziku internacionalizam *karbonizirati* znači 'pougljeniti, pougljenjivati'. U skladu s tim glagolski pridjev trpni *karboniziran* znači 'pougljenjen', npr.: *karbonizirane kosti.* U engleskome pridjev *carbonated* znači 'gaziran', a njegovo prevođenje na hrvatski pridjevom *karboniziran* primjer je lažnoga prijatelja (v. točku 2.12.). Umjesto pridjeva *karboniziran*, kad je riječ o pićima, treba upotrebljavati pridjev *gaziran* te ne govoriti o karboniziranome napitku ili karboniziranoj vodi, nego o gaziranome napitku ili gaziranoj vodi.

---

kargo > teret
kartridž > kutija s tonerom
kazeta > kaseta
kaskadirati > proslijediti, prosljeđivati (na niže razine); *Njihove poruke kaskadiramo putem podružnica* > *Njihove poruke prosljeđujemo putem podružnica.*

Kaskadirati je riječ preuzeta iz engleskoga jezika prema glagolu *to cascade*. Glagol *to cascade* u osnovnome se značenju odnosi na vodopad, točnije na vodu u vodopadu, i znači 'padati, spuštati se u velikoj količini s jedne razine na sljedeću i tako u nizu'. U prenesenome značenju taj glagol znači općenito 'obilato padati, spuštati se', kao npr. u rječničkomu primjeru: *Pink geraniums cascade over my balcony.* U poslovnom jeziku ta riječ označuje i prosljeđivanje čega (obično poruke, obavijesti, naloga itd.) s više na nižu razinu. Osim što je preuzeta iz engleskoga, ta je riječ i duboko metaforična, što je u engleskome jeziku obično, a u hrvatskome poslovnom i strukovnom jeziku samo iznimno prihvatljivo. Stoga umjesto glagola *kaskadirati* u poslovnoj komunikaciji treba upotrebljavati glagol *proslijediti* ili *prosljeđivati*. Obje su zamjene moguće, ovisno o kontekstu, jer je glagol *kaskadirati* dvovidni glagol.

---

kasnije 1. dobro: komparativ od *kasno*: *Danas sam došla kasno, sutra ću doći još kasnije*; 2. > poslije. *Reći ću ti kasnije.* > *Reći ću ti poslije*.
kauza > uzrok, razlog
kazino > kasino
KBI (Key Bussines Indicator); G KBI-a, D KBI-u, mn. N KBI-evi > ključni poslovni pokazatelj (v. točke 2.7. i 3.2.1.)
kći, G kćeri, D kćeri, A kćer: *Upoznao sam njegovu kći.* > *Upoznao sam njegovu kćer. Ovo mi je kćer.* > *Ovo mi je kći.*
Kerum, G Keruma, D Kerumu
Kerumov (< Kerum), G Kerumova, D Kerumovu: *od Kerumovog dobavljača* > *od Kerumova dobavljača* (v. točku 3.2.6.)
key account > ključni klijent, ključni kupac; *služba za key accounte* > *služba za ključne klijente, služba za ključne kupce*
key account manager > voditelj (službe) za ključne klijente, voditelj (službe) za ključne kupce

key event > ključni događaj; prekretnica

key user > ključni korisnik: *SAP key user > ključni korisnik sustava SAP*

key word > ključna riječ

keyboard > tipkovnica

kick-off > početni, uvodni; *kick-off meeting > početni sastanak, uvodni sastanak*

kifl > kifla

kikiriki, G kikirikija, D kikirikiju

kino; kinoamater, kinodvorana, kinooperater, kinopredstava, kinoulaznica (v. točku 3.3.5.)

kišan = kišovit: *kišan dan = kišovit dan, kišna godina = kišovita godina, kišno vrijeme = kišovito vrijeme*

kit 1. > pribor; 2. > komplet; *Bistra kit > Bistrin komplet*

klarifikacija > pojašnjenje

klasa 1. > razred: *roba prve klase > prvorazredna roba*; *klasa proizvoda > razred proizvoda*; 2. dobro u označavanju dokumenata

klasificirati > razvrstati, razvrstavati: *klasificirati proizvode > razvrstati, razvrstavati proizvode*

klasifikacija > razredba

klaster 1. > skupina, skup: *klaster poduzeća > skupina poduzeća; klaster računala > grozd računala*; 2. dobro u glazbi: *klaster tonova* (v. napomenu uz *cluster*)

klimatski 'koji se odnosi na klimu': *klimatski pojas*

klimatizacijski 'koji se odnosi na klimatizaciju': *klimatizacijski uređaj*

klima-uređaj > klimatizacijski uređaj (v. točku 3.3.6.)

kliše > klišej

klišejiziranost

klišejizirati

klizak > sklizak; *Oprez klizak pod! > Oprez, sklizak pod!*

kn (kuna) 5kn > 5 kn (v. točku 2.5.)

know-how > znanje i iskustvo

koalicija > savez

kockast; dobro: 'koji ima oblik kocke': *kockasta zgrada*, ali i u prenesenome značenju: *kockasta košulja* (uz *karirana košulja*)

kod; ići kod koga > ići komu; *Pogriješio je kod zbrajanja. > Pogriješio je pri zbrajanju.* (v. točku 3.4.10.)

koji 1. A kojega (za živo): *suradnik kojega sam sreo*; 2. A koji (za neživo): *oglas kojega sam pročitao > oglas koji sam pročitao* (v. točku 3.4.3.)

koincidencija > slučajnost, podudarnost

kola; opća imenica, podrazumijeva sve kola-napitke

kolaboracija > suradnja

kolega; taj kolega, mn. ti kolege i te kolege: *To su novi kolege. = To su nove kolege.*

kolekcija > zbirka, skupina; *kolekcija proizvoda > skupina proizvoda*

kolona 1. > stupac: *Upiši podatke u treću kolonu u tablici. > Upiši podatke u treći stupac u tablici.* 2. dobro: dugačak red vozila: *kolona pred graničnim prijelazom*.

komande 1. > naredbe; 2. > upravljački uređaj

komercijalni > trgovinski, trgovački

kometa > komet

komisija 1. > povjerenstvo; 2. dobro: u ekonomiji (vrsta ugovora)

komision > komisija; *ugovor o komisionu > komisijski ugovor*

komisioner > komisionar

komisioni > komisijski; *komisiona prodaja > komisijska prodaja* (v. napomenu uz *akcioni*)

komitet > odbor

komitment > obaveza, obveza

kompanija > tvrtka: *roditeljska kompanija > matična tvrtka*

komparacija > usporedba

kompatibilan > spojiv

kompatibilnost > spojivost

kompetencije > znanja i vještine; *upravljačke kompetencije > upravljačka znanja i vještine*

kompetentan 1. > upućen; mjerodavan; 2. > stručan; *kompetentno obavljanje*

poslova > *stručno obavljanje poslova*
kompetentnost, kompetencija 1. > upućenost, mjerodavnost; 2. > stručnost
kompeticija > natjecanje
kompetitor > konkurent, takmac
kompjuter, kompjutor > računalo
kompjuterski, kompjutorski > računalni: *kompjuterski jezik* > *računalni jezik; kompjuterski program* > *računalni program*; *kompjutorski redakcijski sustav* > *računalni redakcijski sustav*
kompjutorizacija > uvođenje računala, opremanje računalima
kompleksan > složen: *kompleksni poslovni slučajevi* > *složeni poslovni slučajevi*
kompleks-rješenja 1. > složena rješenja; 2. > skup rješenja
komuniciranje 1. > komunikacija: *tehnologija komuniciranja* > *tehnologija komunikacije*; 2. komuniciranje čega komu > obavješćivanje koga o čemu: *komuniciranje kupcu razloga posjeta* > *obavješćivanje kupca o razlogu posjeta*; 3. > davanje obavijesti, obavješćivanje: *svrha nosača cjenika je komunikacija cijena* > *svrha nosača cjenika je obavješćivanje o cijenama*
komunicirati 1. > prenijeti: *materijal komunicira marketinške poruke* > *materijal prenosi marketinške poruke*; 2. komunicirati koga > komunicirati s kim: *komunicirati voditelja odjela* > *komunicirati s voditeljem odjela* (v. napomenu uz *iskomunicirati*)
komunikacija 1. dobro: 'proces u kojemu se prenosi obavijest'; 2. 'predmet kojim se prenosi obavijest ili reklamna poruka' > reklamna obavijest, reklamna poruka: *stolna komunikacija* > *stolna obavijest, stolna reklamna poruka*; *trajna komunikacija, stalna komunikacija* > *trajna obavijest, trajna reklamna poruka*

Riječju *komunikacija* u hrvatskome se jeziku označuje proces koji se odvija između dviju ili više strana u kojemu se među njima prenose i razmjenjuju obavijesti. U engleskome riječ *communication* ima i značenje 'poruka', ali to značenje nema hrvatska riječ *komunikacija.* U marketingu se riječ *komunikacija* upotrebljava i da bi se označio kakav predmet, tj. na njemu ispisana reklamna poruka, pa se npr. govori o *stolnoj komunikaciji* (npr. cjeniku), *trajnoj* ili *stalnoj komunikaciji* (naljepnicama ili slikama koje kad se postave ostaju na mjestu dulje vrijeme). Riječ *komunikacija* u tom značenju ne pripada hrvatskomu standardnom jeziku i umjesto nje treba upotrebljavati izraze *reklamna obavijest, reklamna poruka.*

---

komunikacijski 'koji se odnosi na komunikaciju': *komunikacijski procesi*
komunikativan 'koji lako komunicira s drugima': *komunikativan čovjek*
komunikator 1. > reklamni omot, reklamna poruka: *komunikator s limenkom* > *reklamni omot s limenkom* 2. > prenositelj, posredovatelj: *komunikator reklamne poruke* > *prenositelj reklamne poruke*

Riječ *komunikator* u nazivu *komunikator s limenkom* označuje omot, obično kartonski, koji s proizvodom (limenkom) čini cjelinu i prenosi reklamnu poruku. U engleskome riječ *communicator* u prvome redu označuje osobu koja komunicira s kime, a prijenosom značenja i predmet koji prenosi kakvu (reklamnu) poruku. Slično kao i riječ *komunikacija* u značenju 'predmet s reklamnom porukom ili reklamna poruka', ni riječ *komunikator* ne treba upotrebljavati izvan njezina osnovnoga značenjskoga opsega (osobe koja s kime komunicira). Stoga umjesto toga anglizma kao

marketinški naziv treba upotrebljavati hrvatski naziv *reklamni omot*.

---

koncept 1. > nacrt; 2. > pojam
koncesija
koncesioner > koncesionar (v. točku 3.5.1.)
koncesioni > koncesijski (v. napomenu uz *akcioni*)
Končar Institut za elektrotehniku; G Končar Instituta za elektrotehniku, D Končar Institutu za elektrotehniku (v. točku 2.8.)
konekcija > spoj, veza
konferencija; konferencija za tisak > konferencija za novinare
konflikt > sukob
konformacija 1. > prilagođivanje; 2. dobro: u kemiji
konfrontirati > suprotstaviti: *konfrontirati mišljenja > suprotstaviti mišljenja; konfrontirati se > suprotstaviti se*
kongresmen > kongresnik
konsekutivno > uzastopno, u nizu
konsekvencija > posljedica
konsenzus > dogovor
konsolidacija > ujedinjavanje, združivanje
konstantan > stalan, nepromjenjiv, neprekidan
konstantno > stalno, nepromjenjivo, neprekidno
konstatacija > tvrdnja
kontakt broj, kontakt-broj > broj za kontakt: *kontakt broj je 2480 167 > broj za kontakt je 2480 167* (v. točku 3.3.6.)
kontakt osoba, kontakt-osoba > osoba za kontakt (v. točku 3.3.6.)
kontaktirati koga > kontaktirati s kim; obratiti se komu: *Kontaktirajte nas na telefon. > Obratite nam se telefonski.* (v. točku 2.12.)
kontaminacija > zagađenje (v. napomenu uz *onečišćenje*)
kontejner > spremnik: *Limenka je metalni kontejner u koji se pakira piće. > Limenka je metalni spremnik u koji se pakira piće.*
kontemporarno > istodobno: *Radit ćemo kontemporarno na dva projekta. > Istodobno ćemo raditi na dvama projektima.*
kontent > sadržaj
kontigent > kontingent
kontinuiran > neprekidan, stalan
kontinuirano > neprekidno
kontra > protiv
kontradikcija > proturječje
kontrakt > ugovor
kontraktor > ugovarač, podugovarač
kontribuirati > doprinositi, doprinijeti
kontribucija > doprinos
kontributor > doprinositelj, davatelj dopinosa; prinosnik, ulagatelj kapitala: *individualni kontributor > pojedinačni doprinositelj, pojedinačni ulagatelj kapitala*
kontrola > nadzor, provjera: *kontrola knjiženja troškova > provjera knjiženja troškova, nadzor nad knjiženjem troškova*; *unutrašnja kontrola > unutrašnji nadzor*
kontrolor 1. > nadzornik: *kontrolor kvalitete > nadzornik kvalitete*; 2. dobro: u vozilima: *kontrolor karata*
konvergencija > skupljanje, spajanje, združivanje
konvergencijsko novinarstvo > multimedijsko novinarstvo > višemedijsko novinarstvo
konverter > pretvornik
konverzacija > razgovor
konzalting 1. > savjetovanje; 2. dobro: zakonom regulirana djelatnost u graditeljstvu
konzultant > savjetnik
konzultirati se > savjetovati se; konzultirati koga > konzultirati se s kim (v. točku 2.9.)
Konzum G Konzuma, D Konzumu
konzument > potrošač
Konzumov G Konzumova, D Konzumovu: *u Konzumovom uredu > u*

Konzumovu uredu (v. točku 3.2.6.)

kooperacija 1. > suradnja; 2. dobro ‘udruga tvrtka’

kooperacijski ‘koji se odnosi na kooperaciju, udrugu tvrtka’

kooperativan > suradljiv

koordinator

kopirati > preslikati

korak-po-korak > korak po korak (v. točku 2.4.)

korekcija > ispravak

korespondencija 1. > dopisivanje: *korespondencija među odjelima* > *dopisivanje među odjelima*; 2. > dopisi: *numeriranje korespondencije* > *obrojčivanje dopisa*; *korespondencija koja se šalje agencijama* > *dopisi koji se šalju agencijama*; *sastaviti korespondenciju* > *sastaviti dopis*

koristiti 1. > koristiti se: *koristiti prednosti* > *koristiti se prednostima; koristiti informacije* > *koristiti se informacijama*; 2. dobro: *koristiti godišnji odmor*; 3. dobro: ‘donositi korist’: *koristi mi znanje engleskoga* (v. točku 3.4.1.)

korištenje; korištenje čega > korištenje čime: *korištenje službenih vozila* > *korištenje službenim vozilima*

korporacija > tvrtka

korporativni > korporacijski > tvrtkin: *korporacijski interes* > *interes tvrtke, tvrtkin interes*

korupcija > podmićivanje

koštati > stajati: *Za stroj koji košta 5000 eura moramo platiti 10 % carine.* > *Za stroj koji stoji 5000 eura moramo platiti 10 % carine*.

koštovnik > cjenik

koverta > kuverta > omotnica

kovertirati > kuvertirati > staviti u omotnicu

kožnat ‘koji je od kože’: *kožnati kaput*, *kožnata fotelja*

kožni ‘koji se odnosi na kožu’: *kožna bolest*, *kožna industrija*

krafn, krofna > krafna

kredibilitet > vjerodostojnost

kreditor > vjerovnik, zajmodavac

kreiranje > stvaranje, oblikovanje: *kreiranje narudžbe* > *oblikovanje narudžbe, pisanje narudžbe*

kretati 1. ‘započinjati postojati, trajati; započinjati kakvo djelovanje’ > počinjati: *Kreće nova serija.* > *Počinje nova serija*.; 2. dobro: ‘započinjati kretanje’ (v. napomenu uz *predstavljati*)

kriv 1. ‘koji nije onakav kakav bi trebao biti’ > pogrešan/pogrješan, netočan: *krivi odgovor* > *pogrešan/pogrješan, netočan odgovor* (v. točku 1.3.); 2. dobro: ‘koji je učinio što loše, kojemu nije dokazana nevinost u sudskome postupku’: *kriv po svim točkama optužnice*

kroz; *To će se postići kroz provedbu projekata.* > *To će se postići provedbom projekata*.; *poboljšati radni učinak kroz redovite mjesečne rasprave o njemu* > *poboljšati radni učinak redovitim mjesečnim raspravama o njemu; Kroz kolovoz nastavljamo s promocijom.* > *Tijekom kolovoza nastavljamo s promocijom.*; *ostvarivanje rezultata kroz druge* > *ostvarivanje rezultata uz pomoć drugih* (v. točku 3.4.10.)

krucijalan > bitan, presudan

krupje

Krupp 1. dobro: ime tvrtke; 2. > Kruppov stroj

kuda; pita za smjer: *Kuda ideš?* (‘Kojim smjerom/putom ideš?’) (v. napomenu uz *kamo*)

kulturalni > kulturni (v. točku 2.13.)

kupčev; G kupčeva, D kupčevu: *Stalo nam je do kupčevog mišljenja.* > *Stalo nam je do kupčeva mišljenja* (v. točku 3.2.6.)

kupoprodaja

kupoprodajni: *kupoprodajni ugovor*

kurentan > sadašnji, suvremen, aktualan: *kurentne zakonske odredbe* > *aktualne zakonske odredbe, zakonske odredbe na snazi*

kurentno > sada, trenutačno

kurikulum 1. ‘nastavni plan’ > kurikul; 2. ‘podaci/podatci o čijemu životu, školovanju itd.’ > kurikul > životopis (v. točku 3.5.1.)

Riječi *kurikulum, kurikul, CV* [si vi] i *životopis* upotrebljavaju se u hrvatskome jeziku da bi se označio isti pojam, podaci o čijemu školovanju, radu, djelovanju i sl. uređeni prema vremenskome slijedu (odgovaraju značenju latinskoga *curicculum vitae*). Te riječi nemaju jednak status u hrvatskome jeziku. Pokazuje to i obrada u ovome rječniku: *CV* je upućen na *životopis*, *kurikulum* također. *CV* je engleska kratica i ne treba je upotrebljavati, a *kurikulum* je riječ latinskoga podrijetla koja nije u hrvatski jezik preuzeta u skladu s pravilima o preuzimanju latinskih riječi. Ona bi u hrvatskome, dakle kao hrvatski internacionalizam, trebala glasiti *kurikul* temeljem pravila da riječi iz latinskoga na *-um* preuzimamo po modelu *aluminijum* > *aluminij* (v. točku 3.5.1.). Među istoznačnicama *CV, kurikulum, kurikul i životopis* prednost svakako treba dati hrvatskoj riječi *životopis*, a *kurikul* je, untaoč tomu što u uporabi prevladava *kurikulum*, ispravno uspostavljeni internacionalizam. Ako se s kojega razloga upotrijebi latinski izraz *curriculum vitae*, treba voditi računa o tome da se latinski izrazi upotrijebljeni u hrvatskome tekstu ne sklanjaju, npr.: Saznao sam sve o tebi iz tvojega *curiculluma vitae* nije ispravna rečenica. Ona bi trebala glasiti: Saznao sam sve o tebi iz tvojega *curicculum vitae.* Napomenimo još i da latinske izraze u tekstu treba kurzivirati.

kuriozitet > rijetkost

kurs > tečaj: *kurs eura* > *tečaj eura; kurs engleskog jezika* > *tečaj engleskog jezika*

kursor > pokazivač

kusur > ostatak (novca)

kut mn. N kutovi

kvadratni metar = četvorni metar

kvalitet > kvaliteta

kvartal > tromjesečje; *zaposlenik kvartala* > *zaposlenik tromjesečja*

kvartalni > tromjesečni: *kvartalni obračun* > *tromjesečni obračun*

kvinin 1. > kinin; 2. > kininovac (drvo)

L

LJ

L (litra) = l; 2.5 L > 2,5 L; 2.5 l > 2,5 l (v. točke 2.1. i 2.4.)
label > naljepnica
labeling issue > problem povezan s naljepnicama
laboratorija > laboratorij
labos > laboratorij
labour cost > cijena rada, trošak radne snage
lagati koga > lagati komu
lajtmotiv 1. > tipična tema, misao vodilja 2. slogan, (tipična) promidžbena poruka
lakiraona > lakirnica
lakmusov papir (v. točku 3.3.6.)
lampa > svjetiljka: *neonska lampa > neonska svjetiljka*
lansiranje 1. > puštanje: *lansiranje na tržište > puštanje na tržište; lansiranje novoga proizvoda > puštanje novoga proizvoda na tržište*; 2. dobro: o raketi i sl.
laptop > prijenosno računalo
last minute > u posljednji trenutak: *last minute aranžmani > aranžmani u posljednji trenutak; last minute putovanje > putovanje u posljednji trenutak; last minute rezervacija > rezervacija u posljednji trenutak*
layout > prijelom
LCD (Liquid Crystal Display), G LCD-a, D LCD-u (v. točku 3.2.6.)
LCD display > LCD (v. točku 1.5.1.)
LCD stalak > stalak za LCD (v. točku 2.8.)
LCD tehnologija G LCD tehnologije, D LCD tehnologiji (v. točku 3.1.6.)
lead > uvod, glava (vijesti)
lead tim, lead team 1. > vodstvo (tvrtke); 2. > odbor direktora; direktorsko vijeće
lead time > vrijeme provedbe
leadership pipeline model > model višerazinskog upravljanja
lean manufacturing > proizvodnja bez (neprofitnoga) viška
leasing > lizing
LED (Light Emitting Diodes), G LED-a, D LED-u (v. točku 3.2.1.)
LED tehnologija; G LED tehnologije, D LED tehnologiji (v. točku 3.1.6.)
Ledin > Ledov: Ledini sladoledi > Ledovi sladoledi
Ledo G Leda, D Ledu
legal direktor > direktor pravne službe
legalan > zakonit
legalizacija > ozakonjenje
legislativa > zakonodavstvo
letiti > letjeti; letio, letjela, letjelo (v. točku 3.3.10.)
letter of credit > akreditiv
level > razina
lice 1. > osoba; 2. > strana: *obveze prema trećim licima > obveze prema trećoj strani* (v. napomenu uz *strana*); 3. dobro: 'prednji dio glave'
licenca > licencija > ovlasnica (v. točku 3.5.1.)

Riječ *licencija* preuzeta je iz latinskoga jezika (*licentia*), a riječ *licenca* iz engleskoga. S obzirom na to da nazivi latinskoga i grčkoga podrijetla imaju prednost pred nazivima preuzetim iz engleskoga, francuskoga, njemačkoga itd. (*referencija* pred *referenca, licencija* pred *licenca, tendencija* pred *tendenca, aktualan* pred *aktuelan, virtualan* pred *virtuelan, junior* pred *džunior, eksperimentalna farma* pred *pilot-farma*), bolje je u standardnome hrvatskom jeziku upotrebljavati riječ *licencija* nego riječ *licenca*. Najbolje je umjesto internacionalizma *licencija* upotrebljavati hrvatsku riječ *ovlasnica*.

---

lični 1. > osobni: *lični trener > osobni trener*; 2. dobro (< lice): *lične kosti*
lider 1. > voditelj: *lider tima > voditelj tima*, 2. > predvodnik: *tvrtka lider u regiji > tvrtka predvodnica u regiji; lider u telekomunikacijskome području > predvodnik u telekomunikacijskome području* (v. napomenu uz *vođa*)
liderski > voditeljski, upravljački: *liderske vještine > voditeljske vještine, upravljačke vještine*

lifecoach > osobni učitelj, osobni trener
lifestyle > način života, životni stil
lift > dizalo
lijek mn. N lijekovi
limit > granica; *kreditni limit* > *kreditna granica, granica kreditiranja*
limitiran > ograničen: *limitiran broj* > *ograničen broj; limitirana količina* > *ograničena količina*
limitirati > ograničiti: *limitirati potrošnju* > *ograničiti potrošnju*
line manager > nadređeni menadžer, direktor odjela, voditelj službe ili projekta
link > poveznica
lista 1. > popis: *lista zaposlenika* > *popis zaposlenika*; 2. dobro: *izborna lista, crna lista* (v. napomenu uz *spisak*)
litarski > litreni: *litarska boca* > *litrena boca*

Hrvatskomu standardnom jeziku ne pripadaju pridjevi *litarski, polulitarski, dvolitarski, trolitarski* itd. Ti su pridjevi tvoreni od osnove *litar,* a u hrvatskomu jeziku naziv je mjerne jedinice *litra*, pa od nje treba tvoriti pridjevne izvedenice: *litreni, polulitreni, dvolitreni, trolitreni* itd.

---

live > uživo; *live chat* > *razgovor uživo; live snimke* > *snimke uživo*
Lloyd's Register Quality Assurance; sklanja se tako da se umetne *certifikacijska kuća* i taj se izraz sklanja, npr.: *dolazim iz certifikacijske kuće Lloyd's Register Quality Assurance*; *radim u certifikacijskoj kući Lloyd's Register Quality Assurance* (v. točku 3.2.2.)
load building > podizanje opterećenja
lobby > lobi
lobi, G lobija, D lobiju
lobing > lobiranje; gospodarski lobing > gospodarsko lobiranje
lobista; G lobiste, D lobisti > lobist; G lobista, D lobistu (v. točku 3.3.1.)
lock-up period > razdoblje zabrane trgovanja dionicama
login > korisničko ime
logirati se > prijaviti se
logo > logotip, znak organizacije, tvrtke, udruge, odjela itd.
LOI (letter of intention) > pismo namjere
lojalnost > odanost, vjernost: *Potrošači vole biti nagrađeni za lojalnost robnoj marki.* > *Potrošači vole biti nagrađeni za odanost robnoj marki.*
lojtre > ljestve
lokacija 1. > mjesto; 2. > organizacijska jedinica: *na svim tvrtkinim lokacijama* > *u svim tvrtkinim organizacijskim jedinicama* (v. točku 2.12.)
lokalni 1. > mjesni, domaći; 2. dobro: *lokalna uprava, lokalno vrijeme*
low pressure compresor > niskotlačni kompresor
low-cost > jeftin: *low-cost prodavaonice* > *prodavaonice s jeftinom robom*
lozinka > zaporka
lož-ulje > loživo ulje (v. točku 3.3.6.)
LP, lp > lijep pozdrav (v. točke 1.5. i 2.7.)
LT (Lead Team) > 1. > vodstvo (tvrtke); 2. > odbor direktora; direktorsko vijeće (v. točku 2.7.)
lump sum > iznos isplaćen odjednom i u cijelosti
L&T > (prodajni) kanal za male trgovine

LJ

ljudi > zaposlenici, članovi tima: *Voditelj tima mora se brinuti za razvoj svojih ljudi.* > *Voditelj tima mora se brinuti za razvoj članova tima.*; *Učinite svoje ljude uspješnima.* > *Učinite članove svojega tima uspješnima.*
ljekarna 'mjesto na kojemu se prave i prodaju lijekovi'
ljekarnica 'žena zaposlena u ljekarni'
ljetnji > ljetni
ljubezan > ljubazan

M

m (metar); 2m > 2 m (v. točke 2.5. i 3.2.1.)
m. v. (*market value*) > tržišna vrijednost
mada > iako, premda; *Uspjeli smo proširiti tržište mada je bilo teško.* > *Uspjeli smo proširiti tržište iako/premda je bilo teško.*
(v. točku 3.4.11.)
Mađarska
mađarski: *mađarski poslovni partneri*
magnetni 'koji ima svojstva magneta': *magnetna igla, magnetna potkova, magnetni štap*
magnetski 'koji se odnosi na pojave, polja i sile prouzročene gibanjem naboja i promjenama električnih polja': *magnetsko polje, magnetske silnice*
mail 1. > pošta: *Ne radi mi mail.* > *Ne radi mi pošta*.; 2. > poruka: *Imaš mail.* > *Imaš poruku*.
mail box > poštanski sandučić
mailing lista > adresni popis
main stage > glavna pozornica
mainstream 1. > glavna struja; 2. > glavni, najtraženiji: *mainstream proizvodi* > *najtraženiji proizvodi*
maintenance sheet > podaci o proizvodu
majica, mn. N majice
majmun (znak @) > pri, *at* [et] (v. točku 1.6.)
make up > šminka
makeover > mijenjanje izgleda, preobrazba, preobražaj
makro-; makroekonomija, makroekonomski pokazatelji, makrorazina (v. točku 3.3.5.)
maksimum > najveća moguća mjera, najveća moguća vrijednost
maliciozan > zlonamjeran: *maliciozna primjedba* > *zlonamjerna primjedba*
malo-po-malo > malo-pomalo (v. točku 2.4.)
malo prije 1. > maloprije: *Otišli su malo prije.* > *Otišli su maloprije.*; 2. dobro: *Dođi malo prije pet.*
maloprodaja; *malo- i veleprodaja* > *maloprodaja i veleprodaja*
maloprodajni: *maloprodajna cijena*
managing director > glavni direktor
mandatoran > obavezan, obvezatan (v. točku 2.12.)
manipuliranje > manipulacija: *manipuliranje s javnošću* > *manipulacija javnošću*
maramica > rupčić: *papirnate maramice* > *papirnati rupčići*
Mario; G A Marija, D L Mariju, I Marijem i Mariom (v. točku 3.2.2.)
market developer > unapređivač tržišta
market maker > stvaratelj tržišta
market price > tržišna cijena
market research > istraživanje tržišta
marketing (pridjev) > marketinški: *marketing assistant* > *pomoćnik u marketingu*; *marketing policy* > *marketinška politika*; *marketing tim* > *marketinški tim; marketing materijal* > *marketinški materijal*
markirati > označiti
masmedija > masovni mediji, javni mediji
match > (pun) pogodak, uspjeh
Matica hrvatska
matrijal > materijal
McCafé, G McCaféa, D McCaféu
McCaféov, G McCaféova, D McCaféovu: *u McCaféovom prostoru* > *u McCaféovu prostoru* (v. točku 3.2.6.)
McCann Erickson, G McCann Ericksona, D McCann Ericksonu; ne izvodi se posvojni pridjev: *radim u uredu McCann Ericksona*
McDonald's, G McDonald'sa, D McDonald'su
Mc'Donald'sov, G Mc'Donald'sova, D McDonald'sovu: *u McDonald'sovom prostoru* > *u McDonald'sovu prostoru* (v. točku 3.2.6.)
MD > matični podaci
MD koordinator > koordinator matičnih podataka

measurement 1. > mjerenje, 2. > mjera

media kit > materijal za novinare

medija > mediji

medijacija > posredovanje, posredništvo

medijator > posrednik

Medveščak

među-; međufunkcijski, međuljudski, međuodjelni, međuskladišni

međutim; no međutim > no *ili* međutim: *Sve smo pokušali, no međutim* nismo *uspjeli.* > *Sve smo pokušali, no nismo uspjeli*.; *Sve smo pokušali, međutim nismo uspjeli.* (v. točke 1.5.1. i 3.4.11.)

mega > velik; *mega nagradna igra* > *velika nagradna igra*

mehanika 1. > pravila, upute, postupak: *mehanika za kupca* > *pravila za kupca*, *upute za kupca*, *postupak za kupca* (v. točku 2.12.); 3. dobro: 'grana fizike'

U marketinškome se jeziku upotrebljava riječ *mehanika* (prema engleskome *mechanic*) u izrazima *mehanika za kupca*, *mehanika za potrošača*. Pod tim se naslovima na reklaminim plakatima opisuje pod kojim će uvjetima kupac ili potrošač osvojiti pravo na kakvu povoljnost ili nagradu (npr. uz kupljenu će bocu napitka dobiti još jednu bocu istog napitka besplatno). Riječju *mehanika* u tom se slučaju zapravo opisuje postupak koji kupac mora slijediti da bi što osvojio ili u čemu sudjelovao. Riječ *mehanika* u tom je primjeru lažni prijatelj engleskoj riječi *mechanics* i umjesto nje treba upotrebljavati riječi *pravila, upute* ili *postupak* ili sl. (*pravila za kupca, upute za kupca, postupak za kupca*) ili jednostavno (i najbolje) sve drukčije izreći, npr. umjesto: *Mehanika za kupca: kupi bocu Coca-Cole od 2 L i uzmi bocu gratis*, pisati: *Ako kupiš bocu Coca-Cole od 2 L, dobit ćeš drugu bocu besplatno.* (v. točku 1.8.)

---

memorija 1. > pamćenje: *kratkotrajna memorija* > *kratkotrajno pamćenje*; 2. dobro: u informatici

menedžer > menadžer > direktor; voditelj

menedžment 1.'znanja i vještine koje se odnose na upravljanje tvrtkom' > menadžment: *studij menedžmenta* > *studij menadžmenta*; 2. viši menadžment > uprava (tvrtke); vodstvo (tvrtke): 3. niži menadžment > zaposlenici s menadžerskim ugovorom

meni > izbornik

menu > meni (G menija, D meniju) > 1. > jelovnik; *Dodaj mi meni.* > *Dodaj mi jelovnik*.; 2. dobro: izbor jela koja se nude za jedan obrok: *današnji meni;* 3. > izbornik

Mercatorov; G Mercatorova, D Mercatorovu: *u Mercatorovom prostoru* > *u Mercatorovu prostoru* (v. točku 3.2.6.)

merchandiser > prikazivač, predstavljač proizvoda (na prodajnome mjestu)

merchandising > prikazivanje, predstavljanje proizvoda (na prodajnome mjestu): *merchansing standardi* > *standardi izlaganja, standardi predstavljanja (proizvoda)*

meritoran > bitan, mjerodavan: *meritorno mišljenje* > *mjerodavno mišljenje*

meritum > srž, bit: *meritum problema* > *bit problema*

metamorfoza > preobrazba

metar kubični > kubični metar

metar kvadratni > kvadratni metar

metod > metoda

Metro, G Metroa, D Metrou

Metroov, G Metroova, D Metroovu: *u Metroovom prostoru* > *u Metroovu prostoru* (v. točku 3.2.6.)

miješati: *miješana salata*, *miješana pića*

mikro-; mikroekonomija, mikroekonomski pokazatelji, mikrofilm, mikroprocesor, mikroračunalo, mikrorazina (v. točku 3.3.5.)

milenijum > milenij

milestone > prekretnica; miljokaz
milion > milijun
milioner > milijunaš
milionti > milijunti
minibus
minijaturan > sitan
minimalizirati > svesti na najmanju (moguću) mjeru: *minimalizirati rizik od ozljeda > na najmanju (moguću) mjeru svesti rizik od ozljeda*
minimarket, mini market > malo samoposluživanje
minimum > najmanja moguća mjera, najmanja moguća vrijednost
miniračunalo > malo računalo
minorno > sporedno, nevažno, manje važno
misija > zadatak, zadaća; *nemoguća misija > neostvariv zadatak; misija tvrtke > zadaća tvrtke*
mixer 1. > mikser; 2. > miješano piće
mjesto; na mjestu gdje > gdje; *Sastanak će se održati na mjestu gdje smo se dogovorili. > Sastanak će se održati gdje smo se dogovorili*. (v. točku 1.5.3.)
mjenica
MMF (Međunarodni monetarni fond) G MMF-a, D MMF-u (v. točku 3.2.1.)
MMF-ov, G MMF-ova, D MMF-ovu: *zbog MMF-ovog utjecaja > zbog MMF-ova utjecaja* (v. točku 3.2.6.)
MMS-poruka > MMS poruka
MMS (Multimedia Messaging Service) G MMS-a, D MMS-u (v. točku 3.2.1.)
MMS poruka G MMS poruke, D MMS poruci (v. točku 3.2.1.)
mobbing > zlostavljanje na radnome mjestu
mobitel limited > mobitel s ograničenim korištenjem
modem > pretvornik
moderator > voditelj, oblikovatelj, usmjeravatelj: *moderator rasprave > voditelj rasprave, oblikovatelj rasprave, usmjeravatelj rasprave*
modifikacija 1. > prilagodba; 2. > prilagođeni oblik, promijenjeni oblik
modul > radionica; *modul 1 > 1. radionica* (v. točku 2.2.)
modus operandi lat. 'način djelovanja'
momenat > moment > trenutak: *u ovome momentu > u ovome trenutku*
momentalno > trenutačno
monetarni > novčani: *monetarni sustav > novčani sustav*
monitor 1. > dobro: *Kupio sam novi monitor.*; 2. > predočnik, zaslon: *Pogledaj na monitoru*. > *Pogledaj na zaslonu*. (v. napomenu uz *display*)
monitoring > praćenje, promatranje

Riječ *monitoring* označuje praćenje kakve pojave ili stanja, npr.: *monitoring ekosustava, monitoring bolesnika, monitoring kvalitete zraka*, *monitoring voda* itd. S obzirom na to da u hrvatskome jeziku za riječ *monitoring* postoje zamjene *promatranje, praćenje, nadzor (nad čim)*, riječ *monitoring* ne treba upotrebljavati ni u jednome kontekstu. Stoga nije dobro reći *Vršimo monitoring kvalitete naših proizvoda,* nego *Pratimo kvalitetu naših proizvoda*, nije dobro govoriti o *monitoringu kvalitete zraka*, nego o *praćenju kvalitete(ili kakvoće) zraka*.

---

monkey (znak @) > pri, *at* [et] (v. točku 1.6.)
mortalitet > smrtnost
mother company > matična tvrtka
motivacijsko povratno informiranje > poticajno povratno informiranje, poticajno povratno obavješćivanje
motivator > poticatelj; *motivator učinkovitosti > poticatelj učinkovitosti*
moto > krilatica
M-pay > plaćanje mobitelom, M-plaćanje
MPC (maloprodajna cijena) G MPC-a, D MPC-u (v. točku 3.2.1.)
mr. sc. (*magister scientiae*) (v. točku 2.1.)

MS (maintenance sheet) > popis podataka potrebnih za definiranje proizvoda u BASIS-u (v. točku 3.2.1.)

MT (modern trade) > (prodajni) kanal za velike trgovine (v. točku 3.2.1.)

MTD (month to date) > u (tekućemu) mjesecu do danas

multi- > više-: *multidimenzionalni* > *višedimenzijski;* multidisciplinaran > višedisciplinski; multifazni > višefazni; multikulturalni > višekulturni: multikulturalno društvo > višekulturno društvo; multinacionalni > višenacionalni: *multinacionalna kompanija* > *višenacionalna tvrtka*

multimedija > multimediji

multimedijalni > multimedijski; višemedijski (v. točku 2.13.)

multipack > višestruko (promocijsko) pakiranje

multiplikacija 1. > množenje; 2. > umnožavanje

multipraktik > višenamjenski uređaj

MUP (Ministarstvo unutarnjih poslova), G MUP-a, D MUP-u (v. točku 3.2.1.)

Murphyjev zakon; G Murphyjeva zakona, D Murphyjevu zakonu: *prema Murphyjevom zakonu* > *prema Murphyjevu zakonu* (v. točku 3.2.6.)

must have 1. > obvezan, obvezatan, neizostavan; 2. > obvezno, obvezatno, neizostavno

MVP (Ministarstvo vanjskih poslova); G MVP-a, D MVP-u (v. točku 3.2.1.)

MVPEI (Ministarstvo vanjskih poslova i europskih integracija); G jd. MVPEI-ja, D MVPEI-ju (v. točku 3.2.1.)

mystery shopping > tajna kupnja, tajno kupovanje (v. točku 2.14.)

N

NJ

na 1. raspravljati na temu > raspravljati o temi (v. točku 3.4.10.); 2. na dnevnoj/tjednoj/mjesečnoj/godišnjoj bazi > (jednom) dnevno/tjedno/mjesečno/godišnje; 3. rast na godišnjoj razini > godišnji rast (v. točku 1.5.3.); 4. > u: *putujem na Rijeku* > *putujem u Rijeku* (v. točku 3.4.10.); 5. dobro: *Marko na telefonu.* (v. točku 3.4.10.)

NA, N/A (not applicable) > nije primjenjivo (v. točku 3.2.1.)

na malo: *prodaja na malo*

na primjer = npr. (na početku rečenice bolje je pisati *Na primjer*.)

na veliko: *prodaja na veliko*

nabava ‘proces u kojemu se što nabavlja, djelatnost nabavljanja’

nabavka 1. > nabava, 2. dobro: ‘ono što je nabavljeno, nabavljeni predmet’

nabavljač

nabrojati > nabrojiti; prez. nabrojim ...nabroje (v. točku 3.3.11.)

način; na neučinkovit način > neučinkovito, na loš način > loše, na takav način > tako, na racionalan način > racionalno; na taj način > tako: *Na taj ćemo način zaokružiti proizvodnju* > *Tako ćemo zaokružiti proizvodnju.*; na ugodan način > ugodno: *Proizvodi omogućuju održavanje dobre razine hidratacije na ugodan način.* > *Proizvodi omogućuju ugodno održavanje dobre razine hidratacije.* (v. točku 1.5.)

nadnevak = datum

nadohvat; *nadohvat uspjeha* = *nadohvat uspjehu*; ali samo: *nadohvat ruke* (v. točku 3.4.10.)

nadzor; nadzor čega > nadzor nad čim; *Nadzorni odbor zadužen je za nadzor poslovanja.* > *Nadzorni odbor zadužen je za nadzor nad poslovanjem.*

naglašavati; prez. naglašavam ...naglašavaju = naglašivati; prez. naglašujem ...naglašuju (v. točku 3.3.11.)

najmaksimalniji > maksimalan, najveći mogući (v. točku 3.3.9.)

najminimalniji > minimalan, najmanji mogući (v. točku 3.3.9.)

najoptimalniji > optimalan, najbolji (v. točku 3.3.9.)

nakladnik = izdavač

naklonost = sklonost

nalikovati komu > nalikovati na koga, sličiti komu: *Ona nalikuje majci.* > *Ona nalikuje na majku.*; *Ona sliči majci.*

U hrvatskome se standardnom jeziku sličnost može izreći glagolima *sličiti* i *nalikovati.* U uporabi se griješi u dopunama tim glagolima. Glagol *sličiti* ima dopunu u dativu (*sličiti majci*), a glagol *nalikovati* dopunu *na koga/što* (*sličiti na majku*). Standardnomu jeziku ne pripada *nalikovati majci* i *sličiti na majku*. Isto vrijedi i za pridjeve *nalik* i *sličan*. Standardnomu jeziku ne pripada *On je nalik majci*, *On je sličan na majku*, nego: *On je nalik na majku*, *On je sličan majci*. Glagolom *ličiti* u hrvatskome se standardnom jeziku ne izriče sličnost te izraze poput *ličiti ocu*, *ličiti na oca* ne treba upotrebljavati.

---

naliv-pero > nalivpero

namjera; s namjerom da > da, kako: *Učinili smo to s namjerom da poboljšamo rad odjela.* > *Učinili smo to da poboljšamo rad odjela.*; *Učinili smo to kako bismo poboljšali rad odjela.* (v. točku 1.5.3.)

nanašati > nanositi

naobrazba ‘rezultat izobrazbe, ukupnost znanja stečenih tijekom izobrazbe’ (v. napomenu uz *edukacija*)

napitak mn. N napici/napitci (v. točku 1.3. i napomenu uz *piće*)

napolje > van

napolju > vani

napredno znanje > temeljito poznavanje: *napredno znanje rada u Excelu* > *temeljito poznavanje rada u Excelu*

naprosto > jednostavno
narandža > naranča
narandžast > narančast
naredni > sljedeći: *tijekom narednih godina* > *tijekom sljedećih godina*; *naredni posjet* > *sljedeći posjet*
narudžba
naslijeđe = nasljeđe
nasuprot; *nasuprot toga* > *nasuprot tomu* (v. točku 3.4.10.)
NATO (The North Atlantic Treaty Organization) G NATO-a, D NATO-u (v. točku 3.2.1.)
natrij-ciklamat > natrijev ciklamat (v. točku 3.3.6.)
natrij-klorid > natrijev klorid (v. točku 3.3.6.)
natrij-sulfat > natrijev sulfat (v. točku 3.3.6.)
navići > naviknuti
navigirati 1. > smisleno se kretati, kretati se; 2. dobro: o brodu
nazočan 1. dobro: za osobe: nazočni (npr. u zapisniku) = prisutni; 2. (za neživo) > prisutan
nazočiti = prisustvovati

Riječi *nazočan* i *prisutan* katkad se razumijevaju kao riječi istoga značenja i iste uporabne vrijednosti, ali one to nisu. Riječ *nazočan* može se upotrebljavati samo kad je riječ o osobama, npr.: *nazočan na sastanku*. Riječ *prisutan* širega je opsega, pa usto što se može upotrebljavati za osobe (dakle: *prisutan na sastanku*) može se upotrebljavati i za pojave, npr.: *prisutna je određena nesigurnost*. Dakle, kad je riječ o osobama, dobro je upotrebljavati i pridjev *prisutan* i pridjev *nazočan*, ali ako je riječ o čemu apstraktnom, dobro je upotrijebiti pridjev *prisutan.* Isti odnosi vrijede za pridjeve *izočan* i *odsutan*. Kad je riječ o osobama, dobro je upotrebljavati i pridjev *odsutan* i pridjev *izočan*, ali ako je riječ o čemu apstraktnom, dobro je upotrijebiti pridjev *odsutan.* Glagoli *prisustvovati* i *nazočiti* upotrebljavaju se samo za osobe. Oba glagola pripadaju standardnomu jeziku.

NCB (non-carbonated) G NCB-a, D NCB-u > negazirana bezalkoholna pića
neck hanger > naljepnica za grlo (boce), privjesak za bocu
nedaleko; nedaleko čega > nadaleko od čega: *Stanujem nedaleko tvrtke.* > *Stanujem nedaleko od tvrtke.* (v. točku 3.4.10.)
nediskriminacija
nediskriminirajući
nedužan > nevin
nektar > (voćni) sok
neminovan > neizbježan: *neminovne posljedice* > *neizbježne posljedice*
neminovno > neizbježno
neophodan > nužan/nuždan: *neophodni izvori energije* > *nužni izvori energije* (v. točku 1.3.)
neosporan > neupitan, neprijeporan
ne-promotivni > nepromocijski: *ne-promotivni materijal* > *nepromocijski materijal*
nerazumijevanje
nesrazmjer > nerazmjer
nesrazmjerno > nerazmjerno
net > mreža
netiquette > internetski bonton
neto; neto dobit, neto plaća, neto prihod, neto proizvod, neto težina
network > mreža
nevjerovatan > nevjerojatan
New York; G New Yorka, D New Yorku
newsgroup > tematska skupina
newsletter > bilten, glasilo
newyorški = njujorški
nezamjenjiv = nezamjenljiv
NGO (non-governmental organization) > nevladina organizacija
NHS (Nezavisni hrvatski sindikati)

G NHS-a, D NHS-u (v. točku 3.2.1.)
ni... niti > ni... ni; *Posao nije ni opasan niti težak.* > *Posao nije ni opasan ni težak.* (v. točku 3.4.11.)
night club > noćni klub
Nijemac (ali: Njemica)
niskokvalitetan
nivo > razina
niz: *To je potvrđeno u niz primjera.* > *To je potvrđeno u nizu primjera., To je potvrđeno nizom primjera.*
No. (number) > br. (v. točku 2.7.)
no; no međutim > no *ili* međutim: *Sve smo pokušali, no međutim* nismo *uspjeli.* > *Sve smo pokušali, no nismo uspjeli.*; *Sve smo pokušali, međutim nismo uspjeli.* (v. točke 1.5.1. i 3.4.11.)
Nokia, G Nokije, D Nokiji (v. točku 3.2.2.)
Nokijin, G Nokijina, D Nokijinu: *na Nokijinom mobitelu* > *na Nokijinu mobitelu* (v. točku 3.2.6.)
non KA > kupci koji nisu ključni
non CSDs (Non-Carbonated Soft Drinks) > negazirana bezalkoholna pića
non paper > neformalni dokument
nonsens > glupost, besmislica
non-stop > neprekidno, stalno, bez prestanka: *raditi non-stop* > *neprekidno raditi, raditi bez prestanka*
nota 1. dobro: u glazbi, u diplomaciji; 2. > okus: *osvježavajuća nota limuna* > *osvježavajući okus limuna*
notar > bilježnik
notebook > prijenosno računalo
notirati > bilježiti, zabilježiti
novac; *Nemam novaca. Nemam novce.* > *Nemam novac. Nemam novca.* (v. napomenu uz *public relations*)
novelty shop > suvenirnica
novina > novine: *Vjesnik je dnevna novina.* > *Vjesnik su dnevne novine.*
NRGB (non-returnable glass bottle) > nepovratna staklena boca
NSR (net sales revenue) > neto prihod od prodaje
numera > broj
numerički > brojčani; *numerički podatci/podaci* > *brojčani podatci/podaci* (v. točku 1.3.)
numerirati > obrojčiti
nuspojava
nusprodukt > nusproizvod
nutritivni > prehrambeni; *nutritivna vrijednost* > *prehrambena vrijednost*; *nutritivni sastav* > *prehrambeni sastav*

NJ

njegov G njegova, D njegovu: *Razgovaramo o njegovom projektu.* > *Razgovaramo o njegovu projektu.* (v. točku 3.2.7.)
Njemačka
njemački
Njemica (ali: Nijemac)
njen > njezin
njezin G njezina, D njezinu: *Naći ćemo se u njezinom uredu.* > *Naći ćemo se u njezinu uredu.* (v. točku 3.2.7.)
njihov G njihova, D njihovu: *Poručit ćemo to njihovom direktoru.* > *Poručit ćemo to njihovu direktoru.* (v. točku 3.2.7.)
Njujorčanin
Njujorčanka
njujorški = newyorški

O

obadva > oba

obadvije > obje

obadvojica > obojica

obaveza = obveza

obavezan = obvezan = obvezatan

obaviti; obaviti ispitivanje > ispitati; obaviti usklađivanja > uskladiti; obaviti uzimanje goriva > uzeti gorivo (v. točku 1.5.2.)

obavljati; obavljati ispitivanja > ispitivati; obavljati usklađivanja > usklađivati (v. točku 1.5.2.)

obeštećenje > odšteta

obeštetiti > odštetiti

obezbijediti > osigurati

obezbjeđenje > osiguranje

obezbjeđivanje > osiguravanje

obim > opseg: *obim ugovorenog posla > opseg ugovorenog posla*; *istraživanja velikog obima > opsežna istraživanja*

obiman > opsežan, velik: *obiman posao > opsežan posao, velik posao*

objekat > objekt: *dvojni objekat > dvojni objekt*

objekti na plažama > plažni objekti

obligatorno > obavezno, obvezno, obvezatno

obljetnica = godišnjica

OBM (Occasion Based Marketing) > marketing prilagođen situaciji

obojati; prez. obojam ... obojaju > obojiti; prez. obojim ...oboje (v. točku 3.3.11.)

obratiti pozornost na što > obratiti pozornost čemu: *obratiti pozornost na prodaju > obratiti pozornost prodaji*

obući 1. (o odjeći) = odjenuti: *obući haljinu = odjenuti haljinu*; 2. (o obući) > obuti: *obući čizme > obuti čizme*

obveza = obaveza

obvezatan = obavezan = obvezan

obzirom na 1. > s obzirom na: *Obzirom na poteškoće dobro su se snašli. > S obzirom na poteškoće dobro su se snašli.*; 2. > zbog: *S obzirom na različite vrste voća sok je bogat antioksidansima. > Zbog različitih vrsta voća sok je bogat antioksidansima.* (v. točku 3.4.11.)

ocassion > prilika: *To je naš occasion. > To je prilika za nas.*

ocijeniti; ocijenjen (v. točku 3.1.2.)

ocjena

ocjenjivanje

ocjenjivati; ocjenjivan (v. točku 3.1.2.)

očvrsje > strojna oprema

od; 1. kuća od Martina > Martinova kuća; 2. nedaleko grada > nedaleko od grada (v. točku 3.4.10.); 3. od ključne je važnosti > ključno je, važno je; od međunarodne je važnosti > važno je u međunarodnim okvirima/razmjerima; aktivnosti od presudne važnosti > (veoma) važne aktivnosti (v. točke 1.5. i 3.4.11.); 4. provjeren od > provjerio: *provjereno od poslodavca > provjerio poslodavac* (v. točku 2.10.); 5. od strane: *pohvala od strane potrošača > pohvala potrošača*; *prigovor od strane zaposlenika > prigovor zaposlenika*; *provjereno od treće strane > provjerila treća strana; verificirano od (strane) vanjskog izvora > ovjerio vanjski izvor*; 6. 12 % od ukupne prodaje > 12 % ukupne prodaje (v. točku 2.10.)

od sad > odsad

odholdati > skinuti s čekanja; *odholdati narudžbu > skinuti narudžbu s čekanja*

odio > odjel

odlogirati se > odjaviti se

odložiti 1. 'premjestiti u kasnije vrijeme' > odgoditi: *odložiti sastanak > odgoditi sastanak*; 2. dobro: 'privremeno staviti na koje mjesto': *odložiti kaput na stol*

odnašati > odnositi

odnesti > odnijeti

odredljiv > odrediv

odsutan; dobro i za živo (osobe) i za neživo; za osobe može i izočan (v. napomenu uz *nazočan*)

odštampati > otisnuti; objaviti

odvađati > odvoditi

odvažati > odvoziti

odvići > odviknuti
ofarbati > oličiti: *ofarbati pogon* > *oličiti pogon*
ofenzivan > napadački: *ofenzivan nastup* > *napadački nastup*
OFC (open front cooler) > otvoreni hladnjak (v. točku 3.2.1.)
off price > snižena cijena
off the record > neslužbeno
offer > ponuda
offer-list > popis ponuda
office > ured
off-line, off line, offline > izvan mreže, izvanmrežni; izvanmrežno
offshore zona > porezno utočište
oficijelno > službeno: *oficijelno priopćiti* > *službeno priopćiti*
oglašavati; prez. oglašavam ...oglašavaju = oglašivati; prez. oglašujem ...oglašuju (v. točku 3.3.11.)
OI (Olimpijske igre), G OI-ja, D OI-ju (v. točku 3.2.1.)
OIB (osobni identifikacijski broj) G OIB-a, D OIB-u (v. točku 3.2.1.)
OK, Ok, ok > u redu: *Je li to ok?* > *Je li to u redu?*
okay > u redu
oko; oko desetak > desetak, oko deset (v. točku 1.5.1.)
okolina 1. 'bliže područje koje što okružuje' > okolica: *u okolini Karlovca* > *u okolici Karlovca*; 2. 'priroda' > okoliš: *zaštita okoline* > *zaštita okoliša*; 3. dobro: 'ljudi koji okružuju čovjeka, na poslu i sl., društvo': *Radim u ugodnoj okolini.*
oksidant > oksidans
okruženje 1. 'ljudi koji okružuju čovjeka, na poslu i sl., društvo' > okolina: *Radim u ugodnome okruženju.* > *Radim u ugodnoj okolini.*; 2. dobro: *u neprijateljskome okruženju*

Imenice *okolina, okoliš, okolica* i *okruženje* nerijetko se upotrebljavaju jedna umjesto druge iako se u standardnome jeziku značenjski i uporabno razlikuju. Ljudi koji okružuju čovjeka, npr. na njegovu radnome mjestu, njegova su *okolina* ili *okružje*, te se može kazati da tko radi u ugodnomu *okružju* ili u ugodnoj *okolini*. Često se griješi tako da se umjesto riječi *okolica* upotrebljava riječ *okolina. Okolica* je širi prostor, područje koje okružuje koje mjesto, pa se što može nalaziti *u okolici Karlovca*, a ne *u okolini Karlovca*. *Okoliš* se povezuje uz prirodu, pa se govori o *zaštiti okoliša*, a ne o *zaštiti okolice* ili o *zaštiti okoline.* Riječ *okruženje* upotrebljava se samo u posve posebnome kontekstu, npr: *u neprijateljskome okruženju*.

---

oksidiranje > oksidacija
Olimpijske igre
olimpijada 'razdoblje od četiri godine između dviju olimpijskih igara u staroj Grčkoj'
OM obrazac > obrazac s podacima o kupcu
omogućavati; prez. omogućavam ...omogućavaju > omogućivati; prez. **omogućujem** ...omogućuju (v. točku 3.3.11.)
OMV (Österreichische Mineralverwaltung) G OMV-a, D OMV-u (v. točku 3.2.1.)
OMV-ov; G OMV-ova, D OMV-ovu: u OMV-ovom poslovanju > u OMV-ovu poslovanju (v. točku 3.2.6.)
on the go 1. > usput, s nogu; 2. pekarnice i restorani brze hrane
on the record > službeno
one stop shop > sve na jednome mjestu
onečišćavanje > onečišćivanje 'unošenje u okoliš tvari koje mu ne nanose dugotrajnu ili trajnu štetu'
onečišćavati; prez. onečišćavam ...onečišćavaju > onečišćivati; prez. **onečišćujem** ...onečišćuju (v. točku 3.3.11.)
onečišćenje 'stanje prouzročeno unošenjem u okoliš tvari koje mu ne nanose dugotrajnu ili trajnu štetu'

Riječi *onečišćenje* i *zagađenje* često se upotrebljavaju kao sinonimi, pa se često i postavlja pitanje koju je od tih riječi bolje upotrebljavati. Međutim, te se dvije riječi značenjski razlikuju te riječ *onečišćenje* znači isto što i internacionalizam *polucija*, tj. engleska riječ *pollution*, a riječ *zagađenje* isto što i internacionalizam *kontaminacija*, tj. engleska riječ *contamination*. Drugim riječima, *onečišćenje* je stanje prouzročeno unošenjem u okoliš štetnih tvari koje mu nanose samo privremenu štetu, dok je *zagađenje* stanje prouzročeno unošenjem u okoliš takvih tvari čija je posljedica ozbiljna i trajna, npr. *zagađenje* je posljedica neželjenoga istjecanja kemijskih spojeva u rijeke, jezera i mora, potonuća tankera, nuklearnih katastrofa itd. Po istomu se načelu naravno razlikuje i značenje glagola *onečistiti, onečišćivati* i *zagaditi, zagađivati*.

online > internetski, mrežni: *online conference, online konferencija > internetski sastanak*; *online trgovina > mrežna trgovina, trgovina na internetu; online usluge > mrežne usluge*

Naziv *online* označuje spojenost na mrežu, tj. da se što zbiva na mreži ili putem mreže. U engleskome se jeziku ta riječ piše na različite načine, *online*, *on-line* i *on line*. Ta se riječ u hrvatskome jeziku u svim kontekstima može zamijeniti pridjevom *mrežni* ili *internetski* (pa je *online trgovina mrežna trgovina*, *online usluge* su *mrežne usluge* itd.) ili prilogom *mrežno* i izrazom *na mreži*, npr. *komunicirati on-line > mrežno komunicirati, komunicirati na mreži.*

on-premise > neodgođena potrošnja; potrošnja na prodajnome mjestu

OOO (out of office) > odsutan (iz ureda)

OOS (out of stock) > nema na skladištu (v. točku 2.7.)

opaska > napomena

opcija 1. > izbor, mogućnost: *To je najbolja opcija > To je najbolji izbor, najbolja mogućnost*; 2 > ponuda: *nova Simpa opcija > nova Simpina ponuda* (v. točku 2.)

opće prihvaćen > općeprihvaćen: *opće prihvaćeno mišljenje > općeprihvaćeno mišljenje*

Open and Sound stalak > zvučni stalak

Open door day > Dan otvorenih vrata

Opel Corsa, G Opela Corsa, D Opelu Corsa

open front > otvorena polica (za izlaganje proizvoda)

open tendering > javno nadmetanje

open top > hladnjak bez poklopca

operacija; 1. dobro: u medicini i matematici: *operacija bubrega*; *računska operacija*; 2. > podružnica: *operacija u Hrvatskoj > podružnica u Hrvatskoj* (v. točku 2.12.)

operacionalizacija > (praktična) provedba: *operacionalizacija plana > (praktična) provedba plana*

operacionalizirati > provesti, ostvariti (u praksi)

operacioni > operacijski (v. napomenu uz *akcioni*)

opinion maker > stvaratelj javnoga mnijenja

oponent > suparnik

opozicija; pozicija-opozicija > odnos pozicija — opozicija

opreznost > oprez: *Pri donošenju odluka potrebna je opreznost. > Pri donošenju odluka potreban je oprez.*

opticaj > optjecaj: *biti u opticaju > biti u optjecaju*

opticati > optjecati

optimalizacija > optimizacija (v. točku 3.5.1.)

optimalizirati > optimizirati (v. točku 3.5.1.)

orden > odlikovanje, odličje
Org Chart > organizacijski dijagram, organizacijska shema
organigram > organizacijski dijagram, organizacijska shema
organizacioni > organizacijski (v. napomenu uz *akcioni*)
organizational announcement > organizacijska objava
original > izvornik: *original ugovora > izvornik ugovora*
originalan 1. > izvoran: *originalni dokument > izvorni dokument*; 2. dobro: 'nesvakidašnji, neobičan, osobit': originalno rješenje
Osijek
osječki
oskudijevati s čim > oskudijevati u čemu
osmjeh = osmijeh
osnov > osnova: *To možemo zaključiti na osnovu pokazatelja. > To možemo zaključiti na osnovi pokazatelja.*
ostvariti uštedu > uštedjeti (v. točku 1.5.2.)
ostvariti; 1. dobro: za što pozitivno: *ostvariti uspjeh*; 2. *ostvariti gubitak > biti u gubitku*
OTAN (Organisation du Traité de l'Atlantique Nord) > NATO (The North Atlantic Treaty Organization)
otkloniti; otkloniti kvar > ukloniti kvar
OTC (open top cooler) > hladnjak bez poklopca (v. točku 3.2.1.)
otprilike oko > otprilike, oko: *Prodali smo otprilike oko tisuću boca. > Prodali smo otprilike tisuću boca. Prodali smo oko tisuću boca.* (v. točku 1.5.1.)
otvaranje 'proces': *otvaranje ponuda*
otvorenje 'svečana zgoda': *otvorenje izložbe*
out of office message > poruka o odsutnosti iz ureda
outdoor > vanjski, na otvorenome; *outdoor aktivnosti > aktivnosti na otvorenom*; *outdoor oglašavanje > vanjsko oglašavanje, oglašavanje na otvorenome*; *outdoor system uzgoja svinja > uzgoj svinja na otvorenome*
outfit > oprava
outlet 1. > prodajno mjesto: *outleti s ograničenom ponudom hrane i usluga > prodajna mjesta s ograničenom ponudom hrane i usluga*; 2. > tvornička prodavaonica, prodavaonica sa stalnim sniženjem
outplacement > premještaj (sa starog na novo radno mjesto)
outsourcing > uzimanje vanjskih stručnjaka, eksternalizacija
ovisiti; ovisiti o komu = zavisiti od koga
označavati; prez. označavam ...označavaju > označivati; prez. označujem ...označuju (v. točku 3.3.11.)
ozone friendly > neštetan za ozon

P

Q

PA G PA-a, D PA-u 'način nabave/ dopreme materijala' (v. točku 3.2.1.)
P. S. (post scriptum)
p.m., P.M. (post meridiem) > poslijepodne
packaging 1. 'proces' > pakiranje; 2. 'omot proizvoda' > ambalaža, pakiranje: *returnable packaging* > *povratna ambalaža*
paella > paelja (v. točku 2.6.)
page > stranica
pakovanje 1. 'proces' > pakiranje; 2. 'omot proizvoda' > pakiranje: *veliko pakovanje* > *veliko pakiranje, malo pakovanje* > *malo pakiranje*
pakovati > pakirati
palijativno > privremeno: *palijativno rješenje* > *privremeno rješenje*
panel > rasprava
pano, G panoa, D panou, mn. N panoi > ploča: *reklamni panoi* > *reklamne ploče*
papaya > papaja (v. točku 2.6.)
papir pano > ploča s papirom
papirnat 'koji je načinjen od papira': *papirnata vrećica, papirnati rupčić*
papirni 'koji se odnosi na papir': *papirni otpad, papirna industrija*

Pridjevi *papirni* i *papirnat* značenjski se razlikuju. *Papirni* znači 'koji se odnosi na papir' i upotrebljava se u svezama *papirna industrija*, *papirni otpad*, a *papirnat* znači 'koji je načinjen od papira': *papirnata vrećica, papirnati rupčić*, *papirnata naljepnica.* Ta dva pridjeva treba razlikovati i upotrebljavati u skladu s njihovim značenjima. Riječ *papirnat* može imati i preneseno značenje, pa se može govoriti o *papirnatome dogovoru* (dogovor koji postoji samo na papiru, koji nije ostvaren).

---

par 1. 'neodređeno neveliko mnoštvo' > nekoliko: *Navest ću par primjera.* > *Navest ću nekoliko primjera.*; *par dana* > *nekoliko dana*; 2. dobro: 'skupina koju čine dva predmeta ili dvije osobe': *par čarapa, par rukavica, mladi par*
parada > slavlje, proslava: *biciklistička parada* > *biciklističko slavlje, biciklistička proslava*
paradajz sos > umak od rajčice
paraglider, paraglajder > padobranac jedriličar
paragliding, paraglajding > padobransko jedrenje
paragraf 1. > odlomak, ulomak; 2. dobro: u pravu; 3. dobro: znak §
parametar > pokazatelj: *parametar učinka* > *pokazatelj učinka; parametar efikasnosti* > *pokazatelj učinkovitosti*
paraolimpijac
paraolimpijski; Hrvatski paraolimpijski odbor
parcijalno > djelomice, djelomično
parent company > matična tvrtka
parfumerija > parfimerija
parking > 1. parkiralište: *parking naše tvrtke* > *parkiralište naše tvrtke* 2. parkirališno mjesto: *Svako vozilo ima svoj parking.* > *Svako vozilo ima svoje parkirališno mjesto.*
participativan > sudionički: *participativno upravljanje* > *sudioničko upravljanje*
participirati > sudjelovati
passion for excellence 'predanost izvrsnosti' (v. točku 2.14.)

Predanost izvrsnosti dobar je prijevod engleske krilatice *Passion for excellence* jer, iako nije riječ o doslovnome prijevodu, nego o prijevodu koji je prilagođen „duhu“ hrvatskog jezika, vjerodostojno prenosi njezin smisao. U hrvatskome je jeziku to bolji prijevod od doslovnoga prijevoda *Strast za izvrsnošću.*

---

password > zaporka
pasta, pašta > tjestenina: pasta s

umakom > tjestenina s umakom
patriotski > domoljubni
pauza > stanka
paziti koga > paziti na koga
PBS (permanent beverage section) > fiksna polica s bezalkoholnim pićem
PC (personal computer); G PC-ja, D PC-ju > osobno računalo (v. točke 2.7. i 3.2.1.)
PDV (porez na dodanu vrijednost); G PDV-a, D PDV-u (v. točku 3.2.1.)
pečat 1. ‘otisnuti znak’ > žig: *pečat na dopisu* > *žig na dopisu* 2. dobro: ‘predmet kojim se na što stavlja žig’: *Dodaj mi pečat.*
pegla > glačalo
pekač 1. u informatici: > snimač; 2. dobro: *pekač kruha*
penetrirati > ući, prodrijeti: *penetrirati na novo tržište* > *prodrijeti na novo tržište*
penkala > kemijska olovka
penthouse > (luksuzni) potkrovni stan
per capita consumption > potrošnja po glavi stanovnika
perfektan > savršen: *perfektan oblik* > *savršen oblik*
performance 1. > izvedba, provedba: *performance na terenu* > *izvedba na terenu, terenska izvedba*; 2. > predstava, (umjetnički) događaj
performansa 1. > izvedba, provedba: *performansa na terenu* > *izvedba na terenu, terenska izvedba*; 2. > radna značajka: *performanse stroja* > *radne značajke stroja*
period > razdoblje; *obračunski period* > *obračunsko razdoblje; vremenski period* > *razdoblje* (v. točku 1.5.1.)
periona > praonica
perionica > praonica
permanentan > stalan, neprestan, neprekidan
permanentno > stalno, neprestano, neprekidno
personal > osoblje
personal assistant > osobni tajnik; osobni pomoćnik
Peščenica (dio Zagreba, ali: Pešćenica, mjesto u Sisačko-moslavačkoj županiji)
PET ambalaža, pet ambalaža, pet-ambalaža > plastična ambalaža
PET boca, pet boca, pet-boca > plastična boca, plastenka
pet centar > centar za kućne ljubimce
petero ‘pet osoba različita spola’
petgodišnji > petogodišnji
petminutni > petominutni
petoro > petero
petrol > benzinska crpka; *petrol kanal* > (*prodajni*) *kanal za benzinske crpke*
PfP (pay for performance) > naplata za izvedbu
PF cooler > hladnjak Fresco Punto
pH-vrijednost
phenylalanine > fenilalanin
phishing > krađa osobnih podataka
physical case > sanduk
ph.c. (physical case) > sanduk
piar 1. > stručnjak za odnose s javnošću; 2. > glasnogovornik (v. napomenu uz *PR*)
piarovac > stručnjak za odnose s javnošću (v. napomenu uz *PR*)
Piccadilly table > stol Piccadilly
picher > utovarivač
piching > utovarivanje
piće; bezalkoholno piće > napitak

Votku, džin, rakiju itd. nikada ne bismo nazvali napitkom, nego pićem, a Coca-Colu, Fantu itd. u pravilu bismo nazvali napitkom ili bezalkoholnim pićem. Značenja se tih dvaju naziva djelomično preklapaju, tj. naziv *piće* u jednome je od značenja nadređen nazivu *napitak*. *Piće* je: 1. ‘sve što se pije’ 2. ‘ono što se pije, a sadržava alkohol’, a *napitak* je 1.’ono što se pije, a (u pravilu) ne sadržava alkohol, dakle, osobita vrsta pića, bezalkoholno piće’. Za bezalkoholno piće stoga je bolje upotrebljavati naziv *napitak*. Kad

se u reklami govori o velikoj ponudi bezalkoholnih pića i napitaka, riječ je o pleonazmu, tj. o nepotrebnomu udvajanju istoga sadržaja (*bezalkoholno piće = napitak*) (v. točku 1.5.1.).

---

pilot > ogledni, pokusni: *pilot emisija > ogledna/pokusna emisija, pilot program > ogledni/pokusni program, pilot projekt > ogledni/pokusni projekt*

PIN (personal identification number) 1. > OIB (osobni identifikacijski broj) (v. točku 2.7.); 2. dobro: u karticnome poslovanju

pipa > slavina

PIR G PIR-a, D PIR-u ‘osnovni podaci o nabavi materijala’ (v. točku 3.2.1.)

pire krumpir, pire-krumpir > pire od krumpira

piva > pivo: *hladna piva > hladno pivo*; *sanduk pive > sanduk piva*

pivarski ‘koji se odnosi na pivare’: *pivarski skup*

pivnica ‘ugostiteljski objekt u kojemu se u prvome redu pije pivo i jede jednostavna, domaća hrana’

pivo G piva, D pivu

pivovara ‘mjesto na kojemu se proizvodi pivo’: *Zagrebačka pivovara, Pivovara Osijek*

pivski ‘koji se odnosi na pivo’: *pivski kvasac, pivska čaša, pivska boca, pivski trbuh*

pizza (v. točku 2.6.)

pizzeria; G pizzerije, D pizzeriji (v. točku 2.6.)

PJS (Permanent Juice Section) > fiksna polica sa sokovima

planeta > planet: *planeta Zemlja > planet Zemlja*

planing > planiranje

plastični novac > kartični novac

platežni > platni: *platežni promet > platni promet*

platioc > platilac (G platioca, mn. N platioci, G platilaca) > platitelj (v. točku 3.3.2.)

po 1. po meni > po mojemu mišljenju: *Po meni to je loš prijedlog. > Po mojemu mišljenju taj je prijedlog loš.*; 2. raspravljati/razgovarati po pitanju > raspravljati/razgovarati o čemu: *Nije želio raspravljati po pitanju udruživanja. > Nije želio raspravljati o udruživanju.*, *Razgovara se po pitanju godišnjih odmora. > Razgovara se o godišnjim odmorima.*; 3. po prvi put > prvi put: *Po prvi put smo pustili proizvod na tržište. > Prvi smo put pustili proizvod na tržište.*; 4. štetan po zdravlje > štetan za zdravlje; loše po nas > loše za nas; opasno po život > opasno za život; 5. zastupan po punomoći > zastupan putem opunomoćenika (v. točku 3.4.10.)

pod 1. pod nastavom > za vrijeme nastave, tijekom nastave; 2. pod uvjetom > uz uvjet, pod prijetnjom > uz prijetnju (v. točku 3.4.10.)

podastrti > podastrijeti: *podastrti dokaze > podastrijeti dokaze*

podatačni > podatkovni (< podatak): *podatačna baza > podatkovna baza, baza podataka*

podatkovna baza = baza podataka

podcijeniti; podcijenjen

podcrtati

podcrtavati

podesiti > namjestiti; *podesiti mjerni uređaj > namjestiti mjerni uređaj*

podešavanje > namještanje: *podešavanje mjernih uređaja > namještanje mjernih uređaja*

Podravka (tvrtka) G Podravke, D Podravci

Podravka ‘žena iz Podravine’ G Podravke, D Podravki

podstrek > poticaj

podtočka D L podtočki (v. točku 3.1.3.)

podučavanje > poučavanje

podučavati > poučavati

poduplati > udvostručiti

podvući 1. > podcrtati: *podvući dio teksta > podcrtati dio teksta*; 2. dobro: ‘uvući pod što’

pogreška/pogrješka mjerenja > mjerna pogreška/pogrješka (v. točke 3.4.7. i 1.3.)
pojedini; svaki pojedini > svaki; *To treba znati svaki pojedini zaposlenik.* > *To treba znati svaki zaposlenik.* (v. točku 1.5.1.)
pojednostaviti > pojednostavniti
pojednostavljivanje > pojednostavnjivanje
pojednostavljivati > pojednostavnjivati
poklon = dar
pokloniti = darovati
poklanjati = darivati
poklon-bon G poklon-bona, D poklon-bonu (v. točku 3.3.6.)
poklon-kartica G poklon-kartice, D poklon-kartici (v. točku 3.3.6.)
poklon-košarica G poklon-košarice, D poklon-košarici (v. točku 3.3.6.)
poklon-paket G poklon-paketa, D poklon-paketu (v. točku 3.3.6.)
pokrenuti inicijativu > potaknuti, inicirati (v. točku 1.5.2.)
pokrivati; *izvješće pokriva razdoblje* > *izvješće obuhvaća razdoblje*
pole-sign > reklamni smjerokaz
polovina 1. dobro: mat.: *tri polovine*; 2. > polovica; *polovina zaposlenika* > *polovica zaposlenika*
polucija > onečišćenje (v. napomenu uz *onečišćenje*)
polulitarski > polulitreni (v. napomenu uz *litarski*)
poluproizvod
POM (post mix) > uređaj za točenje pića, šankomat (v. točku 3.2.1.)
pomoći; 1. pomoći koga 'dati komu financijsku pomoć': *pomoći nadarene studente*; 2. pomoći komu 'omogućiti komu da što lakše ostvari ili prebrodi': *pomoći prijatelju u nevolji*
pomoću 1. > s pomoću: *Pomoću tih mehanizama poboljšat ćemo proizvodnju* > *S pomoću tih mehanizama poboljšat ćemo proizvodnju.*; 2. treba izostaviti kad je moguće: *pisati s pomoću olovke* > *pisati olovkom* (v. točku 3.4.10.)
ponekad > katkad
ponoviti ispočetka > ponoviti: *To moramo ponoviti ispočetka.* > *To moramo ponoviti.* (v. točku 1.5.2.)
ponovni povrat > povrat: *ponovni povrat bolesti* > *povrat bolesti* (v. točku 1.5.2.)
ponovo > ponovno
pool vozilo > službeno privremeno vozilo
POP (point of purchase) > prodajno mjesto
POP materijal > promidžbeni materijal za prodajno mjesto, reklamni materijal za prodajno mjesto: *posjedovanje POP materijala i sales organizatora* > *posjedovanje promidžbenog/reklamnog materijala za prodajno mjesto i organizatora prodaje*
pop-glazba (v. točku 3.3.6.)
popravka > popravak
poravnanje > izjednačenje: *poravnanje rezultata* > *izjednačenje rezultata*
porazgovarati zajedno > porazgovarati: *Moramo porazgovarati zajedno.* > *Moramo porazgovarati.* (v. točku 1.5.2.)
pored 1. > pokraj: *Požar pored plaže Zrće.* > *Požar pokraj plaže Zrće.* 2. > osim, uz: *Državni službenici, pored ispunjavanja ostalih uvjeta, ne smiju biti pravomoćno osuđivani.* > *Uz ostale uvjete / Osim ostalih uvjeta državni službenici moraju ispunjavati i uvjet da nisu pravomoćno osuđivani*. (v. točku 3.4.10.)
porijeklo > podrijetlo
port > priključak
porta > vratarnica
portfolio 1. 'dionice i vrijednosni papiri koje ima osoba ili tvrtka' > portfelj; 2. > ponuda: *portfolio proizvoda* > *ponuda proizvoda*
portir > vratar
poruke elektroničke pošte > elektroničke poruke
POS 1. (point of sale) > prodajno mjesto; 2. (skraćeno od POS materijal) > promidžbeni materijal za prodajno

mjesto; 3. (picture of success) > slika uspješnosti

POS materijal > promidžbeni materijal za prodajno mjesto, reklamni materijal za prodajno mjesto: *Promocije su podržane POS materijalom i outdoor oglašavanjem.* > *Promocije su podržane promidžbenim/reklamnim materijalom za prodajno mjesto i vanjskim oglašavanjem.*

posjedovati 1. > imati; *Proizvod posjeduje sve poželjne značajke.* > *Proizvod ima sve poželjne značajke.* 2. dobro: 'imati što kao vlasnik, kao svoje vlasništvo – najčešće u pravnome kontekstu': *posjedovati kuću*

posjeta > posjet: *posjete kupcu* > *posjeti kupcu*

poskupiti > poskupjeti; poskupio, poskupjela, poskupjelo (v. točku 3.3.10.)

poslovno-ekonomski 'koji se odnosi na poslovanje i ekonomiju': *poslovno--ekonomski program* (v. točku 3.3.6.)

poslužavnik > pladanj

postaja 1. 'sjedište kakve službe' = stanica: *policijska postaja, veterinarska stanica, zdravstvena stanica*;
2. 'uređeno mjesto na kojemu se kraće zadržavaju prijevozna sredstva kako bi se što obavilo, iskrcali ili primili putnici i sl.' = stajalište

---

I imenica *postaja* i imenica *stanica* upotrebljavaju se da bi se označilo sjedište kakve službe. Obje je riječi dobro upotrebljavati u tom značenju, ali uobičajilo se govoriti o *policijskoj postaji, televizijskoj postaji* i *radijskoj postaji*, a o *veterinarskoj stanici, zdravstvenoj stanici* itd. Riječ *stanica* u razgovornomu se jeziku upotrebljava i da bi se označilo mjesto na kojemu se kakvo vozilo zaustavlja da bi se putnici ukrcali ili iskrcali. U standardnome jeziku bolje je u tom značenju upotrebljavati riječ *postaja* ili *stajalište*. U nekim se priručnicima značenje riječi *postaja* i *stajalište* razlikuju tako da naziv *stajalište* označuje neuređeno mjesto namijenjeno kraćemu čekanju, a *postaja* uređenije mjesto (s nadstrešnicom, klupama i sl.) namijenjeno duljemu čekanju vozila. Praktično je takvo razlikovanje često nemoguće provesti te zaključimo da su obje riječi, i *postaja* i *stajalište*, u značenju mjesta na kojima se putnici ukrcavaju u vozila ili iskrcavaju iz njih, dobre u standardnome jeziku. Dobro je dakle i *tramvajska postaja* i *stajalište tramvaja*, i *autobusna postaja* i *stajalište autobusa*.

---

postav 'izlošci u muzeju, galeriji itd.': *postav izložbe, postav galerije, muzejski postav*

postava 'osobe u kakvoj skupini: glazbenoj, športskoj itd.': *postava nogometne momčadi, postava glazbenog sastava*

postdiplomski > poslijediplomski: *postdiplomski studij* > *poslijediplomski studij*

postepen > postupan: *postepeno stabiliziranje* > *postupno stabiliziranje*

postepeno > postupno

poštanska lista > popis adresa

poštivati 1. > poštovati: *poštivati suradnike* > *poštovati suradnike*; 2. > pridržavati se, slijediti: *poštivati pravila* > *pridržavati se pravila, slijediti pravila*

pošto 1. u uzročnome značenju > jer, budući da, zato što, stoga što, zbog toga što: *Pošto nismo uspjeli, morat ćemo ponovno pokušati.* > *Budući da nismo uspjeli, morat ćemo ponovno pokušati.* 2. dobro u značenju 'nakon što': *Pošto se dogovorimo, započet ćemo s poslom.* (v. točku 3.4.11.)

pošto-poto

potencirati > pojačati, pojačavati, naglasiti, naglašavati, istaknuti, isticati

potpodjela

potpredsjednik (v. točku 3.1.3.)

potpredsjednikov G potpredsjednikova, D potpredsjednikovu: *u potpredsjednikovom uredu* > *u potpredsjednikovu uredu* (v. točku 2.2.6.)

potrošač

potrošačev G potrošačeva, D potrošačevu: *prema potrošačevom zahtjevu* > *prema potrošačevu zahtjevu* (v. točku 2.2.6.)

povodom > u povodu: *povodom proslave* > *u povodu proslave*

powered by 1. > osmišljeno u; 2. > s potporom, uz potporu

PowerPoint, G PowerPointa, D PowerPointu

power walking > energijsko hodanje

pozajmica > posudba

pozajmiti > posuditi

pozicija 1. > položaj, dužnost, (radno) mjesto; *imenovati na poziciju* > *imenovati na dužnost*, *imenovati na radno mjesto*; *pozicije u tvrtki* > *radna mjesta u tvrtki*; *On je na visokoj poziciji.* > *On je na visokome položaju.*; 2. > položaj (tijela): *sjedeća pozicija* > *sjedeći položaj*; 3. nisam u poziciji > ne mogu: *Nismo vam u poziciji pomoći.* > *Ne možemo vam pomoći.*

pozicioni > pozicijski (v. napomenu uz *akcioni*) > položajni; ali dobro: *pozicijska svjetla*

pozicioniranje 1. > postavljanje: *pozicioniranje rashladne opreme* > *postavljanje rashladne opreme*; 2. > postavljanje; zauzimanje (funkcije, radnoga mjesta): *pozicioniranje na mjesto ravnatelja* > *postavljanje na mjesto ravnatelja, postajanje ravnateljem*

pozicionirati 1. > postaviti, postavljati: *Rashladna oprema mora biti pravilno pozicionirana.* > *Rashladna oprema mora biti dobro postavljena.*, *Rashladna se oprema mora nalaziti na dobrome mjestu.*; 2. biti pozicioniran > biti postavljen, biti zaposlen, postati: *Pozicioniran je na mjesto ravnatelja.* > *Postao je ravnateljem.*

poželjan 1. > željen: *poželjni rezultati poslovanja* > *željeni rezultati poslovanja*; 2. dobro: 'koji izaziva žudnju': *poželjan muškarac, poželjna žena*

PP (1. poslovni plan; 2. prednost u nabavi materijala); G PP-a, D PP-u (v. točku 3.2.1.)

pp. (page pagination) > str. (v. točku 2.7.)

PPDIV (Sindikat zaposlenih u poljoprivredi, prehrambenoj i duhanskoj industriji i vodoprivredi Hrvatske) G PPDIV-a, D PPDIV-u (v. točku 3.2.1.)

PPT (PowerPoint); G PPT-a, D PPT-u (v. točku 3.2.1.)

PR G PR-a, D PR-u 1. > odnosi s javnošću: *Volio bih se baviti PR-om.* > *Volio bih se baviti odnosima s javnošću.*; 2. > stručnjak za odnose s javnošću; 3. > glasnogovornik; 4. > medijski prikaz: *Dobili smo dobar PR.* > *Dobili smo dobar medijski prikaz.* (v. točku 2.7.)

PR stručnjak 1. > stručnjak za odnose s javnošću; 2. > glasnogovornik (v. točku 2.7.)

PR value, PR vrijednost > vrijednost medijskog prikaza

PR-ovac > stručnjak za odnose s javnošću

PR je pokrata od *public relations*, na hrvatskome: odnosi s javnošću. Ta se pokrata uobičajila, ali bi u službenoj komunikaciji, npr. u imenovanju odjela, ipak trebalo upotrebljavati hrvatski naziv te npr. ne nazvati odjel *Odjel za PR*, nego *Odjel za odnose s javnošću*. Ako se *PR* upotrebljava u značenju 'stručnjak za odnose s javnošću', bolje je toga stručnjaka tako nazvati, ili, ako je riječ o takvu stručnjaku ovlaštenomu da nastupa uime tvrtke, zvati ga glasnogovornikom. Pritom, kad je riječ o osobi, ne možemo kraticu *PR* uvijek zamijeniti nazivom *glasnogovornik* jer nije svaki stručnjak

za odnose s javnošću glasnogovornik. Katkad se *PR* upotrebljava u značenju ‘medijski prikaz’; npr. u rečenici: *Dobili su dobar PR*. U poslovnome se jeziku upotrebljava i naziv *PR value* ili *PR vrijednost* u značenju ‘vrijednost medijskog prikaza’. Riječ je o konkretnoj vrijednosti (koja se može izraziti u novcu) koja pokazuje uštedu u reklamiranju nastalu temeljem dobroga medijskoga prikaza (novinskoga članka s pozitivnim osvrtom ili ocjenom, pozitivnim spominjanjem tvrtke ili proizvoda u naslovu članka itd.). *PR* se često piše i fonetizirano: *naš piar, naši piarovci*. To pripada strukovnome žargonu i nije ni na koji način primjereno poslovnoj komunikaciji.

---

pragmatično > praktično; pragmatično razmišljati > praktično razmišljati

praona > praonica: *praona boca* > *praonica boca* (v. točku 3.3.4.)

prateći: *prateći problemi*

pratioc 1. (za osobu) > pratilac (G pratioca, mn. N pratioci, G pratilaca) > pratitelj; 2. za neživo > pratilac: *pratioc (tekstnih) promjena* > *pratilac tekstnih promjena* (v. točku 3.3.2.)

pravilo klasifikacije > klasifikacijsko pravilo (v. točku 3.4.7.)

pravosnažan > pravomoćan

pravovremen > pravodoban

pravovremeno > pravodobno

prebojati > prebojiti; prez. prebojim ...preboje (v. točku 3.3.11.)

prebrojati > prebrojiti; prez. prebrojim ... prebroje (v. točku 3.3.11.)

pred 1. > prije; *pred godinu dana* > *prije godinu dana*; 2. dobro: u mjesnome značenju: *stajati pred zgradom* (v. točku 3.4.10.)

predanost; predanost prema čemu > predanost čemu: *predanost prema održivosti* > *predanost održivosti*

predikcija > predviđanje

predforma > predoblik: *PET predforma* > *predoblik plastične ambalaže, PET predoblik*

predispozicija 1. > preduvjet, 2. > sklonost: *nasljedna predispozicija*

predselekcija > predodabir

predsjedavajući > predsjedatelj

predsjedavatelj > predsjedatelj

predsjedavati > predsjedati

predsjednik

predsjednikov G predsjednikova, D predsjednikovu: *u predsjednikovom uredu* > *u predsjednikovu uredu*

Kad se odnosi na određenoga predsjednika države, imenica *predsjednik* piše se velikim slovom, npr: *Prošli je tjedan Predsjednik posjetio Sloveniju.* Ako uz imenicu stoji bilo kakva odredba, ona se piše malim slovom, bez obzira na to što se odnosi na određenoga predsjednika, npr.: *Hrvatski predsjednik posjetio je Sloveniju.* Zbog istih bi razloga trebalo pisati: *savjetnik predsjednika Republike Hrvatske* (ovdje je odredba *Republike Hrvatske*). Kad je riječ o institucijama koje se odnose na funkciju predsjednika, a ne na pojedinog, točno određenoga predsjednika, imenica predsjednik piše se malim slovom, npr.: *Ured predsjednika Republike*. Isto vrijedi i za pridjev *predsjednikov*. Velikim ga slovom treba pisati kad se odnosi na određenoga predsjednika države, npr.: *prvi Predsjednikov radni dan.* Velikim se slovom pišu samo titule državnih i vjerskih poglavara (*Papa, Predsjednik, Kralj*), i to samo kad označuju osobu, a ne funkciju i kad stoje bez odredbe, npr.: *jutros se Kraljica obratila narodu*, ali: *engleska kraljica*. Nazivi ostalih funkcija (potpredsjednik, ministar, direktor, ravnatelj) nikad se ne pišu velikim slovom, bez obzira na to odnose li se na određenu osobu ili ne odnose.

---

predstavljati 1. > biti; *To nam predstavlja izazov.* > *To nam je izazov.*; *To predstavlja godišnji rast od 10 %.* > *To je godišnji rast od 10 %.*; *Upravljanje zalihama predstavlja planiranje narudžba.* > *Upravljanje zalihama planiranje je narudžba.*; *To predstavlja ozbiljan rizik za zdravlje.* > *To je ozbiljan rizik za zdravlje, To ozbiljno ugrožava zdravlje.* 2. dobro: 'upoznavati koga s kim' (v. točku 1.5.2.)

Nekoliko glagola u hrvatskome jeziku često se upotrebljava izvan svojega pravog značenja. To su npr. glagoli *predstavljati, pričati, kretati* i *raditi*. Česta je u administrativnome stilu uporaba glagola *predstavljati* izvan njegova temeljnog značenja 'upoznavati koga s kim', tj. u značenju glagola *biti*. Takva uporaba toga glagola ne pripada standardnomu jeziku i umjesto njega treba upotrebljavati glagol *biti*, npr.: *To mi predstavlja problem.* > *To mi je problem.* U poslovnoj komunikaciji širi se i uporabno područje glagola *raditi*, pa se govori da se *radi izvješće, tekst, prezentacija*. U tim je primjerima bolje upotrebljavati glagole *sastavljati* ili *pisati*. Glagol *pričati* sve se češće upotrebljava umjesto glagola *govoriti* i *razgovarati*. Čak i u životopisima možemo vidjeti rečenice poput: *Dobro pričam engleski*, umjesto: *Dobro govorim engleski*. Glagol *kretati* ne treba upotrebljavati umjesto glagola *počinjati*. Nije dobro kazati: *Kreće nova serija*, nego: *Počinje nova serija.*

---

preferencija > poželjna značajka
preferirati > dati prednost, davati prednost
Prehrambeno-biotehnološki fakultet (v. točku 3.3.6.)
prejudicirati > unaprijed odrediti, pretpostaviti
preko; *dostupan preko interneta* > *dostupan putem interneta*; *usavršavati znanje preko seminara* > *usavršavati znanje na seminarima*; *preko zime* > *zimi*; *izražavati osjećaje preko pjesama* > *izražavati osjećaje pjesmama*; *rječnik s preko 10000 naziva* > *rječnik s više od 10000 naziva* (v. točku 3.4.10.)
preliminarni > uvodni, pripremni: *preliminarni sastanak* > *uvodni sastanak, pripremni sastanak*
prema; usmjeren prema komu > usmjeren komu: *marketing usmjeren prema djeci* > *marketing usmjeren djeci, djeci usmjeren marketing*
premisa > pretpostavka
prenašati > prenositi: *prenašati sanduke* > *prenositi sanduke*
preporučene dnevne doze > preporučene dnevne količine
preporučeni dnevni unos > preporučene dnevne količine
present > prisutan, nazočan
presenter 1. > predstavljač; 2. > reklamni materijal: novi presenteri u HoReCa-u > novi reklamni materijal za ugostiteljski kanal
presica, pressica > konferencija za novinare
presija > prisila
presirati > vršiti pritisak: *presirati suradnike* > *vršiti pritisak na suradnike*
preslik > preslika: *preslik diplome* > *preslika diplome*
press clip > novinarska mapa
press clipping > medijske objave
press konferencija > konferencija za novinare
press release > pismeno medijsko priopćenje, priopćenje za novinare
preša, presa > tijesak
prešati, presati > tiještiti
prešni kontejner, pres-kontejner > potisni spremnik
pretežno = pretežito
prethodno: *prethodno izvješće* (v. točku 3.1.3.)
pretpostavka (v. točku 3.1.3.)

pretpristupni: *pretpristupni fondovi* (v. točku 3.1.3.)
pretprodaja (v. točku 3.1.3.)
pretraga D L pretrazi: *sudjelovati u pretragi* > *sudjelovati u pretrazi*
prevađati > prevoditi: *prevađati tekst s engleskoga na hrvatski* > *prevoditi tekst s engleskoga na hrvatski*
prevalencija > prevladavanje
prevažati > prevoziti
prevencija > sprečavanje/sprječavanje (v. točku 1.3.)
prevenirati > spriječiti
preview > prikaz, pregled
prezenter 1. > predstavljač, najavljivač, voditelj; 2. > držač reklamnog materijala; reklamni držač: *Burn can prezenter* > *reklamni držač za limenku Burna*
price holder > držač cjenika
price off > popust, sniženje
pričati: *Dobro pričam engleski.* > *Dobro govorim engleski.* (v. napomenu uz *predstavljati*)
pridonijeti = doprinijeti (v. napomenu uz *doprinijeti*)
prijanjanje > prianjanje: *prijanjanje uz tkaninu* > *prianjanje uz tkaninu*
prijavni list > prijavnica
prijem 1. > prijam: *prijem informacija* > *prijam informacija*; 2. > primanje: *zakasniti na prijem* > *zakasniti na primanje*
prijemni > prijamni: *prijemni ispit* > *prijamni ispit*
prilikom 1. > pri, tijekom, za vrijeme; *prilikom upoznavanja* > *pri upoznavanju*; *prilikom izrade* > *tijekom izrade* (v. točku 3.4.10.)
primaoc > primalac (G primaoca, mn. N primaoci, G primalaca) > primatelj (v. točku 3.3.2.)
primaran 1. > najvažniji, na prvome mjestu: *primarni problem* > *najvažniji problem*; 2. dobro: u ekonomiji: *primarno tržište*
primarno > na prvome mjestu, u prvome redu: *To je primarno marketinški problem.* > *To je na prvome mjestu marketinški poblem, To je u prvome redu marketinški problem.*
prime time > najgledanije vrijeme, udarni termin
primijeniti; primijenjen
primijetiti; primijećen
primjena
primjenljiv = primjenjiv
primjenjivati, primjenjivan
princip > načelo; *u principu* > *u načelu*
principijelan > dosljedan: *principijelan čovjek* > *dosljedan čovjek*; *principijelno postupanje* > *dosljedno postupanje*
print > ispis
printati > ispisivati
printer > pisač
prinudan > prisilan
priopćavanje > priopćivanje
priopćavati; prez. priopćavam ...priopćavaju > priopćivati; prez. priopćujem ...priopćuju (v. točku 3.3.11.)
priopćenje: *priopćenje za javnost*
prioritet > 1. prvo, najvažnije mjesto, prednost: *On ima prioritet.* > *On ima prednost.* 2. > (ono što je) najvažnije: *Svaka će kuna u tvrtki biti utrošena u najvažnije prioritete* > *Svaka će kuna u tvrtki biti uložena u ono što je najvažnije.*
pripravno-završno vrijeme (v. točku 3.3.6.)
Prirodoslovno-matematički fakultet (v. točku 3.3.6.)
prisega, D L prisezi
prisustvo > prisutnost, prisuće
prisutan; dobro i za živo (osobe) i za neživo; za osobe može i nazočan (v. napomenu uz *nazočan*)
priticati > pritjecati
pritisak 1. dobro: ‘upiranje čime o što’: *pritisak prsta*; 2. dobro u prenesenome značenju: ‘atmosfera u kojoj se od koga očekuje više nego što može ili da radi

ono što ne želi': *pritisak na poslu*; 3. u fizici i medicini > tlak: *krvni pritisak > krvni tlak*; *pritisak zraka > tlak zraka*
pritom; *Radili smo i pritom razgovarali.*, ali: *Ostajem pri tom zaključku.*
privilegij > privilegija > povlastica
proaktivan > koji potiče aktivnost, poticajan: *proaktivan pristup > pristup koji potiče aktivnost, poticajan pristup*
procedura 1. > postupak; 2. > pravila: *procedure postupanja > (postupovna) pravila*
procent > postotak
procurement-služba > služba za nabavu, nabavna služba
pročistač > pročišćivač

Imenica *pročistač* tvorena je od svršenoga glagola *pročistiti*, a *pročišćivač* od nesvršenoga glagola *pročišćivati*. Kako je *pročišćivanje* trajan proces kojim se čišćenjem što čini prohodnim ili se uklanjaju štetne tvari, od tih je dvaju naziva samo naziv *pročišćivač* dobro tvoren.

---

pročišćavanje > pročišćivanje
pročišćavati; prez. pročišćavam ...pročišćavaju > pročišćivati; prez. pročišćujem ...pročišćuju (v. točku 3.3.11.)
prodaja od-vrata-do-vrata > prodaja od vrata do vrata (v. točku 2.4.)
prodajna ruta > prodajni put
prodavaona > prodavaonica (v. točku 3.3.4.)
product development > razvoj proizvoda
product manager > voditelj proizvoda
production coordinator > koordinator proizvodnje
produkt > proizvod
produktivan > plodan
produljiti = produžiti
produžiti = produljiti
prof. (sveučilišni profesor): prof. Ana Horvat (v. točku 2.1.)
prof. (titula osobe koja je diplomom stekla naziv profesora): Ana Horvat, prof. (v. točku 2.1.)
profit > dobit
profit story > prikaz isplativosti
profitabilan > unosan
prognoza vremena > vremenska prognoza (v. točku 3.4.7.)
progres > napredak
project leader > voditelj projekta
project management > upravljanje projektima
project manager > voditelj projekta
project objectives > projektni ciljevi
projekat > projekt: *izvedbeni projekat > izvedbeni projekt*
projekatni > projektni: *projekatni zadatak > projektni zadatak*
proklamacija > proglas
prokurista; G prokuriste, D prokuristi > prokurist; G prokurista, D prokuristu (v. točku 3.3.1.) > opunomoćenik, pravni zastupnik
prolongacija > odgoda (roka)
prolongirati > odgoditi (rok)
promjenljiv = promjenjiv
promo-; promo-akcija > promoakcija > promocijska akcija; promo-rabat > promorabat > promocijski rabat; promo-materijal > promomaterijal > promocijski materijal; promo-uzorak, promouzorak > promocijski uzorak (v. točku 3.3.5.)
promocija 1. > predstavljanje: *promocija priručnika > predstavljanje priručnika*; *promocija proizvoda > predstavljanje proizvoda*; 2. > promaknuće: *promocija na višu funkciju > promaknuće na višu funkciju*; 3. dobro: *doktorska promocija*
promokoridor > promocijski prolaz
promotivni > promocijski; *promotivna akcija > promocijska akcija*
promotivni volumen > korist od promocije (pojedinog proizvoda)
promovirati 1. > predstaviti: *promovirati*

priručnik > *predstaviti priručnik*; *promovirati proizvod* > *predstaviti proizvod*; 2. > promaknuti: *promovirati na višu funkciju* > *promaknuti*
propaganda > promidžba
proporcionalan > razmjeran: *dobit proporcionalna prodaji* > *dobit razmjerna prodaji*
proslijediti; proslijeđen (v. točku 3.1.2.)
prosljeđivati; prosljeđivan (v. točku 3.1.2.)
prosperitet > napredak
prosto 1. > jednostavno; 2. dobro: 'na prost način'
protekcija 1. > zaštita, 2. dobro: 'nepravedna prednost'
protektor > zaštita: *protektor za hladnjake* > *zaštita za hladnjake*
proticanje > protjecanje: *proticanje tekućine* > *protjecanje tekućine*; *proticanje vremena* > *protjecanje vremena*
proturječan
pružati: pružati mogućnosti > omogućivati: *Taj posao pruža mogućnost napretka.* > *Taj posao omogućuje napredak.* (v. točku 1.5.2.)
pružiti mogućnost 1. > omogućiti; 2. > dati priliku: *Pružit ćemo mu još jednu mogućnost* > *Dat ćemo mu još jednu priliku.* (v. točku 1.5.2.)
prvenstveno > u prvome redu: *Napredak je postignut prvenstveno zbog suradnje s partnerima.* > *Napredak je u prvome redu postignut zbog suradnje s partnerima.*
prvi puta > prvi put (v. točku 3.3.12.)
pržilica > snimač
pržiona > pržionica: *pržiona kave* > *pržionica kave* (v. točku 3.3.4.)
pseudo-događaj > pseudodogađaj (v. točku 3.3.5.)
psihologica > psihologinja
pub > pab (v. točku 2.6.)
public opinion > javno mnijenje
public relations > odnosi s javnošću

Naziv *public relations* prevodi se kao *odnosi s javnošću* i *odnosi s javnostima*. S jezikoslovnoga gledišta imenica *javnost* nebrojiva je imenica te ne bi trebala imati množinu. Točnije rečeno, množinu se može bez poteškoća uspostaviti, ali se ona značenjski podudara s jedninom: naime, nekoliko javnosti opet čini – javnost. Slično je i s mnogo drugih imenica, npr. *novac, komunikacija, zaštita, kadar, roba* itd. Međutim, nebrojive imenice koje su nazivi određene struke mogu imati množinu ako za tim u struci postoji potreba. Drugim riječima, ako u struci postoji potreba za razlikovanjem različitih vrsta javnosti, ako je struci nužna podjela javnosti na dijelove od kojih je svaki neka posebna javnost, naziv *javnost* može se upotrebljavati u množini te se npr. može u kakvu istraživanju govoriti o *ciljnim javnostima* i komunicirati s *ciljnim javnostima*, tj. s prema jasnim kriterijima odabranim podskupovima opće, ukupne javnosti.

---

publikacija > tiskovina
pumpa > crpka; *benzinska pumpa* > *benzinska crpka*
puniona > punionica (v. točku 3.3.4.)
punioničarski 'koji se odnosi na punioničare'
punionički 'koji se odnosi na punionicu': *punionički kapacitet*
put; I putom; mn. putovi
putem; *putem interneta* > *internetom, prodaja putem telefona* > *telefonska prodaja*; *povećati prodaju putem korisnih prezentacija* > *povećati prodaju korisnim prezentacijama* (v. točku 3.4.10.)
PV G PV-a, D PV-u 'proizvodna verzija, podaci o načinu proizvodnje kojega proizvoda' (v. točku 3.2.1.)

PVC traka > PVC vrpca (v. točku 3.1.6.)
PWS (Permanent Water Section) > fiksna polica s vodom

Q

QA (Quality Assurance) > osiguranje kvalitete (v. točku 1.3.)
QA stručnjak > stručnjak za osiguranje kvalitete (v. točku 1.3.)
QSR (Quick Service Restaurants) > restorani brze prehrane (v. točku 2.7.)
QSS (quality supervisor) > voditelj sustava kvalitete (v. točku 3.2.1.)
quick food > hrana koja se konzumira na brzinu, hrana koja se konzumira s nogu, brza hrana (v. napomenu uz *fast food*)

R

rabiti = upotrebljavati (v. točku 1.3.)
računarstvo > računalstvo, ali: *Fakultet elektrotehnike i računarstva*
radi se o > riječ je o: *Radi se o nemaru.> Riječ je o nemaru.*
radi; *Pijem lijekove zbog ozdravljenja*. > *Pijem lijekove radi ozdravljenja*. (v. točku 3.4.10.)
radio G radija, D radiju, A radio, L radiju, I radijem/radiom
radio-postaja > radijska postaja (v. točku 3.3.6.)
raditi; *raditi fokus na što* > *usredotočiti se na što*; *raditi izvješće* > *pisati, sastavljati izvješće*; *raditi promociju* > *promovirati*; *raditi uštede* > *štedjeti* (v. točku 1.5.2. i napomenu uz *predstavljati*)
rađe > radije
randomično, randomski, randomizirano > nasumično
randomiziran, randomičan > nasumičan
rang > stupanj, razina, položaj: *istoga ranga* > *istoga položaja, iste razine*
rang-lista > lista prvenstva
ranije 1. dobro: komparativ od *rano*: *Danas sam došla rano, sutra ću doći još ranije*; 2. > prije: *Ranije nam je bilo bolje*. > *Prije nam je bilo bolje*.
raniji 1. dobro: komparativ od *rani*: *ranije buđenje*; 2 > prijašnji: *ranija rješenja* > *prijašnja rješenja*; *Kao i ranijih godina, održat će se nekoliko izložaba.* > *Kao i prijašnjih godina, održat će se nekoliko izložaba.*
ranking > rangiranje
rapidno > brzo, naglo
raskršće > raskrižje
raspravljati što > raspravljati o čemu; *Na sastanku ćemo raspravljati predloženi plan rada.* > *Na sastanku ćemo raspravljati o predloženome planu rada.* (v. točku 2.9.)
raspući se > raspuknuti se
rastvor > otopina; *rastvor šećera* > *otopina šećera*
rata > obrok; *rata kredita* > *obrok kredita*
rating, rejting > stupanj podrške javnosti
ravnopravan komu > ravnopravan s kim
razdoblje; *u vremenskom razdoblju* > *u razdoblju; u razdoblju od tri godine* > *u tri godine* (v. točku 1.5.1.)
razina klasifikacije > klasifikacijska razina (v. točku 3.4.7.)
razina; na razini Hrvatske > u Hrvatskoj, za Hrvatsku; rad na volonterskoj razini > dobrovoljni rad (v. točku 1.5.)
razjasniti > pojasniti: *Razjasnite mi označene dijelove.* > *Pojasnite mi označene dijelove.*
razvađati > razvoditi
razvažati > razvoziti
razvoj 1. dobro: 'stanje u kojemu se što razvija, napreduje': *razvoj proizvodnje*; 2. > izrada, osmišljavanje: *razvoj promocijskih materijala* > *izrada/ osmišljavanje promocijskih materijala* 3. > usavršavanje: *razvoj zaposlenika* > *usavršavanje zaposlenika*
RDA (Recommended Daily Allowances) > preporučene dnevne količine
reafirmacija > ponovno potvrđivanje
real time > stvarno vrijeme: *real time system* > *sustav koji radi u stvarnome vremenu*
realan > stvaran: *realna situacija* > *stvarna situacija*
realizacija > ostvarenje, ostvarivanje
realizirati > ostvariti, ostvarivati
reanimacija > oživljavanje: *reanimacija proizvodnje* > *oživljavanje proizvodnje*
receivables > potraživanja
recentan > nov, suvremen; nedavni: *recentna istraživanja* > *nova istraživanja*
recepcioner > recepcionar (v. točku 3.5.1.)
rechargati troškove > prefakturirati troškove
re-charge > ponovno napuniti
reciklaža > oporaba
reciklažni > oporabni; *reciklažno dvorište* > *oporabno dvorište*
recikliran > oporabljen
reciklirati > oporabiti

Imenica *reciklaža*, pridjev *reciklažni* i glagol *reciklirati* internacionalizmi su u hrvatskome jeziku (v. točku 3.5.1.). S obzirom na to da je, kad god je to moguće, umjesto posuđenice, pa i internacionalizma, bolje upotrijebiti hrvatsku riječ, bolje je upotrebljavati riječi *oporaba* i *oporabiti* te npr. umjesto o *reciklažnome dvorištu* govoriti o *oporabnome dvorištu*, umjesto o *recikliranoj ambalaži* o *oporabljenoj ambalaži*. Budući da norma prema internacionalizmima ima bitno blaži odnos nego prema posuđenicama iz živih jezika, ni uporaba riječi *reciklaža* i *reciklirati* ne može se smatrati nepravilnom. Ipak, uporaba domaćih riječi uvijek je bolja.

reciprocitet > recipročnost, uzajamnost

recovery > oporavak

RED (right execution daily) > primjerena dnevna prodajna izvedba (v. točku 3.2.1.)

red vožnje > vozni red

redemption center > promidžbeni centar; otkupni centar

redirect > preusmjeriti

redistribuirati > preraspodijeliti, preusmjeriti

redoslijed > red, niz

reducirati > smanjiti, smanjivati

redukcija > smanjivanje, smanjenje

referenca > referencija (v. točku 3.5.1.)

reflektiranje > odražavanje

reflektirati se > odraziti se, odražavati se

reformacija > mijenjanje, obnova

redundancija > zalihost

registar > upisnik: *registar znanstvenika > upisnik znanstvenika*

registar-blagajna, registar-kasa > registarska blagajna

regula > odredba: *pravne regule > pravne odredbe*

regulacija 1. > propis: *zahtjevi europskih i lokalnih regulacija > zahtjevi europskih i lokalnih propisa*; 2. dobro: 'način na koji je što uređeno': *prometna regulacija*

rigorozno > strogo, dosljedno

regija 1. > područje; 2. > prodajno područje

region sales manager > područni voditelj prodaje

regionalni > područni; *regionalni ured > područni ured*

registar > upisnik

regularan > pravilan

reizbor > ponovni izbor

relativitet > relativnost

rendgen

rendgenski: *rendgenski teleskop*

reosigurati > ponovno osigurati; još jednom osigurati

reparatura > popravak

report > izvješće, izvještaj

reproducibilnost > ponovljivost

repromaterijal

Republika Hrvatska

reputacija > ugled: *reputacija tvrtke > ugled tvrtke*

re-routing > preraspodjela prodajnih pravaca

re-schedule > preraspored, novi raspored: *Napravi re-schedule sastanaka. > Napravi preraspored/novi raspored sastanaka.*; *Prerasporedi sastanke.*

respektivno; *Godine 2008. i 2009. povećali smo proizvodnju 20 % i 23 % respektivno. > 2008. godine povećali smo proizvodnju 20 %, a 2009. godine 23 %.* (v. točku 2.12.)

restartati > ponovno pokrenuti

restoran = restauracija

restrikcija > ograničenje

restriktivan > ograničavajući; *restriktivne mjere > ograničavajuće mjere*

restruktuiranje > restrukturiranje > preustroj

resurs 1. > izvor: *novčani resursi > izvori novca; resursi prihoda > izvori prihoda*; 2 > potencijal: *ljudski resursi > ljudski potencijal*

retencija > zadržavanje

returnable packaging > povratna

ambalaža
revalorizacija > prevrednovanje/ prevrjednovanje (v. točku 1.3.)
revenue > prihod, dohodak
review > pregled; osvrt; ocjena, kritika
revizija 1. > nezavisna ocjena; > prerada: *druga revizija ISO norme* > *druga prerada ISO norme*
revolving kredit > obnovljivi kredit
rezervoar > spremnik
rezonanca > rezonancija (v. točku 3.5.1.)
rezultirati čime > prouzročiti što
RGB (returnable glass bottle) > povratna staklena boca
RH (Republika Hrvatska) G RH-a, D RH-u (v. točku 3.2.1.)
ribbon > vrpca; Coca-Cola ribbon > Coca-Colin val

Engleska riječ *ribbon* u općemu jeziku znači *vrpca*. U posebnome kontekstu, tj. u izrazu *Coca-Cola ribbon* ona označuje prepoznatljivu izvijenu crvenu crtu u obliku vala koja se proteže ispod lepršavog zapisa *Coca-Cola*. Taj je val toliko prepoznatljiv da ga se katkad ističe bez imena robne marke. Umjesto engleske riječi *ribbon* u kontekstu *Coca-Cola ribbon* predlažemo zamjenu *val* jer smatramo da slikovitije opisuje o čemu je riječ nego doslovan prijevod *vrpca*.

---

rigidan > krut, neprilagodljiv
riječki (< Rijeka)
riječni (< rijeka)
rijeka; rijeka Dunav, G rijeke Dunava, D rijeci Dunavu
ringtone > melodija zvona
risk factor > čimbenik rizika, faktor rizika
risk management > upravljanje rizikom
riskantan > rizičan: *riskantan posao* > *rizičan posao*
rival > takmac, suparnik
rizik; rizik čega > rizik od čega; *rizik obolijevanja* > *rizik od obolijevanja*, *rizik ozljeda* > *rizik od ozljeda*
RM > repromaterijal
road show > (radni) posjet organizacijskim jedinicama
roba; *različite robe* > *različita roba* (v. napomenu uz *public relations*)
roditeljska kompanija > matična tvrtka
rok; *u roku pet dana* > *u roku od pet dana* (v. točku 1.5.)
role i odgovornosti, roles and responsibilities > uloge i odgovornosti, funkcije i odgovornosti
ROM (read-only memory) G ROM-a, D ROM-u (v. točku 3.2.1.)
router > usmjernik
route-riding > terensko poučavanje na prodajnim mjestima prodajnoga pravca
routing 1. > određivanje prodajnih pravaca; 2. > proizvodne operacije, proizvodna verzija: *Koordinator unosi podatke o BOM-u, routingu i PV-u-* > *Koordinator unosi podatke o tome od koliko se elemenata sastoji koji proizvod (BOM), o proizvodnim operacijama i proizvodnoj verziji, tj. o načinu proizvodnje kojega proizvoda (PV).*
RSM (regional sales manager) > područni rukovoditelj prodaje: *Naši RSM-ovi dolaze na sastanak.* > *Naši područni rukovoditelji prodaje dolaze na sastanak.*
RSP (recommended sales price) > preporučena (maloprodajna) cijena
ručak N mn. ručkovi i ručci: *poslovni ručkovi*: *poslovni ručci*
ručavati > ručati
ruinirati > uništiti
rukovodioc > rukovodilac (G rukovodioca, mn. N rukovodioci, G rukovodilaca) > rukovoditelj (v. točku 3.3.2.) > voditelj
rukovodstvo 1. > vodstvo, uprava; *rukovodstvo tvrtke* > *vodstvo tvrtke, uprava tvrtke*; *hijerarhija rukovodstva* > *upravna hijerarhija, hijerarhija vodstva*,

2. > direktori: *najviše rukovodstvo > (najviši) direktori*

rumor > buka, šum

ruta > (prodajni) put

Riječ *ruta* u značenju 'put, putovanje, smjer kretanja i putovanja' preuzeta je u hrvatski iz francuskoga jezika. U pomorstvu i navigaciji ona znači 'kurs ili sustav kursova kojim brod plovi od mjesta odlaska u mjesto dolaska'. Ovisno o kontekstu, tu riječ preuzetu iz francuskoga možemo zamijeniti riječima *smjer* ili, još bolje, *put*. U poslovnome kontekstu riječ *ruta* najčešće označuje osobitu vrstu puta, *prodajni put*.

---

rutina 1. dobro: 'ono što se obavlja stalno i po navici'; 2. > postupak; *radna rutina > radni postupak*

S

Š

s ciljem > u cilju, radi: *djelovanje s ciljem povećanja dobiti > djelovanje u cilju povećanja dobiti, djelovanje radi povećanja dobiti*; *s ciljem poboljšanja poslovanja > u cilju poboljšanja poslovanja, radi poboljšanja poslovanja*

s desna > zdesna: *Prišao je s desna. > Prišao je zdesna.*

s lijeva > slijeva : *Prišao je s lijeva. > Prišao je slijeva.*

s obzirom da > s obzirom na to da: *S obzirom da smo poslovali uspješno, ostvarili smo dobit. > S obzirom na to da smo poslovali uspješno, ostvarili smo dobit.* (v. točku 3.4.11.)

s(a); 1. *doputovati s vlakom > doputovati vlakom; zapisati s olovkom > zapisati olovkom*; (v. točku 3.4.10.), 2. *dijalog s zajednicom > dijalog sa zajednicom*; *povezuje godišnji plan sa funkcijskom strategijom > povezuje godišnji plan s funkcijskom strategijom*; *komunikacija sa kupcem > komunikacija s kupcem*; *društvo sa ograničenom odgovornošću > društvo s ograničenom odgovornošću* (v. točku 3.1.11.)

sačekati 1. > dočekati: *Sačekat ću te na kolodvoru. > Dočekat ću te na kolodvoru.*; 2. > pričekati: *Sačekat ćemo s odlukom. > Pričekat ćemo s odlukom.*

sačiniti > načiniti, napraviti, sastaviti: *Ugovor je sačinjen u tri primjerka. > Ugovor je sastavljen u tri primjerka.*

sadržati (prez. 3. l. jd. *sadrži*, 3. l. mn. *sadrže*) > sadržavati (prez. 3. l. jd. *sadržava*, 3. l. mn. *sadržavaju*): *Obrazac sadrži podatke o kupcu. > Obrazac sadržava podatke o kupcu.*; *Proizvodi sadrže najmanje 85 % vode. > Proizvodi sadržavaju najmanje 85 % vode.*

saldo, G salda, D saldu; mn. N salda i saldi

sales field > promjenjivi dio plaće

sales forecast > prognoza prodaje

sales manager > voditelj prodaje

sales organizer > organizator prodaje

sales supervisor > nadglednik prodaje

salveta > ubrus

samit > sastanak na vrhu

samoposluga > samoposluživanje

sample > uzorak

sampling, sampliranje 1. > dijeljenje promocijskih uzoraka; *weekend sampling > dijeljenje promocijskih uzoraka vikendom*; *automobil pogodan za sampling > automobil pogodan za dijeljenje promocijskih uzoraka*; 2. 'uzimanje uzoraka' > uzorkovanje

---

U engleskome *sample* znači uzorak, a *sampling* je dijeljenje promocijskih uzoraka. Prema toj riječi nastao je naziv *sampliranje*. Iako u hrvatskome nema jednorječne zamjene za engleski naziv, bolje je upotrebljavati hrvatski naziv: *dijeljenje promocijskih uzoraka.*

---

sandwich bar > sendvič-bar

sandwichman > ulični nosač reklama

saopćiti > priopćiti

saopćenje > priopćenje

SAP G SAP-a, D SAP-u: *služiti se SAP-om* (v. točku 3.2.1.)

SAP poslovni sustav > poslovni sustav SAP: *uvesti SAP poslovni sustav > uvesti poslovni sustav SAP, SAP key user > ključni korisnik sustava SAP* (v. točke 2.8.)

Saponia, G Saponije, D Saponiji (v. točku 3.2.2.)

saučešće > sućut: *izraziti saučešće > izraziti sućut; Moje saučešće! > Moja sućut!*

sav; *Pozdravljam svih. > Pozdravljam sve.*; *za svo vrijeme > za sve vrijeme*

savjet > vijeće: *radnički savjet > radničko vijeće, zaposleničko vijeće*

saznanje > spoznaja: *prema mojim saznanjima > prema mojim spoznajama*

SC G SC-a, D SC-u 'opskrbno planiranje' (v. točku 3.2.1.)

sconto, skonto > popust, s popustom, sniženo: 20 % sconto > 20 % sniženo

screen > zaslon

screening > analitički pregled
screensaver > zaštita zaslona
SD, SD hladnjak > hladnjak s jednostrukim vratima (v. točku 3.2.1.)
seasonal > sezonski; *seasonal oprema* > *sezonska oprema*
secure code > sigurnosni kod
sedmica > tjedan
segmentacija > podjela: *segmentacija tržišta* > *podjela tržišta*
sejvati > spremiti
sekretarica > tajnica: *telefonska sekretarica* > *telefonska tajnica*
sektor > odjel; *Sektor ljudskih potencijala* > *Odjel za ljudske potencijale*, *Sektor operativnih poslova* > *Odjel za operativne poslove*
sekund > sekunda
selekcija > odabir, izbor, probir: *proces selekcije kandidata* > *odabir kandidata*
selekcijski postupak > postupak odabira, odabir
selektiran > odabran: *selektirani kandidat* > *odabrani kandidat*
sell-in > prodaja kupcima (distribucijskomu lancu, prodajnomu mjestu)
selling skills > prodajne vještine
sell-out > prodaja potrošačima
selotejp > ljepljiva vrpca
sendvič (v. napomenu uz *ček*)
sempling > dijeljenje promocijskih uzoraka
senior management > viši menadžment
senior manager > viši menadžer
server > poslužilac (v. točku 3.3.2.)
service provider > davalac pristupa (v. točku 3.3.2.)
serviranje 1. > porcija: *količina kalorija, šećera i masnoća po serviranju* > *količina kalorija, šećera i masnoća po porciji*; 2. dobro: 'proces u kojemu se što servira, postupak kojim se što servira': *serviranje jela*
set 1. > niz, skup; 2. treba izostaviti: *Imamo set smjernica za marketinške aktivnosti u školama.* > *Imamo smjernice za marketinške aktivnosti u školama.*
setapirati > organizirati, započeti
sexy > seksi: *sexy hostesa* > *seksi domaćica*
sezonalnost > sezonska uvjetovanost: *sezonalnost tržišta* > *sezonska uvjetovanost tržišta*; *Sezonalnost je tipičan fenomen u turističkoj potražnji.* > *Sezonska uvjetovanost tipična je pojava u turističkoj potražnji.*
sfera > područje; *cijene u sferi poluproizvoda* > *cijene poluproizvoda*; *sfera utjecaja* > *područje utjecaja* (v. točku 1.5.)
SFG > poluproizvod (v. točku 2.7.)
share > udjel, udio
shareware > privremeno besplatna programska podrška
sheet > list, stranica
shelf talker > promidžbeni materijal koji se postavlja na policu ili zaslon
shell > ljuska, ovojnica
shodno tomu > u skladu s tim; posljedično tomu
shopping > kupnja
shopping centar > trgovački centar
shortcut > prečica, prečac
showroom > izložbeni prostor, izložbeni salon
sick-leave > bolovanje
signficirati > označiti
simbol 1, dobro: 'oznaka, znak'; 2. > Symbol, prijenosni terminal
simbioza > spajanje, ujedinjenje
simulacija > oponašanje
simultano > istodobno
sinergija > zajedništvo
singl majka > samohrana majka
single boca > pojedinačna boca
single door cooler > rashladna vitrina s jednim vratima
single odmor > odmor bez društva
sinkroniziran > usklađen; *sinkronizirano djelovanje* > *usklađeno djelovanje*
sintetički 'koji je od sintetike': *sintetička košulja*
sintezni 'koji se odnosi na sintezu': *sintezni procesi*

sirupista > sirupist (v. točku 3.3.1.)
sistem > sustav: *periodni sistem elemenata* > *periodni sustav elemenata*
sister company > sestrinska tvrtka ‘jedna od tvrtka iste skupine’
site > (mrežne) stranice, (mrežno) mjesto
Sjedinjene Američke Države
Sjeverna Amerika
sjevernoamerički (< Sjeverna Amerika)
skala > ljestvica
skanirati > skenirati
ski klub, ski-klub > skijaški klub (v. točku 3.3.6.)
skills assessment > procjena poslovnih vještina
skimming > krađa osobnih podataka (s kreditnih kartica)
sklonost = naklonost
skoncentrirati se > koncentrirati se
skript > scenarij
skrolanje > pomicanje teksta (na zaslonu)
skroz > sasvim, potpuno, posve: *To je skroz netočno.* > *To je sasvim netočno.*
SKU (stockkeeping unit) > skladišna jedinica, gotov proizvod, proizvod namijenjen prodaji (v. točku 2.7.)
skup 1. dobro: ‘kojemu je cijena visoka, koji mnogo stoji’: *skup automobil*; 2. > visok: *dvaput skuplja cijena* > *dvaput viša cijena*
sladoled stalak, sladoled-stalak > stalak za sladoled (v. točku 3.3.6.)
slajd > slika, sličica (u prezentaciji)
slash > kosa crta
slastičarna > slastičarnica (v. točku 3.3.3.)
sličiti na koga > sličiti komu, nalikovati na koga: *Ona sliči na majku.* > *Ona nalikuje na majku.*, *Ona sliči majci.* (v. napomenu uz *nalikovati komu*)
slide show > prikazivanje prezentacije
slijedeći ‘tako da se slijedi’: *Slijedeći Ivana, došao sam do zgrade.* (v. točku 3.1.2.)
slijeva
slikati (o fotografijama) > fotografirati: *Slikao Krasnodar Peršun* > *Fotografirao Krasnodar Peršun*
sliv > slijev: *sliv rijeke Gacke* > *slijev rijeke Gacke*
slobodan; slobodan od > bez; *proizvodi slobodni od GMO-a* > *proizvodi bez GMO-a*
slogan > (tipična) reklamna poruka, (tipična) promidžbena poruka
slot machine > prodajni automat
slow food > hrana koja se konzumira polako, spora hrana (v. napomenu uz *fast food*)
slučaj; 1. u slučaju da > ako: *U slučaju da dođe do poremećaja ...* > *Ako dođe do poremećaja* (v. točku 1.5.3.); 2. u svakome slučaju > svakako
slušaoc > slušalac (G slušaoca, mn. N slušaoci, G slušalaca) > slušatelj (v. točku 3.3.2.)
sljedeći ‘koji je na redu u kakvu slijedu ili nizu’: *Pročitajte sljedeće upute.*; *Neka uđe sljedeći!* (v. točku 3.1.2.)
smart card > pametna kartica
smart tehnologija > pametna tehnologija
smartphone > pametni mobitel
smetati; smetati koga > smetati komu
smetište > smetlište
smijeniti; smijenjen
smjena
smrznuti 1. > zamrznuti: *smrznuta hrana* > *zamrznuta hrana; smrznuti grašak* > *zamrznuti grašak* 2. dobro: *smrznuti se od hladnoće*
SMS poruka > SMS: *Dobio sam tvoju SMS poruku.* > *Dobio sam tvoj SMS.* (v. točku 1.5.1.)
SMS (Short Message Service); G SMS-a, D SMS-u; mn. SMS-ovi (v. točku 3.2.1.)
snabdijevanje > opskrbljivanje, opskrba: *snabdijevanje novim proizvodima* > *opskrbljivanje novim proizvodima*
snabdijevati > opskrbljivati: *Samostalno*

snabdijevamo svoje kupce. > *Samostalno opskrbljujemo svoje kupce.*
snack PBS > fiksna polica s grickalicama (i pićem)
snail mail > obična, klasična pošta (za razliku od elektroničke)
soba za razgovor > pričaonica
sodium citrate > natrijev citrat
soft drink > bezalkoholno piće
software > softver 1. > programska podrška; 2. > programski
soja sos, soja-sos > umak od soje (v. točku 3.3.6.)
soja tjestenina, soja-tjestenina > tjestenina od soje (v. točku 3.3.6.)
solucija > rješenje
sorta > vrsta
sos > umak: *hren sos* > *umak od hrena; paradajz sos* > *umak od rajčice*
spam, spam poruka > neželjena poruka
special events > posebni događaji
specifičan > poseban, određen: *razvoj specifičnih strategija* > *razvoj posebnih strategija, razvoj određenih strategija*
specijalan > poseban: *specijalan postupak* > *poseban postupak*
specijalista; G specijaliste, D specijalisti > specijalist; G specijalista, D specijalistu (v. točku 3.3.1.) 1. > stručnjak; 2. > stručni suradnik: *specijalist u Odjelu za ljudske potencijale* > *stručni suradnik u Odjelu za ljudske potencijale* 3. dobro: u medicini: *specijalist ortodoncije*
spekulacije > nagađanja
spelling checker > pravopisni provjernik
spilja = špilja (v. točku 1.3.)
spin > preusmjerivanje komunikacije; preusmjerivanje obavijesti
spin doktor, spin-doktor > preusmjerivač komunikacije; preusmjerivač obavijesti
spin off kompanija > supsidijarna tvrtka, pomoćna, sporedna tvrtka
spin strategija > preusmjerivanje komunikacije; preusmjerivanje obavijesti
spin-doktorizam > preusmjerivanje informacija, preusmjerivanje obavijesti
spisak > popis

Riječ *spisak* ne pripada hrvatskomu standardnom jeziku i ne treba je u njemu ni u jednomu kontekstu upotrebljavati. Umjesto nje treba upotrebljavati riječ *popis*. Uz riječ *popis* u standardnome se jeziku upotrebljava i imenica *lista*, ali samo u nekim izrazima, npr. *rang-lista* (bolje bi bilo upotrebljavati izraz *lista prvenstva*), *crna lista*, *ATP-ova lista*, *lista lijekova* (HZZO-a). Izvan takvih uobičajenih sveza riječ *lista* ne treba upotrebljavati.

---

splash boca > prepoznatljiva boca; *Fantina splash boca* > *Fantina prepoznatljiva boca*
spomen-ploča G spomen-ploče, D spomen-ploči (v. točku 3.3.6.)
sponzor > pokrovitelj
sponzorski > pokroviteljski
sport = šport (v. točku 1.3.)
sportski = športski: sportski napitak = športski napitak (v. točku 1.3.)
spray > sprej
sprečavanje = sprječavanje (v. točku 1.3.)
sprečavati = sprječavati (v. točku 1.3.)
sprejati > štrcati sprejem
spremač-dostavljač > spremač dostavljač (v. točku 3.3.6.)
spriječiti
sprint = šprint (v. točku 1.3.)
sprovesti > provesti; *Sprovest ćemo postupak do kraja.* > *Provest ćemo postupak do kraja.*
squash > skvoš (v. točku 2.6.)
srazmjer > razmjer
srazmjerno > razmjerno
srednjeeuropski > srednjoeuropski
srednjeročni > srednjoročni: *srednjeročni plan* > *srednjoročni plan*
srednješkolski > srednjoškolski
srednjevjekovni > srednjovjekovni

staff > osoblje
stagnacija > mirovanje
stakeholder > dionik

Englesku riječ *stakeholder* (koja označuje člana kakve interesne skupine, najčešće osobu ili tvrtku poslovno povezanu s drugom tvrtkom) u hrvatskome treba prevoditi riječju *dionik*. Osim toga prijevoda, potvrđeni su u hrvatskim tekstovima i prijevodi *dioničar i sudioničar*. Međutim, te riječi u hrvatskome jeziku imaju drukčije značenje, značenje koje ne odgovara engleskoj riječi *stakeholder*. *Dioničar* (prema *dionica*) osoba je koja ima dionice pojedine tvrtke, vlasnik dionica, i istovrijednica je engleskoj riječi *stockholder*, a *sudioničar* bi bio onaj tko ima dionice s kim drugim.

standard 1. dobro 'referentna mjera ili mjerna jedinica, pravila prema kojima se što uređuje', 2. > norma: *standard ISO 2000 > norma ISO 2000*
standardiziran > normiran
Stanford University; *Posjet studenata Stanford Universityja > Posjet studenata Stanfordskog sveučilišta; Posjet studenata sveučilišta Stanford University.*
start up kompanije > nove tvrtke
statua > kip
stav 1. > mišljenje, gledište, stajalište: *Moj je stav ... > Moje je mišljenje ...*; 2. dobro: 'položaj tijela': *sjedeći stav*
stavak 'dio veće skladbe; dio članka zakona ili propisa'
stavka 'rubrika u knjigovodstvenim knjigama'
stiker > naljepnica
still drink > negazirani voćni napitak
stimulacija > poticaj
stimuliranje > poticanje
stipendista; G stipendiste, D stipendisti > stipendist; G stipendista, D stipendistu (v. točku 3.3.1.)

stolna voda 'mehanički i kemijski pročišćena voda koja se dobiva iz podzemne i površinske akumulacijske vode'

Vode namijenjene konzumaciji dijele se ovako: mineralna voda, izvorska voda i stolna voda. Mineralna voda izvire iz podzemnih ležišta zaštićenih od onečišćenja te sadržava minerale i elektrolite, izvorska voda ima iste značajke, ali sadržava nižu razinu minerala od mineralne vode, a stolna voda mehanički je i kemijski pročišćena voda koja se dobiva iz površinske i akumulacijske vode. Često se naziv stolna voda razumijeva kao 'voda namijenjena konzumaciji', međutim, tim se nazivom u struci označuje točno određen stupanj kvalitete vode.

stop svjetlo > zaustavno svjetlo
str. (stranica); na str. 8
strana > 1. dobro: *strana svijeta, lijeva strana*; 2. dobro: *strana u sukobu, ugovorna strana*; 2. (o knjizi, tekstu) > stranica: *tekst na petoj strani > tekst na petoj stranici*

S uporabom riječi *strana* povezana su dva problema. Kao administrativnomu i pravnomu nazivu jasnu prednost treba dati nazivu *strana* pred nazivom *stranka* te govoriti o *uključenim stranama, ugovornim stranama, stranama ugovora, sukobljenim stranama, stranama u sukobu* itd. kao što se govori o *dvostranim sporazumima, višestranim pregovorima* itd., a ne o *dvostranačkim pregovorima, višestranačkim pregovorima*. Mogli bismo govoriti o *višestranačkim pregovorima*, ali to bi bili pregovori u koje je uključeno više stranaka (političkih i sl.), a ne pregovori u koje je uključeno više (zainteresiranih, sukobljenih itd.) strana. Kad je pak riječ o listu u knjizi,

bilježnici i sl., ne treba upotrebljavati riječ *strana* te govoriti o *trećoj strani*, nego treba upotrebljavati riječ *stranica* i govoriti o *trećoj stranici.*

---

streaming > mrežni: *streaming radio > mrežni radio; streaming televizija > mrežna televizija*
street sales > ulična prodaja
stremiti k čemu > stremiti čemu; *Stremimo k promicanju održivoga razvoja. > Stremimo promicanju održivoga razvoja.*
striktno > strogo: *striktno utvrđena pravila > strogo utvrđena pravila*
struktuirati > strukturirati
strukturalni > strukturni
student-servis > studentski servis (v. točku 3.3.6.)
studio G studija, D studiju, A studio, L studiju, I studijem/studiom
stupidno > glupo
styling > stil, oblikovanje
subordinaran 1. > pomoćni, sporedan 2.> podređen
subpoena > sudski poziv
sucroze > sukroza
suficit > višak
sugeriran > predložen; *sugerirana cijena > predložena cijena*
sugerirati > predložiti
sugestija > prijedlog
sukcesivan > postupan; u nizu, u slijedu: *sukcesivno planiranje > postupno planiranje*
sukcesivno > slijedom, postupno
sukcesor > nasljednik
sukladan; *sukladan čemu > sukladan s čim*
summit > sastanak na vrhu
sumporni 1. > sumporov: *sumporni dioksid > sumporov dioksid*; 2. dobro: *sumporna kiselina*
Sunčev; G Sunčeva, D Sunčevu; *Ne izlagati Sunčevom svjetlu. > Ne izlagati Sunčevu svjetlu.* (v. točku 3.2.6.)
suorganizacija
suorganizacijski
super 1. > odličan, izvrstan: *super ponuda > odlična ponuda, izvrsna ponuda*; 2. > odlično, izvrsno: *super reagirati > odlično reagirati, izvrsno reagirati*
super-; supermarket > veliko posluživanje; superponuda > najbolja ponuda; superproizvod > najbolji proizvod (v. točku 2.)
superioran > nadmoćan
supervizant > supervizand (osoba nad kojom se obavlja supervizija) (v. točku 3.5.1.)
supervizor > nadglednik
supkultura (v. točku 3.1.3.)
suport, support > podrška, potpora
suportati, supportirati > podržati, poduprijeti
supplier > dobavljač
supply chain > opskrbni lanac
supply point > opskrbna točka, opskrbno središte: *Supply point smo za Sloveniju. > Opskrbno smo središte za Sloveniju., Opskrbljivači smo slovenskoga tržišta.*
supstanca > supstancija
suptilan > osjećajan, nježan, istančan; *suptilna estetika > istančana estetika*
surfati > pretraživati, pregledavati
surogat-proizvod > zamjenski proizvod, nadomjesni proizvod
sushi > suši (v. točku 2.6.)
Sustainability Report > izvješće o održivosti
sustainable development > održivi razvoj
sveza = veza (v. točku 1.3.); u svezi čega > u svezi s čim: *U vezi vašega prijedloga … > U vezi s vašim prijedlogom …*
svijetao: *svijetla boja, svijetla košulja*
svijetleći ‘čineći svjetlijim’: *Svijetleći kosu, uništila sam je.*
svijetliti
svjetleći ‘koji svijetli’: *svjetleći predmet, svjetleći znak*
svijetloplav
svjetlo: *svjetlo svjetiljke, svjetlo svijeće*

Svjetska Banka > Svjetska banka (v. točku 2.1.)
Svjetski Sporazum > Svjetski sporazum (v. točku 2.1.)
svoga, svomu > svojega, svojemu
svojevremeno > svojedobno
svojstvo 1. dobro: za neživo; 2. za živo > osobina (v. napomenu uz *karakteristika*)
svrha D L svrhi i svrsi: *u svrhu* > *radi*
SWAP sistem > sustav SWAP
switch > preklopnik

Š

šalter 1. > prekidač; 2. dobro: *poštanski šalter, šalter u banci*
šaraf > vijak
šator cjenik > šatorski cjenik, preklopljeni uspravni cjenik
šema > shema
šematiziran > shematiziran
šematski > shematski
šestero 'šest osoba različita spola'
šestgodišnji > šestogodišnji
šestoro > šestero
šibenički > šibenski
šiš-ćevap
škart > otpad
škoditi = štetiti
škodljiv = štetan
šoping centar > trgovački centar
šoping-zona > trgovačko područje
špilja = spilja (v. točku 1.3.)
šport = sport (v. točku 1.3.)
športski = sportski: *športski napitak* = *sportski napitak* (v. točku 1.3.)
špranca > obrazac, predložak
šprint = sprint (v. točku 1.3.)
šrafciger > odvijač
štampa > tisak
štamparija > tiskara
štampati > tiskati, otisnuti, objaviti, objavljivati: *znak štampan na platnu* > *znak otisnut na platnu*; *štampati izvješće* > *objaviti izvješće*
štekdoza > utičnica
šteker > utikač
štetan = škodljiv
štetiti > škoditi
štimati > biti u redu, odgovarati
štogod 'nešto': *Ako štogod trebaš, reci.* (v. točku 3.3.13.)
štogod 'bilo što, ma što': *Što god trebaš, dat ću ti.* (v. točku 3.3.13.)
što se tiče > u vezi s: *Što se tiče proizvodnje …* > *U vezi s proizvodnjom …*
štovani > poštovani: *štovani suradnici* > *poštovani suradnici* (v. 1. dodatak)

Premda su značenja glagola *štovati* i *poštovati* slična, glagol *štovati* upotrebljava se u prvome redu u vjerskome kontekstu (*štovati Majku Božju*). U poslovnome dopisivanju treba upotrebljavati glagol *poštovati*, tj. glagolski pridjev *poštovani*, te poslovno pismo ili dopis započeti s *poštovani gospodine*, a ne sa *štovani gospodine*. Također, završna je formula u pismu *s poštovanjem*, a ne *sa štovanjem*.

štoviše; čak štoviše > čak, štoviše (v. točku 1.5.1.)

tabela > tablica
tabelarni > tablični: *tabelarni prikaz > tablični prikaz*
tabla > ploča
tablica 1. 'mala tabla' > pločica: *registarska tablica > registarska pločica* 2. dobro: zapis organiziran s pomoću redaka i stupaca
table tent > šatorski cjenik, preklopljeni uspravni cjenik
taca > pladanj
tacna > pladanj
tae kwon do, G tae kwon doa, D tae kwon dou
tailor made 1. > načinjen po mjeri; 2. > kao stvoren, koji u potpunosti odgovara
tajming 1. > najpovoljnije vrijeme, najpogodniji trenutak, pravi trenutak; *Nije odabrao pravi tajming. > Nije odabrao pravi trenutak.*
također i > i: *Te su promjene također i pozitivne. > Te su promjene i pozitivne.* (v. točku 1.5.1.)
taksa > pristojba
taksativno > izričito, poimenice; *taksativno navedeno > izričito, poimenice navedeno*
taksi G taksija, D L taksiju, I taksijem
taksista, G taksiste, D taksisti > taksist G taksista, D taksistu (v. točku 3.3.1.)
taksi-vozač > taksist (v. točku 3.3.6.)
talentiran > darovit, nadaren
tamo-amo
tampon-država
tampon-zona
tandem > dvojac
tank > spremnik
target 1. > cilj; 2. > ciljni: target market > ciljno tržište; target population > ciljna populacija, ciljna skupina; target-grupa > ciljna skupina: *Target-grupa za ovaj proizvod su mladi poslovni ljudi. > Ciljna skupina za ovaj proizvod mladi su poslovni ljudi.*
tartaric acid > tartarična kiselina
tastatura > tipkovnica
taste > okus
tax rate > porezna stopa
taxi > taksi (bez obzira na natpis na vozilima, koji je međunarodna oznaka)
taylor made > po mjeri
TCCC (The Coca-Cola Company) G TCCC-a, D TCCC-u (v. točku 2.7. i 3.2.1.)
TD, TD hladnjak > hladnjak s trostrukim vratima (v. točku 3.2.1.)
team > tim; radna skupina
team building > izgradnja tima
team manager > voditelj tima/skupine
tečevina = tekovina: *civilizacijske tečevine = civilizacijske tekovine*
tekstualni > tekstni (v. točku 2.13.)
telefax > telefaks
telekom sektor > telekomunikacijsko područje; *predvodnik u telekom sektoru > predvodnik u telekomunikacijskome području*
telekonferencija > telefonska konferencija
teleworking > rad na daljinu
tell sell > telefonska prodaja
template > predložak, osnovni dokumet
temporery agreement > privremeni sporazum
tender > natječaj
tenis klub, tenis-klub > teniski klub (v. točku 3.3.6.)
teritorija > teritorij
test case > proba, test, ispitni/probni uzorak
testiranje > ispitivanje
testni > ispitni, probni
TetraPak 1. > tetrapak, 2. > kartonska ambalaža: *sok u tetrapaku > sok u kartonskoj ambalaži*
The Coca-Cola Company; sklanja se tako da se umetne riječ *tvrtka* i ta se riječ sklanja, npr.: *dolazim iz tvrtke The Coca-Cola Company*; *radim u tvrtki The Coca-Cola Company* (v. točku 3.2.2.)
think-tank > spremnik stručnog znanja, rasadnik znanja
time limit > rok, istek roka

time-sharing, timeshare > vremenska raspodjela, dijeljenje vremena
timing > najpovoljnije vrijeme, najpogodniji trenutak, pravi trenutak; *Nije odabrao pravi timing.* > *Nije odabrao pravi trenutak.*
tiskani 1. > 'koji je nastao tiskanjem': *tiskani tekst*; 2. > tiskovni: *tiskani mediji* > *tiskovni mediji*
tiskovna konferencija > konferencija za novinare
tisućiti = tisući: *tisućiti dio* = *tisući dio*
to do's > popis zadataka, poslovi koje treba napraviti

Naslov *To do's* često se nalazi na vrhu popisa zadataka. Tako bi i trebalo pisati i reći: *popis zadataka* jer je riječ o popisu na kojemu je zabilježeno ono što treba uraditi. Slično tomu, ne bi trebalo upotrebljavati izraz *do's and dont's* jer on jednostavno označuje *poželjno i nepoželjno*, *dopušteno i zabranjeno*.

---

to let > za najam: *uredi to let* > *uredi za najam*
toast > tost
točka D L točki: *u 3. točci* > *u 3. točki*
toksičan > otrovan
Tomislavljev > Tomislavov (v. točku 3.2.2.)
tone from the top > poruka s vrha, direktorova poruka, riječ direktora

---

Englesku svezu *tone from the top* nije dobro doslovno prevoditi kao *ton s vrha* ili *glas s vrha* iako je riječ o doslovnome prijevodu. To je dobar primjer kako doslovan prijevod s engleskoga nerijetko nije dobar u hrvatskome standardnom jeziku zbog drukčijega odnosa tih dvaju jezika prema metaforičnosti u „ozbiljnijim" funkcionalnim stilovima (administrativnomu i znanstvenomu). Sintagma *tone from the top* označuje poruku nadređenoga (obično glavnoga direktora) poslanu podređenima i u hrvatskome ju je jeziku bolje zvati *direktorova poruka* ili *riječ (glavnog) direktora*. Ako se s kojega razloga želi zadržati dio metaforičnosti engleske sintagme, dobro je i *poruka s vrha* jer je metaforična uporaba riječi *vrh* (najvažniji dio čega, najvažniji dio kakve tvrtke, ustanove, organizacije) u hrvatskomu jeziku već zabilježena i poznata.

---

toolbar > alatna traka
top > najbolji, vrhunski: *tri top proizvoda* > *tri najbolja proizvoda*; *top manager* > *vrhunski menadžer* (v. točku 2.)
TOP 100 Leadership Conference '100 vodećih – Konferencija o rukovođenju'
Topličica; *uz potok Topličica* > *uz potok Topličicu*
tortura > mučenje
total marža > ukupna marža
touch-screen > dodirni zaslon; *touch-screen tehnologija* > *tehnologija dodirnog zaslona*
touroperator > organizator putovanja
Toyota Corolla, G Toyote Corolla, D Toyoti Corolla
Toyota Yaris, G Toyote Yaris, D Toyoti Yaris
traceability > sljedivost
track changes > pratilac (tekstnih) promjena: *pregledati tekst s track changes* > *pregledati tekst s pratiocem promjena* (v. točku 3.3.2.)
tracking sistem, tracking system > sustav praćenja, nadzorni sustav
trade 1. > trgovina; 2. > trgovački: *modern trade lanac* > *suvremeni trgovački lanac; lanac (velikih) prodavaonica; 3.* > prodajni: *trade marketing* > *prodajni marketing*
trade mark, trademark > zaštitni znak
traka 1. > vrpca: *traka za kosu* > *vrpca za kosu*; 2. > trak: *cestovna traka* > *cestovni*

trak; kolnička traka > *kolnički trak*
transfer 1. > prijenos, prijelaz: *transfer podataka* > *prijenos podataka*; 2. > prijevoz
transferni 1. > prijenosni, prijelazni; 2. > prijevozni: *transferne cijene proizvoda* > *cijene prijevoza proizvoda*
transfer account > žiro-račun
transferirati > prenijeti
transnacionalni > međunarodni
transparentnost > preglednost, javnost, otvorenost, jasnoća
transplatacija > transplantacija > presađivanje
transport > prijevoz: *međuskladišni transport* > *međuskladišni prijevoz*
tranzicija > prijelaz
tranzicijska šoping-zona > najposjećeniji dio prodavaonice ili prodajnoga centra
treći po redu > treći: *On je treći po redu.* > *On je treći.* (v. točku 1.5.1.)
trener 1. > voditelj radionice; 2. dobro: u sportu: *trener nogometne momčadi*
trenersko vijeće > vijeće voditelja radionica, radioničko vijeće
trening 1. > (stručna) radionica: *Danas imamo trening za voditelje*. > *Danas imamo (stručnu) radionicu za voditelje*.; 2. > (stručna) izobrazba: *trening menadžera* > *izobrazba menadžera* (v. napomenu uz *coaching*); 3. dobro: u sportu: *trening prije utakmice*
trenutan > trenutačan: *trenutna potrošnja* > *trenutačna potrošnja*
trenutno > trenutačno: *Koliko radnika trenutno zapošljavate?* > *Koliko radnika trenutačno zapošljavate?*
tretirati 1. tretirati koga > postupati s kim; *tretirati zaposlenike* > *postupati sa zaposlenicima*; 2. tretirati što kao što > uzimati, razumjeti, razumijevati što kao što: *Nezadovoljavajući radni učinak treba tretirati kao poslovni problem.* > *Nezadovoljavajući radni učinak treba razumjeti kao poslovni problem*, *Nezadovoljavajući radni učinak poslovni je problem.*
tri puta = triput (v. točku 3.3.12.)
tri; G triju, D L I trima, A V tri: *Bili smo u tri nova poduzeća.* > *Bili smo u trima novim poduzećima.*; *Upoznali smo se s radom tri naše podružnice.* > *Upoznali smo se s radom triju naših podružnica.*; ali: *Plan moramo provesti u sljedeća tri mjeseca*; *pakiranje od tri boce* (v. točku 3.2.3.)
trilion > trilijun
trim-staza > staza za trčanje
tripartitno tijelo > trodijelno tijelo, trostrano tijelo, tročlano tijelo
triple door cooler > rashladna vitrina s trojim vratima
triputa > triput, tri puta (v. točku 3.3.12.)
trista > tristo
trodimenzionalni > trodimenzijski
troduplo > trostruko
troje ‘tri osobe različita spola’
trojica ‘tri osobe muškoga spola’
trpiti > trpjeti
trupa > postrojba
trustworthy > pozdan, kojemu se može vjerovati
turbulentan > buran: *turbulentna kretanja na burzi* > *burna kretanja na burzi* (v. točku 3.5.1.)
turističko-rekreacijski (v. točku 3.3.7.)
turnover > ponovno punjenje prodajnoga prostora (police, hladnjaka itd.)
TV ekipa, G TV ekipe, D TV ekipi (v. točku 3.2.1.)
TV emisija, G TV emisije, D TV emisiji (v. točku 3.2.1.)
TV postaja, G TV postaje, D TV postaji (v. točku 3.2.1.)
TV pretplata, G TV pretplate, D TV pretplati (v. točku 3.2.1.)
TV prijenos, G prijenosa, D TV prijenosu (v. točku 3.2.1.)
TV program, G TV programa, D TV programu (v. točku 3.2.1.)
tvrtka, G mn. tvrtka, tvrtki
twinning > suradnja (u zaštiti potrošača)

U

u; sudjelovati u radionici > sudjelovati na radionici: *Sudjelovao je u radionici o obrazovanju zaposlenika.* > *Sudjelovao je na radionici o obrazovanju zaposlenika.*
u.c. (unit case) > jedinični sanduk (v. točku 2.7.)
u mnogo čemu > u mnogočemu
u terminima > u okviru, s obzirom na; s aspekta: *O problemu ćemo raspravljati u terminima promidžbenih aktivnosti.* > *O problemu ćemo raspravljati s aspekta promidžbenih aktivnosti*. (v. točku 2.12.)
u zavisnosti od > zavisno od, ovisno o: *O tome ćemo odlučiti u zavisnosti od postignutih rezultata* > *O tome ćemo odlučiti ovisno o postignutim rezultatima.*; *O tome ćemu odlučiti zavisno od postignutih rezultata.*
učesnik > sudionik
učestvovanje > sudjelovanje
učestvovati > sudjelovati
učiniti; učiniti boljim > poboljšati; učiniti mogućim > omogućiti: *Učinit ćemo mogućom povoljniju kupnju naših proizvoda.* > *Omogućit ćemo povoljniju kupnju naših proizvoda*.; učiniti izbor > izabrati: *učiniti izbor između ponuđenih mogućnosti* > *izabrati među ponuđenim mogućnostima*; *izabrati jednu od ponuđenih mogućnosti* (v. točku 1.5.2.)
učtiv > uljudan
udio = udjel; udio na tržištu = udjel na tržištu
udovoljavati 1. > zadovoljavati: *udovoljavati svim zahtjevima* > *zadovoljavati sve zahtjeve; udovoljavati svim potrebnim uvjetima* > *zadovoljavati sve potrebne uvjete*; 2. dobro: 'izlaziti ususret čijim željama': *udovoljavati voditelju projekta*
UEFA (Union of European Football Associations) G UEFA-e, D UEFA-i (v. točku 3.2.1.)
ugljični > ugljikov: *ugljični dioksid* > *ugljikov dioksid*
ugljik-dioksid > ugljikov dioksid
ugljikov dioksid, G ugljikova dioksida, D ugljikovu dioksidu; *s dodatkom ugljikovog dioksida* > *s dodatkom ugljikova dioksida* (v. točku 2.2.5.)
ugovaraoc > ugovaralac (G ugovaraoca, mn. N ugovaraoci, G ugovaralaca) > ugovaratelj (v. točku 3.3.2.)
uguglati > upisati u tražilicu
Ujedinjeni Arapski Emirati
Ujedinjeni narodi
ukazati 1. > upozoriti: *Ukazao je na propust*. > *Upozorio je na propust.*; 2. dobro: 'prikazati se, pojaviti se': *Ukazala se Gospa.*
ukoliko > ako: *Ukoliko uočimo propuste, javit ćemo vam.* > *Ako uočimo propuste, javit ćemo vam.* (v. točku 3.4.11.)
ukomponirati > ugraditi (u cjelinu)
ukus 1. dobro 'osjećaj za lijepo': *Maja ima dobar ukus*., 2. > okus: *Jelo ima dobar ukus.* > *Jelo ima dobar okus.*
ulistati > upisati, uvrstiti (u popis)
ulogirati se > prijaviti se
ultimativan > najbolji: *ultimativna superhrana* > *najbolja hrana; ultimativno superpiće* > *najbolje piće* (v. točku 1.5.1.); *ultimativna ponuda* > *najbolja ponuda* (v. točku 2.)
UN (United nations; Ujedinjeni narodi) G UN-a, D UN-u (v. točku 3.2.3.)
UN Global compact > Svjetski sporazum Ujedinjenih naroda, Svjetski sporazum UN-a
UN-ov, G UN-ova, D UN-ovu: *prema UN--ovom propisu* > *prema UN-ovu propisu* (v. točku 2.2.5.)
unajmiti 'uzeti u najam'
unapređenje = unaprjeđenje (v. točku 1.3.)
unapređivati = unaprjeđivati (v. točku 1.3.)
unaprijediti, unaprijeđen
unatoč 1. unatoč čega > unatoč čemu: *unatoč visokih temperatura* > *unatoč visokim temperaturama* (v. točku 3.4.10.)
underline > donja crta

UNDP (United Nations Development Programme); G UNDP-a, D UNDP-u
UNESCO (United Nations Educational, Scientific and Cultural Organization); G UNESCO-a, D UNESCO-u (v. točku 3.2.1.)
UNESCO-ov; G UNESCO-ova, D UNESCO-ovu: *iz UNESCO-ovog programa* > *iz UNESCO-ova programa* (v. točku 3.2.6.)
unit case > jedinični sanduk
Universal declaration on human rights > Opća deklaracija o ljudskim pravima
unutar > u: *unutar svih zemalja* > *u svim zemljama*
unutarnji > unutrašnji; *unutarnji propisi* > *unutrašnji propisi*
uoči; *uoči godišnjih odmora*, ali: *gledati koga u oči*
upaliti 1. > uključiti: *upaliti rashladni uređaj* > *uključiti rashladni uređaj*
upaljen 1. > uključen; *Treba provjeriti je li rashladni uređaj upaljen.* > *Treba provjeriti je li rashladni uređaj uključen.*; 2. dobro: 'zahvaćen upalom': *upaljena rana*; 3. dobro: *upaljeno svjetlo*
update 1. > posuvremeniti, osvježiti, obnoviti; 2. > posuvremenjivanje, osvježivanje, obnavljanje
upečatljiv > dojmljiv: *najupečatljivije poruke* > *najdojmljivije poruke*
upgrade > nadogradnja, nadograđivanje
uplatioc > uplatilac (G uplatioca, mn. N uplatioci, G uplatilaca) > uplatitelj (v. točku 3.3.2.)
upliv > utjecaj
uporaba = upotreba (v. točku 1.3.)
uporabljivati = upotrebljavati (v. točku 1.3.)
uposlenik 1. 'osoba koja ima koje radno mjesto' > zaposlenik: *uposlenik tvrtke* > *zaposlenik tvrtke*; 2. dobro: 'osoba koja ima kakav posao ili zaduženje'
uposliti 1. 'primiti koga na posao, dati komu radno mjesto' > zaposliti: *uposliti na određeno vrijeme* > *zaposliti na određeno vrijeme*; 2. dobro: 'dati komu kakav posao ili zaduženje': *uposliti učenike čitanjem*

Glagol *uposliti* znači 'dati komu kakav posao ili zaduženje', npr. *uposliti učenike*. Od njega izvedena imenica *uposlenik* označuje osobu zaokupljenu kakvim poslom. Glagol *zaposliti* u jednome se svojemu značenju podudara s glagolom *uposliti*, ali ima i značenje 'primiti koga na posao, dati komu radno mjesto' koje glagol *uposliti* u standardnome jeziku nema. Stoga treba govoriti o *zaposlenicima*, a ne o *uposlenicima* koje tvrtke. Osim riječi *uposlenik* često se umjesto riječi *zaposlenik* upotrebljava riječ *djelatnik*. Riječ *djelatnik* označuje osobu koja za plaću djeluje na kakvu javnome području (npr. *javni djelatnik*, *zdravstveni djelatnik*), a riječ *radnik*, uz to što može značiti isto što i *djelatnik* (pa možemo govoriti o javnome radniku i o zdravstvenome radniku) označuje i osobu koja za plaću obavlja kakav fizički posao (*lučki radnik*, *građevinski radnik*) i u tom značenju joj riječ *djelatnik* nije sinonim. *Službenik* je osoba zaposlena u kakvoj službi, organiziranoj uslužnoj djelatnosti. S obzirom na to da svaka od navedenih riječi u poslovnome kontekstu ima jasno ograničeno i definirano značenje, treba ih temeljem njihova značenja razlikovati i ne upotrebljavati kao sinonime.

---

upotreba = uporaba (v. točku 1.3.)
upotrebljavati = rabiti (v. točku 1.3.)
upotrijebiti, upotrijebljen
upražnjavati 1. > baviti se: *upražnjavati sport* > *baviti se sportom*; 2. > redovito činiti što: *upražnjavati vožnju biciklom* > *redovito se voziti biciklom*
upražnjen > ispražnjen, prazan; slobodan; *upražnjeno radno mjesto* >

slobodno radno mjesto
uprkos > usprkos
upsize packs > višejedinična pakiranja
uputstvo > uputa; upute: *uputstvo za uporabu* > *upute za uporabu*

Uz proizvod se katkad nalazi pismena obavijest o tome kako se on upotrebljava, naslovljena *uputstvo*, *uputa*, *upute* ili *naputak*. Riječ *uputstvo* ne pripada hrvatskomu standardnom jeziku i ne treba je u njemu upotrebljavati. Devedesetih je godina u češću uporabu vraćena riječ *naputak* koja je stilski obojena te stoga, iako neupitno kao oživljenica pripada standardnomu jeziku, nije prikladna za stilski neutralno izražavanje. U stilski neutralnome izražavanju (a upravo bi takvu izražavanju trebalo težiti u tekstu kojemu je cilj dati precizne i jasne obavijesti i podatke) najbolje je upotrebljavati riječ *uputa*, tj. obavijest o tome kako se što upotrebljava ili kako treba postupati bilo bi najbolje nasloviti *upute* (*upute za upotrebu/uporabu*) jer je redovito riječ o obavijesti koja uključuje nekoliko kraćih obavijesti ili smjernica.

---

usage charge > naknada za potrošnju
USB 1. dobro: kratica za *universal serial bus*; 2. > memorijski štapić
user friendly > primjereno korisnicima, prilagođeno korisnicima, jednostavno za korisnike
uskladba > usklađivanje
uskočki 1. dobro: koji se odnosi na uskoke 2. > 'koji se odnosi na USKOK, Ured za suzbijanje korupcije i organiziranog kriminaliteta' > USKOK-ovi: *uskočki sudovi* > USKOK-ovi sudovi
Uskrs
uskršnji > uskrsni; *uskršnji blagdani* > *uskrsni blagdani; uskršnja akcija* > *uskrsna akcija*
uslijed > zbog: *Zakasnili smo uslijed nevremena*. > *Zakasnili smo zbog nevremena*. (v. točku 3.4.10.)
uslov > uvjet
usprkos 1. usprkos toga > usprkos tomu: *Usprkos njegove zabrane proveli smo postupak.* > *Usprkos njegovoj zabrani proveli smo postupak.*; 2. za neživo > unatoč: *Usprkos nevremenu otišli smo na izlet.* > *Unatoč nevremenu otišli smo na izlet*. (v. točku 3.4.10.)
usto; *Proizvodnja se povećala, a usto se poboljšala i kvaliteta proizvoda*, ali: *Uz to pravilo, postoje i mnoga druga.*
ususret; *Krenuo mi je ususret*.
usvojiti; 1. dobro: 'primiti kao svoje': *usvojiti znanje*; 2. > donijeti: *usvojen je zakon* > *donesen je zakon*; 3. > posvojiti: *usvojiti dijete* > *posvojiti dijete*
uštekati > uključiti (u struju): *uštekati stroj* > *uključiti stroj*
utisak > dojam
utvrditi 1. dobro: *utvrditi grad*; 2. > ustvrditi: *Utvrdili su da odlično poslujemo.* > *Ustvrdili su da odlično poslujemo.*
uvjerenje 1. > potvrda: *uvjerenje o položenom vozačkom ispitu* > *potvrda o položenom vozačkom ispitu*; 2. dobro: 'mišljenje koje tko ima o čemu': *Moja se uvjerenja razlikuju od tvojih*.
uzeti; uzeti u razmatranje > razmotriti (v. točku 1.5.2.)
uzimati; uzimati u razmatranje > razmatrati (v. točku 1.5.2.)
uzrast > dob; *djeca mlađeg uzrasta* > *djeca mlađe dobi*; *mlađa djeca*; *predškolski uzrast* > *predškolska dob*
uzrokovati > prouzročiti: *Ugljikov dioksid uzrokuje mjehurićavost.* > *Ugljikov dioksid prouzročuje mjehurićavost.*
uživo; *prijenos uživo*

V

v. d. (vršitelj dužnosti)
v. dalje/kasnije/poslije > v. u daljnjemu tekstu
v. naprijed/prije > v. u prethodnome tekstu
vafel-proizvod
vakum > vukuum
vakumirati > vakuumirati
van 1. > izvan: *djelovati van svojega područja > djelovati izvan svojega područja*; 2. dobro: u označivanju smjera kretanja: *Idem van.*
vannastavni > izvannastavni: *vannastavne aktivnosti > izvannastavne aktivnosti*
vantroškovnički > izvantroškovnički: *vantroškovnički troškovi > izvantroškovnički troškovi*
vatrozaštita
važiti 1. > vrijediti: *Važi li naš dogovor? > Vrijedi li naš dogovor?*; 2. > biti na snazi: *važeći zakon > zakon koji je na snazi*
veče; *Dobar veče. > Dobro veče. > Dobra večer*.
večer; *Dobar večer. > Dobra večer.*
većina; *Većina ljudi to ne znaju. > Većina ljudi to ne zna.*
veleprodaja
veleprodajni: *veleprodajna cijena*; *veleprodajni centar*
veliko mnoštvo > mnoštvo (v. točku 1.5.1.)
vending 1. > prodaja; 2. > prodajni: *vending oprema > prodajna oprema; vending automat, vending machine > prodajni automat, automat za prodaju pića, cigareta itd.*
Vendo machine, Vendo automat > Vendov (prodajni) automat; G Vendova automata, D Vendovu automatu
vendo machine, vendo-aparat, vendo automat > prodajni automat, automat za prodaju pića, cigareta itd.

Engleska riječ *vending* znači *prodaja*, tj. *prodajni* te umjesto naziva *vending machine* ili *vending automat* treba upotrebljavati hrvatski naziv *prodajni automat.* Naziv *Vendo automat* upućuje na to da je riječ o prodajnome automatu koji je proizvela američka tvrtka Vendo. Ako je doista riječ o automatu koji je proizvela ta tvrtka, i to se želi u njegovu nazivu posebno naglasiti, trebalo bi govoriti o *Vendovu automatu* (te pisati taj naziv velikim slovom), kao što npr. govorimo o *Panasonicovu televizoru, Coca-Colinu proizvodu* itd.) Međutim, često se naziv *vendo automat* piše malim slovom i označuje svaki prodajni automat (a ne nužno prodajni automat koji je proizvela tvrtka *Vendo Company*). Takvi su pomaci u jeziku česti. Tako je npr. *Kalodont* prvo bio robna marka, a zatim postao opća imenica (pisana malim slovom) kojom se označuje bilo koja zubna pasta, *Digitron* marka kalkulatora, a zatim opća imenica kojom se označuje bilo koji kalkulator itd. Ako se naziv *vendo automat* (*vendo aparat* ili *vendo machine*) upotrebljava u tome drugom, općem značenju, u hrvatskome ga standardnom jeziku ne treba upotrebljavati, nego umjesto njega kao i umjesto naziva *vending machine* treba upotrebljavati naziv *prodajni automat.* Ako se pak s kojega razloga želi naglasiti da je proizvođač automata tvrtka *Vendo Company*, tada treba govoriti o *Vendovu (prodajnome) automatu.*

venture > rizični: *venture fond > rizični fond*; *venture kapital > rizični kapital*
verificirati > ovjeriti
veza = sveza (v. točku 1.3.); u vezi čega > u vezi s čim: *U vezi vašega prijedloga ... > U vezi s vašim prijedlogom ...*
vezan za > povezan s: *knjiženja vezana za mjesečno zatvaranje knjiga > knjiženja povezana s mjesečnim zatvaranjem knjiga*

Vi; u obraćanju jednoj osobi iz poštovanja (v. točku 2.1. i točku 3.4.2.)
video-; videokonferencija, videoveza, videovrpca, videozid, videozapis
videolink > videoveza
video-traka, videotraka > videovrpca
videowall > videozid
video-zapis > videozapis
viljuškar > viličar
vinarija 'tvornica u kojoj se proizvodi i puni vino; trgovina vinom; vinski podrum'
vinarski 'koji se odnosi na vinare': *vinarski skup, vinarsko natjecanje*
vinski 'koji se odnosi na vino': *vinski podrum, vinska bačva, vinska čaša, vinska mušica*
VIP > veoma važne osobe: *VIP apartman > apartman za veoma važne osobe; VIP prijam > primanje za veoma važne osobe* (v. točku 2.7.)
virtuelni > virtualni (v. točku 3.5.1.)
VIS (Varaždinska industrija svile), G VIS-a, D VIS-u (v. točku 3.2.1.)
visit frequency > učestalost posjeta (određenomu prodajnom mjestu u određenome razdoblju)
viski (v. točku 2.6.)
visokokvalitetan
visual display terminal > jedinica za vizualni prikaz podataka
više; dug više od 20 godina > dulji od 20 godina
vitamin; vitamin A = A-vitamin, vitamin B = B-vitamin, vitamin C = C-vitamin (v. točku 3.1.6.); vitamin K1, vitamin B6, vitamin D3
vizitka > posjetnica
vizuelan > vizualan (v. točku 3.5.1.)
vjerovatan > vjerojatan
vjerovatno > vjerojatno
vježbaona > vježbaonica (v. točku 3.3.4.)
Vlada Republike Hrvatske: *pisati Vladi*

Riječ *vlada* piše se velikim slovom (*Vlada*) kad je riječ o točno određenoj vladi, tj. kad se upotrebljava umjesto punoga naziva. Tako će točno napisani novinski naslov glasiti *Poruka predsjednice Vlade u povodu Europskoga dana međugeneracijske solidarnosti* jer će čitatelji pouzdano znati da je riječ o predsjednici Vlade Republike Hrvatske. Tako je i s pisanjem skraćenih naziva ostalih tijela te se npr. na internetskim stranicama *Hrvatskoga sabora* nalaze poveznice *O Saboru, Ustrojstvo Sabora, Predsjednik Sabora, Potpredsjednici Sabora*. Tako je i sa skraćenim nazivima vijeća, skupština, odbora, organizacija itd. Ako se u tekstu spominje *Europsko vijeće* te ako se dalje upotrebljava samo skraćeni naziv, pisat će se *Vijeće*; ako se spominje *Institut za povijest*, skraćeni naziv u daljnjemu tekstu pisat će se *Institut* itd. Pritom je važno da je ispunjen zahtjev da je točno određeno o kojemu je tijelu, ustanovi itd. riječ.

---

voćarna > voćarnica (v. točku 3.3.3.)
vođa 1. > voditelj: *vođa tima > voditelj tima*; 2. dobro: u političkome kontekstu, u sportskome kontekstu: *vođa stranke, vođa pokreta, vođa navale*

Riječ *vođa* ne treba upotrebljavati u poslovnome kontekstu. Umjesto nje treba upotrebljavati riječ *voditelj* jer je to osoba koja vodi posao ili upravlja poslom i ljudima. Riječ *vođa* u standardnome se jeziku upotrebljava u političkome kontekstu (npr. *vođa stranke, vođa pokreta, vođa pobune*) te u nekim drugim specifičnim kontekstima, npr. sportskomu (*vođa navale*). Stoga je dobro govoriti o *voditeljima odjela, voditeljima službi, voditeljima timova, voditeljima smjene*, a ne o *vođama odjela, vođama službi, vođama timova, vođama smjene.* Osobito je nepotrebno u tom značenju

upotrebljavati posuđenicu *lider* koja ni na koji način ne bi trebala pripadati hrvatskomu poslovnom jeziku.

---

volatibilnost tržišta > kolebljivost tržišta
voliti > voljeti; volio, voljela, voljelo (v. točku 3.3.10.)
Volkswagen Polo G Volkswagena Polo; D Volkswagenu Polo
volonter > dobrovoljac (v. napomenu uz *dragovoljac*)
volonterizam > dobrovoljni rad
volonterski > dobrovoljački
volt (mjerna jedinica)
volumen > obujam: *godišnji volumen prodaje* > *godišnja prodaja; volumen proizvodnje* > *opseg proizvodnje; prodajni volumen* > *prodaja*
volumenski imidž limenki za pića > veličina limenki za pića

Riječ *volumen* internacionalizam je koji se u hrvatskome jeziku u mnogim kontekstima može zamijeniti riječju *obujam*. Npr. u matematičkome se kontekstu naziv *volumen* uvijek može zamijeniti nazivom *obujam* (npr. *volumen kocke, volumen piramide* > *obujam kocke, obujam piramide*). Kao zamjenu za riječ *volumen* ne treba upotrebljavati riječ *zapremina* jer ona ne pripada hrvatskomu standardnom jeziku. Međutim, u mnogim se kontekstima (osobito marketinškim) riječ *volumen* upotrebljava izvan svojega osnovnog značenja i u tim je kontekstima treba zamijeniti riječju *opseg* ili izostaviti. U izrazima poput *godišnji volumen prodaje, mjesečni volumen proizvodnje* riječ *volumen* treba izostaviti pa govoriti o *godišnjoj prodaji* i *mjesečnoj proizvodnji*, a umjesto izraza *volumen proizvodnje* bolje je govoriti o *opsegu proizvodnje*. Riječ *obim* koja se katkad upotrebljava umjesto riječi *opseg* ne pripada standardnomu jeziku.

VPC (veleprodajna cijena) G VPC-a, D VPC-u
vremenom > s vremenom; *Vremenom će posao krenuti nabolje.* > *S vremenom će posao krenuti nabolje.* (v. točku 3.4.10.)
vremensko razdoblje > razdoblje (v. točku 1.5.1.)
vrijeme G vremena, D vremenu
vrijeme; u vrijeme kad > kad: *Sastanak će se održati u vrijeme kad smo se dogovorili.* > *Sastanak će se održati kad smo se dogovorili*. (v. točku 1.5.3.)
vrjednovati = vrednovati (v. točku 1.3.)
vršiti; vršiti korekciju > korigirati; vršiti napad > napadati; vršiti prisilu > prisiljavati; vršiti promidžbu > promicati; vršiti uplate > uplaćivati (v. točku 1.5.2.)
vs. (versus) > nasuprot (v. točku 2.7.)

W

Y

wallpaper > podloga za zaslon
warm space > nehlađeni prostor
water stewardship > promicanje zaštite voda
web 1. > mreža: *na webu > na mreži*; 2. > mrežni: *web master > urednik mrežne stranice; web site > mrežne stranice; web-stranice > mrežne stranice; web cam > mrežna kamera; web shop > mrežna prodavaonica, mrežna trgovina*
weekend > vikend
whistleblower > zviždač
white collar > službenik
whisky > viski (v. točku 2.6.)
WHO (World Health Organisation) G WHO-a, D WHO-u 'Svjetska zdravstvena organizacija' (v. točke 2.7. i 3.2.1.)
wholesale > veleprodaja
win-win situation > situacija u kojoj nema gubitnika, u kojoj svi dobivaju
wireless > bežični: *wireless connection > bežična veza*
wobbler, vobler > reklamna naljepnica: *wobbler u obliku zvijezde > reklamna naljepnica u obliku zvijezde*; *shelf wobbler > reklamna naljepnica za policu*
workflow > dijagram toka
workshop > radionica (v. napomenu uz *coaching*)
WTO (World Trade Organization) G WTO-a, D WTO-u 'Svjetska trgovinska organizacija' (v. točku 2.7.)
WWW; čita se: dvostruko ve, dvostruko ve, dvostruko ve (v. točku 1.6.)

Y

Yahoo, G Yahooa, D Yahoou
Yahoov G Yahoova, D Yahoovu

Pridjev *Yahoov* trebali bismo pisati *Yahooov* (tj. na osnovu Yahoo koju čitamo [jahu] dodati nastavak *-ov*. Tako bismo dobili riječ s tri *o*. Prema prešutnome pravilu u riječima se ne bilježe tri ista glasa u nizu.

yoga > joga
youth development > poticanje razvoja mladih
YTD (year to date) > u (tekućoj) godini do danas

Z

Ž

za; *To je bilo strašno za vidjeti.* > *To je bilo strašno vidjeti.*; *krenuti za grad* > *krenuti u grad*; *hvala za uslugu* > *hvala na usluzi*; *Prihod je za šest posto veći nego u istome razdoblju prošle godine.* > *Prihod je šest posto veći nego u istome razdoblju prošle godine.*; *Putujem za Rijeku/Beč.* > *Putujem u Rijeku/Beč.* (v. točku 3.4.10.)

za ništa > ni za što

zadovoljavajući: *zadovoljavajući porast proizvodnje*

zagađenje 'stanje prouzročeno unošenjem u okoliš štetnih tvari koje su mu nanijele dugotrajnu ili trajnu štetu' (v. napomenu uz *onečišćenje*)

zagađivanje 'unošenje u okoliš štetnih tvari koje mu nanose dugotrajnu ili trajnu štetu'

zagrebačka katedrala

zahtijevati; zahtijevan: *Dobili smo dugo zahtijevana sredstva.*

zahtjev

zahtjevan: *Ovaj je posao zahtjevan.*

zahvaliti 'izraziti zahvalnost': *zahvaliti na ljubaznosti*

zahvaliti se 'odbiti što': *zahvaliti se na loše plaćenomu poslu*

U poslovnoj je komunikaciji česta nepravilna uporaba glagola *zahvaliti* i *zahvaliti se*. Rečenica *Zahvaljujemo se na vašem doprinosu našem programu*, znači da se ponuđeni doprinos odbija jer se glagolom *zahvaliti se* izriče ljubazno odbijanje. Glagolom *zahvaliti* izriče se zahvalnost te se rečenicom *Zahvaljujemo na vašem doprinosu našem programu* izriče zahvalnost na danome doprinosu.

---

zahvaljujući; označuje da je posljedica čega pozitivna; *Zahvaljujući recesiji prodaja je smanjena* > *Prodaja je smanjena zbog recesije.* (v. točke 1.5. i 3.4.10.)

zajedno s > s; *U uredu sam zajedno s Markom.* > *U uredu sam s Markom.* (v. točku 1.5.1.)

zakačiti > zakvačiti

Zaklada Ane Rukavine

Zakon o radu

zamjenljiv = zamjenjiv

zapanjujuć > iznenađujući, nevjerojatan: *voćno osvježenje puno zapanjujućih okusa* > *voćno osvježenje puno nevjerojatnih okusa*

zapremina > obujam

zavisiti od koga = ovisiti o komu

zbog; *Tužan sam radi neuspjeha.* > *Tužan sam zbog neuspjeha.* (v. točku 3.4.10.)

zdesna

Zemlja (planet)

Zemlja Izlazećeg Sunca (Japan)

Zemljin; G Zemljina, D Zemljinu (v. točku 3.2.6.)

ZET (Zagrebački električni tramvaj) G ZET-a, D ZET-u: *u ZET-ovom uredu* > *u ZET-ovu uredu* (v. točku 3.2.1.)

ZET-ov; G ZET-ova, D ZET-ovu (v. točku 3.2.6.)

zetovac

značaj > važnost; *Na tim je mjestima hrana od drugorazrednog značaja.* > *Na tim mjestima hrana ima drugorazrednu važnost.*

značajan > 1. znatan: *Troškovi su značajno smanjeni.* > *Troškovi su znatno smanjeni. Možemo govoriti o značajno boljim uvjetima u sljedećoj godini.* > *Možemo govoriti o znatno boljim uvjetima u sljedećoj godini.*; 2. > velik: *značajan rast* > *velik rast*; *značajno povećanje* > *veliko povećanje*; *značajan uspjeh* > *velik uspjeh*; 3. > važan; *značajan književnik* > *važan književnik*

značajno > u velikoj mjeri, uvelike, uveliko; *Troškovi su značajno smanjeni* > *Troškovi su u velikoj mjeri / uvelike / uveliko smanjeni.*

ZOR (Zakon o radu) G ZOR-a, D ZOR-u (v. točku 3.2.1.)

zvaničan > služben: *zvanični poziv* > *službeni poziv*
zvanično > službeno: *zvanično priopćiti* > *službeno priopćiti*

Ž

želiti > željeti; želio, željela, željelo (v. točku 3.3.10.)
žiri; G žirija, D žiriju
žiro-račun
žrebati, ždrebati > ždrijebati
žuriti; *Žurim.* > *Žurim se.* (v. točku 3.4.1.)

Bilješke

Doc

daci

Životopis sadržava podatke o čijemu životu složene kronološkim redom.

Životopis se piše uz prijave na natječaj za posao, za dobivanje stipendije, za upis na fakultet itd. Životopis se može pisati kao kontinuiran tekst ili u zadanome obrascu. Životopis pisan u obliku kontinuiranoga teksta u današnjoj se poslovnoj komunikaciji rijetko zahtijeva. Pri javljanju na natječaje za posao i različitim oblicima izvješćivanja zahtijeva se da životopis bude pisan prema europskome obrascu, tj. obrascu propisanu u Europskoj uniji.

ŽIVOTOPIS

Slijedi primjer životopisa koji je pisan kao kontinuirani tekst i europskoga uzorka tabličnoga životopisa (europski obrazac za životopis može se preuzeti s mrežnih stranica Hrvatskoga zavoda za zapošljavanje).

Maja Horvat

ŽIVOTOPIS

Rođena sam 25. listopada 1984. godine u Splitu. Osnovnu i srednju školu (Matematičku gimnaziju) završila sam u Zagrebu. Titulu diplomiranog inženjera elektrotehnike stekla sam u Zagrebu diplomiravši na smjeru Automatika na Fakultetu elektrotehnike i računarstva Sveučilišta u Zagrebu 22. rujna 2009. Tijekom studiranja bila sam aktivna u međunarodnoj studentskoj organizaciji BEST Zagreb (Board of European Students of Technology at University in Zagreb; www.BEST.hr). Kao članica Upravnoga odbora organizirala sam posao na projektima i sudjelovala u oblikovanju dugoročnih ciljeva udruge, bila sam zadužena za komunikaciju između međunarodne organizacijske razine i zagrebačkog članstva, pomagala sam voditelju Službe za ljudske potencijale u primanju i izobrazbi novih članova te sudjelovala u analizama sadašnjih i budućih projekata. Koordinirala sam promocijske akcije te organizirala zbivanja za 20 – 50 ljudi, a u lipnju i srpnju 2007. godine bila sam voditeljica radnoga kampa. Iskustva stečena dobrovoljnim radom u toj udruzi poboljšala su moje komunikacijske, organizacijske i prezentacijske vještine te pridonijela otvorenosti u prihvaćanju novih ljudi i kultura. Tijekom studija, vođena velikim osobnim zanimanjem za svoju struku, ovladala sam mnogim tehničkim i računalnim vještinama (ANSI C, Assembler, JAVA, PHP & MySOL, PLC programiranje, SCADA dizajn, Matlab, osnove grafičkog dizajna: Corel Draw, Corel Photo-Paint, osnovno poznavanje Linuxa, izvrsno poznavanje Microsoftova Officea i alata Open Officea: Word, Excel, PowerPoint). Imam vozačku dozvolu B-kategorije. Završila sam četiri razreda Osnovne škole za klasičnu gitaru i sviram *didjeridoo*. Treniram ki-aikido. Veoma dobro vladam engleskim jezikom, a služim se njemačkim.

EUROPASS
ŽIVOTOPIS

Osobni podaci	
Prezime(na) / Ime(na)	Maja Horvat
Adresa(e)	Ćire Truhelke 67, Zagreb, Hrvatska
Telefonski broj(evi)	01 111 222
Broj(evi) faksa	01 111 223
E-mail	mhorvat@gmail.hr
Državljanstvo	hrvatsko
Datum rođenja	25. listopada 1984.
Spol	žensko
Željeno zaposlenje/zanimanje	dizajner digitalnih sustava
Radno iskustvo	
Datumi	prosinac 2005. – studeni 2006.
Zanimanje ili radno mjesto	tajnica u upravnome odboru
Glavni poslovi i odgovornosti	Organizacija posla na projektima i uspostavljanje dugoročnih ciljeva. Komunikacija između međunarodne razine organizacije i zagrebačkog članstva. Pomoć voditelju Službe za ljudske potencijale u primanju i izobrazbi novih članova. Analiza sadašnjih i budućih projekata.
Ime i adresa poslodavca	BEST Zagreb (Board of European Students of Technology at University in Zagreb) www.BEST.hr
Vrsta djelatnosti ili sektor	međunarodna studentska organizacija
Obrazovanje i osposobljavanje	
Datumi	1. listopada 2003. – 22. rujna 2009.
Naziv dodijeljene kvalifikacije	diplomirani inženjer elektrotehnike
Glavni predmeti / stečene profesionalne vještine	studij automatike (sinteza sustava upravljanja, digitalni sustavi, nelinearni/optimalni sustavi) rad s PLC-om rad s Matlabom (simulacije, analiza) dizajn digitalnih sustava programiranje (C, assembler, PLC, VDHL, Verilog, Matlab)
Ime i vrsta organizacije pružatelja obrazovanja i osposobljavanja	Fakultet elektrotehnike i računarstva Sveučilišta u Zagrebu

Materinski jezik(ci)	hrvatski
Drugi jezik(ci)	engleski, njemački

Samoprocjena
Europska razina (*)

	Razumijevanje				Govor				Pisanje	
	Slušanje		Čitanje		Govorna interakcija		Govorna produkcija			
E	B2	samostalno	C1	napredno	B2	samostalno	B2	samostalno	B2	samostalno
NJ	A2	osnove	A2	osnove	A2	osnove	A2	osnove	A2	osnove

(*) Zajednički europski referentni okvir za jezike

Društvene vještine i kompetencije	Otvorenost prilagodbi novoj sredini, prezentacijske vještine, mogućnost prilagodbe različitim kulturnim okružjima. Iskustvo o tome stečeno je dobrovoljnim radom u međunarodnoj studentskoj udruzi i međunarodnim radnim kampovima. Vještina u virtualnoj (e-pošta) komunikaciji.
Tehničke vještine i kompetencije	Kao članica Upravnog odbora studentske udruge BEST Zagreb koja ima oko 40 članova stekla sam iskustvo u koordinaciji promocijskih akcija (vođenje deseteročlanoga tima; organizacije zbivanja za 20 – 50 ljudi); bila sam voditeljica radnoga kampa.
Računalne vještine i kompetencije	Automatika i upravljački sustavi; simulacije i analize u Matlabu, programiranje PLC-a, SCADA dizajn, FPGA dizajn
Umjetničke vještine i kompetencije	Završila četiri godine Osnovne glazbene škole za klasičnu gitaru.Sviram *didjeridoo*. Treniram ki-aikido.
Druge vještine i kompetencije Vozačka dozvola	Imam vozačku dozvolu B-kategorije.
Dodatne informacije	Na 2. godini studija dobila sam državnu stipendiju kao jedan od 10 % najuspješnijih studenata svoje godine na FER-u. U srednjoj i osnovnoj školi sudjelovala sam na državnim natjecanjima iz informatike (programiranje i algoritmi) i pritom osvojila 2. mjesto u 4. razredu srednje škole.
Dodaci	1. Prijava na natječaj 2. Diploma Fakulteta elektrotehnike i računarstva Sveučilišta u Zagrebu 3. Domovnica

POSLOVNO PISMO

Poslovno je pismo dokument kojim se komu obraćamo prenoseći određenu poruku. Ono daje prvu sliku o nama. Mora biti kratko i jasno, a poruka jednoznačna. U njemu svakako treba voditi računa o pravopisnoj i gramatičkoj točnosti.

U poslovnome pismu cijeli tekst može biti bez uvlaka, od adrese u zaglavlju do potpisa, tj. poravnan s lijeve strane.

Važno je poštovati strukturu poslovnoga pisma. Njegovi su dijelovi zaglavlje, adresa primatelja, mjesto i datum, predmet, sadržaj, pozdrav, potpis, prilozi, oznaka načina otpreme.

Zaglavlje
Tvrtke u zaglavlju imaju memorandume pa nije potrebno posebno navoditi naziv tvrtke, adresu, broj telefona, faksa, registarski broj i adresu.

Adresa
Uvijek se ispisuje puna adresa primatelja, ime i prezime, a ako ga ne znamo, naziv radnoga mjesta primatelja.

Mjesto i datum
Mjesto i datum mogu se pisati iza adrese primatelja ili na kraju pisma. Poslovna se komunikacija sve češće odvija elektronički i u zadanim obrascima u kojima je propisan i način pisanja datuma (npr. 01 01 2009, nerijetko i tako da se na prvome mjestu piše mjesec, a na drugome dan).

Ako je riječ o komunikaciji u kojoj nema zadanih obrazaca, poslovni dopisi i pisma mogu se datirati na dva načina.:

> *U Zagrebu 15. rujna 2009.*
> *Zagreb, 15. rujna 2009.*

Običaj je da se ispisuje naziv mjeseca (*siječnja, veljače, ožujka* ...). Taj je naziv u genitivu jer se tako zapisan datum razumije kao: 15. *(dan mjeseca) rujna 2009.*

> ~~*3. siječanj 2010.*~~ > *3. siječnja 2010.*
> ~~*zaključno s 3. siječnjom 2010.*~~ > *zaključno s 3. siječnja 2010.*

Međutim, mjesec se može bilježiti i arapskim ili rimskim rednim brojem.

U pisanju datuma ispisanoga brojevima često se griješi tako da se između

dana, mjeseca i godine ne stavlja razmak te da se ispred jednoznamenkastih brojeva piše nula, npr.:

> ~~*15.09.2009*~~. > *15. 9. 2009.; 15. IX. 2009.*

U datumu nulu ne treba pisati osim, naravno, ako se tako zahtijeva u kojemu obrascu.

Predmet

Predmet je tema pisma, a poslije imenice *predmet* stavlja se dvotočje, npr.:

> *Predmet: Dodatni sati engleskoga jezika*

Sadržaj

Sadržaj poslovnoga pisma sastoji se od uvodnoga dijela, središnjega dijela i završetka.

Pozdrav

Pozdrav završava uobičajenom formulacijom *S poštovanjem* iza koje se ne stavlja zarez. Potpisnik se vlastoručno potpisuje iznad imena i prezimena te naziva radnoga mjesta.

U sastavljanju poslovnoga pisma treba paziti na oslovljavanje.

U oslovljavanju obično pišemo:

> *Poštovani gospodine*
> *Poštovana gospođo*
> *Poštovani* (ako je riječ o više osoba).

Oslovljavanje s *Dragi svi* ne pripada poslovnoj komunikaciji. Nije dobro umjesto *poštovani* pisati *štovani* (*Štovani gospodine, Štovana gospođo*). Glagol *štovati* i glagol *poštovati* razjednačeni su s obzirom na kontekst u kojemu se pojavljuju. Više o tome v. uz natuknicu *štovati*, a ovdje samo ukratko: *štuju* se sveci, a *poštuju* ljudi.

Ako se u oslovljavanju obraćamo jednoj osobi s poštovanjem, *vi* pišemo velikim početnim slovom iz poštovanja. Poslije *poštovani* pišemo zarez i nastavljamo u idućemu retku malim početnim slovom, a ako stavljamo uskličnik, u idućemu retku stavljamo veliko početno slovo. I zaključna pozdravna formula mora biti pažljivo oblikovana:

> ~~*Zahvaljujemo na razumijevanju i srdačan pozdrav*~~ > *Zahvaljujemo na razumijevanju uz srdačan pozdrav, Zahvaljujemo na razumijevanju i srdačno vas pozdravljamo*
>
> ~~*Unaprijed puno zahvaljujemo na suradnji*~~ > *Unaprijed zahvaljujemo na suradnji*.

Kratica *LP* ili *lp* (lijep pozdrav) također nije prikladna za službenu komunikaciju (v. točku 2.7.).

Primjer poslovnoga pisma:

Coca-Cola HBC Hrvatska d.o.o.

www.coca-colahellenic.hr

Zagreb, 25. veljače 2010.

Predmet:
Ugovor o suradnji Coca-Cole HBC Hrvatska d.o.o.
i Svjetskog sporazuma Ujedninjenih naroda (UNGC-a) –
Ureda za Hrvatsku

Poštovana gospođo Glovacki,

u privitku Vam dostavljam potpisane i ovjerene primjerke ugovora o suradnji. Za sve dodatne odgovore i pojašnjenja možete se javiti kolegici Ani Majnarić iz Odjela za pravne poslove.

S poštovanjem

Petar Jambrešić
Odjel za komunikacije i odnose s javnošću

P. Jambrešić

Osnovne robne marke

N	G	D L	A	I
Coca-Cola	Coca-Cole	Coca-Coli	Coca-Colu	Coca-Colom
Bistra	Bistre	Bistri	Bistru	Bistrom
Burn	Burna	Burnu	Burn	Burnom
Cappy	Cappyja	Cappyju	Cappy	Cappyjem
Fanta	Fante	Fanti	Fantu	Fantom
Illy	Illyja	Illyju	Illy	Illyjem
Nestea	Nesteaja	Nesteaju	Nestea	Nesteajem
Powerade	Poweradea	Poweradeu	Powerade	Poweradeom
Schweppes	Schweppesa	Schweppesu	Schweppes	Schweppesom
Sprite	Spritea	Spriteu	Sprite	Spriteom

Izvedene robne marke (npr. *Coca-Cola Zero, Coca-Cola Light, Fanta Orange, Nestea Vita'o, Schweppes Bitter Lemon*) sklanjaju se tako da se sklanja samo osnovno ime robne marke, a ostatak je imena nesklonjiv, npr.:

N	G	D L	A	I
Coca-Cola Zero	Coca-Cole Zero	Coca-Coli Zero	Coca-Colu Zero	Coca-Colom Zero
Fanta Orange	Fante Orange	Fanti Orange	Fantu Orange	Fantom Orange
Nestea Vita'o	Nesteaja Vita'o	Nesteaju Vita'o	Nestea Vita'o	Nesteajem Vita'o
Schweppes Bitter Lemon	Schweppesa Bitter Lemon	Schweppesu Bitter Lemon	Schweppes Bitter Lemon	Schweppesom Bitter Lemon

Ako se s kojeg razloga ime robne marke ne želi sklanjati, to se može postići umetanjem imenice koju se sklanja, npr.:

Oduševljen sam sokom Cappy. (umjesto *Oduševljen sam Cappyjem.*)

U ovome se dodatku donose sklonidbene tablice pridjeva izvedenih od imena osnovnih robnih marka koje proizvodi tvrtka Coca-Cola HBC Hrvatska. Od imena izvedenih robnih marka (npr. *Coca-Cola Zero, Coca-Cola Light, Fanta Orange, Nestea Vita'o, Schweppes Bitter Lemon*) posvojni se pridjevi ne mogu izvoditi, nego se na mjestu posvojnoga pridjeva upotrebljava genitiv imena.

Govorimo stoga npr.:

o Coca-Colinu okusu
Fantinu osvježavajućem učinku
Schweppesovoj kvaliteti
Nesteajevoj omiljenosti,

ali o:

okusu Coca-Cole Zero
osvježavajućem učinku Fante Orange
kvaliteti Schweppesa Bitter Lemon
omiljenosti Nesteaja Vita'o.

Uz sklonidbene tablice pridjeva izvedenih od robnih marka važno je napomenuti kada i kako treba upotrebljavati posvojni pridjev. Posvojni pridjev treba upotrebljavati npr. u slučajevima:

Četiri nova Cappyjeva okusa (ne: ~~*četiri nova Cappy okusa*~~)
Novi član Schweppesove obitelji (ne: ~~*Novi član Schweppes obitelji*~~).

Katkad se značenjski razlikuju skupine s posvojnim pridjevom i genitivom, npr.:

čaša Coca-Cole
čaša Fante
čaša Schweppesa
(čaša napitka)

i

Coca-Colina čaša
Fantina čaša
Schweppesova čaša
(reklamna čaša s oznakom robne marke),

Coca-Colina promocija
(promocija koju organizira tvrtka Coca-Cola)

i

promocija Coca-Cole
(promocija napitka).

Pri donošenju odluke hoće li se upotrijebiti posvojni pridjev ili genitiv treba voditi računa o njihovu značenju. Uz posljednja dva primjera napomenimo da je jasno razgraničenje moguće zato što se imenom *Coca-Cola* označuje i tvrtka i napitak. Kad je riječ o ostalim napicima, jednako je dobro upotrijebiti i posvojni pridjev i genitiv, npr.:

Fantina promocija
promocija Fante
promocija Bistre
Bistrina promocija,

a mala bi se prednost mogla dati izrazima s posvojnim pridjevom, dakle:

Fantina promocija
Bistrina promocija.

JEDNINA					
	N	G	D L	A*	I
m. r.	Coca-Colin	Coca-Colina	Coca-Colinu	Coca-Colin/ Coca-Colina	Coca-Colinim
ž. r.	Coca-Colina	Coca-Coline	Coca-Colinoj	Coca-Colinu	Coca-Colinom
s. r.	Coca-Colino	Coca-Colina	Coca-Colinu	Coca-Colino	Coca-Colinim
MNOŽINA					
	N	G	D L	A*	I
m. r.	Coca-Colini	Coca-Colinih	Coca-Colinim	Coca-Coline	Coca-Colinim
ž. r.	Coca-Coline	Coca-Colinih	Coca-Colinim	Coca-Coline	Coca-Colinim
s. r.	Coca-Colina	Coca-Colinih	Coca-Colinim	Coca-Colina	Coca-Colinim

* U muškome rodu akuzativa jednine razlikuje se akuzativ za živo i akuzativ za neživo (npr.: *Vidim Coca-Colin val*, ali: *Vidim Coca-Colina zaposlenika*). Zbog toga se u svim tablicama za muški rod jednine navode oba oblika.

JEDNINA					
	N	G	D L	A	I
m. r.	Bistrin	Bistrina	Bistrinu	Bistrin/ Bistrina	Bistrinim
ž. r.	Bistrina	Bistrine	Bistrinoj	Bistrinu	Bistrinom
s. r.	Bistrino	Bistrina	Bistrinu	Bistrino	Bistrinim
MNOŽINA					
	N	G	D L	A	I
m. r.	Bistrini	Bistrinih	Bistrinim	Bistrine	Bistrinim
ž. r.	Bistrine	Bistrinih	Bistrinim	Bistrine	Bistrinim
s. r.	Bistrino	Bistrinih	Bistrinim	Bistrina	Bistrinim

JEDNINA	N	G	D L	A	I
m. r.	Burnov	Burnova	Burnovu	Burnov/ Burnova	Burnovim
ž. r.	Burnova	Burnove	Burnovoj	Burnovu	Burnovom
s. r.	Burnovo	Burnova	Burnovu	Burnovo	Burnovim

MNOŽINA	N	G	D L	A	I
m. r.	Burnovi	Burnovih	Burnovim	Burnove	Burnovim
ž. r.	Burnove	Burnovih	Burnovim	Burnove	Burnovim
s. r.	Burnova	Burnovih	Burnovim	Brunova	Burnovim

JEDNINA	N	G	D L	A	I
m. r.	Cappyjev	Cappyjeva	Cappyjevu	Cappyjev/ Cappyjeva	Cappyjevim
ž. r.	Cappyjeva	Cappyjeve	Cappyjevoj	Cappyjevu	Cappyjevoj
s. r.	Cappyjevo	Cappyjeva	Cappyjevu	Cappyjevo	Cappyjevim

MNOŽINA	N	G	D L	A	I
m. r.	Cappyjevi	Cappyjevih	Cappyjevim	Cappyjeve	Cappyjevim
ž. r.	Cappyjeve	Cappyjevih	Cappyjevim	Cappyjeve	Cappyjevim
s. r.	Cappyjeva	Cappyjevih	Cappyjevim	Cappyjeva	Cappyjevim

JEDNINA	N	G	D L	A	I
m. r.	Fantin	Fantina	Fantinu	Fantin/ Fantina	Fantinom
ž. r.	Fantina	Fantine	Fantinoj	Fantinu	Fantinom
s. r.	Fantino	Fantina	Fantinu	Fantino	Fantinom

MNOŽINA	N	G	D L	A	I
m. r.	Fantini	Fantinih	Fantinim	Fantine	Fantinim
ž. r.	Fantine	Fantinih	Fantinim	Fantine	Fantinim
s. r.	Fantina	Fantinih	Fantinim	Fantina	Fantinim

JEDNINA					
	N	G	D L	A	I
m. r.	Illyjev	Illyjeva	Illyjevu	Illyjev/ Illyjeva	Illyjevim
ž. r.	Illyjeva	Illyjeve	Illyjevoj	Illyjevu	Illyjevom
s. r.	Illyjevo	Illyjeva	Illyjevu	Illyjevo	Illyjevim
MNOŽINA					
	N	G	D L	A	I
m. r.	Illyjevi	Illyjevih	Illyjevim	Illyjeve	Illyjevim
ž. r.	Illyjeve	Illyjevih	Illyjevim	Illyjeve	Illyjevim
s. r.	Illyjeva	Illyjevih	Illyjevim	Illyjeva	Illyjevim

JEDNINA					
	N	G	D L	A	I
m. r.	Nesteajev	Nesteajeva	Nesteajevu	Nesteajev/ Nesteajeva	Nesteajevim
ž. r.	Nesteajeva	Nesteajeve	Nesteajevoj	Nesteajevu	Nesteajevom
s. r.	Nesteajevo	Nesteajeva	Nesteajevu	Nesteajevo	Nesteajevim
MNOŽINA					
	N	G	D L	A	I
m. r.	Nesteajevi	Nesteajevih	Nesteajevim	Nesteajeve	Nesteajevim
ž. r.	Nesteajeve	Nesteajevih	Nesteajevim	Nesteajeve	Nesteajevim
s. r.	Nesteajeva	Nesteajevih	Nesteajevim	Nesteajeva	Nesteajevim

JEDNINA					
	N	G	D L	A	I
m. r.	Poweradeov	Poweradeova	Poweradeovu	Poweradeov/ Poweradeova	Poweradeovim
ž. r.	Poweradeova	Poweradeove	Poweradeovoj	Poweradeovu	Poweradeovom
s. r.	Poweradeovo	Poweradeova	Poweradeovu	Poweradeovo	Poweradeovim
MNOŽINA					
	N	G	D L	A	I
m. r.	Poweradeovi	Poweradeovih	Poweradeovim	Poweradeove	Poweradeovim
ž. r.	Poweradeove	Poweradeovih	Poweradeovim	Poweradeove	Poweradeovim
s. r.	Poweradeova	Poweradeovih	Poweradeovim	Poweradeova	Poweradeovim

JEDNINA					
	N	G	D L	A	I
m. r.	Schweppesov	Schweppesova	Schweppesovu	Schweppesov/ Schweppesova	Schweppesovim
ž. r.	Schweppesova	Schweppesove	Schweppesovoj	Schweppesovu	Schweppesovom
s. r.	Schweppesovo	Schweppesova	Schweppesovu	Schweppesovo	Schweppesovim

MNOŽINA					
	N	G	D L	A	I
m. r.	Schweppesovi	Schweppesovih	Schweppesovim	Schweppesove	Schweppesovim
ž. r.	Schweppesove	Schweppesovih	Schweppesovim	Schweppesove	Schweppesovim
s. r.	Schweppesova	Schweppesovih	Schweppesovim	Schweppesova	Schweppesovim

JEDNINA					
	N	G	D L	A	I
m. r.	Spriteov	Spriteova	Spriteovu	Spriteov/ Spriteova	Spriteovim
ž. r.	Spriteova	Spriteove	Spriteovoj	Spriteovu	Spriteovom
s. r.	Spriteovo	Spriteova	Spriteovu	Spriteovo	Spriteovim

MNOŽINA					
	N	G	D L	A	I
m. r.	Spriteovi	Spriteovih	Spriteovim	Spriteove	Spriteovim
ž. r.	Spriteove	Spriteovih	Spriteovim	Spriteove	Spriteovim
s. r.	Spriteova	Spriteovih	Spriteovim	Spriteova	Spriteovim

Uprava

1.1. Ured glavnoga direktora

Ustrojbene cjeline

1. Odjel za prodaju
2. Odjel za marketing
3. Odjel za operativne poslove
4. Odjel za pravne poslove
5. Odjel za financije
6. Odjel za informatiku
7. Odjel za ljudske potencijale
8. Odjel za komunikacije i odnose s javnošću
9. Odjel za osiguranje kvalitete
10. Odjel za upravljanje učinkom

Direktori su odjela VODSTVO TVRTKE.

1. Odjel za prodaju

1.1. SLUŽBA ZA PRODAJU UGOSTITELJIMA

1.1.1. Jedinica za prodaju energijskih i alkoholnih pića
1.1.2. Jedinica za prodaju tvrtkama, obrazovnim ustanovama i hotelima

1.2. SLUŽBA ZA OPERATIVNU PRODAJU

1.2.1. Jedinica za odnose s kupcima
1.2.1.1. Podjedinica za tehnički servis i rashladnu opremu
1.2.1.2. Pozivni centar za kupce
1.2.2. Prodajno područje Zagreb
1.2.3. Prodajno područje Južna Hrvatska
1.2.4. Prodajno područje Zapadna Hrvatska
1.2.5. Prodajno područje Istočna Hrvatska

1.3. SLUŽBA ZA KLJUČNE KUPCE

1.3.1. Jedinica za razvoj ključnih kupaca
1.3.2. Jedinica za odnose s ključnim kupcima
1.3.3. Jedinica za ključne kupce

1.4. SLUŽBA ZA PRODAJNE PROCESE

1.5. SLUŽBA ZA PRODAJNU PODRŠKU

1.6. SLUŽBA ZA PLANIRANJE PRODAJE

1.7. SLUŽBA ZA OBRAZOVANJE I RAZVOJ PRODAJNOG OSOBLJA

2. Odjel za marketing

2.1. SLUŽBA ZA NACIONALNE INICIJATIVE

2.2. SLUŽBA ZA RAZVOJ KANALA ODGOĐENE KONZUMACIJE

2.3. SLUŽBA ZA RAZVOJ KANALA NEPOSREDNE KONZUMACIJE

3. Odjel za operativne poslove

3.1. SLUŽBA ZA PROIZVODNJU

3.1.1. Punionica Zagreb
3.1.1.1. Jedinica za proizvodnju
3.1.1.2. Jedinica za održavanje
3.1.1.3. Skladište repromaterijala

3.1.2. Punionica Gotalovec
3.1.2.1. Jedinica za proizvodnju
3.1.2.2. Jedinica za održavanje
3.1.2.3. Skladište repromaterijala

3.1.3. Jedinica za tehničko upravljanje i održavanje poslovnih objekata

3.2. SLUŽBA ZA DISTRIBUCIJU

3.3. SLUŽBA ZA PLANIRANJE

3.4. SLUŽBA ZA NABAVU

3.5. SKLADIŠTE

3.5.1. Proizvodno skladište Zagreb
3.5.2. Proizvodno skladište Gotalovec
3.5.3. Distribucijsko skladište Zagreb
3.5.4. Distribucijsko skladište Metković
3.5.5. Distribucijsko skladište Požega
3.5.6. Distribucijsko skladište Rijeka
3.5.7. Distribucijsko skladište Baderna
3.5.8. Distribucijsko skladište Zadar
3.5.9. Distribucijsko skladište Solin

4. Odjel za pravne poslove

5. Odjel za financije

5.1. SLUŽBA ZA FINANCIJSKO RAČUNOVODSTVO

5.1.1. Jedinica za nadzor nad zalihama

5.2. SLUŽBA ZA NAPLATU I PRODAJNO RAČUNOVODSTVO

5.2.1. Jedinica za fakturne poslove

5.3. SLUŽBA ZA UNUTRAŠNJI NADZOR

5.4. SLUŽBA ZA POSLOVNO PLANIRANJE

5.5. SLUŽBA ZA TRŽIŠNE FINANCIJE

5.6. SLUŽBA ZA UPRAVLJANJE MATIČNIM PODACIMA

6. Odjel za informatiku

6.1. SLUŽBA ZA POSLOVNE SUSTAVE

6.2. SLUŽBA ZA KORISNIČKU PODRŠKU

7. Odjel za ljudske potencijale

7.1. SLUŽBA ZA POSLOVNU PODRŠKU I RAZVOJ

7.2. SLUŽBA ZA SUSTAVE PLAĆA I NAGRAĐIVANJE

7.2.1. Jedinica za obračun plaća

8. Odjel za komunikacije i odnose s javnošću

9. Odjel za osiguranje kvalitete

9.1. SLUŽBA ZA OSIGURANJE KVALITETE ZAGREB

9.2. SLUŽBA ZA OSIGURANJE KVALITETE GOTALOVEC

9.3. SLUŽBA ZA ZAŠTITU ZDRAVLJA I SIGURNOST NA RADU, ZAŠTITU OD POŽARA I ZAŠTITU OKOLIŠA

9.4. SLUŽBA ZA UPRAVLJANJE SUSTAVIMA KVALITETE, SIGURNOSTI HRANE I OKOLIŠA

10. Odjel za upravljanje učinkom

Organizacijske cjeline

1. Upravno-proizvodno središte Zagreb (Sachsova)
2. Prodajno-distribucijsko središte Zagreb (Inas)
3. Prodajno-distribucijsko središte Solin
   3.1. Prodajno predstavništvo Metković
   3.2. Prodajno predstavništvo Zadar
4. Prodajno-distribucijsko središte Rijeka
   4.1. Prodajno predstavništvo Baderna
5. Prodajno-distribucijsko središte Požega
   5.1. Prodajno predstavništvo Osijek
6. Proizvodno središte Gotalovec

Jezični priručnici

Babić, Ante. 2009.
Englesko-hrvatski ekonomski rječnik.
Mate. Zagreb.

Ekonomski leksikon
(ur. Zvonimir Balentić) 1995.
Leksikografski zavod *Miroslav Krleža*.
Zagreb.

Englesko-hrvatski poslovni rječnik
(ur. Vlasta Čeliković) 2006.
Školska knjiga. Zagreb.

Hrvatski jezični savjetnik
(ur. Lana Hudeček, Milica Mihaljević
i Luka Vukojević) 1999.
Institut za hrvatski jezik i jezikoslovlje —
Pergamena — Školske novine. Zagreb.

Frančić, Anđela, Hudeček, Lana,
Mihaljević, Milica 2006.
Normativnost i višefunkcionalnost u
hrvatskome standardnom jeziku.
Hrvatska sveučilišna naklada. Zagreb.

Hudeček, Lana, Mihaljević, Milica 2010.
Hrvatski terminološki priručnik.
Institut za hrvatski jezik i
jezikoslovlje. Zagreb

Hudeček, Lana, Mihaljević, Milica,
Vukojević, Luka 2010.
Jezični savjeti.
Institut za hrvatski jezik i
jezikoslovlje. Zagreb

Hudeček, Lana, Mihaljević, Milica. 2009.
Jezik medija.
Hrvatska sveučilišna naklada. Zagreb.

Kiš, Miroslav 2006.
Informatički rječnik. Andromeda. Rijeka

Matković, Maja. 2005.
Ah, taj hrvatski! Jezični savjetnik za svakoga.
Večernji list. Zagreb.

Matković, Maja. 2006.
Jezični savjetnik: iz prakse za praksu.
Škorpion. Zagreb.

Mihaljević, Milica. 2003.
Kako se na hrvatskome kaže www?
Hrvatska sveučilišna naklada. Zagreb.

Opačić, Nives 2006.
Hrvatski u zagradama.
Globalizacija jezične stranputice. Hrvatska
sveučilišna naklada. Zagreb.

Opačić, Nives 2007.
Hrvatski jezični putokazi. Hrvatska
sveučilišna naklada. Zagreb.

Opačić, Nives, Nikić-Ivanišević, Jasmina,
Zlatar, Zoran 2006.
Jezikomjer. Vodič za izbjegavanje najčešćih
pogrešaka u hrvatskom standardnom jeziku
(knjiga + 2 tonska CD-a). Croma
Co. Stobreč.

Opačić, Nives 2009.
Reci mi to kratko i jasno — hrvatski za
normalne ljude. Novi Liber. Zagreb
Poslovni rječnik (ur. Pero Jurković i dr.)
1995. Masmedia. Zagreb.
Rječnik menedžmenta

Rodek, Kosanović
Njemačko-hrvatski poslovni rječnik.
Masmedia. Zagreb.

Jezični priručnik Coca-Cole HBC Hrvatska – Hrvatski jezik u poslovnoj komunikaciji

Izdavač
Coca-Cola HBC Hrvatska d.o.o.

Pripremili
Lana Hudeček i Maja Matković
u suradnji s Igorom Ćutukom

Direktorica projekta
Boška Trbojević

Recenzenti
Milica Mihaljević
Kristian Lewis

Korektor
Domagoj Vidović

Urednik
Igor Ćutuk

Oblikovanje
Laboratorium, Zagreb

Tisak
Kersch Offset, Zagreb

CIP
zapis dostupan u računalnom katalogu Nacionalne
i sveučilišne knjižnice u Zagrebu pod brojem 799598

ISBN
978-953-55515-2-2

Zagreb, veljača 2012.
Drugo izdanje.
Tiskano u Hrvatskoj.

www.prirucnik.hr

Zahvaljujemo svim zaposlenicima, odjelnim direktorima, kolegama i suradnicima koji su čitali ovaj rukopis ili na bilo koji drugi način pridonijeli ostvarivanju ovoga projekta.